ባንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ ለየብቻቸው ፡ የኾኑ ፡ ኹለት ፡ ዐይነት ፡ ግብሮችና ፡ ጠባዮች ፡ መኖራቸውን ፡ ያምናሉ ፤ ከነዚህም ፡ ግብሮችና ፡ ጠባዮች ፡ ለይተው ፡ አንዳንዶችን ፡ ለባሕርየ ፡ መለኮት ፤ አንዳንዶችን ፡ ለባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ይሰጣሉ ።

ስለዚህ ፡ በኢትዮጵያ ፡ የሚታመነው ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ለስም ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ በግብር ፡ እንደሚቀበሉት ፡ የተረጋገጠ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፰፱/ ሳይቀላቀሉ ፡ ሳይደባለቁ ፡ የተዋሐዱ ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ ብለው ፡ ያምናሉ ፡ ለሚሉት ፡ የቱሳሔን ፤ የውላጤን ፡ ነገር ፡ በተናገርንበት ፡ አንቀጽ ፡ በሰፊው ፡ ዘርዝረን ፡ ያስረዳን ፡ ስለሆነ ፡ አሁን ፡ ኹለተኛ ፡ ከዚህ ፡ መጻፍ ፡ አላስፈለገም ።

የክርስቶስ ፡ ሕማሙ ፡ ሞቱ ፡ በምትሐት ፡ ነው ፡ ማለትን ፡ የማንቀበል ፡ መኾናችንም ፡ እርግጠኛ ፡ ነገር ፡ ነው ።

የክርስቶስ ፡ ሕማሙ ፡ ሞቱ ፡ በምትሐት ፡ ኾኖ ፡ ቢኾንስ ፡ የኛም ፡ ድኅነታችን ፡ አማናዊ ፡ ሳይኾን ፡ ምትሐት ፡ ኾኖ ፡ በቀረ ፡ ነበረ ።

ባንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ ለየብቻቸው ፡ የኾኑ ፡ ኹለት ፡ ዐይነት ፡ ግብሮችና ፡ ጠባዮች ፡ መኖራቸውን ፡ ያምናሉ ፡ ስለሚሉትም ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ግብራት ፡ መኖራቸው ፡ እርግጥ ፡ ነው ። ከኒኸውም ፡ አንደኛው ፡ ግብር ፡ መራብ ፡ መጠማት ፡ መተኛት ፡ መነሣት ፡ ወደ ፡ ሠርግ ፡ ቤት ፡ ተጠርቶ ፡ መሔድ በምራቅ ፡ ጭቃ ፡ መለወስ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ኹሉ ፡ ሰብአዊ ፡ ግብር ፡ ነው ።

ኹለተኛውም ፡ ኅብስት ፡ አበርክቶ ፡ ማብላት ፡ ውኃውን ፡ ወይን ፡ አድርጎ ፡ ማጠጣት፡ ነፋሳትንና ፡ ማዕበላትን ፡ መገሠጽና ፡ ጸጥ ፡ ማድረግ ፡ በደረቅ ፡ ማንባር ፡ ዐይን ፡ መፍጠር ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ኹሉ ፡ መለኮታዊ ፡ ግብር ፡ ነው ።

እኒህ ፡ ኹለቱ ፡ ግብራት ፡ በኹለትነት ፡ ጸንተው ፡ መኖራቸው ፡ የማይካድ ፡ ነው ። ሠሪያቸው ፡ ግን ፡ ለኹለቱም ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ ነው ፡ ብለን ፡ እናምናለን ፡ እንጂ ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ መለኮት ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ ትስብእት ፡ ሠራ ፡ ብለን ፡ በማካፈል ፡ የምንናገር ፡ አይደለንም ።

ይሆንንም ፡ ስንል ፡ የአልዓዛር ፡ እኅት ፡ ማርያ ፡ ስታለቅስ ፡ አይቶ ፡ ተንሰቅስቆ ፡ ያለቀሰና ፡ አልዓዛርን ፡ ወዴት ፡ ቀበራችሁት ፡ ብሎ ፡ የጠየቀ ፡ ኋላም ፡ አልዓዛር ፡ አልዓዛር ፡ ነዐ ፡ ፃእ ፡ እፍዓ ፡ እመቃብር ፡ ብሎ፡ያሥነሣው ፡ አንድ ፡ ሥግው ፡ ቃል ፡ ክርስቶስ ፡ ከመኾኑ ፡ በቀር ፡ አይቴ፡ ቀበርክምዎ ፡ ብሎ ፡ የጠየቀ ፡ ትስብእት ፡ ነው ፤ አልዓዛር ፡ አልዓዛር ፡ ነዓ፡ፃእ፡ ብሎ ፡ ያስነሣው ፡ መለኮት ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ስለሌለ ፡ ነው ።

ምዕራፍ ፮

፩/ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለሃይማኖት ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ሲከራከሩ ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ የገለጡት ፡ ትምህርት ።

፩ ፤ በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ የጸፋት ፡ ኸሉ ፡ አስፈላጊም ፡ አልነበረም ፡ ምክንያቱም ፡ ይህን ፡ መጽሐፍ ለመጻፍ ፡ ያሰቡበት ፡ ዋናው ፡ ዓላማ ፡ የሮማንና ፡ የኢትዮጵያን ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ አንድ ፡ ለማድረግ ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ በመቅድሙ ፡ ላይ ፡ ገልጸው ፡ ነበረ ። ለዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ማቅረቢያ ፡ የጻፉልዎ ካርዲናል ፡ ኤውጀንዮስ ፡ ቲስራንም ፡ በዚሁ ፡ ጽሑፋቸው ፡ ውስጥ ፡ ክቡር ፡ አባ ፡ አየለ ፡ የደረሱት መጽሐፍ ፡ ከሪጅም ፡ ዘመናት ፡ ጀምሮ ፡ ኢትዮጵያንና ፡ ሮማን ፡ ለያይቶ ፡ የሚገኘውን ፡ ዋና ፡ ክርክር ለማቆም ፡ በጣም ፡ እንደሚደግፍ ፡ አያጠራጥርም ። ስላንዳንድ ፡ ትንንሽ ፡ ጉዳዮች ፡ ያለ ፡ ልዩነትን ፡ አስቀርተው ፡ እንደገና፡ አንድነትን ፡ ለማግኘት ፡ በበለጠ ፡ የሚረዱ ፡ ዘዴዎችን ፡ ያመለክታሉ ፡ ብለው በሰፊው ፡ አስረድተውን ነበረ ።

በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ የጻፉት ፡ ግን ፡ በእርእስቱ ፡ ከተመለከተው ፡ ግብ ፡ ወጥቶ ፡ ኤውሮፓውያን ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ዘዴ ፡ ገብተው ፡ ብዙዎችን ፡ ሀገሮች ፡ ነፃነታቸውን ፡ አሳጥተው ፡ ከሚገቸው ፡ ሥር ፡ ረግጠው ፡ በሚገዙበት ፡ ጊዜ ፡ አለያይተህ ፡ ግዛ ፡ የሚሉትን ፡ ፖለቲካ ፡ ተከትለው ፡ አለያይተህ ፡ ግባ ፡ ለማለት ፡ የጻፉት ፡ መስሎ ፡ ስለሚታይ ፡ ነው ።

ኹለተኛም ፡ ምስክር ፡ አድርገው ፡ የጠቀስዋቸው ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎች ፡ የማይስማሙ ፡ ርስ ፡ በርሳቸው ፡ የሚጣሉ ፡ መኾናቸውን ፡ ርስዎ ፡ ራስዎ ፡ እየመሰከሩ ፡ በነርሱ ፡ ምስክርነት ፡ የኢትዮጵያን ቤተ ፡ክርስቲያንእርስ፡በርሷ፡ለማለያየት፡ስለሞከሩ ነው፡የጠቀሷቸው፡ታሪክጸሐፊዎችም፡ እርስበርሳቸው፡

ያልተስማሙ ፡ መኾናቸውን ፡ ከገጽ ፡ ፪፻፩—፪፻፭ ፡ ባለው ፡ ጽሑፍም ፡ ዘርዝረው ፡ ጉሚሶቹን ፡ በመግ ቀፍ ፡ ጉሚሶቹን ፡ በመደገፍ ፡ ጽፈዋል ፡ ስለዚህ ፡ ይጠቅሙኛል ፡ ብሎ ፡ የጠቀሳቸው ፡ ሰው ፡ ቃላቸው ርስ ፡ በርሱ ፡ የተለያየ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ሐሰተኝነታቸውን ፡ ለመሰከረባቸው ፡ ጽሑፎች ፡ መልስ ፡ እሰጣ ለሁ ፡ ብሎ ፡ መድከም ፡ እንደ ፡ ሥራ ፡ ፈት ፡ ያስቆጥራል ፡ እንጂ ፡ ጥቅም ፡ አይሰጥም ። ስለኾነም መልስ ፡ ሊሰጥባቸው ፡ የሚገባ ፡ አንድ ፡ አንድ ፡ ነገሮች ፡ ስላሉ ፡ መልስ ፡ ሳንሰጥበት ፡ አናልፍም

ክ ፍ ል ፩ ።

ስለክርስቶስ ፡ ቅብዐት ፡ ክርክር

ደ ራ ሲ ።

፩/ ኢትዮጵያውያን ፡ ከካቶሊክ ፡ ሰባክያን ፡ ጋራ ፡ መገናኘታቸው ፡ የሃይማኖትን ፡ ትምርት ፡ በበለጠ ፡ ለማጥናት ፡ አነቃቃቸው ፡ ስለዚህ ፡ ለትምርት ፡ አያያዛቸው ፡ የሚበቃ ፡ ማስረጃ ፡ ለመስጠት ፡ ብቻ ፡ ሳይኾን ፡ አንዳንድ ፡ የሃይማኖትን ፡ ጉዳይ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ እየተከራከሩበት ፡ ለመፍታትም፡ ትምርታቸውን ፡ እንደገና ፡ ሊመረምሩ ፡ ግድ ፡ ኾነባቸው ፡ ብለዋል ።-

መ ላ ሽ

፩/ ሥጋዊ ፡ አርበኛ ፡ መንግሥት ፡ በጸናበት ፡ ጠላት ፡ በጠፋበት ፡ ወራት ፡ ትጥቁን ፡ ፈቶ ፡ ጋሻ ፡ ጦሩን ፡ ሰቅሎ ፡ ተዘልሎ ፡ ይቀመጣል ፡ ወደ ፡ ዕለት ፡ ተግባሩ ፡ ብቻ ፡ ይሠማራል ። ጠላት ፡ በተነሣ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ ጋሻ ፡ ጦሩን ፡ ከሰቀለበት ፡ አውርዶ ፡ ጋሻውን ፡ ይሰነግላል ፡ ጦሩን ፡ ይወለውላል ፡ ባጭር ፡ ታጥቆ ፡ ወደ ፡ ጦሩ ፡ ሜዳ ፡ ይገሠግሣል ።

መንፈሳውያን ፡ አርበኞች ፡ ሊቃውንትም ፡ በዚሁ ፡ አንጻር ፡ መናፍቃን ፡ ጠፍተው ፡ ምእመናን ፡ በዝተው ፡ ወንጌል ፡ በምትትነገርበት ፡ እግዚአብሔር ፡ በንጹሕ ፡ በሚመለክበት ፡ ጊዜ ፡ የክርክር ፡ ጠባይዕን ፡ የሚያሳዩ ፡ መጻሕፍትን ፡ በየማኅደራቸው ፡ ከተው ፡ ፍቅርንና ፡ ሰላምን ፡ ምግባርንና ፡ ትሩ ፋትን ፡ የሚሰብኩ ፡ መጻሕፍትን ፡ ዘርግተው ፡ በማስተማር ፡ የጸሎት ፡ መጻሕፍትን ፡ አብዝቶ ፡ በመጸ ለይ ፡ ይቀመጣሉ ። አንድ ፡ መናፍቅ ፡ በተነሣ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ መናፍቁ ፡ የተነሣበትን ፡ ሐሳብ ፡ የሚያፈ ርሱበትን ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ ለማግኘት ፡ ዐይናቸው ፡ እስኪፈዝ ፡ መጻሕፍትን ፡ ይመለከታሉ ፡ እርስ ፡ በር ሳቸው ፡ ሐሳብ ፡ ለሐሳብ ፡ ይለዋወጣሉ ።

የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንትም ፡ በዚህ ፡ ልማድ ፡ የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች፡ መጥተው ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ በሉ ፡ የሚል ፡ ብጥብጥ ፡ እስካነሡበት። ዘመን ፡ ድረስ ፡ ከፍሬ ፡ ምናጦስ ፡ ባገኙት በመሠረታዊ ፡ ትምርት ፡ ጸንተው ፡ ወልድ ፡ ዋሕድ፡አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ተስማ ምተው ፡ ይኖሩ ፡ ነበረ ፡ እኒህ ፡ ሰባኪያዎች ፡ መጥተው ፡ ከመሠረተ ፡ ትምርቱ፡ ወጥተው ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ትምርት ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ በሰበኩ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ኑፋቄ፡ ለመመለስ ፡ በበ ለጠ ፡ እኳኋን ፡ ታጥቀው ፡ መነሣታቸው ፡ አይከዶም ።

ይህንንም ፡ በማድረጋቸው ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ወድልዋኒከሙ ፡ ሀልዉ ፡ በኵሉ ፡ ጊዜ ፡ ከመ ፡ ታውሥእዎሙ ፡ ቃለ ፡ ለእለ ፡ ይሴአሉክሙ ፡ በእንተ ፡ ዛቲ ፡ ተስፋክሙ ።

የሃይማኖታችሁን ፡ ነገር ፡ ለሚጠይቋችሁ ፡ ሰዎች ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ ትችሉ ፡ ዘንድ ፡ እንቀጽ፡ አውጥታችሁ ፡ እልባት ፡ አልባችሁ ፡ ተዘጋጅታችሁ ፡ ቆዩ ፡ ያለውን ፡ ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፫ ፡ ፲፭ ።

ቅዱስ ፡ ጳውሎስም ፡ ሑሩ ፡ በልቡና ፡ ኀበ ፡ ባዕዳን ፡ እምሃይማኖት ። ከሃይማኖት ፡ በአፍዓ ወዳሉ ፡ ሰዎች ፡ በምትሔዱበት ፡ ጊዜ ፡ ይህን ፡ ቢሉን ፡ ይህን ፡ እንመልሳለን ፡ ብላችሁ ፡ ተጠንቅቃ ችሁ ፡ ሒዱ ፡ ያለውን ፡ ፈጸሙ ፡ ያሰኛል ፡ እንጂ ፡ የሚያሳማቸውና ፡ የሚያስነቅፋቸው ፡ አይደለም ። ቆላስ ፡ ፬ ፡ ፮ ።

ደ ራ ሲ ።

፫/ በኢትዮጵያ ፡ ሃይማኖት ፡ ታሪክ ፡ ውስጥ ፡ ከሚገኙት ፡ የሃይማኖት ፡ ክርክሮች ፡ ሕዝቡን እርስ ፡ በርሱ ፡ እያጣላና ፡ እያፋጀ ፡ ወደኹለት ፡ ከፍሎች ፡ የነበረውስ ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ቅብዐት የተደረገው ፡ ነው ፡ ጉዳዩ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ ሳይወሰንና ፡ የመጨረሻ ፡ ፍጻሜ ፡ ሳያ ገኝ ፡ እንደ ቀረ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፫/ የኢትዮጵያ ፡ ሃይማኖት ፡ በሕግ ፡ ተወስኖ ፡ ጳጳሳቱ ፡ ክህነት ፡ የሚሰጡበት ፡ ንጉሡ ፡ ተቀ ብቶ ፡ የሚነግሥበት ፡ ሕዝቡ ፡ ተስማምቶ ፡ የሚኖርበት ፡ ወልደ ፡ አብ ፡ ወልደ ፡ ማርያም ፡ ኹለት ፡

ልደት፡በተዋሕዶ፡ከበረ ፡ ማለት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ በሕገ ፡ መንግሥት ፡ ተጽፎ ፡ አንዱን ፡ ክፍል ፡ አንቀጽ፡ ይዞ ፡ ይገኛል ።

እርስዎ ፡ ግን ፡ ከላይ ፡ እንደ ፡ ጠቀስኩት ፡ ኢትዮጵያውያንን ፡ አለያይቶ ፡ መግቢያ ፡ ለማግኘት ፡ ሲጣጣሩ ፡ ይታያሉ ። ኢትዮጵያዊ ፡ የኾነው ፡ ሰው ፡ ኹሉ ፡ በዚህ ፡ ባቀረቡለት ፡ ሰብቅ ፡ ተሳስቶ ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ የሚቀበል ፡ አይገኝም ። እርስዎ ፡ ግን ፡ መንፈሳዊ ፡ መነኩሴ ፡ ሲኾኑ ፡ በእንዲህ ፡ ያለ ፡ ሰይጣናዊ ፡ ተንኮል፡ ሲራመዱ ፡ መታየትዎ ፡ ያሳዝናል ።

፪ኛ ፡ ክፍል ፡ የክርክሩ ፡ ጉዳይ ።

ጾ ራ ሲ ።

፩/ ክርክሩ ፡ የተነሣው ፡ ስለመድኃኒታችን ፡ መቀባት ፡ የሚናገሩት ፡ የቅዱሳት ፡ መጻሕፍትን ፡ ቃሎች ፡ ለየብቻው ፡ የኾነ፡ ትርጕም ፡ ከመስጠት ፡ የተነሣ ፡ ነው ። ክርስቶስ ፡ የተቀባ ፡ ማለት ፡ ከኾነ እንዲህ ፡ ባለ ፡ ስም ፡ የመጠራቱ ፡ ምክንያት ፡ ሲመራመሩ ፡ ቀቢ ፡ ተቀቢ ፡ ቅቢዕ ፡ እነዚህን ፡ ፫ቱን ፡ ነገሮች ፡ ለመወሰን ፡ ሲሞክሩ ፡ ይህ ፡ የቅብዐት ፡ ክርክር ፡ ተነሣ ።

የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ እርስ ፡ በርሷ ፡ ስለሃይማኖት ፡ ስትከራከር ፡ ያደረገችው ፡ ትግል ኹሉ ፡ የተባሉትን ሦስት ፡ ነገሮች ፡ ለማወቅና ፡ ለመወሰን ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

ከዚህም ፡ አያይዘው ፡ ፩ኛው ፡ ክፍል ፡ የደብረ ፡ ሊባኖሶቹ ፡ ባህል ፡ ሦስት ፡ ልደት ፡ ወይም ፡ የጸጋ ፡ ልጅ ፡ ይላሉ ፤ የጎጃሚዎች ፡ ወይም ፡ የትግሮች ፡ ባህል ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዕ ፡ ኹለት ፡ ልደት ይላሉ ፡ ካሮች ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ ኹለት ፡ ልደት ፡ ይላሉ ፡ የ፫ ፡ ልደቱ ፡ ባህል ፡ በመሠረቱ ፡ የቀና ፡ ነው ፡ የሌሎች ፡ ባህል ፡ ሕገ ፡ ወጥ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ መለያየትን ፡ በሚፈጥር ፡ አነጋገር ፡ አሳፋፍተው ፡ ጽፈዋል ።

መ ላ ሽ ።

፩/ በሰብቅ ፡ መንገድ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ሊቃውንት ፡ ለማለያየትና ፡ መግቢያ ፡ በር ፡ ለማስከፈት ሣንቃ ፡ የሚመቱበት ፡ አንቀጽ ፡ ይህ ፡ ነው ። ይህም ፡ ሐሳብ ፡ ግልጽ ፡ ኾኖ ፡ የሚታይበትን ፡ መንገድ በሚከተሉት ፡ መሥመሮች ፡ በሰፊው ፡ እንገልጻለን ።

የዶክተር ፡ አባ ፡ አየለ ፡ ሐሳብ ፡ በመሠረቱ ፡ በኢትዮጵያና ፡ በሮማ ፡ መካከል ፡ ያለውን ፡ የሃይማኖት ፡ መለያየት ፡ ለማራቅና ፡ አንድ ፡ ለማድረግ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ነበረ ። ኹለቱ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናት ፡ የሚለያዩበት ፡ ባህል ፡ ፩ኛ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ ማለት ፡ ፪ኛ ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ቢማለት ፡ ነው ፡ ብለዋል ። ይህ ፡ እውነት ፡ ከኾነ ፡ እነዚህን ፡ የተጠቀሱትን ፡ ኹለቱን ባህሎች ፡ አርቆ ፡ አንድ ፡ የሚያደርግ ፡ መንገድ ፡ በመፈለግ ፡ ፈንታ ፡ በማያገባዎ ፡ ገብተው ፡ የእገሌ ፡ ባህል ፡ የቀና ፡ ነው ፡ የእገሌ ፡ ባህል ፡ የጠመመ ፡ ነው ፡ ምን ፡ ያሰኝ ፡ ነበረ ።

የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንትስ ፡ ሳይጣሉ ፡ የተጣሉ ፡ ሳይለያዩ ፡ የተለያዩ ፡ መስለው ፡ የሚታዩ ፡ ኹሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ ለመሸሽ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ማናቸውም ፡ ወገን ፡ ቢኾን ፡ የካቶሊክን ፡ ባህል ፡ ገድፎ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚል ፡ አይገኝም ።

ይልቁንም ፡ ትምህርቱ ፡ በመሠረቱ ፡ የቀና ፡ ነው ፡ ከካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ የራቀ ፡ አይደለም ፡ እያሉ ፡ ከንቱ ፡ ውዳሴን ፡ የሚቀባቡት ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን ፡ ብለው ፡ የሚጠሩትን፡ ፫፡ልደት ፡ ወይም ፡ የጸጋ ፡ ልጅ ፡ ብለው ፡ የሰየሙትን ፡ ባህል ፡ ነው ።

ይህ ፡ እውነት ፡ ከኾነ ፡ የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች ፡ ዐፄ ፡ ሱስንዮስን፡ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ብለህ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ዐዋጅ ፡ ብታስነግር ፡ የኢትዮጵያን ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ከእስክንድርያ ፡ለይተህ ፡ ከሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሥር ፡ እንድትተዳደር ፡ ብታደርግ ፡ ከኢስፓኝ ፡ ንጉሥ ፡ ርዳታ ፡ ይደረግልሃል ፡ የጦር ፡ መሣሪያ ፡ ይላክልሃል ፡ ብለው ፡ አታለው ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በገቡ ፡ ጊዜ ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ መነኰሳት ፡ ከሌሎቹ ፡ ምእመናን ፡ ጋራ ፡ የሚሞቱትም ፡ እንደ ፡ ሞቱ ፡ የሚሰደዱትም ፡ እንደ ፡ ተሰደዱ በነርሱም ፡ ቦታ ፡ በእዘዞ ፡ የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች ፡ እንደ ፡ ገቡ ፡ ታሪክ ፡ ይነግረናል ።

በሃይማኖት ፡ የሚመስሏቸው ፡ ከኾነ ፡ ለምን ፡ ተሰደዱ ፡ አይቀበሏቸውም ፡ ኖሯልን ፡ ካቶሊካውያኖችስ፡የሃይማኖት ፡ ወንድሞቻቸውን ፡ አባርረው ፡ በነርሱ ፡ ቦታ ፡ ለምን ፡ ገቡ ፡ የወንድሞቻችንን ፡ ቦታ ፡ አንፈልግም ፡ ብለው ፡ ሌላ ፡ ቦታ ፡ አይፈልጉም ፡ ነበርን ።

፪ኛም ፡ ዐፄ ፡ ሱስንዮስ ፡ በተአምራት ፡ ምላሳቸው ፡ ተዘግቶ ፡ ፋሲል ፡ ይንገሥ ፡ አሚን ፡ ይመለስ ፡ ሃይማኖተ ፡ ሮም ፡ ይደምሰስ ፡ ብለው ፡ ዐዋጅ ፡ አናግረው ፡ ዐፄ ፡ ፋሲል ፡ ከነገሡ ፡ በኋላ ፡ ወሶበ፡ ነግሠ ፡ ፋሲለደስ ፡ ተስእሎሙ ፡ ለአፍርንጅያት ፡ ወይቤሎሙ ፡ ለምንት ፡ አስሐትክሙ ፡ ሰብአ ፡ በሃ

ይማኖትክሙ ፡ ርኩስት ። ወይቤልዎ ፡ ንሕነስ ፡ ኢያስሐትነ ፡ አላ ፡ መሐርነ ፡ ጽድቀ ። ወይቤሎሙ ፡ እመሰ ፡ ጽድቅ ፡ ነገርክሙ ፡ አምጽኡ ፡ ለክሙ ፡ ማእምራነ ፡ መጻሕፍት ፡ ወተዋሥኡ ፡ ምስሌሆሙ ። ወይቤልዎ ፡ ይኩን ፡ በከመ ፡ ትቤ ፡ ወአስተጋብአሙ ፡ ንጉሥ ፡ ለካህናተ ፡ ደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ተሰአልዎሙ ፡ ለእሉ ፡ ሰብእ ፡ ሮምያ ፡ ነገረ ፡ ሃይማኖቶሙ ፡ ይላል ።

እነርሱም ፡ በዕጨጌ ፡ በትረ ፡ ጊዮርጊስ ፡ መሪነት ፡ ቀርበው ፡ ደማችን ፡ በዘንቱ ፡ ፈሶ ፡ አይቀር ምና ፡ ከእልፎንሱ ፡ ጋራ ፡ እከራከረን ፡ አሉት ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ደንቀዝ ፡ ላይ ፡ ጉባኤ ፡ ተደረገ ። የደብረ ፡ ሊባኖሱ ፡ አበ ፡ ምኔት ፡ ዕጨጌ ፡ በትረ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ኢተአምንኑ ፡ ከመ ፡ አምላክኩነ፡ሰብአ ወአድኅነነ ፡ በሞቱ ።

አምላክ ፡ ሰው ፡ እንደኾነና ፡ ሞቶ ፡ እንዳዳነን ፡ አታምንምን ፡ አሉት ፡

አምላክሰ ፡ ኢይመውት ፡ አላ ፡ ሰበ ፡ ሞተ ፡ ሥጋ ፡ ዘኀደረ ፡ ቦቱ ፡ አምላክ ፡ ተብህለ ፡ ከመ ፡ አምላክ ፡ ሞተ ፡ ወአድኀነነ ።

አምላክ ፡ ያደረበት ፡ ሥጋ ፡ ቢሞት ፡ አምላክ ፡ ሞቶ ፡ አዳነን ፡ ተብሎ ፡ ተነገረ ፡ እንጂ ፡ አምላክስ፡ አይሞትም ፡ አለ ።

ዕጨጌ ፡ በትረ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ሞተ ፡ ዘኢይቀርቦ ፡ ሕማመ ፡ ሞት ፡ በህላዌሁ ፡ ይል ብሃልላ ፡ አሉት ።

እርሱም ፡ እነቄርሎስስ ፡ እንደኔ ፡ ያሉ ፡ ናቸው ፡ አልቀበልም ፡ አለ ።

የሐዋርያትንሳ ፡ መጽሐፍ ፡ አትቀበልምን ፡ ቢሉት ፡ እነርሱስ ፡ መምህሮች ፡ ናቸው ፡ እቀበላ ለሁ ፡ አለ ።

እንግዲያስ ፡ ጳውሎስ ፡ ወሰበ ፡ እንዘ ፡ ፀሩ ፡ ንሕነ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ተማሃለነ ፡ በሞተ ፡ ወልዱ፡ ይላል ፡ ሥጋኑ ፡ ወልዱ ፡ ለአብ ፡ ወሚመ ፡ አምላክ ፡ አኮኑ ፡ አምላክ ፡ ዘኮነ ፡ ሰብአ ።

እግዚአብሔር ፡ ጠላቶቹ ፡ ስንኾን ፡ በልጁ ፡ ሞት ፡ ይቅር ፡ አለን ፡ ይላል ። የእግዚአብሔር ፡ ልጁ ፡ ሥጋ ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ አምላክ ፡ የእግዚአብሔር ፡ ልጅ ፡ የሚባል ፡ ሥጋን ፡ የተወሐደ ፡ አምላክ ፡ አይደለምን ፡ ።

ኹለተኛስ ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሞተ ፡ በሥጋ ፡ ወሐይወ፡በመንፈስ ፡ በሥጋ ፡ ሞተ ፡ በመለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ብሏል ።

መኑ ፡ ዘሐይወ ፡ ዘእንበለ ፡ ዘሐመ ።

የተነሣው ፡ ማነው ፡ የሞተው ፡ ክርስቶስ ፡ አይደለምን ።

ዝኒ ፡ ያጤይቅ ፡ ተዋሕዶተ ፡ መለኮት ።

ይህም ፡ የመለኮትንና ፡ የትስብእትን ፡ ተዋሕዶ ፡ ያስረዳል ።

ዮሐንስኒ ፡ ይቤ ፡ ዝውእቱ ፡ ቀዳማዊ ፡ ዘሰማዕነ ፡ በእዘኒነ ፡ ዘርኢነ ፡ በአዕይንቲነ ፡ ወዘ ጠየቅነ ፡ ወዘገሠሣሁ ፡ እደዊነ ፡ በእንተ ፡ ነገረ ፡ ሕይወት ፡ መኑ ፡ ውእቱ ፡ ቀዳማዊ ፡ ወመኑ ፡ ውእቱ፡ ዘገሠሣሁ ፡ አኮኑ ፡ ውእቱ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘተንሥአ ፡ እሙታን ።

ዮሐንስም ፡ በጆሮዎችን ፡ የሰማነው ፡ ባይናችን ፡ ያየነው ፡ በእጃችን ፡ዳሰን ፡ የተረዳነው ፡ እርሱ በቅድምና ፡ የነበረ ፡ መኾኑን ፡ እንነግራችኋለን ፡ ብሏል ።

የቅድምናውን ፡ ነገር ፡ እምቅድመ ፡ ይትወለድ ፡ አብርሃም ፡ ሀሎኩ ፡ አነ ፡ ሲል ፡ የሰማነው ፡ ሕያው ፡ ማሕየዊ ፡ አምላክ ፡ መኾኑንም ፡ በደረቅ ፡ ግንባር ፡ ዐይን ፡ ሲፈጥር ፡ ለምጽ ፡ ሲያነጻ ፡ ጋኔን ሲያስወጣ ፡ ያየነው ፡ ከሙታን ፡ ተለይቶ ፡ መነሣቱንም ፡ ዳሰሰን ፡ የተረዳነው ፡ ማነው ፡ ይህ ፡ ከሙ ታን ፡ ተለይቶ ፡ የተነሣው ፡ ክርስቶስ ፡ አይደለምን ፡ ፡ አሉት ።

ለዚሁ ፡ ማፍረሻ ፡ የበቃ ፡ መልስ ፡ አጣ ፡ በዚህ ፡ ተረታ ። የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንትም ፡ ጠላቶቻቸው ካቶሊካውያንን ፡ በፈርያንና ፡ በሠራዊቱ ፡ አፈ ፡ ጉባኤ ፡ ያደረጓቸው ፡ ዕጨጌ ፡ በትረ ፡ ጊዮርጊስን ፡ እንደ ፡ ሙሴ ፡ ኃይሉ ፡ ቃላቸውን ፡ እንደ ፡ በትረ ፡ ሙሴ ፡ ራሳቸውን ፡ እንደ ፡ ሕዝበ ፡ እስራኤል ፡ በካቶሊካውያን ፡ ምክንያት ፡ በዐፄ ፡ ሱስንዮስ ፡ ዘመን ፡ የደረሰባቸውን ፡ ሥቃይ ፡ እሥራ ኤል ፡ በፈርዖን ፡ ቤት ፡ በተሠቃዩት ፡ ሥቃይ ፡ በዚህ ፡ ክርክር ፡ ያገኙትን ፡ እርታታ ፡ በሙሴ ፡ መሪነት ፡ የኤርትራን ፡ ባሕር ፡ ከፍለው ፡ በመሻገራቸው ፡ የጠላቶቻቸውን ፡ የነእልፎንሱን ፡ መረ ታት ፡ በፈርዖን ፡ ስጥመት ፡ መስለው ፡ ንሴብሖ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ ስቡሐ ፡ ዘተሰብሐ ፡ እያሉ ፡ በከበሮ ፡ በጽናጽል ፡ አሸበሸቡ ።

ሊቁም ፡ እምተበቅሎ ፡ ሰብእ ፡ ነውር ፡ እስከ ፡ ትኀድጎ ።

ርእሰ ፡ ትትቀባዕ ፡ በትረ ፡ እደ ፡ ሰብእ ፡ ዐበሚ ።

አርዌ ፡ ምድር ፡ ዘሰትየት ፡ ዐቂበ ፡ ስኩና ፡ ከራሚ ።
ወእመ ፡ ይወፅኡ ፡ እስራኤል ፡ እምግብጽ ፡ ድኅረ ፡ ተፈጸመ ፡ ዘገዐር ፡ ዕድሜ ፡

በነፋስ ፡ በትረ ፡ ሙሴ ፡ ይቡስ ፡ ኮነ ፡ ዘባሕረ ፡ ኤርትራ ፡ ልምላሜ ።
ንሕነሂ ፡ ዘዐገተነ ፡ ባህለ ፡ እለ ፡ ልዮን ፡ ጊሜ ።
በባህሎሙ ፡ ማዕበል ፡ ከመ ፡ ኢንሥጠም ፡ ልዩዳሜ ።
ረከብናሁ ፡ ለበትር ፡ ዘያደክማ ፡ ለርሜ ።
ጽሩበ ፡ በንባብ ፡ ወቅሩጸ ፡ በትርጓሜ ።

የሚል ፡ መወድስ ፡ ቅኔ ፡ አበረከተ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ሮማውያንን ፡ ጠራርገው ፡ ከኢትዮጵያ ፡ አስወጥዋቸው ፡ ቤት ፡ ሠርተው ፡ ተክል ፡ ተክለው ፡ ይኖሩባት ፡ የነበረች ፡ አዘዞንም ፡ ንጉሡ ፡ ለደብረ ፡ ሊቦኖሶች ፡ መለሰላቸው ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንም ፡ ሠርቶ ፡ ከአቡነ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ መቃብር ፡ ከሸዋ ፡ ያመጧትን ፡ ታቦተ ፡ ማርያምን ፡ አኖረ ፡ የሚል ፡ ታሪክ ፡ እናገኛለን ።

ምንም ፡ ይህነን ፡ ስም ፡ የያዙ ፡ ደብረ ፡ ሊባኖሶች ፡ ለመኾናቸው ፡ እርግጠኛ ፡ ባልኾን ፡ ፫ ፡ ልደቶች ፡ ወይም ፡ የጸጋ ፡ ልጆች ፡ የሚባሉት ፡ ወገኖች ፡ ባህል ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ።

እግዚአብሔር ፡ አዳምን ፡ ፈጥሮ ፡ በንፍሐት ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ አሳድሮ ፡ የጸጋ ፡ ልጅነትን ሰጥቶት ፡ ነበረ ። ዕፀ ፡ በለስን ፡ በበላ፡ጊዜ፡ይህችን፡ልጅነት፡አስወሰደ ፡ ንስሐ ፡ ቢገባ ፡ ይህችን ፡ ልጅነት ፡ ተመልሶ ፡ ማግኘት ፡ አልቻለም ፡ ስለዚህ ፡ ከ፫ቱ ፡ አካላት ፡ አንዱ ፡ አካል ፡ ቃል ፡ ሥጋን ፡ ተዋሕዶ አንድ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾኖ ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ በተዋሕዶ ፡ የባሕርይ ልጅ ፡ ኾነ ፡ ያችን ፡ አዳም ፡ ያስወሰዳትን ፡ ልጅነት ለመመለስ ፡ ሲል ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ በማኅፀን ፡ ተቀብሎ ፡ የአዳምን ፡ ልጅነት ፡ ገንዘብ ፡ ስላደረገ ፡ ዳግማይ ፡ አዳም ፡ ተባለ ፡ በኩረ ፡ ምእመናን ፡ ኾነ ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አይሉም ፡ በማናቸውም ፡ ረገድ ፡ ግንኙነት ፡ የሌላቸውን ፡ ወገኖች ፡ ከካቶሊክ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ ብሎ ፡ መናገር አይገባም ።

፪ኛም ፡ እርስዎ ፡ ጎጃሚዎችና ፡ ትግሮች ፡ እያሉ ፡ የሚጠሩዋቸው ፡ ቅብዐቶች ፡ የሚባሉት ወገኖችም ፡ ቃል ፡ ሥጋን ፡ በተዋሐደ ፡ ጊዜ ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፋ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾነ ፡ ሲዋሐድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ተቀብሎ ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ኾነ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን፡ በመቀበሉ ፡ ንዴት ፡ ጠፋለት ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ካቶሊክ ፡ ባህል ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አይሉም ።

፫ኛም ፡ እርስዎ ፡ ካሮች ፡ እያሉ ፡ በሽሙጥ ፡ ቃል ፡ የሚጠርዋቸው ፡ ባህላቸው ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሕገ ፡ መንግሥት ፡ የታወቀላቸው ፡ ተዋሕዶዎችም ፡ ቃል ፡ ሥጋን ፡ ሲዋሐድ ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾነ ፡ በተዋሕዶ ፡ ንዴትም ፡ ምንታዌም ፡ ጠፋ ፡ ቃል ፡ የነሣው ፡ ሥጋ ፡ የባሕርይ ፡ ክብርን ፡ በተዋሕዶ ፡ አገኘ ፡ እንጂ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አልከበረም ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ሦስቱም ፡ ወገኖች ፡ ከካቶሊክ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ኹለት ፡ ፈቃድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ በማለት ፡ የሚተባበር ፡ የለም ።

እርስ ፡ በርሳቸውም ፡ ሲከራከሩ ፡ አንዱም ፡ አንዱ ፡ ይህማ ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ እንደ ፡ ልዮን ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ያስኝብሃል ፡ እየተባባሉ ፡ ኹሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ የንስጥሮስና ፡ የልዮን ፡ ተቃራኒዎች ፡ መኾናቸውን ፡ ይገልጻሉ ፡ እንጂ ፡ ከውስጣቸው ፡ የልዮንን ፡ ባህል ፡ የሚደግፍ ፡ አይገኝም ፡ ስለዚህ ፡ አንድ ፡ ኾነው ፡ ራሱን ፡ ከሚቃወሙት ፡ ከ፫ ፡ ወንድማማቾች ፡ መካከል፡ በማያገባው ነገር ፡ ጥልቅ ፡ ብሎ ፡ ገብቶ ፡ የማያውቁትን ፡ የእገሌ ፡ ባህል ፡ እንደዚህ ፡ ነው ፡ የእገሌ ባህል ፡ እንደዚህ ፡ ነው ፡ የእገሌ ፡ ባህል ፡ በመሠረቱ ፡ የቀና ፡ ነው ፡ የእገሌ ፡ ባህል ፡ የተሳሳተ ፡ ነው እያሉ ፡ ወንድማማቾችን ፡ በከንቱ ፡ ውዳሴ ፡ ለያይቶ ፡ ረዳትና ፡ ወገን ፡ ለማግኘት ፡ መሞከር ፡ አሲያ ይተህ ፡ ግዛ ፡ የተባለውን ፡ ፖለቲክ ፡ የመሰለ ፡ ሰብቅ ፡ ነው ፡ ቢባል ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ከማለት ፡ በቀር የማይገባ ፡ አነጋገር ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ የሚቃወም ፡ አይገኝም ።

አሁን ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ የነእገሌ ፡ ባህል ፡ ይህ ፡ ነው ፡ የእነገሌ ፡ ባህል ፡ እንደዚህ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ የ፫ቱንም ፡ ባህል ፡ ባጭሩ ፡ ለመግለጽ ፡ ያሳሰበኝ ፡ ኹሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን፡ ባህል ፡ ተቃዋሚዎች ፡ መኾናቸውን ፡ ለመግለጽ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የተቀብዐን ፡ ምሥጢር ፡ ለካቶሊካውያን ፡ ለመግለጽ ፡ ብዬ ፡ አይደለም ። ምክንያቱም ፡ አባ ፡ እየለ ፡ ይህን ፡ ባህል ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ መጥቀሳቸው ፡ ከላይ ፡ እንደ ፡ ዘረዘርኩት ፡ እርስ፡በርስ፡ለመለያየትና፡መግቢያ፡ለማግኘትእንጂ፡ነገሩ ፡

የሚያገባቸው ፡ ኹኖ ፡ የጸፉት ፡ አለመኾኑን ፡ በመረዳት ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ይህን ፡ የግል ፡ ጉዳያችንን፡ ወደ፡ ጐን ፡ አኑረን ፡ በኦርቶዶክሳውያንና ፡ በካቶሊካውያን ፡ መካከል ፡ ያለውን ፡ ልዩነት ፡ ወደ ፡ መመርመር ፡ እንመለስ ።

ደ ራ ሲ ።

፩/ ለናዝሬቱ ፡ ኢየሱስ፡ቅብዕ፡የኾነው፡መንፈስ፡ቅዱስ ፡ ከአብና፡ከወልድ፡በአስትንፋስ፡ስለሚሠርጽ ፡ በጊዜ፡ሳይኾን፡በመሥረጹ፡ሲመለከቱት፡የቃል ፡ መወለድ፡ከመንፈስ፡ቅዱስ፡በእስትንፋስ ፡ መሥረጽ፡ እንደሚቀድም ፡ ግልጥ ፡ ነው ፡ እለዚያ ፡ የመለኮታውያን ፡ አካላት ፡ አወጣጥ ፡ ተርታ ፡ ማለት ፡ አብ ፡ ከማንም ፡ አለመውጣቱ ፡ ወልድ ፡ ከአብ ፡ መወለዱ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከአብና ፡ ከወልድ ፡ መሥረጹ ፡ ይፋለስ ፡ ነበረ ፡ ካሉ ፡ በኋላም ፡ አብና ፡ ወልድ ፡ እንዳንድ ፡ ምንጭ ፡ ኹነው ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ስለሚያሠርጹት ፡ በአሥራጺነታቸው፡ ክርሱ ፡ ይበልጡ ፡ ይቀድሙም ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከቃል ፡ ሊበልጥ ፡ የማይቻል ፡ ነው ፡ ያሉትን ፡ እንመርምር ።

መ ላ ሽ ።

፩/ ይህ ፡ አነጋገር ፡ አንደኛ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ እንደሠረጸ ፡ ኹለተኛ ፡ የወልድ ፡ ከአብ ፡ መመለድ ፤ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ መሥረጽ፡ እንዲቀድም ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ መሥረጽ ፡ ከወልድ ፡ መወለድ ፡ ወደኋላ ፡ እንዲኾን ፡ ያመለክታል ።

ኹሉም ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ የማይገኝ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ አሳብ ፡ ነው ፡ መጻሕፍት ፡ ለወልድም ፡ ለመንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ መሠረታቸው ፡ መገኛቸው ፡ አብ ፡ ብቻ ፡ እንደኾነ ፡ ምስቱም ፡ በክብርም ፡ በዘመንም ፡ ዕሩያን ፡ መኾናቸውን ፡ በነፍስ ፡ በፀሐይ ፡ በእሳት ፡ በቀላይ ፡ መስለው ፡ ይነግሩናል ፡ በሥላሴ ፡ መቅደም ፡ መቀዳደም ፡ መብለጥ ፡ መበላለጥ ፡ እንዳለባቸው ፡ አይነግሩንም ።

፩ኛ ፡ ስለ ፡ አብ ፡ መሠረትነት ።

ለወልድና ፡ ለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ መገኛቸው ፡ መሠረታቸው ፡ አብ ፡ መኾኑን ፡ ሲያስረዳ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ እስመ ፡ አነ ፡ እምኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ አብ ፡ ወፃእኩ ፡ ወመጻእኩ ፡ ብሏል ዮሐ ፡ ፰ ፡ ፵፪ ።

መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ከአብ ፡ ብቻ ፡ መሥረጹን ፡ ሲያስረዳ ፡ ጰራቅሊጦስ ፡ መንፈስ ፡ ጽድቅ ፡ ዘይወፅእ ፡ እምኀበ ፡ አብ ፡ ውእቱ ፡ ሰማዕትየ ፡ ብሏል ፡ ዮሐንስ ፡ ፲፭ ፡ ፳፮ ፡ ከአብ ፡ እንደሠረጸ ፡ ከወልድም ፡ የሚሠርጽ፡ ቢኾን ፡ ኖሮ ፡ ዘይወፅእ ፡ እምኀበ ፡ አብ ፡ ብሎ ፡ ወእምኔየ ፡ ባለ ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ እምኀበ ፡ አብ ፡ ማለቱ ፡ ብቻ ፡ ባልበቃውም ፡ ነበረ ።

ይህን ፡ የጌታን ፡ ቃል ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ሐዋርያት ፡ በጸሎተ ፡ እመክንዮ ፡ ወፈነወ ፡ ለነ ጰራቅሊጦስ ሃ ፡ መንፈሰ ፡ ጽድቅ ፡ ዘይወፅእ ፡ እምኀበ ፡ አብ ፡ ወአድኀነ ፡ ኵሎ ፡ ዓለመ ፡ ብለዋል ።

ሮቱ፲ ፡ በጸሎተ፡ሃይማኖት፡ወነአምን ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እግዚእ ፡ ማኅየዊ ፡ ዘሠረጸ ፡ እምአብ ብለዋል ፡ ከዚህ ፡ አያይዘው ፡ ልደተ ፡ ወልድ ፡ ወፀአተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እምአብ ፡ ይትነከር ፡ ወኢይትነገር ፡ እያሉ ፡ የተናገሩ ፡ ሊቃውንት ፡ ብዙ ፡ ናቸው ። ከዚህ ፡ ወጥቶ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ፡ ሠረጸ ፡ የሚል ፡ አይገኝም ።

፪ኛ ፡ ስለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዕሪና ።

መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከአብ ፡ ከወልድ ፡ በክብር ፡ የማያንስ ፡ ወደኋላ ፡ የማይል ፡ መኾኑንም ፡ ይፈኑ ለክሙ ፡ ጰራቅሊጦስ ሃ ፡ ካልአ ፡ ዘከማየ ፡ ብሏል ፡ ዮሐ ፡ ፲፬ ፡ ፲፮ ። ሐጸጽ፡ ቢኖርበት ፡ ዘከማየ ፡ ባላለም ነበርና ።

በማቴዎስም ፡ ወእንዘ ፡ ታጠምቅዎሙ ፡ በሉ ፡ በስመ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ወመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ብሏል ፡ ማቴ ፡ ፳፰ ፡ ፳ ።

ከዚህ ፡ አያይዘው ፡ ሐዋርያት ፡ በጸሎተ ፡ አመክንዮ ፡ ዘሀልው ፡ ምስለ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ብለዋል ፡ ለአውግዞ ፡ መቅዶንዮስ ፡ በቍስጥንጥንያ ፡ የተሰበሰቡ ፡ ፻፶ ፡ ሊቃውንትም ፡ ምስለ ፡ አብ ፡ ወወልድ ፡ ዘነበበ ፡ በነቢያት ፡ ብለዋል ። ይህንም ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ አሐቲ ፡ ቅድምናሆሙ ፡ ለሥላሴ ፡ ወዕሩያን ፡ እሙንቱ ፡ በቅድምና ፡ እያሉ ፡ የጻፉ ፡ ሊቃውንት ፡ ብዙዎች ፡ ናቸው ።

፲ኛ ፡ የሥላሴ ፡ ምሳሌዎች ።

የሥላሴን ፡ አንድነት ፡ ሦስትነት ፡ በነፍስ ፡ በእሳት ፡ በፀሐይ ፡ በቀላይ ፡ የመሰሉልንን ፡ ምሳሌ ፡ እንመርምር ። ፩ኛ ፡ ሥላሴ ፡ በነፍስ ፡ ይመሰላሉ ፡ ነፍስ ፡ በአካልዋ ፡ አንድ ፡ ስትሆን ፡ በከዊን ፡ ሦ ፡ ኖት ። ይኸውም ፡ ልብ ፡ መኾን ፡ ቃል ፡ መኾን ፡ እስትንፋስ ፡ መኾን ፡ ነው ። በልብነቷ ፡ አብ ፡ በቃልነቷ ፡ ወልድ ፡ በእስትንፋስነቷ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመሰላል ። ልብነቷ ፡ ቃልነቷን ፡ እስትን ፋስነቷን ፡ ያስገኛል ፡ እንጂ ፡ ቃልነቷ ፡ ወይም ፡ እስትንፋስነቷ ፡ ልብነቷን ፡ አያስገኝም ።

እንደዚኹሙም ፡ ቃልነቷ ፡ እስትንፋስነትዋን ፡ እስትንፋስነቷ፡ቃልንትዋን ፡ ሊያስገኝ ፡ አይች ልም ። እንዲህም ፡ ማለት ፡ ቃል ፡ እስትንፋስ ፡ ከልብ ፡ ይመነጫሉ ፡ እንጂ ፡ ልብ ፡ ከቃል ፡ ከእስትን ፋስ ፡ አይገኝም ፡ ቃልም ፡ እስትንፋስን ፡ እስትንፋስ ፡ ቃልን ፡ ሊያስገኝ ፡ አይችልም ፡ ማለት ፡ ነው ።

እንደዚኹሙም ፡ በቃል ፡ የተመሰለ ፡ ወልድ ፡ በእስትንፋስ ፡ የተመሰለ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በልብ ከተመሰለ ፡ ከአብ ፡ ይገኛሉ ፡ እንጂ ፡ አብ ፡ ከወልድ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አይገኝም ። በቃል ፡ የተ መሰለ ፡ ወልድም ፡ በእስትንፋስ ፡ የተመሰለ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ አያስገኝም ፡ በእስትንፋስ ፡ የተመ ሰለ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ በቃል ፡ የተመሰለ ፡ ወልድን ፡ አያስገኝም ።

መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ይሠርጻል ፡ ማለት ፡ እስትንፋስ ፡ ከቃል ፡ ይመነጫል ፡ ማለት ፡ ነው።

በቅድምና ፡ ዕሩያን ፡ ስለመኾናቸው ።

ልብ ፡ ከቃል ፡ ከእስትንፋስ ፡ ጋራ ፡ ባንድነት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ይገኛል ፡ እንጂ ፡ ከቃል ፡ ከእስት ንፋስ ፡ ቀድሞ ፡ መገኘት ፡ የለበትም ፡ ቃልም፡ ከእስትንፋስ፡ከልብ ፡ እስትንፋስም ፡ ከልብ ፡ ከቃል ፡ ቀድሞ ፡ መገኘት ፡ የለባቸውም ፡ እንደዚኹሙም ፡ አብ ፡ ከወልድ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቀድሞ ፡ የተ ገኘበት ፡ ጊዜ ፡ የለም ፡ ወልድም ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ፡አይቀድምም፡ ቀድሞ ፡ የተገኘበት ፡ ጊዜ ፡ የለም ፡ ወልድም ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አይቀድምም ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ወደኋላ ፡ አይኾንም ።

፪ኛ ፡ ሥላሴ ፡ በፀሐይ ፡ ይመሰላሉ ።

ለፀሐይ ፡ ክበብ ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይ ፡ አለው ፡ በክበቡ ፡ አብ ፡ በብርሃኑ ፡ ወልድ ፡ በዋዕዩ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመሰላሉ ። ክበብ ፡ ዋዕይን ፡ ብርሃንን ፡ ያስገኛል ፡ እንጂ ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይን ፡ ክበብን ፡ አያ ስገኝም ፡ ዋዕይም ፡ ክበብን ፡ ብርሃንን ፡ አያስገኝም ።

እንደዚኹሙም ፡ በክበብ ፡ የተመሰለ ፡ አብ ፡ በብርሃን ፡ የተመሰለ ፡ ወልድን ፡ በዋዕይ ፡ የተመሰለ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ያስገኛል ፡ እንጂ ፡ በብርሃን ፡ በዋዕይ ፡ የተመሰሉ ፡ ወልድ፡ መንፈስ፡ቅዱስ፡በክ በብ ፡ የተመሰለ ፡ አብን ፡ አያስገኙትም ።

ብርሃን ፡ ዋዕይን ፡ ዋዕይ ፡ ብርሃንን ፡ ሊያስገኝ ፡ እንደማይችል ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ወልድን ፡ ወልድም ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ሊያስገኝ ፡ አይችልም ፡

ክበብ ፡ ሲገኝ ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይ ፡ አብረው ፡ ይገኛሉ ፡ እንጂ ፡ ክበብ ፡ ቀድሞ ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይ ፡ ኋላ ፡ የሚገኙ ፡ አይደሉም ።

እንደዚኹሙም ፡ ወልድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እንደ ፡ አብ ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ ህልዋን፡ናቸው እንጅ ፡ አብ ፡ በዘመን ፡ ቀድሟቸው ፡ ኋላ ፡ የተገኙ ፡ አይደሉም። ክበበ ፡ ፀሐይ ፡ ብርሃንን ፡ ዋዕይን ፡ እየላከ ፡ መኖሩን ፡ ያስታውቃል ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ብርሃን ፡ እንደ ፡ ዋዕይ ፡ የሚላክ ፡ አይደለም ።

እንደዚኹሙም ፡ አብ ፡ ወልድን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ እየላከ ፡ ህልውናውን፡ይገልጻል ፡ እንጂ ለማንም ፡ የታየና ፡ የተገለጸ ፡ አይደለም ። ዮሐ ፡ ፩ ፡ ፲፰ ።

ስለዚህ ፡ መጻሕፍት ፡ አብን ፡ ፈናዊ ፡ ላኪ ፡ ወልድን ፡ ተፈናዊ ፡ ተላኪ ፤ መንፈስ ፡ ቅዱስንም ፡ ተፈናዊ ፡ ተላኪ ፡ እያሉ ፡ ይነግሩናል ፡ እንጂ ፡ በክበብ ፡ በብርሃን ፡ በዋዕይ ፡ መቅደም ፡ መቀዳደም መከተል ፡ መከታተል ፡ እንደሌለባቸው ፡ በሥላሴም ፡ መቅደም ፡ መቀዳደም ፡ መከተል ፡ መከታ ተል ፡ የለባቸውም ።

፫ኛም ፡ ሥላሴ ፡ በእሳት ፡ ይመሰላሉ ።

በነበልባሉ ፡ አብ ፡ በብርሃኑ ፡ ወልድ ፡ በዋዕዩ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይመሰላሉ ፤ ነበልባል ፡ ብርሃ ንን ፡ ዋዕይን ፡ ያስገኛል ፡ እንጂ ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይ ፡ ነበልባልን ፡ አያስገኙትም ፡ ወይም ፡ ብርሃን ፡ ዋዕ ይን ፡ ዋዕይ ፡ ብርሃንን ፡ አያስገኝም ። እንደዚኹሙም ፡ በነበልባል ፡ የተመሰለ ፡ አብ ፡ በብርሃን ፡ የተ መሰለ ፡ ወልድን ፡ በዋዕይ ፡ የተመሰለ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ያስገኛል ፡ እንጂ ፡ በብርሃን ፡ በዋዕይ ፡ የተመሰሉ ፡ ወልድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በነበልባል ፡ የተመሰለ ፡ አብን ፡ አያስገኙትም ።

እንደዚኹውም ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይን ፡ ዋዕይ ፡ ብርሃንን ፡ ሊያስገኝ ፡ እንደ ፡ ማይቻል ፡ በብርሃን ፡ የተመሰለ ፡ ወልድም ፡ በዋዕይ ፡ የተመሰለ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ወይም ፡ በዋዕይ ፡ የተመሰለ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በብርሃን ፡ የተመሰለ ፡ ወልድን ፡ አያስገኝም ።

ነበልባል ፡ ከብርሃን ፡ ከዋዕይ ፡ መቅደም ፡ መብለጥ ፡ እንደሌለበት፡ለብርሃንና ፡ ለዋዕይም ፡ ከነበልባል ፡ ማነስ ፡ ወይም ፡ ወደኋላ ፡ መኾን ፡ እንደሌለባቸው ፡ አብም ፡ ከወልድ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አይቀድምም ፡ አይበልጥም ፡ ወልድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ከአብ ፡ አያንሱም ፡ በዘመን ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ አይሉም ፡ ወልድም ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አይበልጥም ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ከወልድ ፡ አያንስም ፡ በዘመን ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ አይልም ።

አብ ፡ ፈናዊ ፡ ወልድ ፡ ተፈናዊ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ተፈናዊ ፡ መባላቸውም ፡ ከላይ ፡ በፀሐይ ፡ ምሳሌነት ፡ እንደ ፡ ገለጥነው ፡ ነበልባል ፡ ብርሃኑን ፡ ፈንጥቆ ፡ ጨለማን ፡ በማራቁ ፡ ዋዕዩን ፡ ልኮ ፡ በመሞቁ ፡ ህልውናውን ፡ እንዲያሳውቅ ፡ የአብም ፡ ህልውናው ፡ በወልድ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ስለተገለጸ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በሦላሴ ፡ መቅድም ፡ መቀዳደም ፡ መብለጥ ፡ መበላለጥ ፡ ኖሮባቸው ፡ አይደለም ። እኛ ፡ ኦርቶዶክሳውያን ፡ ስለምሥጢረ ፡ ሦላሴ ፡ ያለን ፡ አስተያየትና ፡ እምነት ፡ ይህ ፡ ነው ።

<u>እንግዲህ ፡ የካቶሊካውያንን ፡ ባህል ፡ ወደመመርመር ፡ እንመለስ ።</u>

፩/ ዶክተር ፡ አባ ፡ አየለ ፡ በዚህ ፡ በጽሑፋቸው ፡ ውስጥ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ ማለትን ፡ ብቻ ፡ ይናገራሉ ፡ እንጂ ፡ ምንም ፡ የሰጡት ፡ መረጃ ፡ የለም ፡ አባ፡ ዮሐንስ፡ተክለ፡ሚካኤል የተባሉ ፡ የካቶሊክ ፡ መነኩሴ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ የሚል ፡ ከምን ፡ መጽሐፍ፡ ይገኛል ፡ ብዬ ፡ ብጠይቃቸው ፡ ፩ኛ ፡ ከዮሐንስ ፡ ወንጌል ፡ ም ፡ ፲፭ ፡ ቍ ፡ ፳፮ ፡ ም ፡ ፲፮ ፡ ቍ ፡ ፯ ፡ ም ፡ ፲፬ ፡ ቍ ፡ ፲፮ ፡ ም ፡ ፳ ፡ ቍ ፡ ፳፪ ፡ ጠቀሱልኝ ።

፪/ ከመጽሐፉ ፡ ገብሩ ፡ ብመረምር ፡ በም ፡ ፲፭ ፡ ቍ ፡ ፳፮ ፡ የጠቀሱት ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ ወሶበ ፡ መጽአ ፡ ጰራቅሊጦስ ፡ ዘአነ ፡ እፌኑ ፡ ለክሙ ፡ መንፈስ ፡ ጽድቅ ፡ ዘይወፅእ ፡ እምኀበ ፡ አብ ፡ ውእቱ ፡ ሰማዕትየ ።

እኔ ፡ የምልክላችሁ ፡ ከአብ ፡ የሠረጸ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ እርሱ ፡ ምስክሬ ፡ ነው፡ ብሎ ፡ ከአብ ፡ መሥረጹን ፡ ያስረዳል ፡ እንጂ ፡ ከወልድ ፡ እንደ ፡ ሠረጸ ፡ አያስረዳም ።

በም ፡ ፲፮ ፡ በቍ ፡ ፯ ፡ የጠቀሱትም ፡ እመ ፡ ኢሖርኩ ፡ አነ ፡ ኢይመጽእ ፡ ጰራቅሊጦስ ፡ ኀቤክሙ ወእመሰ ፡ ሖርኩ ፡ አነ ፡ እፌንዎ ፡ ለክሙ ።

እኔ ፡ ካልሔድኩ ፡ ጰራቅሊጦስ ፡ ወደናንተ ፡ አይመጣም ፡ እኔ ፡ የሔድኩ ፡ እንደኾነ ፡ ግን እሰድላችኋለሁ ፡ ብሎ ፡ በተነሣ ፡ በ፵ ፡ ቀን ፡ ባረገ ፡ በ፶ ፡ ቀን ፡ በጽርሐ ፡ ጽዮን ፡ የላከላቸውን ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ተሰፋ ፡ ያስረዳል ፡ እንጂ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ መሥረጹን ፡ አያስረዳም ።

በቍ ፡ ፲፬ ፡ የጠቀሱትም ፡ ወኪያየ ፡ ይሴብሕ ፡ ውእቱ ፡ እስመ ፡ እምዚአየ ፡ ይነሥእ ፡ ወይነግረ ክሙ ።

እርሱ ፡ እኔን ፡ ያመሰግናል ፡ ከእኔ ፡ ነሥቶ ፡ ይነግራችኋልና ፡ የሚል ፡ ነው ፡ ይህም ፡ ጥቅስ ፡ ከፍ ፡ ብሎ ፡ አርእስቱን ፡ ሲመለከቱት ፡ ውብየ ፡ ብዙኅ ፡ ነገር ፡ ዘእነግረክሙ ፡ ወባሕቱ ፡ ኢትክሉ ጾዊሮቶ ፡ ይእዜ ፡ ወመጺአ ፡ ውእቱ ፡ መንፈስ ፡ ጽድቅ ፡ ይመርሀክሙ ፡ ኀበ ፡ ኵሉ ፡ ጽድቅ ፡ እስመ ኢይነግር ፡ ዘእምኀቤሁ ፡ ወዘሰምዐ ፡ ዳዕሙ ፡ ይነግር ፡ ወዘይመጽእ ፡ ይነግረክሙ ።

ዛሬ ፡ ልትይዙት ፡ ልታጠኑት ፡ አትችሉም ፡ እንጂ ፡ የምነግራችሁ ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ ነበረኝ ፡ ነገር፡ ግን ፡ እርሱ ፡ የእውነት ፡ መንፈስ ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ እውነት ፡ ኹሉ ፡ ይመራችኋል ፡ የሚሰማውን ፡ ኹሉ ፡ ይነግራል ፡ እንጂ ፡ ከራሱ ፡ አይነግርምና ፡ የሚመጣውን ፡ ይነግራችኋል ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ እርሱ ፡ እኔን ፡ ያከብራል ፡ ለእኔ ፡ ካለኝ ፡ ወስዶ ፡ ይነግራችኋል ፡ እላችኋለሁ ፡ ለአብ ፡ ያለው ፡ ሁሉ ፡ የእኔ ፡ ነውና ፡ ስለዚህ ፡ ለኔ ፡ ካለኝ ፡ ወስዶ ፡ ይነግራችኋል ፡ እላችኋለሁ ፡ ብሏል ።

ይህንንም ፡ ወደ ፡ ምሥጢሩ ፡ ገባ ፡ ብሎ ፡ ቢመረምሩት ፡ ለእኔ ፡ ካለኝ ፡ ወስዶ ፡ ይነግራችኋል ፡ ማለት ፡ ከርሱ ፡ የሚወስደው ፡ በአርእስቱ ፡ ዛሬ ፡ ልትይዙት ፡ አትችሉም ፡ እንጂ ፡ የምነግራችሁ ፡ ብዙ ፡ ነገር ፡ ነበረኝ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በመጣ ፡ ጊዜ ፡ እርሱ ፡ ይነግራችኋል ፡ ያላቸውን ትምርቱን ፡ እንደኾነ ፡ በግልጥ ፡ ይረዳል ።

ለአባቴ ፡ ያለው ፡ ኹሉ ፡ ለእኔ ፡ አለኝና ፡ ከእኔ ፡ ወስዶ ፡ ይነግራችኋል ፡ ማለቱም ፡ በም ፡ ፯ ፡ በቍ ፡ ፲፮ ፡ ትምህርትየሰ ፡ ኢኮነት ፡ እንቲአየ ፡ አላ ፡ እንቲአሁ ፡ ለዘፈነወኒ ፡ ወዘሰ ፡ ይፈቅድ ፡ ይግበር ፡ ሥምረቶ ፡ ውእቱ ፡ የአምር ፡ ከመ ፡ እምኀበ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውእቱ ፡ ትምህርትየ ፡ ወእኮ ፡ ዘእምኀቤየ ፡ ዘእነግር ።

የማስተምራችሁ ፡ ትምርት ፡ ከላከኝ ፡ ከአብ ፡ የተገኘች ፡ ናት ፡ እንጂ ፡ ከእኔ ፡ የተገኘች ፡ አይደ ለችም ፤ ፈቃዱን ፡ ሊፈጽም ፡ የሚወድ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ይህ ፡ የማስተምረው ፡ ትምህርት ፡ ከራሴ ፡ አንቅቼ ፡ የምናገረው ፡ እንዳይደለ ፡ ትምህርቴም ፡ ከእግዚአብሔር ፡ የተገኘ ፡ እንደኾነ ፡ ያውቃል ፡ ብሎ ፡ በም ፡ ፰ ፡ በቍ ፡ ፳፰ም ፡ ወእኮ ፡ ዘእምኀቤየ ፡ ዘእነግር ፡ አላ ፡ በከመ ፡ መሀረኒ ፡ አቡየ ፡ ከማሁ እነግር ።

አባቴ ፡ እንዳስተማረኝ ፡ አስተምራለሁ ፡ እንጂ ፡ እኔ ፡ ከራሴ ፡ አንቅቼ ፡ አላደርግም ፡ አላስተም ርም ፡ ብሎ ፡ ለትምርቱ ፡ መደበኛ ፡ አብን ፡ አድርጎ ፡ እንደተናገረ ፡ ከዚህም ፡ ዕሪናውን ፡ ለመግለጽ ለአብ ፡ ያለው ፡ ኹሉ ፡ ለእኔ ፡ አለኝና ፡ ትምርቱን ፡ ከኔ ፡ ወስዶ ፡ ያስተምራችኋል ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከኔ ፡ ይሠርጻል ፡ ማለቱ ፡ አይደለም ።

ትምህርቴቱ ፡ የፀቱም ፡ መኾኗንም ፡ ይህ ፡ የምትሰሙት ፡ ቃል ፡ የላከኝ ፡ የአብ ፡ ቃል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኔ ፡ ቃል ፡ አይደለም ፡ በማለቱ ፡ የአብ ፡ መኾኗን ፡ ከናንተ ፡ ጋራ ፡ ሳለሁ ፡ ይህንን ፡ ነገር ኳችሁ ፡ በማለቱ ፡ የወልድ ፡ መኾኗን ፡ አብ ፡ በኔ ፡ ስም ፡ የሚልከው ፡ እውነተኛ ፡ መንፈስ ፡ ጰራቅሊ ጦስ ፡ እርሱ ፡ ኹሉን ፡ ይነግራችኋል ፡ እኔ ፡ የነገርኳችሁን ፡ ኹሉ ፡ ያሳስባችኋል ፡ በማለቱ ፡ የመን ፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ትምርት ፡ መኾኗን ፡ ገልጾልናል ።

ስለዚህ ፡ እምዚአየ ፡ ይነሥእ ፡ ያለ ፡ መምርነትን ፡ ትምህርትን ፡ እንደኾነ ፡ ያስረዳል ፡ እንጂ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ እንደ ፡ ሠረጸ ፡ አያስረዳም ፡

ሐዋርያትም ፡ በዕውቀት ፡ ፍጹማን ፡ ኾነው ፡ ወንጌልን ፡ አብራርተው ፡ ለማስረዳት ፡ የቻሉ ፡ በጽርሐ ፡ ጽዮን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ከተቀበሉ ፡ በኋላ ፡ መኾኑ ፡ ግልጽ ፡ ነው ።

ላባቴ ፡ ያለው ፡ ኹሉ ፡ ለእኔ ፡ አለኝ ፡ ብሏልና ፡ ለአብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ማሥረጽ ፡ ገንዘቡ ፡ ከኾነ ፡ ለወልድም ፡ ገንዘቡ ፡ ይኾናል ፡ እንዳይባል ፡ ወላዲነትም ፡ ለአብ ፡ ገንዘቡ ፡ ነውና ፡ ወላዲ ነት ፡ ለወልድም ፡ ገንዘቡ ፡ ነው ፡ ማለትን ፡ ያስከትላል ፡ ወላዲነት ፡ ለወልድ ፡ ገንዘቡ ፡ ነው ፡ ከተባ ለም ፡ ራሱን ፡ ወለደ ፡ ከማለት ፡ ያደርሳል ።

መውለድ፡ማሥረጽ፡ለአብ፡በተለየ፡አካሉ ፡ የባሕርይ ፡ ግብሩ ፡ ነው ፡ ወልድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የሚጨመሩበት ፡ አይደለም ። መወለድም ፡ ለወልድ ፡ በተለየ ፡ አካሉ፡ የባሕርይ፤ ግብሩ ፡ ነው ። አብ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የሚጨመሩበት ፡ አይደለም ።

መሥረጽም ፡ ለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ በተለየ ፡ አካሉ ፡ የባሕርይ ፡ ግብሩ ፡ ነው ፤ አብ ፡ ወልድ ፡ የሚ ጨመሩበት ፡ አይደለም ። ይህንን ፡ የመሳሰለውን ፡ ነገር ፡ ለይቶ ፡ ጠንቅቆ ፡ ማወቅ ፡ ይጠቅማል፡ በም ፡ ፳ ፡ በቍ ፡ ፳፪ ፡ የጠቀሱትም ፡ ወዘንተ ፡ ብሂሎ ፡ ነፍሐ ፡ ላዕሌሆሙ ፡ ወይቤሎሙ ፡ ንሥኡ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ።

ይህንን ፡ ካለ ፡ በኋላ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ተቀበሉ ፡ ብሎ ፡ እፍ ፡ አለባቸው ፡ ይላል ፡ ይህ ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ በንፍሐት ፡ ሀብተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ እንዳሳደረባቸው ፡ ሢመተ ፡ ክህነትን ፡ እንደ ሾማቸው ፡ ያስረዳል ፡ እንጂ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ እንደ ፡ ሠረጸ ፡ አያስረዳም ።

ጌታ ፡ በሐዋርያት ፡ ላይ ፡ እፍ ፡ ብሎ ፡ ንሥኡ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ማለቱ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ የሚያሰኝ ፡ ከኾነስ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ጳጳሳትን ፡ ኤጲስ ፡ ቆጶሳትን ፡ ቀሳውስትን ፡ በንፍሐት፡ይሾሟቸዋል ፡ ምእመናንን ፡ ሲያጠምቁ ፡ ንሥኡ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ብለው ፡ በንፍሐት ፡ ሀብተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ያሳድሩባቸዋልና ፡ በዚህ ፡ ጊዜ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከነርሱ ፡ ሠረጸ ፡ እንደማለት ፡ የሚቈጠር ፡ ነገር ፡ ነው ።

ስንኳን ፡ ዐዋቂ ፡ ነኝ ፡ የሚል ፡ ሰው ፡ ማንም ፡ ሰው ፡ ሊጠቅሰው ፡ አይገባም ።

፪ኛም ፡ ከሐዋርያት ፡ መጻሕፍት ፡ ናሁ ፡ እግዚአብሔር ፡ ፈነወ ፡ መንፈስ ፡ ወልዱ ፡ ውስተ ፡ ልብክሙ ።

እግዚአብሔር ፡ የልጁን ፡ መንፈስ ፡ ወደ ፡ ልቡናችሁ ፡ ላከ ፡ ያለውን ፡ ገላ ፡ ፬ ፡ ፮ ።

ወኢያብሐሙ ፡ መንፈሱ ፡ ለኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ።

የኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ መንፈሱ ፡ አላሰናበታቸውም ፡ የሚለውም ፡ ጠቀሱልኝ ፡ ግብ ፡ ሐዋ ፡ ፲፮ ፡ ፯ ።

የዚህም ፡ ምሥጢሩ ፡ የሥላሴ ፡ አካላቸው ፡ የተለየ ፡ ሲኾን ፡ ባሕርያቸው ፡ ተከፍሎ ፡ የሌለበት ፡ አንድ ፡ ስለኾነ ፡ አብ ፡ ልብ ፡ ኾኖ ፡ አንድ ፡ ዕውቀት ፡ ያውቃሉ ፡ ወልድ ፡ ቃል ፡ ኾኖ ፡ አንድ ፡ ነገር ፡ ይናገራሉ ። መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እስትንፋስ ፡ ኾኖ ፡ ሕያዋን ፡ ኾነው ፡ ይኖራሉ ፡ በህልውና ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ የሚያሰኘውም ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ስለዚህ ፡ ህልውናቸውን ፡ ለመግለጽ ፡ መንፈስ ፡ ወልዱ፡ መንፈሱ ፡ ለኢየሱስ ፡ እያሉ ፡ ይናገራሉ ፡ እንጂ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ ለማለት ፡ የተነገረ ፡ አይደለም ።

የሮሙ ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ አቡሊድስ ፡ ወልድኒ ፡ ቃሎሙ ፡ ለአብ ፡ ወለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ መንፈስ ቅዱስኒ ፡ መንፈሶሙ ፡ ለአብ ፡ ወለወልድ ፡ ብሂል ።

ይህ ፡ አነጋገር ፡ ከላይ ፡ እንደ ፡ ገለጽነው ፡ ህልወናቸውን ፡ የሚያስረዳ ፡ አነጋገር ፡ ነው ፡ እንጂ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከአብም ፡ ከወልድም ፡ ሠረጸ ፡ ለማለት ፡ አይደለም ።

መንፈሶሙ፡ ለአብ፡ ወለወልድ ፡ ብሎ ፡ ዝርዝሩን ፡ ለአብም ፡ ለወልድም ፡ ከሰጠ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ የሚያሰኝ ፡ ከኾነ ፡ ወልድንም ፡ ቃሎሙ ፡ ለአብ ፡ ወለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ይለዋልና ፡ ወልድም ፡ ከመንፈስ ቅዱስ ተወለደ ፡ የሚያሰኝ ፡ መኾኑን ፡ ተገንዝበ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከወልድ ፡ ሠረጸ ፡ ማለትን ፡ መተው ፡ ትልቅ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ያለው ፡ አስተዋይነት ፡ ነው ።

የመለኮታውያን ፡ አካላት ፡ አወጣጥ ፡ ተርታ ፡ በተፋለሰ ፡ ነበረ ፡ ለሚሉትም ፡ ተርታ ፡ የሚያስፈልግ ፡ መቅደም ፡ መቀዳደም ፡ ቢኖር ፡ ነበረ ፡ አብ ፡ ወልድ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ብለን ፡ በተራ ፡ መጥራታችን ፡ ሦስቱን ፡ ስም ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ መጥራት ፡ ስለተሳነን ፡ የስዒን ፡ የድካም ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አብ ፡ ይቀድማል ፡ ወልድ ፡ ይከተላል ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ወደ ፡ ኋላ፡ ይኾናል ፡ ብለን ፡ አይደለም ።

ሳንድ ፡ ጊዜ ፡ ለመጥራት ፡ ስንፈልግ ፡ ግን ፡ አምላክ ፡ መለኮት ፡ ብለን ፡ እንጠራቸዋለን ፡ ክበብን ብርሃንን ፡ ዋዕይን ፡ አንድ ፡ ፀሐይ ፡ ብለን ፡ እንደምንጠራ ፡ ክበብ ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይ ። እንዲሁም ፡ ነበልባል ፡ ብርሃን ፡ ዋዕይ ፡ መቅደም ፡ መቀዳደም፡መከተል ፡ መከታተል ፡ ሳይኖርባቸው ፡ አንድ ፡ ጊዜ እንዲገኙ ፡ የሥላሴም ፡ ህልውና ፡ እንደዚህ ፡ ነው ፡ መቅደም ፡ መቀዳደም ፡ መከተል ፡ መከታተል ፡ የለባቸውም ›

፫ኛ ፡ የክርክሩ ፡ መነሣት ።

ደ ራ ሲ ።

፩/ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ አስቀድሞ ፡ ክርክሩ ፡ እንዴት ፡ እንደ ተነሣና ፡ መቼ ፡ እንደተጀመረ ፡ ደኅና ፡ አድርጎ ፡ ማወቅ ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ፡ በሚል ፡ አርእስት ፡ ተነሥተው ፡ የቅብዐቱ ፡ ክርክር፡ የተነሣው ፡ ያለጥርጥር ፡ የካቶሊክ ፡ መልእክተኞች ፡ በ፲፯ኛ ፡ ፻ ፡ ዓ/ም ፡ በሕዝቡ ፡ ፊት ፡ ኾነው ፡ ከኢትዮጵያኖቹ ፡ ጋራ ፡ ያደርጓቸው ፡ በነበሩት ፡ ክርክሮች ፡ ምክንያት ፡ ነው ።

ለዚሁም ፡ መሥራቹ ፡ ፖርቱጊዝ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ለዚሁም ፡ መረጃ ፡ ከሰጡ ፡ በኋላ ፡ አጠራጣሪ ታሪክ ፡ መዐልም ፡ ጴጥሮስ ፡ የተባለው ፡ በፋሲል ፡ መንግሥት ፡ በ፩ኛ ፡ ዓመቱ፡ (ማለት)በ፩ሺህ፭፻፺፫ዓ.ም. ግድም ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ የገባው ፡ ፔትር ፡ ሃይልንግ ፡ የተባለው ፡ የሰክሰን ፡ ዘር ፡ የኾነው ፡ ፕሮተስታንቱ ፡ ነው ፡ የሚሉ ፡ አሉ ፡ ብለው ፡ ለዚኽውም ፡ ላጠራጣሪው ፡ አሳብ ፡ በተቻለ ፡ መጠን ፡ መረጃ ከሰጡ ፡ በኋላ ፡ አሳብዎን ፡ በካቶሊኩ ፡ በፖርቱጊዝ ፡ ጊዜ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ አጽንተዋል ።

መ ላ ሽ ።

፩/ ይህ ፡ ነገር ፡ በእኛም ፡ በኢትዮጵያውያን ፡ ዘንድ ፡ በቃልም ፡ በጽሑፍም ፡ ሲተረክ ፡ ካቶካዊው ፡ መዐልም ፡ ጴጥሮስ ፡ ቆረንጭ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ለተባለ ፡ ለአንድ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ በቅብዐት ፡ የጸጋ ፡ ልጅ ፡ በል፡ ብሎ፡ አስተማረው ፡ እርሱም ፡ ፫ት ፡ ልደት ፡ የጸጋ ፡ ልጅ ፡ የሚለውን ፡ ባህል ፡ አስተማረ ፡ ይህም ፡ በጻድቁ ፡ በአቡነ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ስም ፡ ተጠግቶ ፡ ቤተ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ የሚባለውን ፡ ስም ፡ ለተከታዮቹ ፡ አተረፈ ።

፪ኛ ፡ ሳንኳ ፡ ኤዎስጣቴዎስ ፡ ለተባለ ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ ሰው ፡ በቅብዐተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ኾነ ፡ የሚለውን፡ ባህል፡ አስተማረ፡ ርሱም፡ በጻድቁ፡ በአቡነ፡ ኤዎስጣቴዎስ፡ስም ተጠግቶ ፡ ቤተ ፡ ኤዎስጣቴዎስ ፡ መባልን ፡ ለተከታዮቹ ፡ አተረፈ ። በዚህ ፡ ምክንያት ፡ መለያየት ፡ ተፈጠረ ፡ መምህራቸው ፡ መዐልም ፡ ጴጥሮስም ፡ ኢትዮጵያን፡ ለቆ ፡ በሚሔድበት ፡ ጊዜ ፡ በኢትዮጵያ ፡ እሾህ ፡ ተክየባት ፡ መርዝ ፡ ነስንሼባት ፡ መጣሁ ፡ አለ ፡ እየተባለ ፡ ይተረካል ።

ኹለተኛም ፡ ታሪክ ፡ ይኸው ፡ ካቶሊካዊው ፡ መፀልም ፡ ጴጥሮስ ፡ በዓፄ፡ ፋሲል ፡ ጊዜ ፡ ኢትዮጵያን ፡ በግድ ፡ ለቆ ፡ ሲሔድ ፡ ዐፄ ፡ ፋሲል ፡ ሸኘታ ፡ ሰጥተው ፡ ሰደዱት ። ምጥዋ ፡ ሲደርስ ፡ እነዚህ ፡ ደንቆሮዎች ፡ ነሥአ ፡ ተወክፈ ፡ ይላል ፡ መንፈስ ፡ቅዱስን ፡ ተቀብሎ ፡ ምን ፡ አደረገው ፡ ቢሏቸው ፡ አያውቁትም ፡ ብሎ ፡ የኢትዮጵያን፡ሊቃውንት ፡ ተሳድቦ ፡ ሔደ ። ሸኘዎችም ፡ ተመልሰው ፡ ይህን፡ የርሱን ፡ ንግግር ፡ ለዐፄ ፡ ፋሲል፡ ነገሯቸው ፡ ዐፄ ፡ ፋሲልም ፡ ሊቃውንቱን ፡ አሰብስበው ፡ መጻሕፍት፡ በብዙ ፡ አንቀጽ ፡ ነሥአ ፡ ተወክፈ ፡ ይላሉ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ተቀብሎ ፡ ምን ፡ አደረገው ፡ ትላላችሁ ፡ ቢሏቸው ፡ ገሚሶቹ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ተቀብሎ ፡ የጸጋ ፡ ልጅ ፡ ኾነ፡ አሉ፡እነዚህ ፡ የጸጋ ፡ ልጆች ፡ ተባሉ ፡ ገሚሶቹ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ተቀብሎ ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ኾነ ፡ ብለዋል ፡ እነዚህ ፡

ትብዐቶች ፡ ተብለዋል ። ግሚሶች ፡ ደግሞ ፡ እንደ ፡ ጥምቀቱ ፡ እንደ ፡ ሕማሙ ፡ እንደ ፡ ሞቱ ፡ እንደ ፡ ሌላው ፡ ሥራ ፡ ኹሉ ፡ ስለእኛ ፡ ብሎ ፡ ለአብነትነትና ፡ ለበኵርነት ፡ ተቀበለ ፡ እንጂ ፡ በተዋሕዶ ፡ ከመከበሩ ፡ በቀር ፡ ይህ ፡ ንሥአት ፡ ለራሱ ፡ አልረባውም ፡ አልጠቀመውም ፡ ብለዋል ፤ እኒህ፡ ተዋሕ ዶዎች ፡ ተብለዋል ፤ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ መለያየት ፡ መጣ ፡ እየተባለ ፡ ይተረካል ።

በዚያም ፡ ኹኖ ፡ በዚህ ፡ ይህን ፡ ብጥብጥ ፡ የፈጠሩ ፡ ካቶሊካውያን ፡ መኾናቸው ፡ ቡርስታንቶች አለመኾናቸው ፡ የታወቀ ፡ ነው፡ ይኸውም ፡ የቡርስታንቶች ፡ ሐሳብ ፡ ጽድቁ ፡ እንከ ፡ በእሚን ፡ ያለ ውን ፡ ንባብ ፡ ብቻ ፡ ይዘው ፡ በሃይማኖት ፡ ብቻ ፡ እንጸድቃለን ፡ ምግባር ፡ አያሻንም ፡ አማላጅ ፡ አንሻም ፡ የራሳችን ፡ እምነት ፡ ብቻ ፡ ይበቃናል ።

ለሥዕል ፡ ለመስቀል ፡ መስገድ ፡ አይገባም ፡ እያሉ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ውን ፡ ጥቃቅን ፡ ነገር ፡ ከመ ስበክ ፡ በቀር ፡ ጥልቅ ፡ ከኾነው ፡ ኪቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ምሥጢር ፡ ባለመግባታቸው ፡ ይታወቃል ።

ስለዚህ ፡ ይህን ፡ ብጥብጥ ፡ በኢትዮጵያ ፡ የፈጠረ ፡ ካቶሊካዊው ፡ መዐልም ፡ ጴጥሮስ ፡ መኾኑ የማያጠራጥር ፡ ነገር ፡ ነው ። ይኸውም ፡ መቸም፡ መች፡ ቢኾን፡ ካቶሊካውያን፡ ወደ፡ ኢትዮጵያ፡ የሚመጡ ፡ ለተንኮልና ፡ ርስ ፡ በርስ ፡ ለማበጣበጥ ፡ እንጂ ፡ ለበጐ ፡ ነገር ፡ ለሰላም ፡ የማይመጡ ፡ መኾናቸውን ፡ ያስረዳል ።

ለሃይማኖት ፡ ተቆርቋሪዎች ፡ ለአምልኮተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቀናተኞች ፡ ሆነው ፡ ቢኾን ፡ አምል ኮተ ፡ እግዚአብሔርን ፡ በመቀበል ፡ ከሮማ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ቅድሚያ ፡ ያላት ፡ ኢትዮጵያን፡ ላስተምር፡ ብሎ ፡ ከመድከም ፡ ባጠገባቸው ፡ ያሉትን ፡ ከአምልኮተ ፡ እግዚአብሔር ፡ በእፍአ ፡ ያሉትን ፡ ወገኖች ለማስተማር ፡ መድከም ፡ በተገባቸው ፡ ነበረ ። ስለዚህ ፡ ይህ ፡ ሥራ ፡ ካቶሊካውያንን ፡ የሚያሳማ ቸው ፡ እንጂ ፡ የሚያስመሰግናቸው ፡ አለመኾኑን ፡ ከመግለጥ ፡ በቀር ፡ ይህን ፡ ብጥብጥ ፡ የፈጠሩ ፡ ካቶሊካውያን ፡ አይደሉም ፡ ብዬ ፡ የምቃወምበት ፡ ነገር ፡ የለኝም ።

በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ ሊዘለል ፡ የማይገባው ፡ አንድ ፡ አሳዛኝ ፡ ነገር ፡ ተናግረዋል ፡ ይኸውም ፡ መዓ ልም ፡ ጴጥሮስ ፡ ወይም ፡ ፓድሬ ፡ ፓየዝ ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ መጣና ፡ ካረቢኛ ፡ የሚወጡትን ፡ ኹለት፡ ቋንቋዎች ፡ አማርኛንና ፡ ግእዝን ፡ በፍጥነት ፡ ተማረ ፡ ብለው ፡ ግእዝን ፡ የዐረብ ፡ ዲቃላ ፡ ቋንቋ ፡ ነው ብለው ፡ የጻፉት ፡ ነው ።

አስቀድሞ ፡ የሀገርን ፡ ታሪክና ፡ ባህል ፡ ሳያጠኑ ፡ የባዕድን ፡ ታሪክና ፡ ባህል ፡ መቀላወጥ ፡ ከእ ንዲህ ፡ ያለ ፡ ስሕተት ፡ ላይ ፡ ይጥላል ፡ ለግእዝ ፡ መደበኛ ፡ ከኾነው ፡ ሀገር ፡ ከትግሬ ፡ ተወልደው ፡ ግእዝ ፡ የዐረቢኛ ፡ ዲቃላ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ መጻፍዎ ፡ እጅግ ፡ የሚያሳዝን ፡ ነው ። ግእዝስ ፡ የባቢሎን ፡ ግንብ ፡ በፈረሰ ፡ ጊዜ ፡ ልሳናት ፡ ሲከፋፈሉ ፡ ቋንቋዎች ፡ ሲነጣጠሉ ፡ ፊደሎች ፡ ሲደላደሉ ፡ እንደ ፀረብ ፡ እንደ ፡ ሱርስት ፡ እንደ ፡ ዕብራይስጥ ፡ አንዱን ፡ ክፍል ፡ የያዘ ፡ ሴማዊ ፡ ፊደልና ፡ ቋንቋ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የዐረብኛ ፡ ዲቃላ ፡ ቋንቋ ፡ አይደለም ፡ ይህንንም ፡ ለመረዳት ፡ ቢፈልጉ ፡ ሊቁ ፡ አለቃ ኪዳነ ፡ ወልድ ፡ ክፍሌ ፡ የጻፉትን ፡ መጽሐፈ ፡ ግሥ ፡ ይመልከቱ ።

፬ኛ ፡ የክርክሩ ፡ መስፋፋት ።

ደ ራ ሲ ።

፩/ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ከመነጨት ፡ ተን ኮል ፡ የተነሣ ፡ በየጊዜው ፡ በኢትዮጵያ ሊቃውንት ፡ መካከል ፡ ጠብ ፡ ክርክር ፡ መደረጉን ፡ በሰፊው ፡ ጽፈዋል ።

መ ላ ሽ ።

፪/ ይህን ፡ መጽሐፍ ፡ ለመጻፍ ፡ ያሳሰበዎ ፡ ዋናው ፡ መሠረቱ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ነገሥታት ፡ እነዐፄ ፡ ካሌብ ፡ እንዲሁም፡የሃይማኖት ፡ መሪዎች ፡ የነበሩት ፡ ፱ ፡ ቅዱሳን ፡ ካቶሊካውያን ፡ ነበሩ እኛም ፡ ዛሬ ፡ ያለኖች ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ተስማምተን ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ ፡ ካቶሊካውያን ፡ እንኹን ፡ ለማለት ፡ ነበረ ።

ይህ ፡ አጻጻፍ ፡ ግን ፡ ከሐሳብዎ ፡ ግብ ፡ ወጥቶ ፡ የካቶሊካውያን ፡ ሐሳብ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሰላም ፡ እንዲጠፋ ፡ እውከት ፡ እንዲሰፋ ፡ ብቻ ፡ ስለሆነ ፡ ሐሳባቸው ፡ በየጊዜው ፡ ተፈጽሞላቸዋል ፡ ብሎ ፡ ለማስታወስ ፡ ያኽል ፡ እንደኾነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ፍሬ ፡ ያለው ፡ ኾኖ ፡ መልስ ፡ ልስጥበት ፡ የሚባል፡አይ ደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፫/ ይልቁንም ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን ፡ በዕጨጌያቸው ፡ በአባ ፡ ኄኖክ ፡ መሪነት ፡ ወደ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ በጣም ፡ የቀረበ ፡ ባህል ፡ ይዘው ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ተነሡ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ የኹለት ባሕርይን ፡ ባህል ፡ ተከታዮችና ፡ ደጋፊዎች ፡ ናቸው ፡ ተብለው ፡ ከነአለቃቸው ፡ ተወገዙ ፡ ብለዋል

መ ላ ሽ ፡

፱/ ፡ በዚህ ፡ አነጋገርም ፡ የኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ በኢትዮጵያ ፡ ፈጽሞ ፡ የተጠላ ፡ መኾኑን ፡ መስክረዋል ። ስለዚህ ፡ አነጋገር ፡ እውነት ፡ ነው ፡ የኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ በኢትዮጵያ ፡ ፈጽሞ፡ የተጠላ ፡ ነው ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ መልስ ፡ የለውም ።

ደ ራ ሲ ፡

፲/ የካሮች ፡ ባህል ፡ የሥጋ ፡ ጠባዕያት ፡ ከቃል ፡ ጋራ ፡ በመዋሐዳቸው ፡ ጠፍተዋል ፡ ሰውና አምላክ ፡ የኾነው ፡ የክርስቶስ ፡ ትስብእቱ ፡ የማይታመምና ፡ የማይሞት ፡ ኾኗል ፡ ይላሉ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲/ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ በኢትዮጵያ ፡ ማናቸውም ፡ ወገን ፡ ቢኾን ፡ ሥጋው ፡ ቃል ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾኖ ፡ እንደ ፡ አምላክነቱ ፡ ሕያው ፡ ሲኾን ፡ እንደ ፡ ሰውነቱ ፡ ለሰው ፡ የሚገባውን ፡ ሕማም ፡ ሞት ፡ በእውነት ፡ እንደ ፡ ተቀበለ ፡ ያምናል ፡ እንጂ ፡ ይህን ፡ የሚል ፡ የለም ፡ ውሸት ፡ ነው ።

እንደ ፡ እውነቱ ፡ ከኾነ ፡ ካቶሊካውያን ፡ አካል ፡ ለቃል ፡ እንጂ ፡ ለትስብእት ፡ የለውም ፡ ስለሚሉ አካለ ፡ ቃልም ፡ ሕማም ፡ ሞት ፡ የማይሰማው ፡ ረቂቅ ፡ ስለኾነ ፡ የሥጋ ፡ ጠባይዓት ፡ በተዋሕዶ ፡ ጠፍተዋል ፡ ትስብእቱ ፡ የማይታመምና ፡ የማይሞት ፡ ነው ፡ ይላሉ ፡ መባል ፡ የሚገባቸው ፡ ለነርሱ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፩/ እንደ ፡ እውነተኞቹ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ አሳብ ፡ በባሕርየ ፡ መለኮት ፡ ውስጥ ፡ ፈጽሞ ፡ ጠፍቷል ፡ የሚሉት ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ሳይጠፋ ፡ በክርስቶስ ፡ መገኘቱን ፡ በግድ ፡ ይታመኑበታል ። ስለዚህ ፡ የጠኑ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ የኾኑት ፡ ካሮች ፡ ፍጹም፡ አምላክና ፍጹም ፡ ሰው ፡ በኾነው ፡ ባንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ ከኹለት ፡ ልደት ፡ ከዘለዓለም ፡ ከመወለዱና ፡ ከድንግል፡ በጊዜ ፡ ከመወለዱ ፡ በቀር ፡ ሌላ ፡ ሊያምኑ ፡ አይችሉም ፡ ነበረ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፩/ ትስብእት ፡ ጠፍቷል ፡ ይላሉ ፡ ለሚሉት ፡ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ የጻፍኩት ፡ በቂ ፡ ነው ።

ከዘለዓለ ም ፡ ከመወለዱና ፡ ከድንግል ፡ በጊዜ ፡ ከመወለዱ፡በቀር ፡ ሌላ ፡ አያምኑም ፡ ስለሚሉት፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ ከአብ ፡ ያለእናት ፡ ድኅረ ፡ ዓለም ፡ ከእመቤታችን ፡ ያለአባት ፡ መወለዱን ፡ መጻሕፍት ፡ አምልተው ፡ አስፍተው ፡ ሲነግሩን ፡ ፫ኛ ፡ በማኅፀን ፡ ተወለደ ፡ የሚል ፡ መጽሐፍ ፡ አይገኝም ፡ ንባብ፡ ሳይገኝለት፡ በይኾናልና ፡ በይመስላል ፡ በያሰኛል ፡ ገምተን ፡ በማኅፀን ፡ ፫ኛ ፡ ልደት፡ ተወለደ ፡ አለማለታችን ፡ እርግጥ ፡ ነው ።

፭ኛ/ የሚከራከሩት ፡ ወገኖች ፡ ባህል ።

ደ ራ ሲ ።

፲፪/ የልዩ ፡ ልዩ ፡ ወገኖችን ፡ ባህል ፡ ጠንቅቀን ፡ ብንመረምረው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለአካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ የሚያምኑትንና ፡ የሚያስተምሩትን ፡ ትምርት ፡ በበለጠ ፡ ለመረዳት፡ እንችላለን ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፪/ ይህ ፡ የማይቻል ፡ ውሸት ፡ ነገር ፡ ነው ፡ ይህን ፡ ለማወቅ ፡ ከፈለጉ ፡ ከኢትዮጵያውያን ፡ መምህራን፡ እግር፡ሥር፡አንገትን፡አቀርቅሮ ፡ መጻሕፍትን፡መመርመርና ፡ መምህራንን ፡ ቃል ፡ ለቃል፡ በመጠየቅ ፡ ብዙ ፡ ቀኖችን ፡ ማሳለፍ ፡ ያስፈልጋል ፡ እንጂ ፡ ያልፎ ፡ ሐጆችን ፡ ወሬ ፡ በማጠራቀም፡ ለመረዳት ፡ አይቻልም ፡ ሊረዱት ፡ አለመቻልዎንም ፡ የደብረ ፡ ሊባኖሶች ፡ ባህል ፡ መግለጫ ፡ ለጎጃሞች ፡ ባህል ፡ መግለጫ ፡ ብለው ፡ በጻፉት ፡ ሠንጠረዥ ፡ ልንረዳው ፡ እንችላለን ።

የጎጃሞች ፡ ባህል ፡ ብለው ፡ በጻፉት ፡ ሠንጠረዥ ፡ ውስጥ ፡ ከመለኮት ፡ ጋራ ፡ መዋሐዱ ፡ ለትስብእት ፡ እንደቅብዐት ፡ ኾነለት ፡ ካሉ ፡ በኋላ ፡ በቅብዐት ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ብለዋል ።

ከዚህም ፡ ቀጥለው ፡ ተዋሕዶ ፡ የተፈጸመ ፡ ወይም ፡ የተገኘው ፡ በቅብዐት ፡ ነው ፡ ክርስቶስ ፡ የአምላክ ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ የሚኾነው ፡ በቅብዐት ፡ ነው ፡ ካሉ ፡ በኋላ ፡ ክርስቶስ ፡ ራሱ ፡ ቅብዕ ፡ ቀቢና ፡ ተቀቢ ፡ ኾነ ፡ እንጂ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አልተቀባም ፡ ብለዋል ።

ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ ማለትና ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዕ ፡ ማለት ።

በተዋሕዶ ፡ የባሕርይ ፡ አምላክ ፡ ኾኖ ፡ ማለትና ፡ በቅብዐት ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ኾነ ፡ ማለት ፡ መገናኘት ፡ የማይቻላቸው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ነገሮች ፡ መኾናቸውን ፡ ሊረዱ ፡ አልቻሉም ።

የነዚህን ፡ ባህሎች ፡ ጠባይና ፡ ስልት ፡ ለይቼ ፡ ዘርዝሬ ፡ እንዳላስረዳዎ ፡ እነዚህን ፡ ባህሎች ፡ የሚፈልጓቸው ፡ ሰው ፡ ለሰው ፡ ለማበጣበጥና ፡ ወገን ፡ ለወገን ፡ ለማለያየት ፡ እንጂ ፡ ለሰላም ፡ ለበጐ ፡ ነገር ፡ ስለማይፈልጓቸው ፡ ልገልጽልዎ ፡ አልፈቀድኩም ።

ይህን ፡ መጻፍ ፡ ለመጻፍ ፡ ያሳሰበዎ ፡ በካቶሊካውያን ፡ ዘንድ ፡ እንደተለመደው ፡ ኢትዮጵያውያንን፡ለማበጣበጥና፡ ለማለያየት ፡ መኾኑ ፡ የሚታወቀውም ፡ ንጉሡ ፡ ከሠራዊቱ ፡ ጳጳሱ ፡ ከነአርድእቱ ፡ ዕጨጌው ፡ ከሊቃውንቱ ፡ አንድ ፡ ኾነው ፡ በቦሩ ፡ ሜዳ ፡ የወሰኑትን ፡ ውሳኔ ፡ አስታውሰው ፡ በዚህ ፡ ጉባኤ ፡ ላይ ፡ የጎጃሞች ፡ ወይም ፡ የካሮች ፡ ወገን ፡ በደብረ ፡ ሊባኖሶች ፡ ወገኖች ፡ ላይ ፡ ድል ፡ ማግኘቱ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ ጳጳሳት ፡ ስለደገፉትና ፡ ይልቁንም ፡ ከሺዎች ፡ ጋራ ፡ የሚጣሉት፡ የትግሬ ፡ ተወላጆች ፡ የመንግሥቱን ፡ ሥልጣን ፡ ስለያዙ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ በማያገባዎ ፡ ከመንግሥቱ፡ ፖለቲካ ፡ ሳይቀር ፡ ገብተው ፡ በመጻፍዎ ፡ ነው ።

ይልቁንም ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን ፡ ለኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ተቀዋሚ ፡ መኾኑ፡ በእነዕጨጌ ፡ በትረ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ክርክር ፡ የታወቀ ፡ ሲኾን ፡ በኹለት ፡ ወንድማማቾች ፡ መካከል ፡ ገብተው ፡ እንዲህ ፡ እያሉ ፡ መጻፍዎ ፡ ኢትዮጵያውያንን ፡ ለማበጣበጥና ፡ ለማለያየት ፡ በዚሁም ፡ ምክንያት ፡ ወገን ፡ ለማግኘት ፡ ያሰቡ ፡ መኾንዎን ፡ በግልጽ ፡ ያስረዳል ። በዚህ ፡ አነጋገር ዎ ፡ ተስቦ ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ የሚቀበል ፡ ኢትዮጵያዊ ፡ አገኛለሁ ፡ ብለው ፡ እንዳይደክሙ ፡ አንድ ፡ ተረት ፡ ልጽፍልዎ ፡ እወዳለሁ ።

የነብር ፡ ግልገልና ፡ የፍየል ፡ ግልገል ፡ ተገናኝተው ፡ ሳይተዋወቁ ፡ ካንድ ፡ ላይ ፡ ሲጫዋወቱ ፡ ዋሉ ፡ ማታ ፡ በየቤታቸው ፡ ሲሔዱ ፡ የነብር ፡ ግልገል ፡ ለእናቷ ፡ የፍየሏን ፡ ግልገል ፡ መልክ ፡ እየዘረዘረች፡ዛሬስ ፡ እንዲህ ፡ ያለች ፡ ልጅ ፡ አግኝቼ ፡ ስጫወት ፡ ዋልኩ ፡ አለቻት ።

እናቲቱም ፡ በነገረቻት ፡ ምልክት ፡ የፍየል ፡ ግልገል ፡ መኾኗን ፡ ተረዳችና ፡ አንቺ ፡ ቂል ፡ እርሷማ ፡ ምግባችን ፡ አይደለችም ፡ ለምን ፡ ለቀቅሻት ፡ አሁንም ፡ ያገኘሻት ፡ እንደኾነ ፡ እንዳትለቂያት፡ አለቻት ።

ልጅቷም ፡ እሺ ፡ ነገም ፡ ልንገናኝና ፡ ልንጫወት ፡ ተቃጥረናል ፡ አለቃትም ፡ አለቻት ።

የፍየልም ፡ ግልገል ፡ በበኩሏ ፡ ሔዳ ፡ ለናቷ ፡ እንዲህ ፡ ያለች ፡ መልኳ ፡ ሽልምልም ፡ የኾነች ፡ ልጅ ፡ አግኝቼ ፡ ስጫወት ፡ ዋልኩ ፡ አለቻት ፡ እናቲቱም ፡ የነብር ፡ ግልግል ፡ መኾኗን ፡ በነገረቻት ፡ ምልክት ፡ ዐውቃ ፡ አንቺ ፡ ቂል ፡ እርሷማ ፡ ዋንተ ፡ ጠላታችን ፡ ዘመዶቻችንን ፡ ኹሉ ፡ ስትፈጅ ፡ የኖረች ፡ አይደለችምን ፡ እንግዲህ ፡ ያገኘሻት ፡ እንደኾነ ፡ መሸሽ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አትቅረቢያት ፡ ብላ ፡ መከረቻት ።

በማግስቱ ፡ ኹለቶችም ፡ ወደ ፡ ጨዋታው ፡ ቦታ ፡ ሔዱና ፡ ሲተያዩ ፡ ነብር ፡ አንቺ ፡ እንዴት ፡ አደርሽ ፡ እያለች ፡ ቀረብ ፡ ቀረብ ፡ ስትላት ፡ ፍየል ፡ ለመሮጥ ፡ ሽሽት ፡ ሽሽት ፡ አለች ፡ ነብር ፡ ምነዋ፡ ነይ ፡ እንጂ ፡ እንደትላንትናው ፡ እንጫወት ፡ አለቻት ፡ ፍየል ፡ የለም ፡ አይኾንም ፡ ከናንተ ፡ ቤት ፡ የተመከረ ፡ ከኛም ፡ ቤት ፡ ተመክሯል ፡ አለቻት ፡ ይባላል ።

በካቶሊክና ፡ በኦርቶዶክስ ፡ መካከል ፡ ይልቁንም ፡ በኢትዮጵያና ፡ በሮማ ፡ መካከል ፡ ያለው ፡ ነገር ፡ ይህን ፡ የመሰለ ፡ ስለኾነ ፡ ምንም ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወናሁ ፡ አነ ፡ እፌንወክሙ ፡ ከመ ፡ አባግዕ ፡ ማእከለ ፡ ተኵላት ፡ ቢለን ፡ የተቻለንን ፡ ያኽል ፡ መጠንቀቅ ፡ አለብን ።

ደ ራ ሲ ።

፲፫/ በዚህ ፡ ክፍል ፡ መጨረሻ ፡ የኢትዮጵያውያንን ፡ ባህል ፡ ጠንቅቆ ፡ ማወቅ ፡ ኢትዮጵያውያንንና ፡ ካቶሊካውያንን ፡ ለማቀራረብ ፡ ማናቸውንም ፡ ሥራ ፡ መሥራት ፡ የተፈለገ ፡ እንደኾነ ፡ ይጠቅማል ፡ የበለጠና ፡ የመቀራረብ ፡ የመተራረቂያ ፡ መንገድ ፡ ሊኾን ፡ ይችላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፫/ የኢትዮጵያውያን ፡ ባህል ፡ በጥንቃቄ ፡ ከታወቀ ፡ ይህ ፡ እውነት ፡ ሳይኾን ፡ አይቀርም ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ በጥንቃቄ ፡ ሊያውቁት ፡ አልቻሉም የኢትዮጵያን ፡ ባህል ፡ በጥንቃቄ ፡ አውቀውትስ ፡ ቢኾን ፡ ኢትዮጵያ ፡ የማትለውጥ ፡ ኹሉ ፡ ተለወጠ ፡ ትስብእት ፡ ጠፋ ፡ ቃል ፡ የነሣው ፡ ሥጋ ፡ ሕማም ፡ የማይስማማው ፡ ረቂቅ ፡ ነው ፡ ትላለች ፡ እያሉ ፡ ባላወሩባትም ፡ ነበር ።

አሁንም ፡ ኢትዮጵያውያንንና ፡ ካቶሊካውያንን ፡ ለማቀራረብ ፡ ከታሰበ ፡ በይመስላልና ፡ በያስኛል ፡ በፍልስፍናና ፡ በተራቀቀ ፡ የሚነገረውን ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ባህል ፡ ትቶ ፡ ቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡

በተናገሩት ፡ እስከ ፡ ጉባኤ ፡ ኬልቄዶን ፡ ድረስ ፡ የነበሩ ፡ አበው ፡ በጻፉት ፡ መጽናት ብቻ ፡ ነው ።
ስለኾነም ፡ ማናቸውንም ፡ ሥራ ፡ ለመሥራት ፡ የተፈለገ ፡ እንደኾነ ፡ ያሉት ፡ አነጋገር ፡ ደግሞ ፡ ከእንግዲህ ፡ ወዲያ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ምን ፡ ሥራ ፡ ሊሠራባት ፡ ታስቦ ፡ ይኾን ፡ የሚል ፡ ሐሳብ ፡ ከተመልካች ፡ ልቡና ፡ ሳያሳድር ፡ አልቀረም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፬/ የደብረ ፡ ሊባኖስን ፡ ባህል ፡ በበለጠ ፡ ማስረጃዎች ፡ አበርትቶ ፡ እላይ ፡ የተነገረውን ፡ ክርክር ፡ ከካቶሊክ ፡ ትምህርት ፡ ጋራ ፡ እንዲስማማ ፡ አድርጎ ፡ በመተርጐም፡ ቢደግፉትና ፡ ቢያስፋፉት የተሻለ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፬/ ከላይ ፡ እንደ ፡ ተናገርነው ፡ ይህን ፡ መጽሐፍ ፡ ለመጻፍ ፡ ያሳሰበዎ ፡ አንዱን ፡ በመንቀፍ አንዱን ፡ በመደገፍ ፡ እርስ ፡ በርስ ፡ አለያይቶ ፡ በወንድማማቾች ፡ መካከል ፡ ጥልቅ ፡ ብሎ ፡ ለመግባት ፡ እንጂ ፡ ለአምልኮተ ፡ እግዚአብሔር ፡ ቀንተው ፡ እንዳልጻፉት ፡ እነሆ ፡ በዚህ ፡ አነጋገርዎ ፡ ታወቀ ፡ ተረዳ ።

ካቶሊካዊውን ፡ ተከራካሪ ፡ የደብረ ፡ ሊባኖሱ ፡ አበ ፡ ምኔት ፡ ዕጨጌ ፡ በትረ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ተማሃለነ በሞተ ፡ ወልዱ ፡ በሚል ፡ ፍላጻ ፡ ልብ ፡ ራሱን ፡ ወግተው ፡ የጣሉት ፡ በቃልና ፡ ደም ፡ በምን ፡ ደርቆ ፡ ነው ፡ ስምምነት ፡ የሚገኘው ፡ ይህ ፡ ከንቱ ፡ ምኞት ፡ ነው ። እንዲያውም ፡ በጠቅላላው ፡ ዛሬ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ኹሉም ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ፡ ባሕርይ፡ ወልደ፡ አብ፡ ወልደ፡ ማርያም፡ ኹለት ፡ ልደት ፡ በተዋሕዶ ፡ ከበረ ፡ የሚል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከዚህ ፡ ወጥቶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ በቅብዐት ፡ የጸጋ ፡ ልጅ ፡ በቅብዐት ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ የሚል ፡ አይገኝም ።

፳ኛ ፡ የልዩ ፡ ልዩ ፡ ወገኖች ፡ ቍጥርና ፡ ስለቅብዐቱ ፡ ክርክር ፡ የተገለጡ ፡ አስተያየቶች ።

ደ ራ ሲ ።

፲፭/ በዚህ ፡ ክፍል ፡ የጻፉት ፡ በጠቅላላው ፡ የውጭ ፡ ሀገር ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎች ፡ በኢትዮጵያ ፡ ምስት ፡ የሃይማኖት ፡ ባህሎች ፡ አሉ ፡ ይላሉ ፡ በማለት ፡ ነው ፡ ከውስጡም ፡ ገብቶ ፡ ሲመረምሩት፡ ጎሚሶቹ ፡ ቅብዐቶችና ፡ ካራዎች ፡ አንድ ፡ ወገን ፡ ናቸው ፡ ሲሉ ፡ ጎሚሶቹ ፡ ቅብዐቶችና ፡ ካሮች ፡ በባህል ፡ አይገናኙም ፡ ይላሉ ። ጎሚሶቹ ፡ የደብረ ፡ ሊባኖሶች ፡ ባህልና ፡ የካቶሊክ ፡ ባህል ፡ የተቀራረበ ፡ ነው ፡ ሲሉ ፡ ጎሚሶቹ ፡ የተራራቀ ፡ ነው ፡ ይላሉ ፡ በማለት ፡ በሐሳብ ፡ አለመስማማታቸውን ፡ ከገለጡ በኋላ ፡ የራስዎን ፡ ሐሳብ ፡ ብቻ ፡ ለመደገፍ ፡ አንዱን ፡ ሲነቅፉ ፡ አንዱን ፡ ሲደግፉ ፡ አንዱን ፡ ሲያነሡ ፡ አንዱን ፡ ሲጥሉ ፡ ይታያሉ ።

መ ላ ሽ ።

፲፭/ ኢትዮጵያዊ ፡ ሲኾኑ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ታሪክና ፡ ባህል ፡ ከኢትዮጵያ ፡ መምህራን ፡ ጠይቆ፡ እርግጡን ፡ በመረዳት ፡ ፈንታ ፡ የውጭ ፡ ሀገር ፡ አልፎ ፡ ሐጅ ፡ መንገደኞች ፡ የጻፉትን ፡ አገኝ ፡ አጣ ፡ ታሪክ ፡ በመመልከት ፡ እረዳለሁ ፡ ብለው ፡ መድከምዎ ፡ እጅግ ፡ ያሳዝናል ።

እኒህ ፡ ታሪክ ፡ ጸሐፊዎችስ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ታሪክና ፡ ባህል ፡ ስለማያውቁ ፡ ለሀገራቸው ፡ ሰዎች ፡ የመሰላቸውን ፡ ቢጽፉ ፡ ተቀባዮች ፡ የሀገሩን ፡ ታሪክ ፡ እያውቁትምና ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ የሚቀበላቸው ፡ ያገኙ ፡ ይኾናል ፡ እርስዎ ፡ ግን ፡ የኛን ፡ ታሪክ ፡ አበላሽተው ፡ ጽፈው ፡ ለኛ ፡ ማበርከትዎ እጅግ ፡ ይገርማል ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ የጻፉት ፡ ኹሉ ፡ ከእውነት ፡ የራቀ ፡ የተዘበራረቀ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፮/ ይልቁንም ፡ ከትግሬ ፡ በሚበልጥ ፡ ክፍል ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከጌታችን ፡ ትስብእት፡ ጋራ ፡ ተዋሕዷልና ፡ ተደባልቋል ፡ ተብሎ ፡ ይታመናል ፡ (ገጽ ፡ ፻፷፬) ።

መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከቃል ፡ ትስብእት ፡ ጋራ ፡ ተዋሕዷልና፡ ተደባልቋል፡ ሲሉ፡ ያስተምራሉ ፡ ገጽ ፡ ፻፷፭፡ሥጋውም ፡ እንደኛው ፡ ሥጋ ፡ ያለ ፡ ከናቱም ፡ የተወሰደ ፡ ሳይኾን ፡ ባሕርይ ፡ በተባለው ፡ ልዩ ፡ ነገር ፡ የተሠራ ፡ ነው ፡ ይሉ ፡ ነበር ፡ (ገጽ ፡ ፻፷፱) ፡ እያለ ፡ ይነበባል ።

መ ላ ሽ ።

፲፯/ በኢትዮጵያ ፡ ማናቸውም ፡ ወገን ፡ ቢኾን ፡ ከኒህ ፡ ከተናገሩዋቸው ፡ ቃላት ፡ አንዱንም ፡ የሚያምን ፡ የሚያስተምር ፡ የለም ፡ ይህ ፡ አነጋገር ፡ በሐሰት ፡ የተጨማለቀ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ምንም ፡ የሚጨበጥ ፡ እውነት ፡ ነገር ፡ የለበትም ። ይህን ፡ የተበላሸውን ፡ አቃንቼ ፡ በመልክ፡ በመልኩ ፡ አድርጌ ፡ እንዳልጽፍልዎ ፡ ይህነን ፡ ጽሑፍ ፡ የሚኾት ፡ ለበጐ ፡ ነገር ፡ ሳይኾን ፡ ወገንና ፡ ወገንን ፡ ለማለያየት ፡ ለተንኮል ፡ ስለኾነ ፡ ልጽፍልዎና ፡ ልገልጥልዎ ፡ አልወደድኩም ።

ስለዚህ ፡ ማናቸውንም ፡ የኢትዮጵያን ፡ ባህል ፡ በደንብ ፡ አጥንተው ፡ አቃንተው ትክክለኛ ውን ፡ በጻፉ ፡ ጊዜ ፡ ትክክለኛውን ፡ መልስ ፡ እሰጥዎታለሁ ፡ ብዬ ፡ አስረድቼ ፡ አልፌዋለሁ ።

ደ ራ ሲ ።

፲፯/ ስለቅብዐት ፡ የሚከራከሩት ፡ ወገኖች ፡ የባህላቸው ፡ ትርጉም ፡ እንደዚያው ፡ እንዳስረ ዳነው ፡ መኾኑ ፡ የቅብዐቱ ፡ ክርክር ፡ ያስከተላቸውና ፡ ከርሱ ፡ ጋራ ፡ በተያያዙ ፡ አንዳንዶቹም ፡ ክር ክሮች ፡ በበለጠ ፡ የጉላ ፡ ኾኖ ፡ ይታወቃል ፡ ካሉ ፡ በኋላ ።

(ሀ) በጸጋ ፡ ጥምቀት ፡ ዳግመኛ ፡ ስላልተወለደ ፡ ሰው ፡ ኹናቴ ፡ ክርክር ።
(ለ) ከሕልቀተ ፡ ዓለም ፡ በኋላ ፡ የክርስቶስ ፡ ትስብእት ፡ ስለሚያገኘው ፡ ኹናቴ ፡ ክርክር ።
(ሐ) ለአምላክ ፡ እናት ፡ ሊያቀርቡላት ፡ ስለሚገባው ፡ አክብሮ ፡ ክርክር ፡ ብለው ፡ በ፫ ፡ አርእ ስት ፡ ተነሥተው ፡ የደብረ ፡ ሊባኖሶች ፡ ባህል ፡ ወይም ፡ የቅብዐቶች ፡ ባህል ፡ እያሉ ፡ ጽፈዋል ፡ አልፈው ፡ አልፈውም ፡ የኹለቱ ፡ ወገኖች ፡ ባህል ፡ ከካቶሊኩ ፡ ትምርት ፡ ጋራ ፡ ቢያነጻጽሩት ፡ የወ ገኖቹ ፡ አያያዝ ፡ የተፋለሰ ፡ ኾኖ ፡ ይታያል ፡ እያሉ ፡ ባልጎላ ፡ አነጋገር ፡ ጽፈዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፯/ መልስ ፡ ሊሰጥበት ፡ የሚገባ ፡ ከካቶሊኩ ፡ ትምርት ፡ ጋራ ፡ ቢያነጻጽሩት ፡ ያሉት ፡ ብቻ ነበረ ፡ ይኸውም ፡ የሚቻል ፡ በነዚህ፡ አርእስቶች፡ ውስጥ ፡ የካቶሊኩ ፡ ባህል ፡ ምን ፡ እንደኾነ ፡ ገል ጸው ፡ ጽፈው ፡ ቢኾን ፡ ነበረ ፡ ገልጸው ፡ የጻፉት ፡ ነገር ፡ ስለሌለ ፡ ለዚኸውም ፡ ምንም ፡ መልስ ፡ ሊሰ ጠው ፡ አይቻልም ። በጠቅላላው ፡ መልስ ፡ ሊሰጥበት ፡ የሚገባው ፡ በካቶሊካውያንና ፡ በኦርቶዶክሳ ውያን ፡ መካከል ፡ ስላለው ፡ ልዩነት ፡ ለሚጽፈው ፡ ነገር ፡ ብቻ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ይህም ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ የጻፉት ፡ ኹሉ ፡ እርስዎን ፡ የማያገባዎት ፡ ስለሆነ ፡ አልፌዋለሁ ።

ደ ራ ሲ ።

፲፰/ በዚህ ፡ ክፍል ፡ አንድ ፡ የማይታለፍ ፡ ነገር ፡ አለ ፡ ይኸውም ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን የክርስቶስ ፡ ትስብእትና ፡ መለኮት ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ከተዋሐዱ ፡ በኋላ ፡ ሳይለያዩ ፡ እንደተዋሐዱ ፡ ይኖራሉ ፡ ሲሉ ፡ እንደ ፡ ካቶሊክ ፡ ያስተምራሉ ።

ጎጃሞች ፡ ግን ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ አይናገሩም ፡ ይልቁንስ ፡ ክርስቶስ ፡ ወደሰማይ ፡ ሲያርግ ፡ ሥጋውንና ፡ ደሙን ፡ ትቷቸዋል ፡ ሲሉስ ፡ እንኳ ፡ በግልጥ ፡ ያስተምራሉ ፡ ብለው ፡ የጻፉት ፡ ቃል ፡ ነው ።

መ ላ ሽ ።

፲፰/ (ሀ) ጎጃሚዎች ፡ ከተዋሐዱ ፡ በኋላ ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ አይናገሩም ፡ የሚሉት ፡ ውሸት ፡ ነው ። እንደ ፡ ካቶሊክ ፡ መለኮትንና ፡ ትስብእትን ፡ ለያይተው ፡ መለኮት ፡ በመ ለኮታዊ ፡ ፈቃድ ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ። ትስብእትም ፡ በሰብአዊ ፡ ፈቃድ ፡ የሰውነ ትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ። አይሉም ፡ እንጂ ፡ ሥግው ፡ ቃል ፡ ክርስቶስ ፡ ባንድ ፡ ፈቃድ ፡ ባንድ ፡ ሥምረት አምላክ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ የአምላክነትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራል ፡ እያሉ፡ ያስተምራሉ ፡ እንጂ ፡ ትስብእት ፡ እንደ ፡ ጠፋ ፡ ወይም እንደተለወጠ ፡ አድርገው ፡ ዝም ፡ አይሉም ። ይህም ፡ ባህል ፡ ኢትዮጵያ ፡ በመላዋ ፡ ወገን ፡ ሳትለይ ፡ የምታምነው ፡ እምነት ፡ ነው ።

(ለ) ወደ ፡ ሰማይ ፡ ሲያርግ ፡ ሥጋውንና ፡ ደሙን ፡ ትቷቸዋል ፡ ብለው ፡ ያስተምራሉ ፡ የሚሉ ትም ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ በኢትዮጵያ ፡ እንዲህ ፡ ብሎ ፡ የሚያስተምር ፡ የለም ።

ይህ ሥዕል አልዓዛርን ወዴት ቀበራችሁት ብሎ የጠየቀውና አልዓዛር አልዓዛር ብሎ ጠርቶ ያስነሣው ክርስቶስ አንድ እንደ ኾነ የጠየቀው ሌላ ያስ
ነሣው ሌላ እንዳልሆነ ያሳያል። ዮሐ ፲፩ ፴፬—፵፬ ።

ዐርገ ፡ ነበረ ፡ መባሉ ፡ በሥጋ ፡ አይደለምን ፡ በመለኮቱማ ፡ ጥንቱንስ ፡ ንቡር ፡ አይደለምን ፡ ንቡሩንስ ፡ ነበረ ፡ ይለዋልን ፡ ይህ ፡ ባህል ፡ በኢትዮጵያ ፡ ውስጥ ፡ በማንም ፡ ዘንድ ፡ በፍጹም ፡ የሌለ ነው ።

(ሐ) ለአምሳክ ፡ እናት ፡ ሊያቀርቡላት ፡ ስለሚገባው ፡ ክብር ፡ በሚለው ፡ አርእስትም ፡ በሌሎች ፡ ክርክሮች ፡ የደብረ ፡ ሊባኖሱ፡ ትምህርት፡ ወደ ፡ ካቶሊክ ፡ የቀረበ ፡ ነበረ ፡ በዚህ ፡ ክርክር ፡ ውስጥ ፡ ግን ፡ እርሱ ፡ በግልጥ ፡ የኑፋቄ ፡ ባህል ፡ ሲኾን ፡ የጎጃሞቹ ፡ ትምርት ፡ ከካቶሊኩ ፡ ፈጽሞ ፡ የተስማማ ፡ ኾኖ ፡ ይገኛል ፡ ብለዋል ።

፳/ ሐሳብዎ ፡ በመሠረቱ ፡ ካቶሊካውያንንና ፡ ኢትዮጵያውያንን ፡ ለማስማማት ፡ ከኾነ ፡ የእገሌ ፡ ባህል ፡ እንዲህ ፡ ነው ፡ የእገሌ ፡ ባህል ፡ እንዲህ ፡ ነው ፡ እያሉ ፡ እርስ ፡ በርስ ፡ ለማለያየት ፡ ማሳበቁን ፡ ትቶ ፡ የካቶሊክንና ፡ የኦርቶዶክስን ፡ ባህል ፡ ብቻ ፡ እያነጻጸሩ ፡ መጻፍ ፡ ነበረብዎ ።

እርስዎ ፡ ግን ፡ የኢትዮጵያውያንን ፡ ባህል ፡ ባልተካከለ ፡ አነጋገር ፡ እየጻፉ ፡ ይህ ፡ ከካቶሊክውያን ፡ ትምርት ፡ ጋራ ፡ ይስማማል ፡ ይህ ፡ አይስማማም ፡ ከማለት ፡ በቀር ፡ የካቶሊካውያን ፡ ባህል፡ ምን ፡ እንደኾነ ፡ አልገለጡትም ።

ስለዚህ ፡ ከካቶሊካውያን ፡ ባህል ፡ ጋራ ፡ ይቀራረባል ፡ የሚሉትን ፡ እውነት ፡ ነው ፡ ወይም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ አልቻልንም ፡ የእኛን ፡ ባህል ፡ ለእኛ ፡ ለማስረዳት ፡ እንደኾነ ፡ ከእርስዎ ፡ ይልቅ ፡ የእኛን ፡ ባህል ፡ እኛ ፡ የምናውቀው ፡ ስለኾነ ፡ በከንቱ ፡ በመድከምዎ ፡ እያዘን፡ ዋጋ ፡ እንደ፡ ሌለው ፡ አድርገን ፡ አልፈነዋል ።

ም ዕ ፍ ፍ ፯ ።

፩/ በቅኔዎቻቸው ፡ ውስጥ ፡ ተገልጦ ፡ የሚገኘው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ የሚያምኑት ፡ ትምርት ።

፩/ ቅኔ ፡ ሌት ፡ ተቀን ፡ ለፍቶ ፡ ተምረውት ፡ እንኳ፡ ድርስ ፡ ምሥጢሩ ፡ አይገኝም ። ምክንያቱም፡ የሰው ፡ ኾዱን ፡ የወፍ ፡ ወንዱን ፡ የሚያውቅ ፡ የለም ፡ እንደሚባለው ፡ የባለቅኔው ፡ ሐሳብ ፡ መነሻው መድረሻው ፡ በግልጥ ፡ ሊታወቅ ፡ የማይቻል ፡ ስለኾነ ፡ ነው ። ከዚህም ፡ የተነሣ ፡ ያልቆጠሩትን ፡ ቅኔ ፡ እፈታለሁ ፡ ማለት ፡ ያላሳደጉትን ፡ ውሻ፡ጀርባ፡ መቆንጠጥ ፡ ነው ፡ ይባላል ። ምናልባት ፡ የነገሩ፡ አነሣሥና ፡ የባለቅኔው ፡ ጠባይ ፡ የታወቀ ፡ ሲኾን ፡ የቅኔን ፡ ጠባይዕ ፡ መርምረው ፡ ያወቁ ፡ ሊቃውንት ፡ ሳይደርሱበት ፡ አይቀሩም ፡ ይኾናል ፡ እንጂ ፡ እንዲህ ፡ እንደርስዎ ፡ በቅኔ ፡ ተማሪ ፡ ቤት ፡ሳይደክሙ ፡ በድፍረት ፡ ለቅኔው ፡ ባለቤቶች ፡ እንዲህ ፡ ማለታችሁ ፡ እንዲህ ፡ ማለታችሁ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ መናገር ፡ ራስን ፡ አለማወቅ ፡ የድፍረት ፡ ድፍረት ፡ ነው ፡ ይኸውም ፡ በቅኔዎች ፡ አፈታት ፡ ላይ ፡ ይገለጣል ።

ደ ራ ሲ ።

፪/ ከነዚሁ ፡ ቅኔዎች ፡ አንዳንዶቹ ፡ እላይ ፡ ስለተናገርንባቸው ፡ ክርክሮች ፡ እያንዳንዳቸው ፡ ወገኖች ፡ የገለጧቸው ፡ ባህሎች ፡ ትክክለኛውን ፡ ትርጕማቸውን ፡ ለመረዳት ፡ ስለሚያግዙን ፡ ከፍ ያለ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ያላቸው ፡ ምንጮች ፡ ናቸው ።

ስለዚህ ፡ ምርመራችን ፡ የተሟላ ፡ የመጨረሻው ፡ ፍርዳችንም ፡ በበለጠ ፡ የተረጋገጠ ፡ ለማድረግ ፡ ይረዱናል ። የተከራካሪዎችን ፡ አሳብ ፡ በበለጠ ፡ ለማወቅ ፡ የምንችልባቸው ፡ ብዙዎች ፡ ምስክሮች ፡ ማስረጃዎች ፡ እናገኝባቸዋለን ።

የተከራካሪዎች፡ ወገኖች፡ ባለቅኔዎች ፡ ባህላቸውን ፡ ለማጽደቅ ፡ ወይም ፡ የጠላቶቻቸውን ፡ ባህል ለማፍረስ ፡ የሚያመጧቸውን፡ ማስረጃዎች ፡ ጠንቅቀን ፡ እየለየን ፡ ብንመረምራቸው ፡ ከሌሎቹ ፡ ምርመራችን ፡ ምንጮች ፡ ያገኘነው ፡ ፈጽሞ ፡ እውነት ፡ መኾኑን ፡ እንረዳዋለን ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፪/ የኢትዮጵያ ሊቃውንት ፡ ባህላቸውን ፡ ለማጽደቅ ፡ ወይም ፡ የተቃዋሚዎቻቸውን ፡ ባህል ለማፍረስ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ቅኔዎች ፡ መድረሳቸው ፡ እርግጥ ፡ ነው ፡ ቅኔዎችም ፡ በሚገባ ፡ መርምር ፡ በየሚያቸው ፡ ቢያውቋቸው ፡ ጠቃሚዎች ፡ መኾናቸው ፡ አይካድም ። እርስዎ ፡ ግን ፡ ደንበኛ ፡ ሐሳባቸውን ፡ አስለቅቀው ፡ የራስዎን ፡ ሐሳብ ፡ ደጋፊዎች ፡ ለማድረግ ፡ ስለሞከሩ ፡ ራስዎን ፡ ከማስገመትና ፡ ከማስመዘን ፡ በቀር ፡ ሊጠቀሙባቸው ፡ የቻሉ ፡ አይመስለኝም ፡ ይኸውም ፡ በሚከተሉት ፡ በተጠቀሱት ፡ ቅኔዎች ፡ አገኘሁት ፡ በሚሉት ፡ ውጤት ፡ ይታወቃል ።

፭ኛ/ ፡ የተዋሕዶዎችን ፡ ባህል ፡ የሚደግፉ ፡ ቅኔዎች ።

ደ ራ ሲ ።

፫/ ኑርልኝ ፡ የተባለ ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን ፡ ተከታይ ፡ የኾነ ፡ ባለቅኔ ፡ ጎሹ ፡ ከሚባለው ፡ ከቅባቶች ፡ ወገን ፡ ተከታይ ፡ ጋራ ፡ ሲመላለስ ፡ የክርስቶስን፡ ቅብዐት፡ በመተርጐም፡ ላይ ፡ የማይስማሙ ፡ ወገኖች ፡ የባህላቸውን ፡ መቃረን ፡ በሚከተለው ፡ ቅኔ ፡ ገልጦታል ፡ ብለው ፡ ኢየኀሥሥ ፡ ለአብርሆ ፡ የሚል ፡ ሥላሴ ፡ ቅኔ ፡ ጽፈዋል ።

መ ላ ሽ ።

፫/ የባለቅኔው ፡ ሐሳብ ፡ መነሻውና ፡ መድረሻው ፡ ካልታወቀ ፡ የቅኔው ፡ ምሥጢር ፡ በርግጥ፡ ሊታወቅ ፡ አይቻልም ፡ ብዬ ፡ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ ያስታወስኩት ፡ አሁን ፡ ደረስ ፡ የቅኔውን ፡ ምሥጢር ፡ በእርግጥ ፡ ደርሰውበት ፡ ቢኾን ፡ ለዚህ ፡ ቅኔ ፡ ተቀዳሚ ፡ እንዳለው ፡ አውቀው ፡ ተቀዳሚውን ፡ አስቀድመው ፡ ተከታዩን ፡ ባስከተሉ ፡ ነበረ ፤ ይህ አጻጻፍ ፡ ድር ፡ ሳያደሩ ፡ ማግ ፡ ላምግ፡ እንደ ፡ ማለት ፡ ያለ ፡ ነው ። ለዚህ ፡ ቅኔ ፡ ተቀዳሚ ፡ አለው ፡ ቅኔውም ፡ በ፲፰ ፡ ገጽ ፡ የተጻፈው ፡ የ፬ ፡ ዓይን ፡ ጉሹ ፡ ቅኔ ፡ ነው ፤ እርሳቸውም ፡ በቅብዐት ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ባይ ፡ ነበሩ ፡ ይባላል ፡ ቅኔውም ፡ የሚከተለው ፡ ነው ።

ኢያጥፍዐ ፡ ንዴተ ፡ ሥጋ ፡ ተዋሕዶተ ፡ ቃል ፡ ምስለ ፡ ሥጋነ ፡ እመ ፡ ሐተትነ ፡ በልብ ፡ ይእዜ ፡ እንበለ ፡ ማኅየዊ ፡ ቅብዐት ። ወኢይኩን ፡ በዐውደ ፡ ሮምያ ፡ በይነዝ ፡ ሑከት ።
ይክልኑ ፡ በእግር ፡ ተሐውሶ ፡ ኀበ ፡ ፍኖተ ፡ ላዕል ፡ ወታሕት ።
ነፍስ ፡ ዘአልቦ ፡ ሥጋ ፡ ምውት ።
ወጽልመትኑ ፡ ያሴስል ፡ እምዓይን ፡ ማኅቶት ፡
ዘላዕሌሁ ፡ ኢፀለወ ፡ ዘይት ።

ወዳማርኛ ፡ ቢመልሱትም ፡ ዛሬ ፡ በልብ ፡ ብንመረምር ፡ ማኅየዊ ፡ ከኾነ ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዐትነት ፡ ማለት፡ ክብርነት ፡ በቀር ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዐትነት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቃል ፡ ከሥጋችን ፡ ጋራ ፡ መዋሐዱ ፡ የሥጋ ፡ ንዴትን ፡ አላጠፋም ።

ስለዚህም ፡ በሮማ ፡ ዐደባባይ ፡ ሑከት ፡ እንዳይኾን ፡ ነፍስ ፡ የሌለው ፡ የሞተ ፡ ሥጋ ፡ በእግር ፡ ከላይ ፡ ወደታች ፡ ሊመላለስ ፡ ይችላልን ፡ በላዩ ፡ ላይ ፡ ዘይት ፡ የሌለበትስ ፡ መብራት ፡ ከዓይን፡ጨለማን ሊያርቅ ፡ ይችላልን ፡ ማለት ፡ ነው ።

ወደ ፡ ምሥጢሩም ፡ ገባ ፡ ብሎ ፡ ቢመረምሩ ፡ በምሥጢረ ፡ ሥላሴ ፡ አብ ፡ ልብ ፡ ወልድ ፡ ቃል መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ እስትንፋስ ፡ ማለትን ፡ ኹላችን ፡ የምናምነው ፡ እምነት ፡ ነው ። ይህ ፡ ባለቅኔ ፡ ሕይወትነትን ፡ ከአብ ፡ ከወልድ ፡ ለይቶ ፡ ለመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ብቻ ፡ ሰጥቶ ፡ ተናግሯል ።

ምክንያቱም ፡ ሰው ፡ ልቡ ፡ ቢጠፋውና ፡ አእምሮው ፡ ቢናወጥ፡ አብድ፡ዝንጉዕ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ሕይወቱ ፡ ጠፋ ፡ ሞተ ፡ አይባልም ። ንግግርም ፡ ቢተው ፡ ዲዳ ፡ ይባላል ፡ እንጂ ፡ ሞተ፡ አይባልም ፡ ሞተ ፡ የሚባል ፡ ትንፋሹ ፡ የጠፋ ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ የሚል ፡ ባህል ፡ በቅብዐቶች ፡ ቤት ፡ ስላለ ፡ ነው ።

ስለዚህ ፡ ይህ ፡ ባለቅኔ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ እንደ ፡ ነፍስና ፡ እንደ ፡ ዘይት ፡ አብንና ፡ ወልድን ፡ ነፍስ ፡ እንደተለየችው ፡ ሥጋና ፡ ዘይት ፡ ሳይኖረው ፡ በመቅረዝ ፡ ላይ ፡ እንዳለ ፡ ፈትል ፡ አድርጎ ፡ አነጻጽሮ ፡ ነፍስ ፡ የተለየችው ፡ ሥጋ ፡ ሊንቀሳቀስ ፡ እንደማይችል ፡ ዘይት ፡ ያልተጨመረበትም ፡ መብራት ፡ ጨለማን ፡ ካይን ፡ ሊያርቅ ፡ እንደማይችል ፡ የቃል ፡ ከሥጋ ፡ ጋራ ፡ መዋሐድም ፡ መንፈስ ፡ ዱቅስን ፡ በመቀበል ፡ ካልኾነ ፡ በቀር ፡ የሥጋ ፡ ንዴትን ፡ ሊያጠፋ ፡ አይችልም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ባለ ፡ ቅኔውን ፡ ይህን ፡ ቅኔ ፡ ለመጻፍ ፡ ያሳሰበው ፡ ርሱ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዕ ፡ ብሎ ፡
ሲያስተምር ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ የሚል ፡ ተቃዋሚ ፡ እንዳለበት ፡ ስላወቀ ፡ ነው ።
ይህንንም ፡ ቅኔ ፡ ጽፎ ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ በተዋሕዶ ፡ ከበረ ፡ በማለት ፡ ለታወቀው ፡ ለዲማ ፡ ቅዱስ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ማኅበር ፡ ልኮታል ፡ ከማኅበሩም ፡ አንዱ ፡ ቄስ ፡ ገበዝ ፡ ኑርልኝ ፡ ጓሉ ፡ የተባሉ ሊቅ ፡ ይህን ፡ በ፻፳፰ኛ ፡ ገጽ ፡ የጻፉትን ፡ ቅኔ ፡ መልሰዋል ፡ ቅኔውም ፡ የሚከተለው ፡ ነው ።
ኢየኀሥሥ ፡ ለአብርሆ ፡ ቅብዐ ፡ ዘይት ፡ ፀሐይ ፡ ዘላዕለ ፡ ሆሉ ።
መዘየዓቢ ፡ ፀሐይ ፡ ከማሁ ፡ ቅብዐ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ክብርነ ።
ኢየኃሥሥ ፡ እምጣነ ፡ ፀሐይ ፡ ዘያበርህ ፡ ለነ ።
ወኢይትሐወክ ፡ ብዙኀ ፡ በዝንቱ ፡ እርዮሳዊ ፡ ዘኮነ ።
ከመ ፡ ቃል ፡ ብርሃነ ፡ ኀበ ፡ ኢእምነ ።
ዐይንት ፡ የኀሥሥ ፡ ካልእ ፡ ዐይነ ።

ወብርሃን ፡ ካልእ ፡ ብርሃን ፡ የሚል ፡ ነው ።

እርስዎ ፡ ግን ፡ ቅብዐ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ክብረነ ፡ የሚለውን ፡ ክብርነ ፡ ብለው ፡ በማሳሳት ፡ ጽፈውታል ፡ ክብርነ ፡ ተብሎ ፡ የተነበበ ፡ እንደኾነ ፡ ኀቢርና ፡ ተገቢር ፡ ኾኖ ፡ የቅኔው ፡ መንገድ ፡ የሚጠፋ ፡ መኾኑን ፡ ይረዱልኝ ።

ቅኔውን ፡ ወደ ፡ አማርኛ ፡ ብንመልሰው ፡ ከኹሉ ፡ በላይ ፡ ያለ ፡ ፀሐይ ፡ ሳብራ ፡ ባለ ፡ ጊዜ ፡ ዘይትን ፡ ለቅብዐትነት ፡ አይፈልግም ፡ እንደዚኸውም ። ከዚህ ፡ ዓለም ፡ ፀሐይ ፡ የሚበልጥ ፡ ኢየሱስ ክርስቶስም ፡ ለእኛ ፡ የሚያበራ ፡ እውነተኛ ፡ ፀሐይ ፡ እንደ ፡ መኾኑ ፡ መጠን፡ለእኛ ፡ ክብር፡ የሚኾን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ አይሻም ።

በዚህም ፡ የአርዮስ ፡ ወገን ፡ የኾነ ፡ ሰው ፡ እንዳይታወክ ፡ ዐይን ፡ ልይ ፡ ባለ ፡ ጊዜ ፡ ሌላ ፡ ዐይን ፡ ይሻልን ፡ ብርሃንስ ፡ ልገለጽ ፡ ባለ ፡ ጊዜ ፡ ሌላ ፡ ብርሃን ፡ ይሻልን ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ወደ ፡ ምሥ ጢሩም፡ ገባ ፡ ብለን ፡ ብንመረምረው ፡ ሥላሴ ፡ በክብር ፡ መበላለጥ ፡ የሌለባቸው ፡ ዕሩያን ፡ መኾናቸው ፡ በክርስቲያን ፡ ደንብ ፡ ኹሉ ፡ የታመነ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ ዐይን ፡ ልይ ፡ ባለ ፡ ጊዜ ፡ ሌላ ፡ ዐይን ፡ እንደማይሻ ፡ ብርሃንም ፡ የብርሃንነቱን ፡ ሥራ ፡ ልሥራ ፡ ባለ ፡ ጊዜ ፡ ሌላ ፡ ብርሃን ፡ እንዳይሻ ፡ ወል ድም ፡ በተለየ ፡ አካሉ ፡ ሰው ፡ ቢኾን ፡ ሥጋ ፡ ቢለብስ ፡ የተዋሐደውን ፡ ሥጋ ፡ በባሕርይ ፡ ክብሩ ፡ በተዋሕዶ ፡ አከበረው ፡ እንጂ ፡ እንደኛ ፡ እንደ ፡ ፍጡራን ፡ ክብርን ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ አልሻም ፡ ሲሉ ፡ የደረሱት ፡ ቅኔ ፡ ነው ።

ይህንም ፡ ስገልጽልዎ ፡ ቅኔው ፡ ከተደረሰበት ፡ ከዲማ ፡ ቅዱስ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ተወልጂ ፡ አድጌ ፡ ቅኔው ፡ ሲደረስ ፡ በዕድሜ ፡ ከደረሱት ፡ ሊቃውንት ፡ ቃል ፡ ለቃል ፡ ጠይቄ ፡ ተረድቼም ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቅኔ ፡ በማወቄ ፡ በተረዳሁት ፡ ዕውቀት ፡ ብቻ ፡ አይደለም ። የኹለቱም ፡ ባለቅኔዎች ፡ አሳብ ፡ እርግጠኛው ፡ አሁን ፡ እኔ ፡ እንደገለጽኩልዎ ፡ ነው ። እርስዎ ፡ ግን ፡ የኹለቱንም ፡ ባለቅኔዎች ፡ ሐሳብ ፡ ለውጠው ፡ ሌላ ፡ አስተያየት ፡ ሰጥተውታል ።

ደ ራ ሲ ።

፩/ ባ፩፡ ዓይን ፡ ጎሹ ፡ ቅኔ ፡ የክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ወደ ፡ አምላክነት ፡ ባሕርይ ፡ የተ ለወጠ ፡ በቅብዐት ፡ ነው ፡ የክርስቶስን ፡ ኹለቱን ፡ ባሕርያት ፡ ያዋሐዳቸው ፡ ቅብፀት ፡ መኾኑ ፡ ነው፡ ሥጋዌም ፡ የተፈጸመው ፡ በቅብዐት ፡ ነው ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ የ/ሚል ፡ አስተያየት ፡ ጥለውብታል ።

መ ላ ሽ ።

፩/ ፩ ፡ ዐይን ፡ ጎሹ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ወደ ፡ አምላክነት ፡ ባሕርይ ፡ በቅብዐት ፡ ተለወጠ፡ አይሉም ፡ ሥጋዌም ፡ የተፈጸመ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ባለው ፡ በከዊን ፡ ተዋሕዶ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በቅ ብዐት ፡ ተፈጸመ ፡ አይሉም ፡ ፍጹም ፡ ውሸት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፪/ ለቄስ ፡ ገበዝ ፡ ኑርልኝም ፡ ቅኔ ፡ ይህ ፡ ቅብፀት ፡ እንደ ፡ ደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ አሳብ ፡ ቀዳሹ ጸጋ ፡ ከነመንፈስ፡ ቅዱስ ፡ ስጦታዎች ፡ ነው ፡ ይህ ፡ ቅብዐ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ክብርነ ፡ የተባለው፡ ቀብዐት ፡ ወይም ፡ ጸጋ ፡ በዐይነቱ ፡ ልክ ፡ በማናቸውም ፡ ጻድቅ ፡ ሰው ፡ ነፍስ ፡ እንደሚገኘው ፡ ጸጋ ነው ፡ ተቀባዩም ፡ የቃል ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ነው ፡ በማለትዎ ፡ ባላቅኔው ፡ በመለኮትና ፡ በትስብ እት ፡ መካከል ፡ ምንታዌ ፡ አለ ፡ ያሉ ፡ ከማስመስልዎም ፡ በላይ ፡ ቅኔውን ፡ ኀቢርና ፡ ተገብሮ ፡ አድ ርገውታል ።

መ ላ ሽ ።

፪/ ባለቅኔውስ ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ ባይ ፡ ስለኾነ ፡ ቃል ፡ ሰው ፡ ቢኾን ፡ ሥጋ ፡ ቢለብስ ፡ ከእመ ቤታችን ፡ የነሣውን ፡ ሥጋ ፡ በተዋሕዶ ፡ አከበረው ፡ እንጂ ፡ ለእኛ ፡ ክብር ፡ የሚኾን ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ቅብዐት ፡ ወይም ፡ ጸጋ ፡ በማናቸውም ፡ ጻድቅ ፡ ሰው ፡ ነፍስ ፡ እንደሚገኘው ፡ ጸጋ ፡ የቃል ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ተቀበለ ፡ ብለው ፡ መለኮትን ፡ ከትስብእት ፡ በሚለይ ፡ አነጋገር ፡ አልተናገሩም ።

ከባለቅኔዎች ፡ አሳብ ፡ ሳይደርሱ ፡ በመላ ፡ በድፍረት ፡ እንዲህ ፡ እያሉ ፡ ይተቻሉ ፡ እንጂ ፡ የባለ ቅኔዎቹስ ፡ ሐሳብ ፡ እኔ ፡ ከላይ ፡ እንደገለጽኩልዎ ፡ ነው ፡ ኹለቱም ፡ ባለቅኔዎች ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዕ ፡ በማለት ፡ ብቻ ፡ ይለያያሉ ፡ እንጂ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ በማ ለትስ ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ አይለያዩም ።

ዶ ራ ሲ ።

፩/ ያለቃ ፡ ተክለ ፡ ጽዮንን ፡ ቅኔ ፡ ጽፈዋል ፡ ቅኔውም ።
ኢይኄይሱኑ ፡ ምንተ ፡ እለ ፡ ተሲሰዩ ፡ እማዕዳቲሁ ፡ ለፈርዖን ።
ፍርፋራተ ፡ ስሕተት ፡ ወዳኅፅ ፡
ወማየ ፡ ውኅጤ ፡ ዘሰትዩ ፡ እምዐይጋቲሃ ፡ ለግብጽ ።
ኅበ ፡ ተደለወ ፡ መቅሠፍቶሙ ፡ ሐጽ ።
አኮኑ ፡ እንበለ ፡ ድምፅ ።
ማዕበለ ፡ ኄጋዮሙ ፡ ባሕር ፡ በከተማ ፡ ርእሶሙ ፡ ይረውጽ ፡
እመሰ ፡ ማየ ፡ ውኅጤ ፡ በርእሰ ፡ አማኑኤል ፡ ሠርጽ ።
እስመ ፡ ባሕረ ፡ ግዘፍ ፡ ተቀንዎቱ ፡ በሐጋየ ፡ ርቀት ፡ ኢየሐጽጽ ።
አየ ፡ ገቦ ፡ ረገዙ ፡ ሐራ ፡ ጲላጦስ ፡ አብያጽ ።
ወ አይ ፡ ግዝፈ ፡ ሥጋ ፡ ተቀነወ ፡ ዲበ ፡ ዕፅ ፡ የሚል ፡ ነው ።

መ ላ ሽ ።

ይህን ፡ ቅኔ ፡ ወደ ፡ አማርኛ ም ፡ ቢመልሱት ፡ ከፈርዖን ፡ ማዕድ ፡ ስሕተት ፡ እንፍርፋሪን ፡ የተመገቡ ፡ ከግብጽ ፡ ምንጭም ፡ ተለወጠ ፡ ማለት ፡ ወኅን ፡ የጠጡ ፡ ሰዎች ፡ ምንም ፡ አይነቅፉንም ።
መቅሠፍታቸው ፡ ፍላጻ ፡ ከተዘጋጀ ፡ ዘንድ ፡ ጥፋታቸው ፡ ማዕበል ፡ ሳይሰማ ፡ በራሳቸው ፡ መካከል ፡ ይሮጣልና ፡ መለወጥ ፡ ወኅ ፡ በአማኑኤል ፡ ቡቃያ ፡ ራስ ፡ ኖሮስ ፡ ቢኾን ፡ የግዘፍ ፡ ባሕር ፡ መቸንከሩ ፡ በርቀት ፡ በጋ ፡ አይደርቅምና ፡ የጲላጦስ ፡ ጭፍሮች ፡ ምን፡ ጐን ፡ ወጉ ፡ ምን ፡ ግዙፍ ፡ አካልስ ፡ በዕንጨት ፡ ቸነከሩ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ምሥጢሩም ፡ ባጭሩ ፡ አማኑኤል ፡ የነሣው ፡ ሥጋ ፡ ረቂቅ ፡ ነው ፡ ማለትን ፡ ከግብጻውያን ፡ የተማሩ ፡ ሰዎች ፡ እኛን ፡ ሊነቅፉን ፡ አይገባም ፡ አማኑኤል ፡ የነሣው ፡ ግዙፍ ፡ ሥጋ ፡ ተለውጦ ፡ ረቂቅ ፡ ከኾነ ፡ ረቂቅ ፡ ነገር ፡ ሊወጋ ፡ ሊቸነከር ፡ አይቻልምና ፡ የጲላጦስ ፡ ጭፍሮች ፡ ምን፡ ጐን ፡ ወጉ ፡ ምንስ ፡ አካል ፡ በዕንጨት ፡ ላይ ፡ ሰቀሉ ፡ ማለት ፡ ነው ።
፪/ የዚህ ፡ ቅኔ ፡ ባለቤት ፡ አለቃ ፡ ተክለ ፡ ጽዮን ፡ በአባ ፡ ማስያስ ፡ ስብከት ፡ ብቻ ፡ ሳይኾን በኑሩዋቸው ፡ ብስጭት ፡ ምክንያት ፡ ወደካቶሊካውያን ፡ መጠጋታቸው ፡ አይካድም ።
ይህን ፡ ቅኔ ፡ በካቶሊካውያን ፡ ዘንድ ፡ ታማኝነትን ፡ ለማግኘት ፡ ሲሉ ፡ ልባቸው ፡ እያወቀው ፡ መስሎ ፡ ለመታየት ፡ የደረሱት ፡ ቅኔ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በኢትዮጵያስ ፡ ተለወጠ ፡ ረቀቀ ፡ የሚል ፡ እንደሌለ ፡ ያውቁታል ።

ያውቁታል ፡ የምልበትም ፡ ምክንያት ፡ ከላይ ፡ በገለጽኩት፡ አኳኋን ፡ ወደካቶሊካውያን ፡ እስኪጠጉ ፡ ድረስ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ የሚተረጕሙትን ፡ ትርጓሜ ፡ የሚቀኙትን ፡ ቅኔ ፡ የሚያውቁ ፡ ስለኾነ ፡ ነው ።
ለዚህም ፡ መረጃ ፡ ይኸን ፡ ዘንድ ፡ አባ ፡ ፍሬ ፡ የተባሉት፡ የጐንደሩ ፡ ሊቅ ፡ የተቀኙትን ፡ ቅኔ ፡ እጠቅሳለሁ ።
ሙሴ ፡ ለፅፅ ፡ እምነ ፡ መርገማ ፡ ተማይጦ ፡ ርእሱ ፡ ኢክሀለ ፡ ወኢተረከበ ፡ ሥሉጠ ።
እመኒ ፡ በፅፅ ፡ ርእሰ ፡ ኤርትራ ፡ ቀጥቀጠ ።
ወእምኩሁሕ ፡ ሥጋ ፡ ነፍሰ ፡ ማይ ፡ ፈለጠ ።

ኅበሰ ፡ ኢተወለጠ ፡ ወእምያርብሐዊ ፡ ተምያጥ ፡ በፍና ፡ ጥበቡ ፡ ኀበ ፡ አምሠጠ ።
እብነ ፡ ካህድ ፡ ሆሣዕና ፡ ዘኢይስምዕ ፡ ኅዳጠ ።
እመ ፡ ነገርዎ ፡ ሐራ ፡ ጥቃ ፡ ተምያጠ ፡ ወተወኅጠ ።
ልብሰ ፡ ውስጥ ፡ ወአፍአ ፡ መርገመ ፡ በእካለ ፡ ርእሱ ፡ ሠጠጠ ።
ወበፅፅ ፡ እንበለ ፡ ወርቅ ፡ ዓለመ ፡ ተማየጠ ።

ወደአማርኛም ፡ ቢመልሱት ፡ ሙሴ ፡ ኤርትራን ፡ በበትሩ ፡ ቢከፍል ፡ ወኅንም ፡ ከደንጋይ ፡ ቢያፈልቅ ፡ ራሱን ፡ ከፍዳ ፡ ከመርገም ፡ ሊያድን ፡ አልቻለም ፡ ሐራ ፡ ጥቃ ፡ ተለወጠ ፡ ረቀቀ ፡ የሚሉት ፡ ሆሣዕና ፡ መለወጥ ፡ መርቀቅ ፡ የሌለበት ፡ ከኾነ ፡ ዘንድ ፡ መርገመ ፡ ሥጋ ፡ መርገመ ፡ ነፍስን ፡ አጠፋ። ዓለምን ፡ በወርቅ ፡ ሳይኾን ፡ በመስቀል ፡ ዋጀ ፡ ማለት ፡ አዳነ ፡ ብለዋል ።
ይህ ፡ ቅኔ ፡ በክርስቶስ ፡ ውኅጤ ፡ ቡዓዴ ፡ እንደሌለበት ፡ ኢትዮጵያም ፡ ተለወጠ ፡ ረቀቀ ፡ የማትል መኾንዋን ፡ በግልጥ ፡ ያስረዳል ። በእውነቱ ፡ ይህን ፡ ቅኔ ፡ ልብ ፡ ብለው ፡ ሲመለከቱት ፡ አለቃ ፡ ተክለ ፡ ጽዮን ፡ በካቶሊካውያን ፡ ዘንድ ፡ መታመንን ፡ ለማግኘት ፡ መስሎ ፡ ለመታየት፡ሲሉ፡ ወማየ ፡ ውኅጤ ፡ ዘሰትዩ ፡ እምዐይጋቲሃ ፡ ለግብጽ ፡ እመሰ ፡ ማየ ፡ ውኅጤ ፡ በርእሰ ፡ አማኑኤል ፡ ሠርጽ ፡ እያሉ

ይህ ሥዕል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሐዋርያት እያዩት በሥጋ ወደ ሰማይ እንዳረገ ያሳያል ። ማር ፲፮ ፲፱
ሉቃ ፳፬ ፶፩ ግብ ሐዋ ፩ ፱ ፲፱ ።

ንባብ ፡ ብቻ ፡ ቀብተውታል ፡ እንጂ ፡ አየ ፡ ገፀ ፡ ፈፀዙ ፡ ሐራ ፡ ጲላጦስ ፡ አብያጽ፡ወአይ፡ግዘፈ ፡ ሥጋ ተቀንወ ፡ ዲበ ፡ ዕፀ ፡ በማለታቸው ፡ የካቶሊክን ፡ ባህል ፡ የነቀፉ ፡ ይመስላል ።

ምክንያቱም ፡ ካቶሊካውያን ፡ አካል ፡ ለቃል ፡ እንጂ ፡ ለትስብእት ፡ የለውም ፡ የሚሉ ፡ ስለኾ ነና ፡ የቃልም ፡ አካል ፡ ረቂቅ ፡ የማይሰቀል ፡ የማይወጋ ፡ ስለኾነ ፡ ነው ።

ፀኛም ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍዎ ፡ በ፻፺፩ ፡ ገጽ ፡ የተጻፈው ፡ የቃላቱ ፡ የአለቃ ፡ ወልደ ፡ አብ ፡ ቅኔ ያስረዳል ።

ቅኔውም ፡ የሚከተለው ፡ ነው ፡

እምዐፀደ ፡ ትድምርት ፡ ወይን ፡ ላዕለ ፡ ሆማዕና ፡ ኀበ ፡ ሰብእ ፡ ሮሜ ፡ ይሰሐብ ፡ ባህለ ፡ ውላጤ ሐረግ ።

እስመ ፡ ክበበ ፡ ወርኅ ፡ ባህሉሙ ፡ ምስለ ፡ ባህለ ፡ ንስጥሮስ ፡ ዘውግ ።
ወነገር ፡ ዝንቱ ፡ ዘልዩን ፡ ምስሐግ ። ዘሰ ፡ ለኀዲግ ፡
እመ ፡ ማየ ፡ ምሥጢር ፡ ንቀድሕ ፡ እምነ ፡ መጻሕፍት ፡ አፍላግ ።
ኢይባእ ፡ ጽርሐ፡ውላጤ ፡ እስመ ፡ ተዋሕዶ ፡ መንሠግ ።
እምዐቅመ ፡ አቡሁ ፡ ኢይወርድ ፡ ወእምአቅመ ፡ እሙ ፡ ኢየዐርግ ፡
ወእንበለ ፡ ተውላጥ ፡ ንረክብ ፡ ከመ ፡ አስተዳለወት ፡ ሕግ ።
ዘባነ ፡ ኪሩብ ፡ ለመሬታዊ ፡ ወለሰማያዊ ፡ ዘባነ ፡ አድግ ።

<u>ትርጓሜውና ፡ ምሥጢሩ ፡ ባጭሩ</u>

ተለወጠ ፡ የማለት ፡ ባህል፡ ሐረግ ፡ በሆማዕና ፡ ላይ ፡ ከትድምርት ፡ ወይን ፡ ቦታ ፡ ወደሮም ፡ ሰዎች ፡ ይሳባል ፡ ማለት ፡ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ በማለቱ ፡ ቃል ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ ያለውን፡ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ መዋሐዱ ፡ የታወቀ ፡ ሲኾን ፡ ሮማውያን ፡ አካል ፡ ለቃል ፡ እንጂ ፡ ለትስብእት ፡ የለ ውም ፡ ስለሚሉ ፡ ትስብእት ፡ ተለወጠ ፡ ወይም ፡ ጠፋ ፡ ያሰኛቸዋል ፡ ማለት ፡ ነው ፡ የጨረቃ ፡ ክበብ ባህላቸው ፡ ከንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ጋራ ፡ የተዛመደበት ፡ ከመጠማቱ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ አንድ ናቸውና ።

ነገር ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ባህል ፡ ለመተው ፡ ከመጻሕፍት ፡ ወንዞች ፡ ምሥጢር ፡ ውኀን ፡ ብንቀዳ ፡ (ማለት ፡ መጻሕፍትን ፡ ብንመረምር ፡ ወደ ፡ መለወጥ ፡ አዳራሽ ፡ እንዳይገባ ፡ ተዋሕዶ ፡ ቍልፍ ፡ ነውና (ማለት) ፡ ተለወጠ ፡ እንዳይባል ። ተዋሕዶው ፡ በተፀቅቦ ፡ ነውና ፡ ሰውም ፡ ቢኾን ፡ ከአባቱ ፡ ጋራ ፡ ዕሩየ ፡ መንበር ፡ ከመኾኑ ፡ አልተዋረደም ። አምላክም ፡ ቢኾን ፡ ከእናቱ ፡ መጠን ፡ አይወጣም ፡ (ማለት) ፡ ሰብአዊ ፡ ተግባርን ፡ አልተጸየፈም፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ኹሉ ፡ ሠራ ፡ ማለት ፡ ነው ።ሕግም ያለመለወጥ ፡ ለመሬታዊ ፡ ለትስብእት ፡ የኪሩብን ፡ ጀርባ ።

ለሰማያዊ ፡ ለመለኮትም ፡ የአኽያን ፡ ጀርባ ፡ እንዳዘጋጀች ፡ እናገኛለን ፡ ማለት ፡ ከአባቱ ፡ መጠን አይወርድም ፡ ከናቱ ፡ መጠን ፡ አይወጣም ፡ ብሎ ፡ ነበርና ፡ መሬታዊ ፡ ትስብእት ፡ ሰማያዊ ፡ መለኮ ትን ፡ ስለተዋሐደ ፡ በዘባነ ፡ ኪሩብ ፡ ተቀመጠ ፡ ሰማያዊ ፡ መለኮትም ፡ ምድራዊ ፡ ትስብእትን ፡ ስለ ተዋሐደ ፡ በአኽያ ፡ ጀርባ ፡ ተቀመጠ ፡ ማለት ፡ ነው ።

በኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ የሚደረሱ ፡ ቅኔዎች ፡ ኹሉ ፡ እንዲህ ፡ ጠንቅቀው ፡ ክርስቶስ ፡ ውላጤ ቡዐደ ፡ እደሌለበት ፡ የሚያስረዱ ፡ ናቸው ።

አለቃ ፡ ተክለ ፡ ጽዮን ፡ ወማየ ፡ ውላጤ ፡ ዘሰትዩ ፡ እምዐይጋቲሃ ፡ ለግብጽ፡ ያሉት ፡ በፍጹም ፡ በኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የሌለ ፡ ነገር ፡ ነው ።

እርስዎም ፡ ለዚህ ፡ ለአለቃ ፡ ወልደ ፡ አብ ፡ ቅኔ ፡ አስተያየት ፡ ሲሰጡ ፡ ይህ ፡ መወድስ ፡ ከካቶሊክ ትምህርት ፡ ብዙ ፡ ሩቅ ፡ ያልኾነውን፡ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ የሚያም ኑትን ፡ ትምህርት ፡ በማሳጠር ፡ ጠቅሎ ፡ የያዘ ፡ ነው ።

እንደ ፡ እውነቱም ፡ የክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ እንበለ ፡ ተውላጥ ፡ በሙሉነታቸው ፡ አሉ፡ ይባልበታል ። ክርስቶስ ፡ እምዐቅመ ፡ አቡሁ ፡ ኢይወርድ ፡ ወእምዐቅመ ፡ እሙ ፡ ኢየዐርግ ፡ በመባሉ፡ ፍጹም ፡ አምላክና ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ መኾኑ ፡ ተገልጧል ። ፍጹም ፡ ሰው ፡ ሲኾን ፡ የአምላክነት ፡ ሥራ ፡ መሥራቱን ፡ ፍጹም ፡ አምላክም ፡ ሲኾን ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ መሥራቱን ፡ ለማስረዳት ፡ ደራሲው ዘባነ ፡ ኪሩብ ፡ ለመሬታዊ ፡ ወለሰማያዊ ፡ ዘባነ ፡ አድግ ፡ ይላል ፡ በማለትዎ ፡ ለአለቃ ፡ ተክለ ፡ ጽዮን ቅኔ ፡ አስተያየት ፡ ሲሰጡ ፡ የእስክንድርያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የምታስተምረውና ፡ ተከራካሪዎቹ ፡ የሚያምኑትን ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ተለወጠ ፡ ወይም ፡ በመለኮት ፡ ውስጥ ፡ ጠፋ ፡ የሚለውን ፡ የአ ንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዮችን ፡ ባህል ፡ ነቀፈ ፡ የሚሉት ፡ መሠረት ፡ የሌለው ፡ ዋጋ፡ ቢስ ፡ ንግግር ፡ መኾ ኑን ፡ ተረድተውታል ፡ ለማለት ፡ ተችሏል ።

፫ኛ ፡ ዋዜማ ።

ደ ራ ሲ ።

፮/ መንበረ ፡ ኪሩባዌ ፡ ለእመ ፡ በቅብዐት ፡ ወረሰ ፡ ፍሬ ፡ ክርሥኪ ፡ ዕጹብ ፡ ዘወርቀ ፡ ድንጋሌ ማርያም ፡ መሶብ ።
እስመ ፡ ከማሁ ፡ ዙልን ፡ ሱቱፋን ፡ ቅብዐት ፡ ሕዝብ ።
እስፍንተ ፡ ይጸውር ፡ መንበሩ ፡ ለአብ ።
ወእስፍንተ ፡ ያገምር ፡ ኪሩብ ፡ የሚል ፡ ቅኔ ፡ ጽፈዋል ።
ለዚህ፡ቅኔ፡አስተያየትዎን፡ሲሰጡ፡የመንፈስ፡ቅዱስ፡ቅብዐትን፡የተገባ፡ተቀባይ ፡ የሚኾን ፡ የሰውነት ፡ ባሕርይ ፡ በክርስቶስ ፡ መገኘቱንና ፡ ቃል ፡ የተባለው ፡ ቅብዐት ፡ ተቀባይ ፡ ሊኾን ፡ አለመቻሉን ፡ እንደማያከራክር ፡ በማሰብ ፡ ክርስቶስና ፡ ጻድቅ ፡ ሰው ፡ ኹሉ ፡ አንድ ፡ ዐይነት ፡ የኾኑ ፡ ቅብ ዐት ፡ ወይም ፡ ጸጋ ፡ ይቀበላሉ ፡ ማለትን ፡ መፈለጉ ፡ በግልጥ ፡ ይረዳ ል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፯/ የዚህ ፡ ቅኔ ፡ ትርጓሜውና ፡ ምሥጢሩ ፡ ባጭሩ ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ፡ በወርቅ ፡ መሶብ የተመሰልሽ ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ሆይ ፡ የማኅፀንሽ ፡ ፍሬ ፡ ክርስቶስ ፡ ኪሩቤል ፡ የሚሸከሙትን ዙፋን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ በመቀበሉ ፡ የወረሰ ፡ ከኾነ ፡ ኹላችንም ፡ እንደ ፡ እርሱ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱ ስን ፡ በመቀበል ፡ አንድ ፡ ነንና ፡ የአብ ፡ ዙፋን ፡ ስንቱን ፡ ይሸከማል ፡ ኪሩብስ ፡ ስንቱን ፡ ይችላል ፡ ማለት ፡ ነው ።

የዚህ ፡ ቅኔ ፡ ባለቤት ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ በተዋሕዶ ፡ ከበረ ፡ ከሚሉት ፡ ወገን ፡ ኾኖ ፡ በቅብዐተ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ኾነ ፡ የሚሉትን ፡ ወገኖች ፡ ለመንቀፍ ፡ የደረሰው ፡ መኾኑን ለማወቅ ፡ የሚያዳግት ፡ ነገር ፡ የለበትም ፡ ግልጥ ፡ ነው ።

እርስዎ ፡ ግን ፡ ባለቅኔው ፡ ስንኳን፡ሊናገረው ፡ በሕሊናው ፡ ያላሰበውን ፡ ነገር ፡ ክርስቶስና ፡ ጻድቅ ፡ ሰው ፡ ኹሉ ፡ አንድ ፡ አይነት ፡ የኾነ ፡ ቅብዐት ፡ ወይም ፡ ጸጋ ፡ ይቀበላሉ ፡ ማለትን ፡ መፈለ ጉን ፡ በግልጥ ፡ ያስረዳል ፡ የሚል ፡ አስተያየት ፡ ጥለውበታል ።

ይህ ፡ አስተያየት ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስ ፡ ትምርት ፡ የሌላቸው ፡ ያላስተዋሉ ፡ ሰዎች ፡ መጻሕፍትን ፡ ለምኞታቸው ፡ እንደሚስማማ ፡ አድርገው ፡ ይለዋውጧቸዋል ፡ ብሎ ፡ ከተናገረባቸው፡ሰዎች ፡ ጋራ ፡ የሚያስቈጥርዎ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የሚያስመሰግንዎ ፡ አይደለም፡ ባለቅኔውም፡በሕይወተ ፡ ሥጋ ፡ ኖሮ ፡ ቢኾን ፡ በኢትዮጵያ ፡ ወንጀለኛ ፡ መቅጫ ፡ ፬፻፺፯ ፡ ቍ ፡ በተጻፈው ፡ አንቀጽ ፡ በስም ፡ አጥፊነት ፡ ወንጀል ፡ በከሰስዎ ፡ ነበረ ።

ደ ራ ሲ ።

፬ኛ፡ የጐንደሩን ፡ ሊቅ ፡ የክፍለ ፡ ዮሐንስን ፡ ቅኔ ፡ ጠቅሰዋል ።
፰ ፡ ሃይማኖተ ፡ ቄርሎስ ፡ ኮነት ፡ ግማዳተ ፡ አብድ ፡
ውሉልቈ ፡ ተመትሮ ፡ አብዝኅት ፡ ኢምኅበ ፡ ኢጎሎ ፡ ንጉሥ ።
ካህነ ፡ ደብረ ፡ ኤፍሬም ፡ ቅድመ ፡ እምዘመተራ ፡ ነዐስ ።

ወእመ ፡ ኢዮርብዐም ፡ ለምሳሌ ፤ በእደ ፡ ነቢይ ፡ ዘተሠጠት ፡ ልብስ ፡
እምዝኒ ፡ ዘይብእስ ፡ ወዘያንድድ ፡ ልቡና ፡ ኢትበሊ ፡ ኤዶምያስ ፡
ትቀብዐ ፡ ቅብዐ ፡ ውላጤ ፡ ጎሩመ ፡ ቅብዐት ፡ ክርስቶስ ፡
እምጣነ ፡ አኮ ፡ በተቀብዖቱ ፡ በዙረ ፡ ውሉዳ ፡ ለዮርዳኖስ ፡
ወእንዘ ፡ ትትናገሪ ፡ ዘንተ ፡ በአትሕቶ ፡ ክሣድ ፡ ወርእስ ።
ከመ ፡ እነ ፡ ሰማዕኩኪ ፡ ኢይሰማዕኪ ፡ ጳውሎስ ።

ይህም ፡ ቅኔ ፡ ሐሳብዎን ፡ የማይገድፍ ፡ ኾኖ ፡ ቢያገኙት ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን ፡ ይሆን ፡ ለመ ሰሉ ፡ ተከራካሪዎቻቸው ፡ ትምርት ፡ ሲቃወሙ ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስን ፡ ቅብዐት ፡ ወይም ፡ ለፍ ጡራን ፡ የሚሰጥ ፡ ተጨማሪ ፡ ጸጋ ፡ በቂ ፡ ተቀባይ ፡ የሚኾን ፡ በክርስቶስ ፡ የትስብእት ፡ ባሕርይ ፡ አለ ፡ ማለትን ፡ የሚያስከትል ፡ ትምርት ፡ ሊኖራቸው ፡ ግድ ፡ ነው ፡ በማለት ፡ ከደራሲው ፡ አሳብ ፡ ውጭ ፡ የኾነ ፡ ብይን ፡ ሰጥተዋል ።

ቅጥሉም ፡ ደራሲው ፡ ሊያስረዳ ፡ የፈለገ ፡ ቃል ፡ ወይም ፡ ባሕርየ ፡ መለኮት ፡ መኾኑን ፡ ሳይተው መቸም፡ መች፡ የፍጡራን ፡ መቀባት ፡ ያስፈልገው ፡ አልነበረም ፡ ክርስቶስም ፡ እምላክ ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ መኾኑ፡ መጠን ፡ የፍጡራን ፡ በኩር ፡ ኾነ ፡ ማለት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

ይህ ሥዕል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በአህያ ላይ ተቀምጦ ወደ ቤተ መቅደስ ሲገባ ደቂቀ እስራኤል ሕፃናት አንድ ኾነው ሆሣዕና በኣርያም እያሉ እንደተቀበሉት ያሳያል ። ማቴ ፳፩ ፩ ፲፯ ። በለዚህ በማያዊ መለኮት በሥጋ በአኽያ ጀርባ ላይ ተቀምጦ ሆሣዕና በኣርያም ተብሎ ስለተመሰገነ ባለቅኔው ዘባን ኪሩብ ለመሬታዊ ወሰሰማያዊ ዘባን አድግ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፰/ የባለቅኔው ፣ ሐሳብና ፣ የቅኔው ፣ መንገድ ፣ እንደዚህ ፣ አይደለም ፣ የቅኔውስ ፣ ትርጓሜ ፣ ከነምሥጢሩ ፣ እንደሚከተለው ፣ ነው ።

የሚሠራ ፣ የሚቀጣ ፣ ንጉሥ ፣ ከሌለ ፣ ዘንድ ፣ የቄርሎስ ፣ ሃይማኖት ፣ የእብድ ፣ ጨርቅ ፣ ኾነች ። ቀጥሯም ፣ የደብረ ፣ ኤፍሬም ፣ ካህን ፣ ፲፪ እድርጎ ፣ ከቆራረጣት ፣ ሴትና ፣ በኢዮርብዓም ፣ ጊዜ ፣ ለምሳሌ ፣ ትኾን ፣ ዘንድ ፣ በነቢይ ፣ እጅ ፣ ፲፪ ፣ ኾና፣ ከተቀደደች ፣ ልብስ ፣ ይልቅ ፣ እየበዛ ፣ ሔደ ፣ በማለቱ ፣ ሃይማኖት ፣ አንዲት ፣ ስትኾን ፣ ኦርቶዶክስ ፣ ካቶሊክ ፣ ቡርስታንት ፣ በመባባል ፣ ከብዙ ፣ መከፋፈሏን ፣ አስረድቷል ።

ቀጥሎም ፣ ኤዶምያስ ፣ ሆይ ፣ መለወጥ ፣ መቀባት ፣ የሌለበት ፣ ክርስቶስ ፣ ለምእመናን ፣ በኩር ፣ መኾኑ ፣ በመቀባቱ ፣ አይደለምና ፣ የመለወጥ ፣ ቅብዐትን ፣ ተቀባ ፣ አትበይ ፣ በማለቱ ፣ ደራሲው ፣ ወልድ ፣ ቅብዕ፣ ከሚሉት ፣ ወገን ፣ ኾኖ ፣ በቅብዐተ ፣ መንፈስ ፣ ቅዱስ ፣ የባሕርይ ፣ ልጅ ፣ የሚሉትን ፣ ወገኖች ፣ ለመንቀፍ ፣ ቢል ፣ የደረሰው ፣ መኾኑ ፣ ይረዳል ።

ወልድ ፣ ቅብዕ ፣ የሚሉትም ፣ መንፈስ ፣ ቅዱስ ፣ ቅብዕ ፣ የሚሉትም፣ወገኖች፣ብቻ፣ለብቻ፣በኾኑ፣ ጊዜ ፣ ይሆን ፣ በመሰለ ፣ ነገር ፣ አንዳንድ ፣ ጊዜ ፣ ቢከራከሩም ፣ አንድ ፣ አካል ፣ ኹለት ፣ ባሕርይ ፣ የሚል ፣ መንፈስ ፣ ቅዱስንም ፣ ዘሠረጸ ፣ እምወልድ ፣ የሚል ፣ ካቶሊካዊ ፣ ሲመጣ ፣ ተባብረው ፣ የሚመከቱ ፣ ናቸው ፣ የሚነጣጠሉ ፣ አይደሉም ።

እርስዎ ፣ ግን ፣ አንድ ፣ ኾነው ፣ በሚመከቱ ፣ ወንድማማቾች ፣ መካከል ፣ ገብቶ ፣ ለማለያየት ፣ ስለተመኙ ፣ በማያገባዎ ፣ ነገር ፣ ገብተው ፣ ሲዘበርቁ ፣ ይታያሉ ።

መዘባረቅም ፣ ያልኩት ፣ ቃል ፣ ማለት ፣ የመለኮት ፣ ብቻ ፣ ስም ፣ ነው ፣ ትስብእትም ፣ ማለት ፣ የዕውነት ፣ ብቻ ፣ ስም ፣ ነው ፣ ክርስቶስ ፣ ማለት ፣ ግን ፣ ቃል ፣ ሥጋን ፣ ቢዋሐድ ፣ የወጣለት ፣ የተዋሕዶ ፣ ስም ፣ ነው ፣ እንጂ ፣ ቃል ፣ ብቻውን ፣ ክርስቶስ ፣ አይባልም ፣ ትስብእትም ፣ ብቻውን ፣ ክርስቶስ አይባልም ፣ ባለቅኔውም ፣ ጠንቅቆ ፣ በተዋሕዶ ፣ ስሙ ፣ ጎሩመ ፣ ቅብዐት ፣ ክርስቶስ ፣ ቢል ፣ መለኮትን ከትስብእት ፣ በሚለያይ ፣ ስም ፣ ጠርተው ፣ ፪ ፣ ባሕርይ ፣ ለማለት ፣ እንዲመች ፣ ቃል ፣ ቀዳሹን ፣ ጸጋ፣ ተቀበለ ፣ የሚለውን ፣ ባህል ፣ በፍጹም ፣ እንደማይቀበሉት ፣ እንረዳለን ። ደራሲው ፣ ሊያስረዳ ፣ የፈለገ ፣ ቃል ፣ ወይም ፣ ባሕርየ ፣ መለኮት ፣ መቸም ፣ መች ፣ የፍጡራን ፣ መቀባት ፣ ያስፈልገው ፣ አልነበረም ፣ የመንፈስ ፣ ቅዱስን ፣ ቅብዐት ፣ ተቀባይ ፣ የትስብእት ፣ ባሕርይ ፣ ሊኖረው ፣ ግድ ፣ ነው ፣ እያሉ ከደራሲው ፣ ሐሳብ ፣ የወጣ ፣ አነጋገር ፣ ስለተናገሩ ፣ ነው ።

በዚህ ፣ አኳኋን፣ በቅኔው ፣ መንገድ ፣ ሊደርሱበት ፣ አልቻሉምና ፣ የሊቃውንቱን ፣ ቅኔ፣አያበላሹ።

ደ ራ ሲ ።

፱/ የደብረ ፣ ሊባኖስ ፣ የጸጋ ፣ ልጅ ፣ ወገን ፣ የኾነ ፣ አለቃ ፣ ገብረ ፣ ኢየሱስ ፣ የተባለው ፣ ከደረሰው ፣ ቀጥሎ ፣ ካለው ፣ ምሳሌ ፣ ያልነውን ፣ ባህል ፣ የሚደግፍ ፣ አሳብ ፣ ይገኛል ፣ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፱/ በቅኔው ፣ መንገድ ፣ ሳይደርሱበት ፣ የደረስኩበት ፣ መስሎዎ ፣ ምኞትዎን ፣ ይተቻሉ ፣ እንጂ ፣ የቅኔው ፣ መንገድና ፣ የርስዎ ፣ አስተያየት ፣ እንደ ፣ ሰማይና ፣ እንደ ፣ ምድር ፣ የተራራቀ ፣ ነው ደራሲው ፣ አለቃ ፣ ገብረ ፣ ኢየሱስም ፣ ወልድ ፣ ቅብዕ ፣ ባይ ፣ መኾናቸው ፣ የተረጋገጠ ፣ ሲኾን ፣ የጸጋ ፣ ልጅ ፣ ወገን ፣ ናቸው ፣ ያሉትም ፣ ፍጹም ፣ ውሸት ፣ ነው ፣ ወልድ ፣ ቅብዕ ፣ ባይ ፣ መኾናቸው በቅኔው ፣ ይታወቃል ።

ደ ራ ሲ ።

ሥላሴ ፣ ዘአለቃ ፣ ገብረ ፣ ኢየሱስ ።

፲/ በጸዊረ ፣ ስም ፣ ደብረ ፣ ዘይት ፣ ኢኮነ ፣ ደብረ ፣ ታቦር ፣
ከመሰ ፣ ኢይኀሥሥ ፣ ለጽምዑ ፣ ጠለ ፣ ተቀብዖ ፣ ዝናም ፣
በፈለገ ፣ ዘይት ፣ ክርስቶስ ፣ ቅውም ፣
አርአያ ፣ መልክኡ ፣ ለቄሳር ፣ ነጋሢ ፣ እመ ፣ ይጸውር ፣ ማኅተም ፣
ማኅተም ፣ ኢኮነ ፣ ንጉሠ ፣ ሮም ።
ወእንዘ ፣ ቅብዐ ፣ ሳሕም ፣ ያከብር ፣ ሥእርተ ፣ ዓለም ፣
በተቀብዖ ፣ ኢትከብር ፣ ሳሕም ፣
ከዚህም ፣ ሥላሴ ፣ ደራሲው ፣ ስለቅብዐትና ፣ ስለኹለቱ ፣ የክርስቶስ ፣ ባሕርያት ፣ የቀና ፣ አሳብ ፣ በግልጥ ፣ ይታያል ፣ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

ሰው ፡ በልቡ ፡ የተመኘውን ፡ ወይም ፡ ቀን ፡ ሊያገኘው ፡ የቀለውን ፡ ሌሊት ፡ በሕልሙ ፡ እየታ የው ፡ ሲታዥ ፡ የሚያድረውን ፡ ያህል ፡ ምኞትምን ፡ እንደልብዎ ፡ ይናገራሉ ፡ እንጂ ፡ በዚህ ፡ ቅኔ ፡ ውስጥ ፡ ክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ በግልጥ ፡ የምጣድ ፡ ብልጭልጭታ ፡ ያህልም ፡ አይታይበትም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፭/ ደራሲው ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ የቅባቶችን ፡ ባህል ፡ ይገድፍ ፡ የነበረው ፡ የበጌምድር ፡ ጥንታዊ ገዳም ፡ የቅባቶችን ፡ ትምርት ፡ በመደገፉ ፡ ስሙንና ፡ ባሕርዩን ፡ ለውጦ ፡ ደብረ ፡ ዘይት ፡ ተብሎ ፡ እንደ ማይጠራ ፡ እንዲሁም ፡ ቅብዐት ፡ ክርስቶስን ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ወደ ፡ መኾን ፡ ከፍ አላደረገውም ፡ ወይም ፡ አላከበረውም ፡ ይላል ።

ይህም ፡ ክርስቶስ ፡ ቅብዐትን ፡ ተቀብሎ ፡ ሲያበቃ ፡ የተቀበለው ፡ ቅብዐት ፡ የመለኮት ፡ ባሕርዩንና አካሉን ፡ ፈጽሞ ፡ የማይነካ ፡ ነው ፡ ማለቱ ፡ ነው ። ክርስቶስ ፡ በአካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ የተቀበለውና ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ ፡ ልጅ ፡ ወደ ፡ መኾን ፡ ከፍ ፡ ያደረገው ፡ ጸጋ ፡ ተዋሕዶ) ፡ ዝናም ፡ ከጤዛ ፡ የሚበልጠውን ፡ ያህል ፡ ከመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዐት ፡ ከቀዳሽ ፡ ጸጋ) ፡ ይበልጣል ፡ ክርስቶስ ፡ ማለት የተቀባ ፡ ማለት ፡ ነው ፡ አንድ ፡ ማኀተም ፡ በእርሱ ፡ ላይ ፡ በሚገኘው ፡ መልክና ፡ ቅርጽ ፡ የማን ፡ ንጉሥ ፡ መኾኑ ፡ እንደ ፡ ሚታወቅ ፡ እንዲሁም ፡ ክርስቶስ ፡ በቅብዐት ፡ መሲሕ ፡ መኾኑ ፡ ይታወ ቃል ፡ ክርስቶስ ፡ ሲቀባ ፡ የቅብዐቱ ፡ (የቀዳሹ ፡ ጸጋ) ፡ ተቀባይ ፡ የሚኾነው ፡ ሥጋ ፡ በለበሰ ፡ ጊዜ ፡ የወሰደው ፡ ባሕርዩ ፡ ትስብእቱ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አካለ ፡ ቃል ፡ ሊኾን ፡ አይችልም ፡ ምክንያቱም ፡ እርሱ የተቀበለውና ፡ እኛ ፡ የምንቀበለው ፡ ጸጋ ፡ አንድ ፡ ዓይነት ፡ ስለኾነ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፭/ ለዚህ ፡ ቅኔ ፡ የሰጡት ፡ አስተያየት ፡ ኹሉ ፡ ከባለ ፡ ቅኔው ፡ ያልመጣ ፡ ከዘይቤ ፡ የወጣ ልብ ፡ ወለድ ፡ ንግግር ፡ ነው ፡ የቅኔውስ ፡ ትርጓሜውና ፡ ምሥጢሩ ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ።

አስቀድሞ ፡ ይህን ፡ ቅኔ ፡ የተቀኙበትን ፡ ምክንያት ፡ ማወቅ ፡ ይገባል ፡ ይህን ፡ ቅኔ ፡ የተቀኙት በበዓለ ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ ነው ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ ብርሃነ ፡ መለኮቱ ፡ የተገለጸበት ፡ አምላክነቱ ፡ የታወ ቀበት ፡ ቦታ ፡ ነው ።

በደብረ ፡ ዘይት ፡ ደግሞ ፡ ምሥጢረ ፡ ምጽአቱን ፡ አስተማረበት ፡ እንጂ ፡ ብርሃን ፡ አልታየ በትም ፡ እንደ ፡ ስሙ ፡ ቢኾን ፡ ኖሮ ፡ መብራት ፡ ብርሃኑን ፡ የሚሰጥ ፡ በዘይት ፡ ስለኾነ ፡ ብርሃን ፡ ማሳ የት ፡ ለደብረ ፡ ዘይት ፡ በተገባው ፡ ነበረና ፤ ብርሃን ፡ ባለማሳየቱ ፡ ደብረ ፡ ዘይት ፡ የዘይት ፡ ተራራ ፡ በመባሉ ፡ ደብረ ፡ ታቦርን ፡ አልኾነም ፡ ማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በበጌምድር ፡ ጠቅላይ ፡ ግዛት ፡ የሚገ ኘውን ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ የሚባለውን ፡ ገዳም ፡ የሚመለከት ፡ አይደለም ።

ይህንንም ፡ በአንጻር ፡ ሲያስረዱ ፡ ማኅተም ፡ የንጉሡን ፡ የቄሣርን ፡ መልክ ፡ ቢይዝ ፡ የሮም ፡ ንጉሥ ፡ ሊኾን ፡ እንደማይችል ፡ የላም ፡ ቅቤም ፡ የዓለምን ፡ ኹሉ ፡ ጠጉር ፡ ሲያከብር ፡ ላም ፡ በቅቤዋ እንደማትከበር ፡ ደብረ ፡ ዘይትም ፡ የዘይት ፡ ተራራ ፡ በመባሉ ፡ እንደ ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ ብርሃን ፡ ሊሰጥ አልቻለም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ከመስ ፡ ኢይኅሥሥ ፡ ለጽምፁ ፡ ጠለ ፡ ተቀብዖ ፡ ዝናም ፡ በፈለገ ፡ ዘይት ፡ ክርስቶስ ፡ ቅውም ፡ ያለውም ፡ ንባብ ፡ ሲተረጐም ፡ ክርስቶስ ፡ ግን ፡ ለጥማቱ ፡ የመቀባት ፡ ዝናም ፡ ጠልን ፡ እንዳይሻ ፡ በዘ ይት ፡ ወንዝ ፡ የቆመ ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ክርስቶስ ፡ ሰው ፡ ስለኾነ ፡ ቅብዐትን ፡ ክብርን ፡ ከሌላ ፡ እንዳ ይሻ ፡ ራሱ ፡ ቅብዕ ፡ ክብር ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ ባይ ፡ መኾናቸውን ፡ ይገልጻሉ ። እው ነተኛው ፡ የቅኔው ፡ ትርጓሜና ፡ ምሥጢር ፡ ይህ ፡ ነው ። እርስዎ ፡ የሰጡትንስ ፡ አስተያየት ፡ ስንኳንስ ፡ እን ደርስዎ ፡ ያለ ፡ ሰው ፡ ሊናገረው ፡ የሀገሬ ፡ መበለቶች ፡ አይናገሩትም ።

ደግሞ ፡ የቅኔውን ፡ አፈታትና ፡ ምሥጢር ፡ ከማበላሸትዎ ፡ በላይ ፡ ተራራ ፡ የሚያኽሉ ፡ ኹለት ሐሰቶች ፡ ተናግረዋል ። ፩ኛ ፡ በበጌምድር ፡ ጠቅላይ ፡ ግዛት ፡ የሚገኘው ፡ ደብረ ፡ ታቦር ፡ የቅባቶችን ፡ ትምህርት ፡ የሚገድፍ ፡ ነው ፡ ብለዋል ፡ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ አንድ ፡ መረጃ ፡ ሊያቀርቡ ፡ አይችሉም ፡ ሐሰት ፡ እውነት ፡ ላይኾን ፡ አሰቱን ፡ እውነት ፡ አስመስላለሁ ፡ ብሎ ፡ የሰው ፡ ስም ፡ ማጥ ፋት ፡ አይገባም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፪/ ኹለተኛም ፡ እነሆ ፡ ወገን ፡ በሃይማኖታቸው ፡ ቅንነትና ፡ እውነተኛነት ፡ በጣም ፡ ከመረ ዳታቸው ፡ የተነሣ ፡ [illegible] ፡ [illegible] ፡ ሲሉ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሰደቶችን ፡ በደስታ ፡ ተቀ ብለዋል ። ያሉት ፡ ነው ።

ይህ ሥዕል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በደብረ ታቦር ብርሃን መለኮቱን እንደገለጸ ። ማቴ ፲፯ ፩—፱ ። ማር ፱ ፪ — ፲ ።

መ ላ ሽ ።

፲፱/ እኒህ ፡ ይፀን ፡ ቅኔ ፡ የተቀኙ ፡ ሊቅ ፡ አለቃ ፡ ተገብረ ፡ ኢየሱስ ፡ ይህን ፡ ቅኔ ፡ በመቀኘታቸው ስንኳ ፡ ስደት ፡ የቃል ፡ ተግሣጽም ፡ አልደረሰባቸውም ፡ ሐሰት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳/ ይህን ፡ ነገር ፡ የሚያስረዳ ፡ ቀጥሎ ፡ ያሉውን ፡ የደብተራ ፡ ካሣ ፡ ጕንደሬን ፡ መወድስ ፡ እናገኛለን ፡ ብለው ፡ የደራሲውን ፡ ስም ፡ አጠራር ፡ ክብር ፡ በሚቀንስ ፡ አነጋገር ፡ ተናግረዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፩/ እኒህ ፡ በንቀት ፡ አነጋገር ፡ ደብተራ ፡ ካሣ ፡ ብለው ፡ የጠሯቸው ፡ ሊቅ ፡ የብሉይ ፡ የሐዲስ ፡ መምህር ፡ የቃወቁ ፡ ታላቅ ፡ ስመ ፡ ጥሩ ፡ ሊቅ ፡ ናቸው ፡ ይህን ፡ ቅኔ ፡ ያገኙበት ፡ መጽሐፍም ፡ መምህር ፡ ካሣ ፡ ዘጕንደር ፡ ብሎ ፡ አክብሮ ፡ ይጠራቸዋል ፡ እንጂ ፡ ደብተራ ፡ ካሣ ፡ ብሎ ፡ አይጠራቸውም፡ እንዲህ ፡ እንዲህ፡ያለትን፡ሊቃውንት፡ደብተራ ፡ እንሌ፡እያሉ፡ቢጽፉ፡ እርስዎ ፡ ራስዎ ፡ አለቃ ፡ የሚባል ፡ በምን ፡ ደረጃ ፡ ያለ ፡ ደብተራ ፡ የሚባል ፡ በምን ፡ ደረጃ ፡ ያለ ፡ ሰው ፡ መኾኑን ፡ የማያውቁ ፡ መኾንዎን ያስገምታሉ ፡ እንጂ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ በዚህ ፡ የሚዋረዱ ፡ አይደሉም ።

ቅ ኔ ው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፪/ ጥይቅት ፡ ጽእቲ ፡ ለዘይሲፈዋ ፡ እምደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ዘወዕአት ፡ መርዓት ፡ ሃይማኖትነ፡ ወሐራውያ ፡ ካልእ ፡ ከመ ፡ ኢይስብር ፡ ፍጡነ ።
ኪያሃ ፡ ዕንቌ ፡ ባሕርይ ፡ ማርቆስ ፡ በመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ዘአጥረየ ፡ ለነ ፡
መኃትዊሆን ፡ መጻሕፍተ ፡ በቃለ ፡ ተፍሥሕት ፡ ነሥአ ፡ ጠባባት ፡ ከናፍሪነ ።
ዓዲ ፡ ኢታንክርዎ ፡ ለዘትመጽእ ፡ ኅቤነ ።
መከራ ፡ ዘሃይማኖት ፡ እስመ ፡ ፍዳ ፡ ዕሴት ፡ አኃዊነ ።
ወቃለ ፡ ግብጻዊ ፡ ነቢይ ፡ ከመ ፡ ኢይስማዕ ፡ እዝንነ ፡
ስሙ ፡ እንዘ ፡ ብርሃን ፡ መንገለ ፡ ጽልመት ፡ ይመርሀነ ።

መ ላ ሽ ።

፳፫/ ይህን ፡ መጽሐፍ ፡ ለመጻፍ ፡ ያሳሰበዎ ፡ ኢትዮጵያ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ፪ ፡ ባሕርይ ፡ ባይ ፡ መኾኗን ፡ ከሊቃውንቶቿም ፡ መንበረ ፡ ማርቆስ ፡ የኾነች ፡ የእስክንድርያን ፡ ባህል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ፡ማለትን ፡ ነቅፎ ፡ መንበረ ፡ ጴጥሮስ ፡ የተባለች ፡ የሮማን ፡ ባህል ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለትን ፡ የሚደግፍ ፡ እንዳለ ፡ ለማስረዳት ፡ ነው ።

የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ ግን ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዕ ፡ ፪ ፡ ልደት ፡ ፫ ፡ ልደት ፡ በመባባል ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ይከራከሩ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ ቢነገርም፡ኹለት፡ ባሕርይ ፡ ባይ ፡ ሲመጣ ፡ ኹሉም ፡ ባንድነት ፡ ከመንበረ ፡ ማርቆስ ፡ ሥር ፡ ተገኝተው ፡ ባንድነት፡ ተሠልፈው ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ባለማፈግፈግ ፡ ሲመሰክሩ ፡ ይገኛሉ ፡ እንጂ ፡ ከቶ ፡ የልዮንን ፡ ባህል ፡ ደግፎ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባይ ፡ አይገኝባቸውም ። ይኸውም ፡ ግብጽንና ፡ ኢትዮጵያን ለማለያየት ፡ ይጠቅመኛል ፡ ብለው ፡ የጠቀሱት ፡ ቅኔ ፡ ኪያሃ ፡ ዕንቌባሕርይ ፡ ማርቆስ ፡ በመንፈስ፡ ቅዱስ ፡ ዘአጥረየ ፡ ለነ ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ ዕንቍ ፡ የጠራች ፡ የሃይማኖቱ ፡ ባህል ፡ ከመንበረ ፡ ማርቆስ ፡ የተገኘች ፡ መኾኗን ፡ በመግለጹ ፡ ይታወቃል ።

በፍቅርም ፡ ቢኾን ፡ በጥል ፡ ኹለት ፡ መንድማማቾች ፡ የግል ፡ ጕዳያቸው ፡ ለሚያደርጉት ፡ ንግግር ፡ መካከል ፡ የኹለቱም ፡ ባላጋራ ፡ የኾነ ፡ ፫ኛ ፡ ሰው ፡ ገብቶ ፡ ሲያሳብቅ፡ ቢገኝ ፡ ኹለቱም ፡ ወገኖች ፡ በስብቅ ፡ እነርሱን ፡ ለለያይቶ ፡ ከመካከላቸው ፡ ገብቶ ፡ ሊጎዳቸው ፡ ታጥቆ ፡ የተነሣ ጠላት ፡ መኾኑን ፡ በመቀው ፡ ውሸ ፡ ውሸ ፡ ብለው ፡ አሳፍረው ፡ ይመልሱታል ፡ እንጂ ፡ ነገሩን ፡ እውነት ፡ ብለው፡አይቀበሉትም ።

ስለዚህ ፡ እርስዎም ፡ ለዚህ ፡ ነገር ፡ ምን፡ምን ፡ የሚያገባዎ ፡ የሌለ ፡ ፫ኛ ፡ ትርፍ ፡ ሰው ፡ ስለኾኑት ይህ ፡ አሳብዎ ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ ትርፍ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ ብለን ፡ አልፈነዋል ።

ደ ራ ሲ ።

፲፭/ ኢያጥፍዐ ፡ ንጼተ ፡ ሥጋ ፡ የሚለውን ፡ የ፩ ፡ ዐይን ፡ ጕዥን ፡ ቅኔ ፡ ጽፌዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፭/ ይህ ፡ ቅኔ ፡ የተደረሰበትን ፡ ምክንያትና ፡ የተሰጠውን፡መልስ፡እንደ፡ድርና፡ እንደ፡ ማግ ፡ አስማምቼ ፡ በቅኔዎች ፡ በመጀመሪያ ፡ ላይ ፡ በገጽ ፡ ፫፻፫ና፡ ፫፻፬ ፡ ጽፌልዎታለሁ ፡ ያንን፡ይመልከቱ ኹለተኛ ፡ መጻፍ ፡ አያስፈልግም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፮/ የክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ተለወጠ ፡ ወይም ፡ ጠፋ ፡ የሚለውን ፡ የአውጣኪን ፡ ባህል ፡ የኹለት ፡ ልደትና ፡ የቅብዐት ፡ ወገን ፡ ይቀበሉታል ፡ ሲል ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን ፡ የኾነው ፡ አለቃ ፡ ተክለ ፡ ጽዮን ፡ ይከሳቸዋል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፮/ አለቃ ፡ ተክለ ፡ ጽዮን ፡ በአባ ፡ ማስያስ ፡ ፍቅር ፡ ተስበው ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባይ ፡ መኾናቸው ፡ የታወቀ ፡ ነው ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ተክለልዮን ፡ የሚባል ፡ ስም ፡ ወጥቶላቸዋል ፡ ስለ ዚህ ፡ ካቶሊካዊ ፡ ይባላሉ፡እንጂ ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን ፡ ከመባል ፡ ተሠርዘዋል ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ተለወጠ ፡ ጠፋ ፡ ይላሉ ፡ እያለ ፡ ይከሣቸዋል ፡ ለሚሉትም ፡ አለቃ ፡ ተክለ ፡ ጽዮን ፡ ለካቶሊክ ፡ ባህል ሐዲስ ፡ አማኒ ፡ በመኾናቸው ፡ እታመናለሁ ፡ ሲሉ ፡ የተናገሩት ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ይህን ፡ ባህል ፡ የሚቀበል ፡ በኢትዮጵያ ፡ የለም ። የዚህንም ፡ መረጃ ፡ ኢይኄይሱን ፡ ምንተ ፡ እለ ፡ ተሰሰዩ፡ የሚለውን ፡ ቅኔ ፡ በጸሎቤት ፡ በገጽ ፡ ፫፻፮ ፡ አብራርቼ ፡ ጽፌልዎታለሁ ፡ ያንን ፡ ይመልከቱ ።

ደ ራ ሲ ።

፲፯/ ይህም ፡ እውነት ፡ እንደሆነ ፡ ቀጥሎ ፡ ባለው ፡ አቤቶ፡ ተክለ፡ሃይማኖት ፡ ጎጃሚ ፡ በደረ ሰው ፡ ሥላሴ ፡ ይታወቃል ፡ ብለዋል ።

፲፯/ አቤቶ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ጎጃሚ ፡ አለመኾናቸው፡ ጕንደሬ ፡ መኾናቸው ፡ በኹሉ ፡ ዘንድ ፡ ጎልቶ ፡ የታወቀ ፡ ነገር ፡ ነው ። ይህ ፡ ነገር ፡ በተመልካች ፡ ዘንድ ፡ ዘራቸው ፡ ሀገራቸው ፡ በግልጽ ፡ የሚታወቀውን ፡ የኢትዮጵያውያንን ፡ ብሔረ ፡ ሙላድ ፡ ሐረግ ፡ ትውልድ ፡ እንዲህ ፡ የለዋወጡት ፡ ዘልቀው ፡ ከተማሩ ፡ አጥብቀው ፡ ከተመራመሩ ፡ ሊቃውንት ፡ በቀር ፡ ማንም ፡ በግልጽ ፡ ሊረዳው ፡ የማይችለውን ፡ የመጻሕፍትን ፡ ምሥጢርማ ፡ ምን ፡ ያኽል ፡ ለዋውጠዋቸው ፡ ይኾን ፡ የሚል ፡ አሳብ ፡ አሳድሯል ።

ቅኔው ፡ የሚከተለው ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፰/ ክራማተ ፡ ፳ ፡ ሐሰወ ፡ ኖኅ ፡ ነቢየ ፡ ጊዜ ፡ ወትትገፈታዕ ፡ በነድ ፡ ማዕደ ፡ መወልጥ ፡ነነዌ ።
ጽድቀ ፡ ብሂሎቱ ፡ ለዮናስ ፡ ሕሳዌ ።
ከመ ፡ ትኩኑ ፡ እምላከ ፡ ባሕቱ ፡ ሀለወክሙ ፡ ሀላዌ ።
ዘይቤ ፡ ዕቤረ ፡ ወእረጋዌ ።
እስመ፡ኮነ ፡ ሥጋ ፡ እምላከ ፡ ማኅየዌ ።
ኢሐሰወ ፡ ነቢይ ፡ አርዌ ፡ የሚል ፡ ነው ።

ይህንንም ፡ ቅኔ ፡ ሲተረጕሙ ፡ ጠቅለል ፡ ባለ ፡ አነጋገር ፡ ደራሲው ፡ ኹለት ፡ ነገሮችን ፡ ያስታውሳል ፡ አንዱ ፡ በቅዱስ ፡ መጽሐፍ ፡ ውስጥ ፡ የሚገኘው ፡ የናስ ፡ ነነዌ ፡ ከ፵ ፡ ቀን ፡ በኋላ ፡ ትጠፋለች ፡ ብሎ ፡ የተናገረውና ፡ ሳይፈጸም ፡ የቀረው ፡ ትንቢት ፡ ነው ። ሌላውም ፡ በመጽሐፈ ፡ አዋልድ ፡ የሚገኘው ፡ ኖኅ ፡ ማየ ፡ አይኅ ፡ ከ፻፳፡ዓመት፡ በኋላ ፡ ይመጣል ፡ ብሎ ፡ በትንቢት ፡ ተናግሮ ፡ ሲያበቃ ፡ የጥፋቱ ፡ ወኅ ፡ ከ፻፡ዓመት፡ በኋላ ፡ መጣ ፡ የሚለው ፡ ተረት ፡ ነው ። ደራሲው ፡ እነዚህን ፡ ነገሮች ፡ ካስታወሰ ፡ በኋላ ፡ እነዚህ ፡ እውነተኞች ፡ ነቢያት ፡ ሲሳሳቱ ፡ ሳይጣን ፡ ውሸታም ፡ ሳለ ፡ ለአዳምና ፡ ለሔዋን ፡ በእባብ ፡ አድሮ ፡ እንደ ፡ አማልክት ፡ ትኾናላችሁ ፡ ሲል ፡ የተናገራቸው ፡ በሥጋዌ ፡ የሰው ፡ ባሕርይ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ኾኗልና ፡ አልተሳሳተም ፡ ሲል ፡ ነገሩን ፡ ያቆማል ፡ ብለዋል ።

ይህ ሥዕል ሄሮድስ በዓል በሚያደርግበት ቀን የዮሐንስን ራስ ቆርጦ ለወለተ ሄሮድያዳ በጻሕል እንደ ሰጣት ያሳያል ። ማቴ ፲፬ ፩—፲፪ ። ማር ፮ ፲፬ — ፱

መ ላ ሽ ።

፲፰ ከዮናስ ፡ ላይ ፡ እስከ ፡ ፫ ፡ ቀን ፡ ያለውን ፡ እስከ ፡ ፵ ፡ ቀን ፡ በማለት ። ፪ኛ ፡ ሐዋርያት ፡ የተቀበሉትን፡ የጌናኽን ፡ ትንቢት ፡ ተረት ፡ በማለት ፡ ፫ኛ ፡ እስመ ፡ ኮነ ፡ ሥጋ ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ሥጋ ፡ ማለት ፡ አካል ፡ ዘየአክልን ፡ የሚያሳይ ፡ አነጋገር ፡ ሲኾን ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ከመሳሳትዎ በቀር ፡ የቅኔው ፡ መንገድ ፡ ግቡን ፡ አልለቀቀም ፡ ይኸው ፡ ነው ። እንግዲህ ፡ ከዚህ ፡ ቅኔ ፡ ውስጥ ፡ ሊነቀፉት ፡ የሚያስቡት ፡ ሥጋ ፡ ማኅየዊ ፡ አምላክ ፡ ኾነ ፡ ማለትን ፡ ነው ፡ እኒህ ፡ ሊቅ ፡ ይህነን ፡ ቃል ፡ የተናገሩ ፡ አዳም ፡ ዕፀ ፡ በለስን ፡ በበላ ፡ ጊዜ ፡ አዳም ፡ ኮነ ፡ ከመ ፡ ፩ ፡ እምኔነ ።
አዳም ፡ ከእኛ ፡ እንደ፡አንዳችን ፡ ኾነ ፡ ያሉትን ፡ ቃል ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከልባቸው ፡ አንቅተው ፡ አልተናገሩም ፡ ዘፍ ፡ ፲ ፡ ፳፪ ።

ይህ ፡ ቃል ፡ እንዲህ ፡ ያለ ፡ መሠረት ፡ የያዘ ፡ ከኾነ ፡ ያንን ፡ መሠረቱን ፡ በኦሪት፡ የተጻፈውን ፡ ካልነቀፉ ፡ በቀር ፡ ይህነን ፡ ቃል ፡ ሊነቅፉ ፡ አይችሉም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፱/ የደብረ ፡ ሊባኖሱ ፡ መንኩሴ ፡ አለቃ ፡ ገብረ ፡ ኢየሱስ ፡ ዓፄ ፡ ዮሐንስ ፡ በሸዋ ፡ ላይ ፡ የቅ ባቶች ፡ ባህል፡በዐዋጅ ፡ እንዲነገር ፡ ባስገደዱ ፡ ጊዜ ፡ ወደ ፡ ቅባቶች ፡ ወገን ፡ ያለፈ ፡ የቅባቶችን ፡ ወገን ፡ እንደሚከተለው ፡ አድርጎ ፡ ይገድፈዋል ፡ ብለው ፡ ዋዜማ ፡ ቅኔ ፡ ጽፈዋል ። ቅኔውም ፡ ኢነግ እከ ፡ እምካልእከ ፡ ለአብርሆ ፡ ገጽ ፡ ቅብዐ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ነግድ ።
እስመ ፡ ቅብዕ ፡ ለሲሁ ፡ መሬትክ ፡ ወልድ ።
ቅብዐ ፡ ካልእስ ፡ ይንሥኡ ፡ አራዛተ ፡ ስርጉ ፡ ነገድ ።
ኀበ ፡ ኀበ ፡ አንጸረ ፡ ቅድመ ፡ ልሳንከ ፡ ነድ ።
የሐወሩ ፡ በሠናይ ፡ ልማድ ፡ ነው ።

መ ላ ሽ ።

፲፱/ ከዚህ ፡ ላይ ፡ የተናገሩት ፡ ኹሉ ፡ በፍጹም ፡ ውሸት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ አንድ ፡ እውነት ፡ የለ በትም ፡ ፩ኛ ፡ ዓፄ ፡ ዮሐንስ ፡ በሸዋ ፡ የቅባቶችን ፡ ባህል ፡ ባዋጅ ፡ አላናገሩም ።
፪ኛ ፡ አለቃ ፡ ገብረ ፡ ኢየሱስ ፡ ከመሠረታቸው ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ ባይናቸው ፡ እንጂ ፡ ወደ ፡ ቅባቶች ፡ ባህል ፡ ባዋጅ ፡ ያለፉ ፡ አይደሉም ፡ ይኸውም ፡ እስመ ፡ ቅብዕ ፡ ለሲሁ ፡ መሬትከ ፡ ወልድ ፡ በማለታቸው ፡ ይታወቃል ።

ይሆን ፡ ያህል ፡ ውሸት ፡ ከመናገር ፡ ያደረሰዎ ፡ አስቀድመው ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ በማለትና ፡ መን ፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዕ ፡ በማለት ፡ መካከል ፡ ያለውን ፡ ልዩነት ፡ ባለማወቅዎና ፡ ወልድ ፡ ቅብዕ ፡ የሚሉ ፡ እነማን ፡ እንደኾኑ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ቅብዕ ፡ የሚሉ ፡ እነማን ፡ እንደኾኑ ፡ የቅባቶችን ፡ ባህል ፡ ምን ፡ እንደኾነ ፡ የተዋሕዶችም ፡ ባህል ፡ ምን ፡ እንደኾነ ፡ ሳያውቁ ፡ በድፍረት ፡ ልጻፍ ፡ማለ ትዎ ፡ ነውና ፡ አስቀድመው ፡ ይህነን ፡ የዘረዘርኩልዎን ፡ ጠንቅቀው ፡ አውቀው ፡ ሲጽፉ ፡ መልሱን ፡ እጽፍልዎታለሁ ፡ ይህ ፡ ንግግር ፡ ግን ፡ እንደ ፡ ቅዠት ፡ ያለ ፡ ስለሆነ ፡ ለዚህ ፡ መልስ ፡ ልስጥ ፡ ማለት ፡ ተኝቶ ፡ በዕንቅልፍ ፡ ልቡ ፡ ለሚታኝ ፡ ሰው ፡ ሕጋዊ ፡ መልስ ፡ ልስጠው ፡ እንደማለት ፡ የሚቈጠር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳/ መምህር ፡ ዜና ፡ የተባሉትን ፡ የመርጡለ ፡ ማርያምን ፡ መምህር ፡ ቅኔ ፡ ንባቡን በመለዋ ወጥ ፡ ጽፈውታል ፡ ቅኔውም ፡ የሚከተለው ፡ ነው ።
ናስተሐምም ፡ ንስተይ ፡ ማየ ፡ ፈለግኪ ፡ ወኢናስተሐምም ፡ ንስተይ ፡
ዘበዓለ ፡ መርቅያን ፡ ወይነ ።

በፈለግኪ ፡ ዮሐንስ ፡ እስመ ፡ አጥመቀ ፡ ብርሃነ ፡
ወከመ ፡ ለዮሐንስ ፡ ተበቀሎ ፡ ሄሮድስ ፡ በወይነ ፡ በዓሉ ፡ አኮኑ ፡ ሰማዕነ ።
ወእመ ፡ ንስጥርስ ፡ ይሁበነ ፡ ወርቀ ፡ ኬልቄዶን ፡ ጽሩየ ፡ ወብሩረ ፡ ሮሜ ፡ ፍቱነ ።
ለንስጥርስ ፡ ኢንሁብ ፡ ዘምሥያጥኪ ፡ አእባነ ።
መርጡለ ፡ ማርያም ፡ ደብረ ፡ ተሰምዮ ፡ ምስካየ ፡ ወጸወነ ።
በንሚእ ፡ ሠላስ ፡ እእባን ፡ እስመ ፡ ነፍሰ ፡ ዳዊት ፡ ድኅነ ።
ወነፍሰ ፡ ይሁዳ ፡ አስቆሮታዊ ፡ በንሚእ ፡ ብሩር ፡ ተኰነነ ። ነው ።

እርስዎ ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ቅኔ ፡ ሲጽፉ ፡ ወርቀ ፡ ኬልቄዶን ፡ ያለውን ፡ ወርቀ ፡ ሰማርያ ፡ ወይም ፡ ህንደኬ ፡ ብለው ፡ ለውጠው ፡ ጽፈውታል ። ባለቅኔው ፡ ወርቀ ፡ ኬልቄዶን ፡ አሉ ፡ እንጂ ፡ ወርቀ ፡ ሠማርያ ፡ አላሉም ።

ሠማርያ ፡ ሲልም ፡ ለንስጥሮስ ፡ የመወለጃው ፡ አገር ፡ የመሰለው ፡ ይመስላል ፡ ብለው ፡ ምኞትዎን ፡ ተናገረዋል ። እንጂ ፡ የባለቅኔው ፡ ሐሳብ ፡ አይደለም ።

ደራሲውስ ፡ ጠንቅቀው ፡ የኬልቄዶንን ፡ ወርቅ ፡ የሮማን ፡ ብር ፡ ቢሰጡን ፡ ማለት ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ በተወሰነው ፡ በሮማ ፡ ጳንቶ ፡ በሚኖረው ፡ በኹለት፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚል ፡ ባህላችንን ፡ አንለውጥም ፡ ብለው ፡ ተናግረዋል ።

ቀጥለውም ፡ የንስጥሮስንና ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስን ፡ የካቶሊክንም ፡ ባህል፡አንድ፡ላይ ፡ ጨምሮ ፡ በወይን ፡ ጠጅ ፡ በወርቅና ፡ በብር ፡ መስለ ፡ የሚሉት ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ። ባለቅኔው ፡ ጠንቅቀው ፡ ባህሉን ፡ ያነቁትንና ፡ የተቀበሉትን ፡ ሰዎች ፡ ንስጥሮስ ፤ መርቅያን ፡ ብለው ፤ ባህሉ ፡ የተወሰነባቸውንና ፡ የጸናባቸውንም ፡ ሀገሮች፣ ኬልቄዶን ፤ ሮሜ ፡ ብለው ፡ ስማቸውን ፡ ጠርተው ፡ ተናግረዋል ። ደብረ ፡ ሊባኖስን ፡ ያነሡበት ፤ ቦታ ፡ የለም ፡ ደብረ ፡ ሊባኖስን ፡ ከንስጥሮስና ፡ ከካቶሊክ ፡ ጋራ ፡ አጣምረው ፡ የሚያነሡበት ፡ ምክንያቱ ፡ ምንድን ፡ ነው ። ይህ ፡ አሠራርዎ ፡ ኹሉ ፡ እንደ ፡ ተለመደው ፡ ኢትዮጵያውያንን ፡ ለማለያየት ፡ የሚገቡበት ፡ ዘዴ ፡ ለማግኘት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የኾነ ፡ የስብቅ ፡ መንገድ ፡ የሚጠርጉ ፡ መኾንዎን ፡ ከሚገልጽ ፡ በቀር ፡ ምንም ፡ እውነት ፡ የሌለበት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፩/ ከዚህ ፡ ቅኔ ፡ ይህ ፡ ወገን ፡ የሚያስተምረው ፡ የአንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ምሥጢሩ ፡ ምን ፡ እንደኾነ ፡ በቀጥታ ፡ ለመረዳት ፡ የሚረዱ ፡ በቂዎች ፡ ማስረጃዎች ፡ እንደማይገኙ ፡ ግልጽ ፡ ነው ፤ ነገር ፡ ግን ፡ የኀጃሙ ፡ ደራሲ ፡ የካቶሊክን ፡ ትምህርትና ፡ የንስጥሮስን ፡ ኑፋቄ ፡ ቀላቅሎ ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ በማለቱ ፡ ባሕርይ ፡ ለሚለው ፡ ቃል ፡ የሚሰጠው ፡ ትርጉም ፡ በኬልቄዶኑ ፡ ጉባኤ ፡ ከተወሰነው ፡ ልዩ ፡ መኾኑን ፡ እንዲሁም ፡ ባሕርይና ፡ አካል ፡ የሚሉትን ፡ ቃሎች ፡ እንደሚያወራርሳቸው ፡ ያስረዳል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፩/ እኒህ ፡ ባለቅኔ ፡ ከዝርዝር ፡ ነገር ፡ ሳይገቡ ፡ ድፍን ፡ ባለ ፡ አነጋገር ፡ ዮሐንስ ፡ በወንዝ፡ ወኃ ፡ ብርሃን ፡ ክርስቶስን ፡ እንዳጠመቀ ፤ እናውቃለንና ፡ የወንዛችንን ፡ ወኃ ፡ እንጠጣለን ፡ እንጂ ፡ ሄሮድስ ፡ በዓል ፡ ባደረገበት ፡ ቀን ፡ ወይን ፡ ጠጥቶ ፡ ዮሐንስን ፡ እንደ ፡ ተበቀለው ፡ ስለሰማን ፡ የመርቅያንን ፡ ወይን ፡ አንጠጣም ።

እንደዚኹውም ፤ ዳዊት ፡ ሦስት ፡ ደንጋዮች ፡ አንሥቶ ፡ ከጎልያድ ፡ እንደ ፡ ዳነ ፤ የአስቆሮቱ ፡ ይሁዳም ፡ ብር ፡ ተቀብሎ ፡ እንደ ፡ ተጎዳ ፡ እናውቃለንና ፡ ንስጥሮስ ፡ የኬልቄዶንን ፡ ወርቅና ፡ የሮምን ፡ ብር ፡ ቢሰጠን ፡ የገበያችንን ፡ ደንጋይ ፡ እንሰጠውም ፡ ብለዋል ፡ እንጂ ፡ ከዝርዝሩ ፡ ውስጥ ፡ ገብተው ፡ ባሕርይን ፡ አካልን ፡ አላነሱም ።

እርስዎም ፡ ይህንኑ ፡ ተረድተውት ፡ በዚህ ፡ ቅኔ ፡ የአንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ ምሥጢሩ ፡ ምን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ በቀጥታ ፡ ለመረዳት ፡ የሚረዱ ፡ መረጃዎች ፡ አይገኙበትም ፡ ብለዋል ። ይህንን ፡ በእርግጥ ፡ ከተረዱት ፡ በኋላ ፡ ባሕርይ ፡ ለሚለው ፡ ቃል ፡ የሚሰጠው ፡ ትርጉም ፡ በኬልቄዶኑ ፡ ጉባኤ ፡ ከተወሰነው ፡ ልዩ ፤ መኾኑን ፡ ያስረዳል ፡ እንዲሁም ፡ ባሕርይና ፡ አካል ፡ የሚሉትን ፡ ቃሎች ፡ እንደሚያወራርሳቸው ፡ ያስረዳል ፡ ብለው፡ የግል ፡ ሐሳቡዎን ፡ ተናግረዋል ።

ቅኔዎችን ፡ ጽፈው ፡ በመጨረሻ ፡ ላይ ፡ የሚሰጡት ፡ መረጃ ፡ ከቅኔዎች ፡ ያልተያያዘ ፡ የግል ፡ ሐሳብዎን ፡ ከኾነ ፡ የሊቃውንቱን ፡ ቅኔ ፡ ለምን ፡ ይጠቅሱታል ፡ ለማስመሰል ፡ ለማጭበርበር ፡ ነውን?።

ደ ራ ሲ ።

፳፪/ ከዚህም ፡ ቀጥለው ፡ የአለቃ ፡ ሣህለ ፡ ሚካኤልን ፡ መወድስ ፡ ጽፈዋል ፤ ምንት ፡ ውኢቱ ፡ ነገረ ፡ ጸብአሙ ፡ ለዘተዋሕዶ ፡ ወጸጋ ፡ ለእግዚአብሔር ፡ እምሃይማኖቱ ።

በእንተ ፡ እሉ ፡ ግብራት ፡ እስመ ፡ ተብህለ ፡ እምጥንቱ ።

ይቄም ፡ ኵሉ ፡ ለነገር ። ማኅለቅቱ ።

በስምዐ ፡ ክልኤቱ ፡ ወበ፫ቱ ፤ ወበእንተዝ ፡ ነገር ፡ ኢይደልዎሙ ፡ ይትሐተቱ ።

ሥርዓትሂ ፡ እመ ፡ ተጽሕፈ ፡ ወእመ ፡ ከመዝ ፡ ሥርዓቱ ።

ኢንሑር ፡ በትምይንት ፡ ፍኖወ ፡ ግብራት ፡ ጾታ ፡ ሠለስቱ ።

ውዑአን ፡ እምጽድቅ ፡ እምጣነ ፡ ልደታት ፡ ክልኤቱ ።

ለእልፍ፡ ሕዝበ ፡ ጸጋ ፡ ይሰድድዎሙ ፡ እስከ ፡ ታሕቱ ።

መ ላ ሽ ።

፭፪/ ይህ ፡ ቅኔ ፡ ፪ ፡ ልደት ፡ በሚሉና ፡ ፫ ፡ ልደት ፡ በሚሉ ፡ ወገኖች ፡ መካከል ፡ ያለውን ፡ ባህል ፡ የሚመለከት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባንድ ፡ ባሕርይና ፡ በኹለት ፡ ባሕርይ ፡ መካከል ፡ ያለውን ፡ ባህል ፡ የሚመለከት ፡ አይደለምና ፡ ርስዎን ፡ የሚያገባዎ ፡ አይደለም ፡ ስለዚህ ፡ የዚህ ፡ ጠቅላላ ፡ መልሱ ፡ በ፲፬ኛው ፡ ቍጥር ፡ የተጻፈው ፡ ነው ።

ድ ራ ሲ ።

፭፫/ የቅብዐቱን ፡ ክርክር ፡ በወገኑ ፡ ትተው ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ መዋሐድ ፡ እምነት ፡ ብቻ ፡ የሚናገሩ ፡ ሊቃውንት ፡ አይታጡም ። እነዚሁም ፡ ኹላቸው ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ መገኘታቸውን ፡ እንደማያከራክር ፡ እውነት ፡ አድርገው ፡ ያስቡታል ፡ ለካቶሊክም ፡ ትምህርት ፡ የሚቃወሙት ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ እንዳይኾን ፡ ስለሚያሰጋቸው ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፭፫/ የቅብዐቱን ፡ ክርክር ፡ ትተው ፡ ስለ ፡ ባሕርየ ፡ መለኮትና ፡ ስለ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ተዋሕዶ ፡ የሚናገሩ ፡ ሊቃውንት ፡ መኖራቸው ፡ እርግጥ ፡ ነው ፡ እነርሱም ፡ ኹለቱ ፡ ባሕርያት ፡ በተዋሕዶ ፡ ምንታዌ ፡ ጠፍቶ ፡ አንድ ፡ እንደኾኑ ፡ ይናገራሉ ፡ እንጂ ፡ በምንታዌ ፡ ጸንተው ፡ እንደሚኖሩ ፡ አይናገሩም ፤ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ ኹለቱ ፡ ባሕርያት ፡ በኹለትነት ፡ መገኘታቸውን ፡ እንደማያከራክር ፡ እውነት ፡ አድርገው ፡ አያስቡትም ።

የካቶሊክንም ፡ ባህል ፡ የሚቃወሙት ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ኾኖ ፡ ቢያገኙት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ገና ፡ ይኾንብናል ፡ ብለው ፡ ሰግተው ፡ አይደለም ።

ድ ራ ሲ ።

፭፬/ ለዚህ ፡ መረጃ ፡ ሊኾንዎ ፡ የሚከተለውን ፡ ቅኔ ፡ ጽፈዋል ።

ለማየ ፡ ሕይወት ፡ ቃለ ፡ አብ ፡ በማኅየበ ፡ ሙሴ ፡ ትንቢት ፡ እመ ፡ ቀድሐቶ ፡ ድንግል ።
ኢሐጸ ፡ እምነ ፡ ምልአቱ ፡ መለኮት ፡ ማዕበል ።
እመ ፡ ተኀየለሰ ፡ ይጽብት ፡ ዕመቀ ፡ ምሥጢሩ ፡ ለቃል ።
ንስጥሮስ ፡ ወድቀ ፡ በፍኖተ ፡ ኀኮል ።
አምጣኒሁ ፡ አኮኑ ፡ ኢይከል ።

ይህንንም ፡ ሊተረጕሙ ፡ ሲሞክሩ ፡ ወርቅ ፡ የሚኾነው ፡ ከቅድስት ፡ ንጽሕት ፡ ድንግል ፡ ማርያም ፡ ማኅፀን ፡ ሥጋ ፡ የለበሰው ፡ ቃል ፡ በተለይም ፡ ባሕርየ ፡ መለኮቱ ፡ ነው ። ሰም ፡ የሚኾነውም ፡ የሚቀዳው ፡ ወኅ ፡ ነው ። ደራሲው ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ሲያፈርስ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለቱ ፡ ባሕርያት ፡ ሳይቀላቀሉ ፡ ሳይለወጡና ፡ ሳይደባለቁ ፡ መገኘታቸውን ፡ በኹለቱ ፡ ፈተኞች ፡ ቤቶች ፡ ያስረዳል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፭፬/ የዚህ ፡ ቅኔ ፡ ትርጓሜውና ፡ ምሥጢሩ ፡ የሕይወት ፡ ወኅ ፡ ቃለ ፡ አብን ፡ ድንግል ፡ በሙሴ ፡ ማድጋ ፤ ትንቢት ፡ ብትቀዳው ፡ መለኮት ፡ ማዕበል ፡ ከምላቱ ፡ አልጎደለም ፡ ማለት ፡ ምሉእ ፡ ስፉሕ ፡ የኾነ ፡ ምስት ፡ ከዊን ፡ ያለው ፡ መለኮት ፡ በቃልነቱ ፡ ከዊን ፡ ከእመቤታችን ፡ ሰው ፡ ቢኾን ፡ ሥጋ ፡ ቢለብስ ፡ በልብነቱ ፡ በእስትንፋስነቱ ፡ ከዊን ፡ ሰው ፡ አልኾነም ፡ ሥጋ ፡ አለበሰም ፡ ከምልአቱ ፡ ከስፍሐቱ ፡ አልተወሰነም ፡ ማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኹለቱ ፡ ባሕርያት ፡ በምንታዌ ፡ ይኖራሉ ፡ ማለት ፡ አይደለም ። ይኸውም ፡ በሚከተሉት ፡ በ፫ቱ ፡ ቤቶች ፡ ንስጥሮስ ፡ የማይቻለውን ፡ ምሥጢረ ፡ ተዋሕዶውን ፡ እመረምራለሁ ፡ ብሎ ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ቢል ፡ በጥፋት ፡ ጕድጓድ ፡ ወደቀ ፡ በማለቱ ፡ ይታወቃል ።

የቅኔው ፡ ትርጓሜውና ፡ ምሥጢሩ ፡ ይህ ፡ ሲኾን ፡ ኹለቱ ፡ ባሕርያት ፡ በምንታዌ ፡ ጸንተው ፡ ይኖራሉ ፡ ያለ ፡ አስመስለው ፡ የሚናገሩት ፡ ንግግር ፡ ከርስዎ ፡ አንጎል ፡ የመነጨ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ባለቅኔው ፡ ስንኳን ፡ ሊናገረው ፡ አላሰበውም ። ይህንንም ፡ የቅኔን ፡ ጠባይ ፡ አጣርተው ፡ አንጠርጥረው ፡ አበጥረው ፡ የሚያውቁ ፡ ሊቃውንት ፡ ይመሰክሩ ።

መ ላ ሽ ።

፳፯/ የዚህ ፡ ቅኔ ፡ ትርጓሜውና ፡ ምሥጢሩ ፡ ባጭሩ ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ፡ መላእክት ፡ ዙሪያውን ፡ ከበውት ፡ የሚቆሙ ፡ አማኑኤል ፡ ከዕንበረም ፡ ቤት ፡ ሙሴን ፤ ከሐዶ ፡ ቤት ፡ ዘካርያስን ፡ አሥነሥቶ ፡ የሥጋዌውን ፡ የተዋሕዶውን ፡ ነገር ፡ በሐመልማልና ፡ በነበልባል ፤ በመቅረዝ ፡ ላይ ፡ ባለ ፡ ፈትልና ፡ ነበልባል ፡ መስሉ ፡ ካመለከተን ፡ ዘንድ ፡ ከዊን ፡ ተዋሕዶ ፡ ሳይኖር ፡ ያለከዊን ፡ ያለ ተዋሕዶ ፡ ቀምቶ ፡ እግዚአብሔር ፡ የኾነ ፡ አይደለምና ፡ በአብ ፡ ልዕልና ፡ እሳት ፤ ኃጢአት ፡ እሾኽን ፡ አቃጠለው ። ተጥርዶንም ፡ ሳይንቅ ፡ ሳያቃልል ፡ በእኖት ፡ ትሕትና ፡ ተዋረደ ፡ ማለት ። በጠቅላላው ፡ ክርስቶስ ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾኖ ፡ የአምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ ሠራ ፡ ማለት ፡ ነው ። በሚከተሉትም ፡ ኹለት ፡ ቤቶች ፡ ምንም ፡ ኹለቱም ፡ የሚያዛምድ ፡ አንድ ፡ ልጅን ፡ ቢወልዱ ፡ እመቤታችን ፡ አብ ፡ በወለደበት ፡ በመለኮቱ ፡ አልወለደችውም ፡ አብም ፡ እመቤታችን ፡ በወለደችበት ፡ በሥጋ ፡ አልወለደውም ፡ ብለው ፡ ወላጆቹ ፡ አብና ፡ እመቤታችን ፡ ኹለት ፡ ሲኾኑ ፡ ተወላጁ ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ መኾኑን ፡ አስረድተዋል ፡ እንጂ ፡ በክርስቶስ ፡ ምንታዌ ፡ ያለበት ፡ መኾኑን ፡ አላመለከቱም ።

እኒህ ፡ ባለቅኔ ፡ ካቶሊካውያን ፡ እንደሚሉት ፡ ክርስቶስን ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉትስ ፡ ቢኾን ፡ ኖሮ ፡ ክልኤቱን ፡ ለአብና ፡ ለእመቤታችን ፡ እንደቀጠሉት ፤ ለክርስቶስም ፡ በቀጠሉለት ፡ ነበረ ፡ ስለዚህ ፡ የባለቅኔዎቹን ፡ ድርስ ፡ ዕውቀት ፡ ጥልቅ ፡ ሐሳብ ፡ ሳይደርሱበት ፡ እንዲያው ፡ በከንቱ ፡ ያንንም ፡ ያንንም ፡ ይጨብጣሉ ፡ እንጂ ፡ ሐሳብምን ፡ የሚደግፍ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚል ፡ ቅኔ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ ዘንድ ፡ አይገኝም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፰/ ቄስ ፡ ዘሩፋኤል ፡ የተባሉትን ፡ ሊቅ ፡ ቅኔ ፡ ጽፈዋል ፡ ቅኔውም ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሰብእ ፡ እግዚአብሔር ።

ዘላዕለ ፡ መቃብር ፡ አንተ ፡ ወውስተ ፡ መቃብር ፡ ሕቱጽ ።
ከመ ፡ ኪያከ ፡ አግመረ ፡ ወከመ ፡ ኢያግመረከ ፡ ዕፅ ።
በአፍአ ፡ ብሔርሙ ፡ ሰቀሉከ ፤ ወኢሰቀሉከ ፡ በካልእ ፡ አንቀጽ ።
መግብተ ፡ እንታክቲ ፡ አድልዎ ፡ ገጽ ፡ ምሳሌ ፡ ዝኒ ፡ ንጠይቅ ።
ዘኢሀለዎ ፡ ግብረ ፡ ሕጸጽ ፡

መሰሎሙ ፡ ዘቀተልዎ ፡ አመ ፡ ቀዳሚ ፡ ተግሣጽ ፡
እንዘ ፡ በቅድሜሆሙ ፡ ኤርምያስ ፡ ማኅለቅተ ፡ ነገር ፡ ያስተሐይጽ ፡
ዮሴፍኒ ፡ ዘጾረ ፡ ግፍዓ ፡ መሪራን ፡ አብያጽ ፡
ምውት ፡ በከነዓን ፡ ወሕያው ፡ በምድረ ፡ ግብጽ ። የሚል ፡ ነው ፤

መ ላ ሽ ።

፳፰/ እንግዲህ ፡ የሚናገሩትን ፡ ያስተውሉት ፡ ጠቅላላ ፡ ሐሳብዎ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ በቅኔያቸው ፡ ክርስቶስን ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ይሉታል ፡ ለማለት ፡ ነው ።

ይህ ፡ ባለቅኔ ፡ ጠንቅቆ ፡ ዮሴፍ ፡ በከነዓን ፡ ሞተ ፡ ሲባል ፡ በግብጽ ፡ ሕያው ፡ እንደ ፡ ነበረ ፤ ኤርምያስም ፡ በመካከላቸው ፡ ቆሞ ፡ የነገሩን ፡ ፍጻሜ ፡ ሲመለከት ፡ ለጠላቶቹ ፡ ገደልነው ፡ እንደ ፡ መሰላቸው ፡ ከመቃብር ፡ በአፍዓና ፡ ከመቃብር ፡ ውስጥ ፡ ያለህ ፡ እግዚአብሔር ፡ በሥጋ ፡ ብትሞት ፡ በመለኮት ፡ ሕያው ፡ ነህ ፡ ብሏል ።

እርስዎም ፡ ደራሲው ፡ ሊያስረዳው ፡ የፈለገ ፡ አንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ የሚታመምና ፡ የማይታመም ፡ ኾነ ፡ ማለትን ፡ ነው ፡ ብለው ፡ መስክረዋል ። አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ በሥጋ ፡ ሞተ ፡ በመለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ማለት ፡ አባቶቻችን ፡ ሐዋርያት ፡ ፫፻፲፰ ፡ ያስተማሩን ፡ እውነተኛ ፡ ትምህርታችን ፡ ነው ። የሚያጣላን ፡ ላንድ ፡ ክርስቶስ ፡ ክልኤቱ ፡ የሚል ፡ ቅጽል ፡ ሰጥተው ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ከተዋሕዶ ፡ በአፍዓ ፡ በምንታዌ ፡ ጸንተው ፡ ይኖራሉ ፡ ስለዚህ ፡ መለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ትስብእት ፡ ሞተ ፡ ማለትዎ ፡ ነው ።

ትስብእት ፡ ሞተ ፡ መለኮት ፡ አልሞተም ፡ በማለትና ፡ በሥጋ ፡ ሞተ ፡ በመለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ በማለት ፡ መካከል ፡ ምን ፡ ያህል ፡ መራራቅ ፡ እንዳለ ፡ ልብ ፡ ብለው ፡ ያስተዋሉት ።

መለኮት ፡ አልሞተም ፡ ትስብእት ፡ ሞተ ፡ ማለት ፡ ኹለት ፡ ሰዎች ፡ ኹለት ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ ሥራዎችን ፡ እንደ ፡ ሠሩ ፡ ያመለክታል ።

ምክንያቱም ፡ መሞትና ፡ አለመሞት ፡ የማይገናኙ ፡ ኹለት ፡ ነገሮች ፡ እንደኾኑ ፡ ሞት ፡ የተ ባለ ፡ ትስብእትንና ፡ አልሞተም ፡ የተባለ ፡ መለኮትን ፡ የማይገናኙ ፡ ኹለት ፡ ባለቤቶች ፡ አድርጎ ፡ የሚያሳይ ፡ ስለኾነ ፡ ነው ።

በሥጋ ፡ ሞተ ፡ በመለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ማለት ፡ ግን ፡ መሞትና ፡ አለመሞት ፡ የማይገናኙ ፡ ኹለት ፡ ሥራዎች ፡ ሲሆኑ ፡ ሠሪያቸው ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ መኾኑን ፡ ያሳያል ። ስለዚህ ፡ ይህ ፡ ባለ ቅኔ ፡ አንድ ፡ ዮሴፍ ፡ በከንዓን ፡ ሞተ ፡ ሲባል ፡ በግብጽ ፡ ሕያው ፡ እንደ ፡ ኾነ ።

አንድ ፡ ኤርምያስም ፡ ለጠላቶቹ ፡ የገደልነው ፡ የሞተ ፡ ሲመስላቸው ፡ ሕያው ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አንድ ፡ ክርስቶስም ፡ በሥጋ ፡ ቢሞት ፡ በመለኮት ፡ ሕያው ፡ ነው ፡ ብሏል ፡ ከመቃብር ፡ ውስጥ ፡ ሲኾን ፡ ከመቃብር ፡ በአፍኣ ፡ ነው ፡ እርስዎም ፡ ደራሲው ፡ ሊያስረዳ ፡ የፈለገ ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ የሚታመ ምና ፡ የማይታመም ፡ ኾነ ፡ ማለትን ፡ ነው ፡ በማለትዎ ፡ በባለቅኔው ፡ ሐሳብ ፡ ደርሰውበታል ፡ ለማ ለት ፡ ይቻላል ።

ይህን ፡ ቅኔ ፡ ለመጥቀስ ፡ የበቁበትም ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ ባለቅኔ ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሰብእ ፡ በማ ለቱ ፡ ፪ ፡ ያለ ፡ መስሎዎ ፡ ነው ፡ ባለቅኔው ፡ ግን ፡ እግዚአብሔር ፡ ወሰብእ ፡ ያለው ፡ ኹለት ፡ እን ዳያሰኝበት ፡ አንድ ፡ አድርጎ ፡ እግዚአብሔር ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ይመልከቱ ፡ ይህን ፡ ቃልዎን ፡ እንደማይለውጡ ፡ ከኾነ ፡ በዚህ ፡ አነጋገር ፡ እንስማማበታለን ።

ደ ራ ሲ ።

፳፱/ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ በሙሉነት ፡ መገኘታቸውን ፤ እንዲሁም ፡ መታመሙና ፡ መሞቱ ፡ እውነት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ የንጉሥ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ቅኔ ፡ ያስረዳል ፡ ብለው ፡ የሚከተለውን ፡ ሥላሴ ፡ ቅኔ ፡ ጽፈዋል ።

ሩፋኤል ፡ መልአክ ፡ ራማ ፡ ባሕረ ፡ ሥጋዌ ፡ አመ ፡ ፀበጠ ።
እንዘ ፡ እምነ ፡ ቆጽል ፡ ይነሥእ ፡ አርዓያ ፡ ወእምነ ፡ ሐመር ፡ አምሳለ ።
ለባሕረ ፡ ሥጋዌ ፡ ላዕሌሁ ፡ ጸለለ ።
ዕመቀ ፡ ባሕርዩስ ፡ (ባሕሩስ) ፡ ያርኢ ፡ ፈጣሪ ፡ አመ ፡ በእንቲአነ ፡ ክህለ ።
ወረደ ፡ ታሕተ ፡ ወተቆልቆለ ።
ወከመ ፡ እማእከል ፡ ኢተርፈ ፡ ወኢተሰዐለ ።
አርአየነ ፡ ኖጻሁ ፡ መስቀለ ፡ የሚል ፡ ነው ።

የዚሁ ፡ አስቸጋሪ ፡ ቅኔ ፡ ምሥጢር ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ። ሊቀ ፡ መላእክቱ ፡ ሩፋኤል ፡ (ገብ ርኤል) ፡ ምሥጢረ ፡ ሥጋዌን ፡ ሲያበሥር ፡ ባሕረ ፡ ሥጋዌ ፡ አመ ፡ ፀበጠ ፡ ሰው ፡ የኾነው ፡ በአምሳል ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንደ ፡ ቅጠልና ፡ እንደመርከብ ፡ በምሥጢሩ ፡ ተንሳፎ ፡ ቀረ ።

ለባሕረ ፡ ሥጋዌ ፡ ላዕሌሁ ፡ ጸለለ ።

ቃል ፡ ግን ፡ ሥጋን ፡ በለበሰ ፡ ጊዜ ፡ ቅጠልና ፡ መርከብ ፡ በባሕሩ ፡ ላይ ፡ እንደሚቀሩት ፡ በባ ሕረ ፡ ምሥጢሩ ፡ ላይ ፡ ተንሳፎ ፡ አልቀረም ፡ ማለት ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ኾነ ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ሊቀ ፡ መላእክቱ ፡ ሩፋኤል ፡ (ገብርኤል) ፡ በአምሳል ፡ ብቻ ፡ ሰው ፡ አልኾነም ።

ይህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ እስከ ፡ ባሕሩ ፡ እሸዋ ፡ መውረዱ ፡ ማለት ፡ የሰውነቱ ፡ መጨረሻ ፡ ማስ ረጃ ፡ እስከ ፡ ኾነው ፡ እስከ ፡ መስቀል ፡ ሞት ፡ ድረስ ፡ መድረሱ ፡ ነው ።

ከዚህም ፡ የባሕርያተ ፡ ክርስቶስን ፡ ኹለትነት ፡ ማመናቸው ፡ በግልጥ ፡ ይረዳል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፱/ እውነትም ፡ ይህ ፡ ቅኔ ፡ በጣም ፡ አስቸጋሪ ፡ ኾኖብዎታል ። አስቸጋሪነቱም ፡ ላለዐዋቂ ፡ ፎገራ ፡ ዱሩ ፡ እንደተባለው ፡ በርስዎ ፡ ዘንድ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በእኛ ፡ ዘንድ ፡ አይደለም ፡ ስለ ዚህ ፡ አስቸጋሪ ፡ የኾነብዎን ፡ ነገር ፡ ኹሉ ፡ አቃንቼና ፡ አብራርቼ ፡ ልጽፍልዎ ፡ እወዳለሁ ።

፪ኛ/ ንባቡን ፡ ባሕረ ፡ ሥጋዌ ፡ አመ ፡ ፀበጠ ፡ በማለትዎ ፡ ተሳስተዋል ፡ ንባቡ ፡ አመ ፡ ፀበተ ፡ ነው ፡ አፈታታቸውም ፡ የፀበጠ ፡ ጨበጠ ፡ የፀበተ ፡ ዋኘ ፡ ነው ። የባለቅኔውም ፡ አሳብ ፡ ሥጋዌ ፡ ባሕርን ፡ በዋኘ ፡ ጊዜ ፡ በላይ ፡ ተንሳፈፈ ፡ ለማለት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሥጋዌ ፡ ባሕርን ፡ በጨበጠ ፡ ጊዜ ፡ ለማለት ፡ አይደለም ።

ኹለትኛ ፡ ባለቅኔው ፡ ጠንቅቆ ፡ ሩፋኤል ፡ መልአክ ፡ ራማ ፡ ቢል ፡ ሩፋኤልን ፡ ገብርኤል ፡ ብሎ ፡ መተርጐም ፡ ገብርኤል ፡ ምሥጢረ ፡ ሥጋዌን ፡ ሲያበሥር ፡ ብለው ፡ የሰጡት ፡ አስተያየት ፡ ተራራ ፡ የሚያህል ፡ ስሕተት ፡ ነው ። ባለቅኔው ፡ ገብርኤልን ፡ ከፈለገ ፡ ገብርኤል ፡ መልአክ ፡ ራማ ፡ ማለት ፡

ይህ ሥዕል ፫ቱ ደቂቅን መልአከ እግዚአብሔር ከእሳተ ባቢሎን እንዳዳና ቸው ያሳያል ዳን፡፫ ፲፫ — ፳፫ ። ፳፬ — ፳፰ ። በግርማዊ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መልካም ፈቃድ ታርሞና ተዘጋጅቶ የታተመውን መጽሐፍ ቅዱስ ተመልከት ።

አቃተው ፡ መሰለዎትን ፡ ስለዚህ ፡ በጣም ፡ ተሳስተዋል ። እውነተኛው ፡ የቅኔው ፡ ትርጓሜና ፡ ምሥጢሩ ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ።

ይህ ፡ ቅኔ ፡ የተደረሰ ፡ የቅዱስ ፡ ሩፋኤል ፡ በዓል ፡ በሚከበርበት ፡ ቀን ፡ ነው ። መልአኩ ፡ ቅዱስ ፡ ሩፋኤል ፡ በሰው ፡ ተመስሎ ፡ ለጦቢት ፡ እንደ ፡ አሽከር ፡ ኹኖ ፡ ፯ ፡ ዓመት ፡ አገለገለ ፡ በ፯ኛው ፡ ዓመት ፡ በዓሣ ፡ ሐሞት ፡ የጦቢትን ፡ ዐይን ፡ አብርቶለት ፡ መልአክነቱን ፡ ገለጸ ፡ ወደሰማይ ፡ ዐረገ ፡ የሚል ፡ ጽሑፍ ፡ በጦቢት ፡ መጽሐፍ ፡ ይገኛል ። ለቅኔው ፡ መነሻ ፡ የኾነው ፡ ምሥጢር ፡ ይህ ፡ ነው ።

ስለዚህ ፡ የራማ ፡ መልአክ ፡ ሩፋኤል ፡ ሥጋዊ ፡ ባሕርን ፡ በዋና ፡ ጊዜ ፡ ከቅጠልና ፡ ከመርከብ ፡ ምሳሌ ፡ ነሥቶ ፡ በባሕር ፡ ሥጋዊ ፡ ላይ ፡ ተንሳፈፈ ፡ ማለት ፡ ቅጠልና ፡ መርከብ ፡ ወደውስጥ ፡ ሳይጠልቁ ፡ በባሕር ፡ ላይ ፡ እንዲንሳፈፉ ፡ ሩፋኤልም ፡ በጦቢት ፡ ቤት ፡ አዛርያስ ፡ የምባል ፡ ሰው ፡ ነኝ ፡ ብሎ ፡ ፯ ፡ ዓመት ፡ ቢያገለግል ፡ ሰው ፡ መስሎ ፡ ከመታየት ፡ በቀር ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ አልኾነም ።

ፈጣሪ ፡ ክርስቶስ ፡ ግን ፡ ስለእኛ ፡ ብሎ ፡ የባሕሩን ፡ ጥልቅነት ፡ ሊያሳይ ፡ በቻለ ፡ ጊዜ ፡ እንደ ፡ ቅጠልና ፡ እንደ ፡ መርከብ ፡ ላይ ፡ ላዩን ፡ ሳይንሳፈፍ ፡ ከላይ ፡ ወርዶ ፡ እታች ፡ ድረስ ፡ ጠለቀ ። ማለት፡ ፈጣሪ ፡ ሰው ፡ መኾኑ ፡ በከዊን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ቅዱስ ፡ ሩፋኤል ፡ መስሎ ፡ በመታየት ፡ አይደለም ።

ከባሕሩ ፡ ሥር ፡ መሠረት ፡ ሳይደርስ ፡ ቀርቶ ፡ ከመካከል ፡ የተመለሰ ፡ አለመኾኑንም፡ እናውቅ፡ ዘንድ ፡ አሸዋው ፡ መስቀልን ፡ አሳየን ፡ ማለት ፡ ሰው ፡ መኾኑ ፡ እንደ ፡ ቅዱስ ፡ ሩፋኤል ፡ መስሎ ፡ በመታየት ፡ ነው ፡ እንዳንል ፡ ሰው ፡ የመኾንን ፡ የመጨረሻውን ፡ ነገር ፡ መከራ ፡ መስቀልን ፡ ተቀብሎ ፡ አሳየን ፡ ማለት ፡ ነው ። ይህ ፡ ቅኔ ፡ በጠቅላላው ፡ የሚያስረዳን ፡ ክርስቶስ ፡ ሰው ፡ መኾኑንና ፡ መከራ ፡ መስቀልን ፡ መቀበሉ ፡ በምትሐት ፡ መስሎ ፡ በመታየት ፡ ሳይኾን ፡ በእውነት ፡ መኾኑን ፡ ብቻ ፡ ነው ።

የባለቅኔው ፡ ሐሳብ ፡ የቅኔው ፡ ትርጓሜና ፡ ምሥጢር ፡ ይህ ፡ ሲኾን ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ባሕርያት ፡ በሙሉነታቸው ፡ መገኘታቸውንና ፡ የባሕርያተ ፡ ክርስቶስን ፡ ኹለትነት ፡ ማመናቸውን ፡ ያስረዳል ፡ ብለው ፡ የሰጡት ፡ ትችት ፡ ጸበተ ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ፀበጠ ፡ ብለው ፡ እንዳነበቡት ፡ ሩፋኤል ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ገብርኤል ፡ ብለው ፡ እንደ ፡ ተረጐሙት ፡ ያለ ፡ ስሕተት ፤ ማሻሻያ ፡ የሌለው ፡ ውሸት ፡ ነው ። ንባብን ፡ አበላሽቶ ፡ ምስጢሩን ፡ አጥፍቶ ፡ የእኛን ፡ ቅኔ ፡ ለእኛ ፡ ልተርጕምላችሁ ፡ ማለት ፡ እርስዎን ፡ ከማስገመት ፡ በቀር ፡ ምንም ፡ ጥቅም ፡ የሚያስገኝ ፡ ነገር ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፴/ ሴላም ፡ ደራሲ ፡ ያለጥርጥር ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ባህል ፡ ተከታይ ፡ የኾነ ፡ ከተዋሕዶም ፡ በኋላ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ በሙሉነታቸው ፡ ስለመገኘታቸው ፡ ሲናገር ፡ እንዲህ ፡ ይላል ።

ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ነግደ ፡ ተሠግዎ ፡
ዘአብጽሐከ ፡ ዕለት ፡ ውስተ ፡ ቤተ ፡ ሥጋ ፡ ኅሡር ፡
እንዘ ፡ ሕጹረ ፡ ነድ ፡ ምውቅ ፡ ቤተ ፡ አቡከ ፡ መንበር ።
እፎ ፡ ኀደርከ ፡ ከመ ፡ ሰራቂ ፤ በመስቀል ፡ አፍኣ ፡ ዘአልቦ ፡ ሐጹር ።
ምስለ ፡ አራዊት ፡ ውሉደ ፡ ነውር ።
ወእፎ ፡ ኀጣእከ ፡ ምጽላለ ፡ ጥዒና ፡ ምልአ ፡ ስዝር ፡
እንዘ ፡ አንተ ፡ ታወርሶሙ ፡ ብሔረ ፡ ጥዒና ፡ መንክር ፡
ዘይኤድም ፡ አርዓያሁ ፡ ወልምላሜሁ ፡ ዘይትፈቀር ፡
ለዕውረ ፡ እግር ፡ ሐንካስ ፡ ወለሐንካሰ ፡ ወይን ፡ ዕውር ፡
እምሐዊረ ፡ ፍና ፡ ገጸ ፡ ብእሲ ፡ ወእምነጽሮ ፡ ገጽ ፡ ፍና ፡ ብሔር ።

ከዚህም፡በክርስቶስ ፡ ኹለቱ ፡ ባሕርያት ፡ መገኘታቸውን ፡ እንደሚታመኑበት ፡ በግልጥ ፡ ይረዳል ። ደራሲው ፡ ክርስቶስ ፡ ሥጋን ፡ በለበሰ ፡ ጊዜ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ኾነ ፡ ተዋረደ ፡ እንደ ፡ ማንኛውም ፡ ሰው ፡ በእውነት ፡ ታመመ ፡ ስለዚህ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ አለው ። ነገር ፡ ግን ፡ ሥጋ ፡ በመልበሱ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ መኾኑንም ፡ አልተወምና ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ አለው ፡ ይላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴/ ይህ ፡ ባለቅኔ ፡ ጠንቅቆ ፡ ክርስቶስን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ አድርጎ ፡ አዋሕዶ ፡ በየማን ፡ አብ ፡ በዘባነ ፡ ኪሩብ ፡ ያለህ ፡ አምላክ ፡ ስትኾን ፡ እንደ ፡ ሌባ ፡ ከሽፍቶች ፡ ጋራ ፡ እንዴት ፡ ተሰቀልክ ። ለዕውር ፡ ዐይንን ፡ ለአንካሳ ፡ እግርን ፡ ሰጥተህ ፡ ጤናን ፡ የምታወርሳቸው ፡ ስትኾን ፡ በዕለተ ፡ ዐርብ ፡ ጤናን ፡ እንደምን ፡ አጣህ ፡ እያለ ፡ ያደንቃል ።

ይህ ፡ አነጋገር ፡ በየማነ ፡ አብ ፡ በዘባነ ፡ ኪሩብ ፡ ያለው ፤ በመልዕልተ ፡ መስቀልም ፡ የተሰቀለው ፡ ያው ፡ አንዱ ፡ ክርስቶስ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ያስረዳል ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ካቶሊካውያን ፡ አነጋገር ፡ አንድ ፡ ክርስቶስን ፡ ከኹለት ፡ ከፍሎ ፡ በየማነ ፡ አብ ፡ በዘባነ ፡ ኪሩብ ፡ ያለ ፡ መለኮት ፡ ነው ፤ በመልዕልተ ፡ መስቀል ፡ የተሰቀለ ፡ ትስብእት ፡ ነው ፡ አይልም ። እንዲህ ፡ ጎልቶ ፡ የሚታየውን ፡ ነገር ፡ ክልኤ ፡ ባሕርይ ፡ ለማለት ፡ መረጃ ፡ አድርጎ ፡ መጥቀስ ፡ እንደ ፡ ማጭበርበር ፡ የሚቈጠር ፡ ነገር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፴/ ኢትዮጵያውያን ፡ ምንም ፡ እንኳን ፡ እንዲህ ፡ ቢያምኑ ፡ ቢጽፉ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉ ፡ የሚለውን ፡ የካቶሊክ ፡ አነጋገር ፡ አይቀበሉትም ፡ ምክንያቱም ፡ ለክርስቶስ ፡ አካል ፡ አንድነት ፡ የሚቃወም ፡ ስለሚመስላቸው ፡ ነው ። ይህንም ፡ የሚያስረዳ ፡ አንድ ፡ ስሙ ፡ ያልታወቀ ፡ ደራሲ ፡ የጻፈው ፡ ሥላሴ ፡ አለ ። ቅኔውም ።

ቃለ ፡ እምነ ፡ ሥጋ ፡ በርሚ ፡ ፈለጡ ፡ ውሉደ ፡ ሮሚ ፡
ዘንተኒ ፡ ልማደ ፡ ዘሮሚ ፡ ከመ ፡ ኢንግበር ፡ ልማደ ፡
ዋሕድና ፡ ክልኤቱ ፡ በታቦር ፡ ተማሀደ ።
ዘሰገደሂ ፡ ለቃል ፡ በሥጋ ፡ እንዘ ፡ ይሬሲ ፡ አሐደ ፡
ለሥጋ ፡ ሰገደ ፡ ኅበ ፡ ሰገደ ፡
ባዕደ ፡ አብ ፡ እሰመ ፡ ኢወለደ ፡
ወድንግል ፡ ኢወለደት ፡ ባዕደ ። የሚል ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴/ ይህን ፡ ቅኔ ፡ ለተመልካቾች ፡ አብራርቼና ፡ ገላልጬ ፡ ላቀርብላቸው ፡ እወዳለሁ ። ቃለ ፡ እምነ ፡ ሥጋ ፡ በርሚ ፡ ፈለጡ ፡ ውሉደ ፡ ሮሚ ።

የሮም ፡ ልጆች ፡ በሮም ፡ ቃልን ፡ ከሥጋ ፡ ለዩት ፡ (ማለት) ፡ በኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የተወሰነው ፡ ውሳኔ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ማለት ፡ ብቻ ፡ ሳይኾን ፡ አካል ፡ የሌለው ፡ ባሕርይ ፡ የለምና ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ ከማለት ፡ የሚያደርስ ፡ ነው ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

ዘንተኒ ፡ ልማደ ፡ ዘሮሚ ፡ ከመ ፡ ኢንግበር ፡ ልማደ ። ዋሕድና ፡ ክልኤቱ ፡ በታቦር ፡ ተማኀደ ፡ ማለት ይህንም ፡ የሮማን ፡ ትምርት ፤ ትምርት ፡ አድርገን ፡ እንዳንቀበለው ፡ የቃልና ፡ የሥጋ ፡ ተዋሕዶ ፡ በደብረ ፡ ታቦር ፡ ተገለጸ ፡ (ማለት) ።

እንደ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ትምርት ፡ መለኮት ፡ ከትስብእት ፡ ተለይቶ ፡ የአምላክነትን ፡ ሥራ ፡ እየሠራ ፡ ትስብእትን ፡ የሚገዛ ፡ ቢኾን ፤ ትስብእትም ፡ ከመለኮት ፡ ተለይቶ ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ እየሠራ ፡ ለመለኮት ፡ ሲገዛ ፡ የሚኖር ፡ ቢኾን ፡ ኖሮ ፡ ከኒህ ፡ ከኹለቱ ፡ ከመለኮትና ፡ ከትስብእት ፡ አንዱ ፡ መለኮት ፡ ወይም ፡ በትስብእት ፡ አድሮ ፡ ያለ ፡ መለኮት ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ ባለ ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ መለኮቱን ፡ ከትስብእቱ ፡ ትስብእቱን ፡ ከመለኮቱ ፡ ሳይለያይ ፡ አንድ ፡ አድርጎ ፡ ባጭር ፡ ቁመት ፡ በጠባብ ፡ ደረት ፡ ተወስኖ ፡ የሚታየውን ፡ አካል ፡ ይህ ፡ ልጄ ፡ ነው ፡ ባላለም ፡ ነበረ ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

ዘሰገደሂ ፡ ለቃል ፡ በሥጋ ፡ እንዘ ፡ ይሬሲ ፡ አሐደ ።
ለሥጋ ፡ ሰገደ ፡ ኅበ ፡ ሰገደ ።
ባዕደ ፡ አብ ፡ እሰመ ፡ ኢወለደ ።
ወድንግል ፡ ኢወለደት ፡ ባዕደ ።

አብ ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ በመለኮቱ ፡ የወለደው ፡ ድኅረ ፡ ዓለምም ፡ እመቤታችን ፡ በሥጋ ፡ የወለደችው ፡ አንድ ፡ ክርስቶስ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አብ ፡ የወለደው ፡ እመቤታችን ፡ ከወለደችው ፡ ሌላ ፤ እመቤታችንም ፡ የወለደችው ፡ አብ ፡ ከወለደው ፡ ሌላ ፡ አይደለምና ፡ ለቃል ፡ በሥጋ ፡ የሰገደ ፡ ትስብእትን ፡ ከመለኮት ፡ መለኮትን ፡ ከትስብእት ፡ አንድ ፡ አድርጎ ፡ አዋሕዶ ፡ ለሥጋ ፡ ሰገደ ፡ (ማለት) ፡ ዘለምጽ ፡ ባጭር ፡ ቁመት ፡ በጠባብ ፡ ደረት ፡ ተወስኖ ፡ በአካለ ፡ ሥጋ ፡ ሲያየው ፡ አምላክነቱን ፡ አምኖ ፡ አቤቱ ፡ ከፈቀድከስ ፡ እኔን ፡ ከለምጽ ፡ ልታድነኝ ፡ ትችላለህ ፡ ብሎ ፡ በሰገደለት ፡ ጊዜ ፤ ዘዕውሩም ፡ እንደዚሁ ፡ አምንበት ፡ ዘንድ ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ ፡ ልጁ ፡ ማነው ፡ ብሎ ፡ ጠይቆ ፡ የእግዚአብሔር ፡ የባሕርይ ፡ ልጁ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ የምታየው ፡ ካንተ ፡ ጋራ ፡ የሚነጋገረው ፡ ነው ፡ ቢለው ፡ አምላክነቱን ፡ አምኖ ፡ በሰገደ ፡ ጊዜ ፡ ለሥጋም ፡ ሰገደ ፡ እንጂ ፡ መለኮቱን ፡ ከትስብእቱ ፡ ለይቶ ፡ ለመለኮት ፡ ብቻ ፡ የሰገደ ፡ አይደለም ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

የሌሎችም ፡ ቅኔዎች ፡ ኹሉ ፡ ምሥጢር ፡ ከዚህ ፡ የተለየ ፡ አይደለም ፡ የዚህን ፡ ቅኔ ፡ ድርስ ፡ ምሥጢሩን ፡ እንደተረዱት ፡ የሌሎችንም ፡ ምሥጢር ፡ የዚህን ፡ ያህል ፡ ተረድተውት ፡ ቢኾን ፡ መልካም ፡ ነገር ፡ ነበረ ፡ ዳሩ ፡ ግን ፡ ምን ፡ ይደረግ ፡ ሳይኾን ፡ ቀረ ።

ይህን ፡ ቅኔ ፡ ካነሡ ፡ ዘንድ ፡ ለዚህ ፡ ቅኔ ፡ ደጋፊ ፡ የኾነ ፡ አንድ ፡ መወድስ ፡ ልጠቅስልዎ ፡ እወዳለሁ ፡ ቅኔውም ፡ የሚከተለው ፡ ነው ።

በዘሞተ ፡ ወልድ ፡ ወበዘኢሞተ ፡ ፪ቲ ፡ አንስት ፡ ለእመ ፡ አንሥአ ፡ ቅስተ ፡
ወለእመ ፡ ለፍትሕ ፡ ሖራ ፡ እንተ ፡ ሰሎሞን ፡ አብያተ ።
ሰሎሞን ፡ ይቤ ፡ ይግበራ ፡ ክልኤተ ፡
ወልደ ፡ ዘኢሞተ ፤ ከመ ፡ በዝንቱ ፡ ያጠይቅ ፡ ጽድቀ ፡ ወሐሰተ ፡
አብሰ ፡ ወማርያም ፡ እንዘ ፡ ኢይትዌፈ ፡ ዘንተ ፡
ወእንዘ ፡ ጸብአ ፡ ልብ ፡ ኢያነሥኡ ፡ በዘሞተ ፡ ወኢሞተ ፡
እስመ ፡ እምንእስከ ፡ ልዮን ፡ መፍቀሬ ፡ ነገር ፡ አንተ ።
ከፈልከ ፡ ኀበ ፡ ክልኤ ፡ ሥግወ ፡ መለኮተ ።
የሚል ፡ ነው ።

ትርጓሜውና ፡ ምሥጢሩም ፡ ባጭሩ ፡ ሰሎሞን ፡ ኹለት ፡ ሴቶች ፡ በሞተ ፡ ልጅና ፡ ባልሞተ ፡ ልጅ ፡ የሞተው ፡ ያንች ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ ያልሞተ ፡ የኔ ፡ ልጅ ፡ ነው ፡ በመባባል ፡ ጥል ፡ አንሥተው ፡ ሒደው ፡ ፍርድ ፡ ስጠን ፡ ቢሉት ፡ በዚህ ፡ እውነቱንና ፡ ሐሰቱን ፡ ለማወቅ ፡ ሲል ፡ ያልሞተውን ፡ ልጅ ፡ በሰይፍ ፡ ቆርጣችሁ ፡ ተካፈሉት ፡ አለ ።

ልዮን ፡ አንተ ፡ ግን ፡ ከትንሽነትህ ፡ ጀምረህ ፡ ነገር ፡ ወዳጅ ፡ ስለኾንክ ፡ እመቤታችን ፡ ማርያ ምና ፡ አብ ፡ በሞተውና ፡ ባልሞተው ፡ በክርስቶስ ፡ ሳይጣሉ ፡ ፍረድልን ፡ ሳይሉህ ፡ ሰው ፡ የኾነ ፡ መለኮትን ፡ ከኹለት ፡ ከፈልከው ፡ ማለት ፡ ነው ።

የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ እንዲህ ፡ ጠንቅቀው ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ የኾነ ፡ ቃል ፡ በተዋሕዶ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ኾኖ ፡ ያምላክነትንም ፡ የሰውነትንም ፡ ሥራ ፡ እንደሠራ ፡ ያምናሉ ፡ ያስተምራሉ ፡ እንጂ ፡ እንዲህ ፡ እርስዎ ፡ እየፈጠሩ ፡ እንደሚያወሩት ፡ መለኮትና ፡ ትስብእት ፡ በምን ታዌ ፡ በኹለትነት ፡ ጸንተው ፡ በግዝፍና ፡ በተገዢ ፡ ደረጃ ፡ እየኖሩ ፡ መለኮት ፡ የመለኮትን ፡ ሥራ ፡ ትስብእት ፡ የትስብእትን ፡ ሥራ ፡ ይሠራሉ ፡ አይሉም ፡ በየቅኔዎች ፡ የሰጡት ፡ አስተያየት ፡ ኹሉ ፡ ፍጹም ፡ ውሸት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፴፩/ እላይ ፡ ከተነገሩት ፡ ምክንያቶች ፡ በስተቀር ፡ ኢትዮጵያንና ፡ ሮማን ፡ የሚያራርቁ ፡ ሌሎ ችም ፡ የሥርዓት ፡ አምልኮ ፡ ምክንያቶች ፡ አሉ ። ከነርሱም ፡ ለምሳሌ ፡ በሮም ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በኩል ፡ ምእመናቹን ፡ በኹለት ፡ መልክ ፡ ማቁረብን ፡ እንደ ፡ ማስቀረት ፡ የመሰሉ ፡ ናቸው ። ስለ ዚሁ ፡ በሚከተለው ፡ መወድስ ፡ የሚለውን ፡ እንስማ ።

ሰላም ፡ እልብነ ፡ ምስለ ፡ ሰብእ ፡ ሮሜ ፡ ወለሰብእ ፡ ሮሜ ፡ ምስሌነ ፡ ኢሀለዎሙ ፡ ሰላም ።
ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘመደ ፡ ሥጋ ፡ ወዐፅም ።
እስመ ፡ ከተረነ ፡ ደምከ ፡ ቀለም ።
እ፡ዘትሠይም ፤ ቀስተ ፡ ሕይወታ ፡ ለነፍስ ፡ በደመና ፡ ገቦ ፡ ንዝኀተ ፡ ደም ።
አንተሰ ፡ ታስተዴሉ ፡ በውስተ ፡ ዛቲ ፡ ዓለም ።
ኪያሆሙ ፡ ለጥኒና ፡ ወኪያነ ፡ ለሕማም ።
እንዘ ፡ እምፍጥረትነ ፡ ጴጥሮስ ፡ በተዐድዎ ፡ ሕግ ፡ ፍጹም ።
ለዘተጻብአከ ፡ ንጻብአ ፡ ወዘተቃወመከ ፡ ንትቃወም ።

መ ላ ሽ ።

፴፩/ እርግጥ ፡ ነው ፡ ከላይ ፡ እንዳመለከቱት ፡ አንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ ከሚለያዩበት ፡ ባሀል ፡ ሌላ ፡ ኢትዮጵያና ፡ ሮማ ፡ የሚለያዩበት ፡ ባሀል ፡ መኖሩ ፡ አይካድም ፡ ከነዚያውም ፡ አንዱ ፡ ይሀ ፡ አሁን ፡ የጠቀሱት ፡ የሥጋ ፡ ወደሙ ፡ አቀባበል ፡ መኾኑ ፡ አይካድም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ቅኔውን ፡ እፈታለሁ ፡ ብለው ፡ ሲሞክሩ ፡ ተሳስተዋል ፡ ይሀንንም ፡ በሚከተሉት ፡ መሥመሮች ፡ እገልጻለሁ ።

ደ ራ ሲ ።

፴፪/ ከኹሉ ፡ አስቀድሞ ፡ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ በዚህ ፡ መወድስ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘመደ ፡ ሥጋ ፡ ወዐፅም ፡ ሲል ፡ እንደኛ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ የኾንክ ፡ ማለቱ ፡ ነውና ፡ የክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ በሙሉ ፡ መጠበቁን ፡ ደጋግመው ፡ መታመናቸውን ፡ ማስተዋል ፡ ነው ፡ ብለው ፡ የማንጣላበትን ፡ ነገር ፡ ከምንጣላበት ፡ ውስጥ ፡ አግብተው ፡ አዳብለው ፡ ተናግረዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፪/ ኢትዮጵያውያንና ፡ ካቶሊካውያን ፡ የምንለያይ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ባሕርየ ፡ መለኮትና ፡ ባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ አልተዋሐዱም ፡ በምንታዌ ፡ ጸንተው ፡ ይኖራሉ ፡ ሲሉ ፡ እኛ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ምንታዌ ፡ የለበትም ፡ በማለታችን ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ቃል ፡ ከእመቤታችን ፡ በነሣው ፡ ሥጋ ፡ ወገናችን ፡ ዘመዳችን ፡ ኾነ ፡ አልኾነም ፡ በመባባል ፡ አይደለም ። ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በቅዱስ ፡ ዳዊት ፡ አድሮ ፡ አየድዮሙ ፡ ስመከ ፡ ለአኃውየ ፡ ያለውን ።

በኢሳይያስም ፡ እስመ ፡ ደቂቅ ፡ ተሳተፉ ፡ በሥጋ ፡ ወደም ፡ ውእቱኒ ፡ ተሳተፎሙ ፡ በዝንቱ ፡ ወከመ ፡ ቢጾሙ ፡ ኮነ ፡ ሎሙ ፡ ያለውን ።

በጳውሎስም ፡ ኢየኀፍር ፡ ብሂሎቶሙ ፡ ለነዳያን ፡ አኃውየ ፡ ያለውን ።

በወንጌልም ፡ እምእሉ ፡ ንኡሳን ፡ አኀውየ ፡ ያለውን ፡ የማናውቅ ፡ የማናምን ፡ አስመስለው ፡ ዘመደ ፡ ሥጋ ፡ ወዐፅም ፡ ማለቱ ፡ እንደኛ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ የኾንክ ፡ ማለቱ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ በማዳነቅ ፡ መናገርዎ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ባህል ፡ ገና ፡ ያላወቁ ፡ በነገሩ ፡ ያልደረሱበት ፡ መኾንዎን ፡ በግልጥ ፡ ያስረዳል ። ዕብ ፡ ፪ ፡ ፲፩ - ፲፰ ።

ደ ራ ሲ ።

፵፫/ እስመ ፡ ከተረነ ፡ ደምከ ፡ ቀለም ፡ ሲል ፡ የሮምያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ለምእመናን ፡ የማታቈርበው ፡ ደምህ ፡ ያለመስማማት ፡ ምክንያት ፡ ኾኖ ፡ እኛን ፡ ከነርሱ ፡ እነርሱን ፡ ከኛ ፡ ለያይቶናል ፡ ይላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፬/ ይህ ፡ አፈታት ፡ ከቅኔው ፡ ምሥጢር ፡ እጅግም ፡ የራቀ ፡ አይደለም ፤ ስለኾነም ፡ አፈታቱ ፡ ቀጥታ ፡ እንዲያገኝ፡ እ፡ ዘትሠይም ፡ ቀሥተ ፡ ሕይወታ ፡ ለነፍስ ፡ በደመና ፡ ገቦ ፡ ንዝኅተ ፡ ደም ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ጨምሮ ፡ መፍታት ፡ ይጠቅማል ።

የነፍስ ፡ ሕይወት ፡ ቀሥትን ፡ ከጐንህ፡ በፈሰሰ ፡ ደም ፡ ደመና ፡ ስትሾም ፡ ደምህ ፡ ቀለም ፡ ለይቶናልና ፡ ማለት ፡ ደኅነተ ፡ ነፍስ ፡ የሚገኝ ፡ ደምህን ፡ በመቀበል ፡ እንዲኾን ፡ ስታደርግ ፡ ሮማውያን ፡ ደምህን፡ለምእመናን፡ከልክለዋልና፡ለሮም፡ሰዎች፡ከእኛ ፡ ጋራ፡ፍቅር፡አንድነት ፡ የላቸውም ፡ ለእኛም ፡ ከነርሱ ፡ ጋራ ፡ ፍቅር ፡ አንድነት ፡ የለንም ፡ ማለት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፵፭/ አሳቡንም ፡ በምጸት ፡ እነጋገር ፡ ሲፈጽም ፡ አንተ ፡ ደምህን ፡ መጠጣት ፡ ያዘዝህ ፡ እነርሱን ፡ ለጤንነት ፡ እኛን ፡ ለሥቃይ ፡ ስለመደብከን ፡ ነው ፡ አለ ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፮/ የለም ፡ እንዲህም ፡ አይደለም ፡ ተሳስተዋል ፡ ይህ ፡ ባለቅኔ ፡ ባዬ ፡ ሱስንዮስ ፡ ጊዜ ፡ የነበረ ፡ ነው ፡ በዚያን ፡ ጊዜ ፡ ካቶሊካውያን ፡ በገዛ ፡ ሀገራቸው ፡ ገብተው ፡ ኢትዮጵያውያንን ፡ ስላሠቃይዋቸው ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ እነሱን ፡ ለዕረፍት ፡ እኛን ፡ ለመከራ ፡ አዘጋጅተኸናል ፡ በማለት ፡ ሮማውያንን ፡ ለዚህ ፡ ዓለም ፡ ተድላ ፡ ደስታ ፡ ራሱን ፡ ለዕረፍተ ፡ መንግሥተ ፡ ሰማያት ፡ እንዳዘጋጀ ፡ አድርጎ ፡ በግልጽ ፡ ተናግሯል ፡ እንጂ ፡ የምጸት ፡ አነጋገር ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፵፯/ ነገር ፡ ግን ፡ ከጥንት ፡ ጀምረን ፡ ሕግህን ፡ በመተላለፍ ፡ አንተን ፡ የካደውን ፡ ፍጹም ፡ ጴጥሮስን ፡ የምንመስል ፡ ሃንና ፡ የሚወጋህን ፡ እንወጋዋለን ፡ ለሚቃወምህም ፡ እንቃወመዋለን ፡ እንጂ ፡ በኹለቱ ፡ መልኮች ፡ የማቅረብ ፡ ልማዳችንን ፡ አንተውም ፡ ይላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፵፰/ ከዚህ ፡ ላይ ፡ ትርጓሜው ፡ ብቻ ፡ ሳይኾን ፡ ከንባቡም ፡ ተሳስተዋል ፡ ንባቡ ፡ እስመ ፡ እምፍጥረትነ ፡ ጴጥሮስ ፡ በተዐድዎ ፡ ሕግ ፡ ፍጹም ፡ ለዘተጻብእከ ፡ ንጸብእ ፡ ወዘተቃወመከ ፡ ንትቃወም ፡ ነው ።

ይህ ሥዕል መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በምሴተ ኀሙስ ይሁዳ ሳይቀር ባለመለየት ለደቀመዛሙርቱ ሥጋውንም ደሙንም እንደ ሰጣቸው ያሳያል ማቴ ፳፮ ፳፮—፳፱ ።

ትርጓሜውም ፡ ከጥንት ፡ ጀምሮ ፡ ጴጥሮስ ፡ ሕግን ፡ በመቃወም ፡ ፍጹም ፡ ነውና ፡ ዛሬም ፡ የሚጣላህን ፤ እንጣላዋለን ፡ የሚቃወምህን ፡ እንቃወመዋለን ፡ ነው ። ምሥጢሩም ፡ ቅዱስ ፡ ጴጥሮስን ፡ ሕግን ፡ በመተላለፍ ፡ ፍጹም ፡ ነው ፡ ያለበት ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በፍኖተ ፡ ቂሳርያ ፡ አይሁድ ፡ ይይዙኛል ፡ ይሰቅሉኛል ፡ ቢላቸው ፡ ሐሰ ፡ ለከ ፡ ይህ ፡ ባንተ ፡ አይደረግም ፡ ብሎ ፡ የጌታን ፡ ቃል ፡ ተቃወመ ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ የተናገረው ፡ ቃል ፡ ኹሉ ፡ ሕግ ፡ ስለኾነ ፡ ይህን ፡ ንግግሩን ፡ ሕግን ፡ እንደመጣስ፡ ቈጥሮበት ፡ ሑር ፡ እምድኅሬየ ፡ ሰይጣን ፡ እስመ ፡ ኮንከኒ ፡ ማዕቀፍየ ፡ ሊተ ፡ እስመ ፡ ኢትሔሊ ፡ ዘእግዚአብሔር ፡ ዘእንበለ ፡ ዘሰብእ ።

ሰውሰውኛ ፡ ነገር ፡ ትናገራለህ ፡ እንጂ ፡ የእግዚአብሔርን ፡ ነገር ፡ ስለማታስብ ፡ ዕንቅፋት ፡ ኾነኸኛልና ፡ አንተ፡ ሰይጣን ፡ ከኋላየ ፡ ወግድ ፡ ብሎታልና ፡ በተዐድዎ ፡ ሕግ ፡ ፍጹም ፡ ያለበት ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፤ ነው ፡ ማቴ ፡ ፲፮ ፡ ፳፩-፳፬ ። ለዘተጸብአከ ፡ ንጸብኦ ፡ ወዘተቃወመከ ፡ ንትቃወም ፡ ያለበትም ፡ ምክንያት ፡ በጴጥሮስ ፡ ወንበር ፡ የተቀመጠው ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ።

ስትዩ ፡ እምኔሁ ፡ ኵልክሙ ፡ ዝ ፡ ውእቱ ፡ ደምየ ፡ ዘሐዲስ ፡ ሥርዓት ፡ ዘይትከዐው ፡ በእንተ ፡ ብዙኃን ፡ ከመ ፡ ይትኀደግ ፡ ኃጢአት ።

ሐዲስ ፡ ሕግ ፡ ወንጌል ፡ የምትጸናበት ፤ ኃጢአት ፡ ይሰረይ ፡ ዘንድ ፡ የሚፈሰው ፡ ደሜ ፡ ይህ ፡ ነው ፡ ኹላችሁም ፡ ከርሱ ፡ ጠጡ ፡ ብለህ ፡ የሠራኸውን፡ ሕግ ፡ ተላልፎ ፡ ደምህን ፡ ምእመናን ፡ አይቀበሉ ፡ ካህናት ፡ ብቻ ፡ ይቀበሉት ፡ ብሎ ፡ በመበየን ፡ ቢቃወምህ ፡ እኛ ፡ እንጣላዋለን ፡ እንቃወመዋለን ፡ እንጂ ፡ አንቀበለውም ፡ ማለት ፡ ነው ።

እንግዲህ ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ ካነሣት ፡ ዘንድ ፡ ወደ ፡ ፍሬ ፡ ነገሩ ፡ ገባ ፡ ብለን ፡ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ሥጋውንና ፡ ደሙን ፡ እንደ ፡ ትእዛዙ ፡ ለካህናት ፡ ብቻ ፡ ስታቀብል ፡ ለምእመናን ፡ ሥጋውን ፡ ብቻ ፡ አቀብላ ፡ ደሙን ፡ የከለከለችበት ፡ ምክንያት ፡ ምንድን ፡ ነው ፤ ከሥጋውና ፡ ከደሙ ፡ የሚበላለጥ ፡ አለ ፡ ለማለት ፡ ነውን ፡ ወይስ ፡ ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ሥጋውን ፡ የቈረሰ ፡ ለምእመናኑ ፡ ኹሉ ፡ ሲኾን ፡ ደሙን ፡ ያፈሰሰ ፡ ለካህናት ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ይኾን ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ለምእመናን ፡ ኹሉ ፡ ሥጋውንም ፡ ደሙንም ፡ መቀበል ፡ እንዲገባቸው ፡ በቃልም ፡ ነግሮናል ፡ በሥራም ፡ አሳይቶናል ።

በቃል ፡ ዘበልዐ ፡ ሥጋየ ፡ ወሰትየ ፡ ደምየ ፡ ይሄሉ ፡ ምስሌየ ። እመ ፡ ኢበላእክሙ ፡ ሥጋሁ ፡ ለወልደ ፡ ዕጓለ ፡ እመሕያው ፡ ወኢሰተይክሙ ፡ ደሞ ፡ አልብክሙ ፡ ሕይወት ።

ሥጋየን ፡ ካልበላችሁ ፡ ደሜን ፡ ካልጠጣችሁ ፡ አለ ፡ እንጂ ፡ ሥጋዬን ፡ ካልበላችሁ ፡ ብቻ ፡ አላለም ።

በገቢርም ፡ በምሴተ ፡ ኀሙስ ፡ ኅብስቱን ፡ አክብሮ ፡ ለውጦ ፡ ፍጹም ፡ ሥጋውን ፡ አድርጎ ፡ እንኩ ፡ ብሉ ፡ ብሎ ፡ ከሰጣቸው ፡ በኋላ፡ ወይኑንም ፡ አክብሮ ፡ ለውጦ ፡ ፍጹም ፡ ደሙን ፡ አድርጎ ሰጣቸው ፡ እንጂ ፡ ሥጋውን ፡ ብቻ ፡ አልሰጣቸውም ።

ስላቀባበሉም ፡ ይሁዳ ፡ ሳይቀር ፡ ለኹሉም ፡ በትክክል ፡ ሥጋውንም ፡ ደሙንም ፡ ሰጣቸው ፡ እንጂ ፡ ለይቶ ፡ የተወው ፡ የለም ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ይህ ፡ ብያኔ ፡ መሠረት ፡ የሌለው ፡ መኾኑ ፡ ነው ።

አንድ ፡ የካቶሊክ ፡ መነኩሴ ፡ የዚህን ፡ ነገር ፡ እንዲያስረዱኝ ፡ ብጠይቃቸው ፡ ደሙ ፡ የሚሰጥ ፡ ባንድ ፡ ዕርፈ ፡ መስቀል ፡ ነው ። የያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ ከንፈር ፡ ዕርፈ ፡ መስቀሉን ፡ መንካቱ ፡ የማይቀር ፡ ነው ።

ምናልባት ፡ ከምእመናን፡ደዌ፡ያለበት፡ቢኖር፡ደዌ ፡ በዕርፈ ፡ መስቀሉ ፡ ወደሌሎች ፡ የሚናኝ ፡ ስለኾነ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ደዌ ፡ እንዳይናኝ ፡ ደም ፡ የሌለው ፡ ሥጋ ፡ የለምና ፡ ለምእመናን ፡ ሥጋው ፡ ብቻ ፡ ይበቃቸዋል ፡ ካህናት ፡ ግን ፡ በእንደዚህ ፡ ያለ ፡ ደዌ ፡ የማይጠረጠሩ ፡ ሕያዋን ፡ ስለኾኑ ፡ ሥጋውንም ፡ ደሙንም ፡ ይቀበሉ ፡ ተብሎ ፡ የተበየነ ፡ ብያኔ ፡ ነው ። ለዚኸውም ፡ መሠረቱ ፡ በመጽሐፈ ፡ ቅዳሴ ፡ ወኢይምሰሎ ፡ ለ፩ ፡ እምኔነ ፡ ዘይብልዕ ፡ ሥጋ ፡ ባሕቲቶ ፡ ዘእንበለ ፡ ደም ፡ ወመንፈስ ፡ ይላል ፡ አሉኝ ።

እውነት ፡ ነው ፤ በመጽሐፈ ፡ ቅዳሴ ፡ ይህን ፡ ኅብስት ፡ በተቀበለ ፡ ጊዜ ፡ ከእኛ ፡ ላንዱ ፡ ደም ፡ መንፈስ ፡ የተለዩት ፡ ሥጋን ፡ ብቻ ፡ የምቀበል ፡ አይምሰለው ።

ይህንንም ፡ ጽዋዕ ፡ በተቀበለ ፡ ጊዜ ፡ ሥጋና ፡ መንፈስ ፡ የተለዩትን ፡ ደም ፡ ብቻ ፡ የምቀበል ፡ አይምሰለው ፡ መለኮቱ ፡ ከትስብእቱ ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ እንደኾነ ፡ ሥጋ ፡ ደም ፡ መንፈስም ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ እንጂ ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ መገኘቱ ፡ አይካድም ፡ ይኸውም ፡ ንባብ ፡ የሚገኘው ፡ በእስክንድርያው ፡ ሊቀ ፡ ጳጳሳት ፡ በዲዮስቆሮስ ፡ ቅዳሴ ፡ ነው ።

የዚህ ፡ ንባብም ፡ ምሥጢሩ ፡ ሰው ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ አራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ይለያዩበታል ፡ ስለዚህ ፡ ሰው ፡ በሞተ ፡ ጊዜ ፡ የወኀ ፡ ባሕርይ ፡ ስለተለየው ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ሬሳውን ፡ ቢወጉት ፡ ደም ፡ አይ ወጣውም ።

ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ግን ፡ በመልዕልተ ፡ መስቀል ፡ አባት ፡ ሆይ ፡ ነፍሴን ፡ በእጅህ ፡ አደራ ፡ እሰጣለሁ ፡ ብሎ ፡ ነፍሱን ፡ ከሥጋው ፡ ከለየ ፡ በኋላ ፡ አራቱ ፡ ባሕርያት ፡ አልተለያዩበትም ። ሉቃ ፡ ፳፫ ፡ ፵፮ ።

ስለዚህ ፡ ከሞተ ፡ በኋላ ፡ ሐራዊ ፡ ቀኝ ፡ ጐኑን ፡ በቀኖት ፡ ጦር ፡ ቢወጋው ፡ ትኩስ ፡ ደም ፡ ጥሩ ፡ ወኀ ፡ ፈሰሰው ። ዮሐ ፡ ፲፱ ፡ ፴፬ ።

ይህ ፡ ሊኾን ፡ የቻለው ፡ አራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ባይለያዩበት ፡ ነው ፡ ይህም ፡ ንባብ ፡ ይህ ፡ የምን ቀበለው ፡ ሥጋው ፡ ደሙ ፡ ባራቱ ፡ ባሕርያት ፡ ያልተለያዩበት ፡ መኾኑን ፡ ያስገነዝበናል ፡ እንጂ ፡ ካህናት ፡ ሥጋውንም ፡ ደሙንም ፡ ይቀበሉ ፡ ምእመናን ፡ ሥጋውን ፡ ብቻ ፡ ይቀበሉ ፡ ደሙን ፡ አይ ቀበሉ ፡ ማለትን ፡ የሚያመለክት ፡ አነጋገር ፡ አይደለም ።

ይህን ፡ ንባብ ፡ የጠቀሱልኝም ፡ መነኩሴ ፡ ለሐሳባቸው ፡ ተመሳሳይ ፡ መስሎ ፡ ስለታያቸው ፡ በራሳቸው ፡ ሐሳብ ፡ የጠቀሱት ፡ እንጂ ፡ የሮማ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ በእውነት ፡ ይህን ፡ መሠረት ፡ አድርገው ፡ የወሰኑት ፡ አይመስልም ።

ምክንያቱም ፡ ሮማውያን ፡ ዲዮስቆሮስን ፡ የአውጣኪ ፡ ሴረኛ ፡ መናፍቅ ፡ እያሉ ፡ ስሙን ፡ ከማ ጥፋትና ፡ ሥራውን ፡ ትምርቱን ፡ ከመንቀፍ ፡ በቀር ፡ የማይቀበሉት ፡ ስለኾነ ፡ ነው ። ተቀብለውትስ ፡ ቢኾን ፡ ይህ ፡ ኹሉ ፡ መለያየትና ፡ መበጣበጥ ፡ ባልተፈጠረም ፡ ነበረ ። በጠቅላላው ፡ በኢትዮጵያ ፡ ያሉ ፡ ፲፬ቱ ፡ ቅዳሴያት ፡ በሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ያሉ ፡ አይመስለኝም ፡ ስለዚህ ፡ የሮም ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ይህን ፡ ውሳኔ ፡ የሰጠች ፡ ከላይ ፡ በተጠቀሰው ፡ ደዌ ፡ ይናኛል ፡ በማለት ፡ ምክንያት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ግልጥ ፡ ነገር ፡ ነው ። ምእመናን ፡ ደሙን ፡ በዕርፈ ፡ መስቀል ፡ ሲቀበሉ ፡ ደዌ ፡ ይተላ ለፍባቸዋል ፡ ብሎ ፡ መጠራጠር ፡ ካለ ፡ መድኃኒተ ፡ ሥጋ ፡ መድኃኒተ ፡ ነፍስ ፡ ይኾነናል ፡ ብለን ፡ አምነን ፡ የምንቀበለውን ፡ ሥጋውን ፡ ደሙን ፡ የደዌ ፡ መተላለፊያ ፡ ይኾናል ፡ ብለው ፡ በሚያስቡና ፡ በሚጠራጠሩ ፡ ሰዎች ፡ ዘንድ ፡ የሥጋ ፡ ወደሙ ፡ መድኃኒትነት ፡ ገና ፡ አልታወቀም ፡ አልታመነም ፡ ቢባል ፡ እርግጠኛ ፡ ነገር ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፴፯/ እላይ ፡ ከጠቀስናቸው ፡ ቅኔዎች ፡ ግማሾቹ ፡ የደራሲያቸው ፡ ስም ፡ አይታወቅም ፡ የተደ ረሱበት ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ የኹሉም ፡ አይታወቅም ። እርግጠኛ ፡ ኾኖ ፡ የሚታየን ፡ ግን ፡ ከ፲፰ኛ ፡ ፻ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በፊት ፡ የተደረሱ ፡ አለመኾናቸው ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴፯/ ይህን ፡ ያሉበት ፡ ምክንያት ፡ ገብቶናል ። ከ፲፰፻ ዓ/ም ፡ በፊት ፡ የነበሩ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሊቃ ውንት ፡ ካቶሊካውያን ፡ ስለነበሩ ፡ ይህን ፡ የመሰሰለ ፡ ድርሰት ፡ አይደርሱም ፡ ለማለት ፡ ነው ።

ይህ ፡ አሳብዎ ፡ እኒህ ፡ የጠቀሱዋቸው ፡ ቅኔዎች ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ ይደግፋሉ ፡ እያሉ ፡ የሰጡት ፡ አስተያየት ፡ ኹሉ ፡ ከልብ ፡ ያልመነጨ ፡ ካንገት ፡ በላይ ፡ የተነገረ ፡ መኾኑን ፡ አረጋገጡ ፡ ማለት ፡ ነው ። የተደረሱበትም ፡ ጊዜ ፡ አይታወቅም ፡ ማለትም ፡ ለሀገርዎ ፡ ታሪክና ፡ ባህል ፡ እንግዳ ፡ ባይታዎር ፡ በመኾንዎ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ሊቃውንቱ ፡ በነበሩበት ፡ ዘመን ፡ ሊታወቅ ፡ ይቻላል ። እነሆ ፡ በ፻፹፩ ፡ ገጽ ፡ የተጻፈው ፡ ሃይማኖተ ፡ ቄርሎስ ፡ ኮነት ፡ ግማዳተ ፡ እብድ ፡ የሚ ለው ፡ መወድስ ፡ የጐንደሩ ፡ ሊቅ ፡ የክፍለ ፡ ዮሐንስ ፡ ነው ። ክፍለ ፡ ዮሐንስም ፡ በአድያም ፡ ሰገድ ፡ ኢያሱ ፡ ጊዜ ፡ የነበረ ፡ ሊቅ ፡ ነው ። አድያም ፡ ሰገድ ፡ ኢያሱም ፡ ከ፲፮፻፸፩ - ፲፮፻፺፰ ፡ ዓ ፡ ም ፡ - ወይም ፡ እንደርስዎ ፡ አቆጣጠር ፡ ከ፲፮፻፸፪ - ፲፮፻፺፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡ የነገሡ ፡ ናቸው ። ገጽ ፡ ፻፺፩ ፡ የክ ቡር ፡ ብላቴን ፡ ጌታ ፡ ኅሩይን ፡ መጽሐፍ ፡ ዋዜማ ፡ ተመልከት ።

በ፻፺፩ ፡ ገጽ ፡ የተጻፈው ፡ ቃለ ፡ እምነ ፡ ሥጋ ፡ የሚለውም ፡ ሥላሴ ፡ ቅኔ ፡ ቸርደሞ ፡ የተባለው ፡ እርቶዶክሳዊ ፡ ሊቅ ፡ የተቀኘው ፡ ነው ። ይኸውም ፡ ሊቅ ፡ የካቶሊካውያንና ፡ የኢትዮጵያውያን ፡ ክርክር ፡ ተፋፍሞ ፡ በነበረበት ፡ ባዼ ፡ ሱስንዮስ ፡ ዘመን ፡ የነበረ ፡ ነው ።

አቤቶ ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ የተባሉትም ፡ ከ፲፯፻፷፩ - ፲፯፻፷፮ ፡ የነገሡት ፡ መናኔ ፡ መንግሥት ፡ ተክለ ፡ ሃይማኖት ፡ ናቸው ። የብላቴን ፡ ጌታ ፡ ኅሩይ ፡ ዋዜማ ፡ ተመልከት ።

እንአለቃ ፡ ወልደ ፡ አብ ፡ እንቈስ ፡ ዘሩፋኤል ፡ የተባሉትም ፡ በጐንደር፡ መንግሥት ፡ የነበሩ ፡ ሊቃውንት ፡ ናቸው። የጐንደር ፡ መንግሥትም ፡ በ፲፭፻፺፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ከነገሡ ፡ ከዓፄ ፡ ሠርጸ ፡ ድንግል ፡ ጀምሮ ፡ እስከ ፡ ፍጻሜ ፡ መንግሥት ፡ ተክለ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ነው ። ፍጻሜ ፡ መንግሥት ፡ ተክለ ፡ ጊዮር

ጊስም ፡ ከ፲፯፻፹፪ ፡ እስከ ፡ ፲፯፻፹፯ ፡ ነው ። እንዲህ ፡ በግልጥ ፡ የታወቀውን ፡ ነገር ፡ አስተባብለው ፡ ከ፲፰፻ ዓ ፡ ም ፡ በፊት ፡ አለመደረሳቸው ፡ በግልጥ ፡ ይታየኛል ፡ ሲሉ ፡ የሚታየዎ ፡ እርግጠኛ ፡ ነገር ፡ ኹሉ ፡ ይህን ፡ የመሰለ ። መኾኑ ፡ ነው ።

ድ ራ ሲ ።

፴፯/ በተለይም ፡ በገጽ ፡ ፻፹፰ ፡ ፻፺፱ ፡ ፻፺፫ - ፬ ላይ ፡ ያሉ ፡ ቅኔዎች ፡ በሙዘዮ ፡ ቦርጂና ፡ ውስጥ ፡ ባለ ፡ ብራና ፡ ኢ ፡ ጉዲ ፡ ያገኛቸው ፡ ናቸው ፡ የተጻፉበት ፡ ብራና ፡ በ፲፱፻ ዓ/ም ፡ አኩል ፡ የተጻፈ ፡ ይመስላል ፡ ብለው ፡ ቅኔዎቹ ፡ ከ፲፰ኛ ፡ ፻ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ወዲህ ፡ የተጻፉ ፡ መኾናቸውን ፡ ለማስረዳት ፡ ሞክረዋል ።

መ ላ ሽ ።

፴፯/ እንግዲህ ፡ በዚህ ፡ አያያዝ ፡ ከ፲፱፻ ዓ ፡ ም ፡ ወዲህ ፡ የተጻፈ ፡ አሪት ፡ ቢገኝ ፡ ስለብራናው ፡ አዲስነት ፡ አሪት ፡ የተደረሰች ፡ በዚሁ ፡ ጊዜ ፡ ነው ፡ ለማለት ፡ ይቻላል ፡ ማለትዎ ፡ ነው ። የተጨበጠና ፡ የተረጋገጠ ፡ ነገር ፡ ሳይዙ ፡ መረጃ ፡ ያለውን ፡ ነገር ፡ ማስተባበል ፡ ደግ ፡ ነገር ፡ አይደለም ።

ክ ፍ ል ፫ ።

የመጨረሻ ፡ ፍርድ ።

፩/ ፍርድ ፡ ማለት ፡ ዳኛ ፡ ለከሣሽና ፡ ለተከሣሽ ፡ ሦስተኛ ፡ ሰው ፡ ኾኖ ፡ የከሳሹን ፡ ክሱን ፡ የተከሳሹን ፡ መልሱን ፡ ሰምቶ ፡ ያነኑም ፡ በምስክሮች ፡ ቃል ፡ አጣርቶ ፡ ነገሩን ፡ አበጥሮ ፡ አንጠርጥሮ ፡ ከተረዳው ፡ በኋላ ፡ የሚሰጠው ፡ አስተያየት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ አንድ ፡ ሰው ፡ ራሱ ፡ ከሳሽ ፡ ራሱ ፡ ተከሳሽ ፡ ራሱ ፡ አስረጅ ፡ ራሱ ፡ ፈራጅ ፡ ኾኖ ፡ ሲፈርድ ፡ አይገባውም ፡ ። ባባቶቻችንም ፡ ተረት ፡ ብቻውን ፡ የሮጠ ፡ የሚቀድመው ፡ የለም ፡ ይባላል ። በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ራስዎ ፡ ከሳሽ ፡ ራስዎ ፡ መላሽ ፡ ራስዎ ፡ ተከራካሪ ፡ ራስዎ ፡ መስካሪ ፡ ኾነው ፡ የሰጡት ፡ እውነተኛ ፡ ፍርድ ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ።

ድ ራ ሲ ።

፪/ እንደሚታየው ፡ በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ ውስጥ ፡ የመረመርናቸው ፡ ምንጮች ፡ ካለፉት ፡ ምርመራዎቻችን ፡ ያገኘነውን ፡ ኹሉ ፡ በፍጹም ፡ የሚያጸድቁ ፡ ናቸው ። በጠቅላላው ፡ የኢትዮጵያውያን ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህልን ፡ በሚያይ ፡ በእነዚሁ ፡ ምንጮች ፡ መሠረት ፡ እነርሱ ፡ በክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካልና ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አለ ፡ የሚለውን ፡ የሃይማኖት ፡ ትምርት ፡ በመሠረቱ ፡ እንደሚቀበሉት ፡ ወደ ፡ ማወቅ ፡ ደርሰናል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፪/ በዚህ ፡ ምዕራፍ ፡ ውስጥ ፡ የመረመርዋቸው ፡ ጽሑፎች ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ የደረሰዋቸው ፡ ቅኔዎች ፡ መኾናቸው ፡ ግልጥ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ እኒህ ፡ ቅኔዎች ፡ ባለፈው ፡ ምርመራዎ ፡ እንዐጼ ፡ ካሌብ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ነበሩ ፤ ኢትዮጵያ ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ ተቀብላ ፡ ነበረ ፡ እያሉ ፡ የሚያወሩትን ፡ መሠረተ ፡ ቢስ ፡ ወሬ ፡ የማያጸድቁ ፡ መኾናቸውን ፡ በየቅኔዎቹ ፡ መልስ ፡ ላይ ፡ ጽፌፌልዎታለሁ ።

ኢትዮጵያውያን ፡ በክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካልና ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ አለ ፡ የሚለውን ፡ ትምርት ፡ በመሠረቱ ፡ እንደሚቀበሉት ፡ ወደ ፡ ማወቅ ፡ ደርሰናል ፡ ስለሚሉትም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የማይቀበሉት ፡ መኾኑን ፡ በም ፡ ፩ ፡ በቍ ፡ ፯ ፡ በሰፌው ፡ ጽፌናል ። ያንን ፡ መመልከት ፡ ነው ።

ድ ራ ሲ ።

፫/ ኢትዮጵያውያን ፡ በቃል ፡ ብቻ ፡ የካቶሊክን ፡ ትምርት ፡ እንቀበለውም ፡ የሚሉበትና ፡ የሚቃወሙበት ፡ ምክንያት ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ስለሚመስላቸው ፡ መኾኑን ፡ አይተናል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፫/ ኢትዮጵያውያን ፡ የካቶሊክን ፡ ትምርት ፡ የማይቀበሉት ፡ ከንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ጋራ ፡ አንድ ፡ ከመኾኑም ፡ በላይ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነን ፡ የሚያስተባብል ፡ ኾኖ ፡ ስላገኙት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ መስሏቸው ፡ አይደለም ። ምክንያቱም ፡ እንደሚከተለው ፡ ነው ።

፩ኛ ፡ ኹለቱም ፡ ወገኖች ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ በማለት ፡ አንድ ፡ ስለኾኑ ፡ የንስጥሮስና ፡ የካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ቢባል ። ብዙ ፡ ሐተታ ፡ የሚያስፈልገው ፡ አይደለም ።

ኹለተኛም፡ የካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ ከንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ አልፎ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ የሚለውን ፡ ቃል ፡ ያስተባብላል ፡ ያልንበት ፡ ምክንያት ፡ ንስጥሮስ ፡ ለመለኮትም ፡ ለትስብእትም ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካል ፡ እንዳላቸው ፡ አምኖ ፡ ባሕርይ ፡ ያለው ፡ አካለ ፡ መለኮት ፡ ባሕርይ ፡ ባለው ፡ አካለ ፡ ሰብእ ፡ አደረ ፡ እንጂ ፡ አልተዋሐደም ፡ ብሎ ፡ ነበረ ።

የካቶሊክ ፡ ትምህርት ፡ ግን ፡ አካልም ፡ ባሕርይም ፡ ያለው ፡ ለመለኮት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ለትስብእት ፡ ከባሕርይ ፡ በቀር ፡ አካል ፡ የለውም ፡ ይልና ፡ የክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ ፡ ይላል ። አካል ፡ ተዋሐደ ፡ እንዳይባል ፡ ለትስብእት ፡ ባሕርይ ፡ እንጂ ፡ አካል ፡ የለውም ፡ ይላል ፤ ባሕርይ ፡ ተዋሐደ ፡ እንዳይባል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባይ ፡ ነው ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ አካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ የሚለው ፡ አነጋገር ፡ የቃል ፡ ብቻ ፡ መኾኑ ፡ ነው ።

አካላዊ ፡ ተዋሕዶ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ በከዊን ፡ ሳይኾን ፡ በአነጋገር ፡ ብቻ ፡ ከኾነ ፡ ወንጌላዊ ፡ ቃል ፡ ሥጋ ፡ ኮነ ፡ ያለውን ፡ ቃል ፡ የካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ ያስተባብለዋል ፡ የሚያሰኝ ፡ ስለኾነ ፡ ነው ።

፬/ በተለይም ፡ በኢትዮጵያ ፡ ስለቅብዐቱ ፡ ክርክር ፡ ባህል ፡ የማይስማሙ ፡ ወገኖች ፡ ኹለት ፡ ብቻ ፡ መኾናቸውን ፡ እነርሱም ፡ እኛ ፡ የጎጃምና ፡ የትግሬ ፡ ኹለት ፡ ልደት ፡ ቅብዐት ፡ ወይም ፡ ካራ ፡ የተባለው ፡ ወገን ። ፪ኛ ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ፫ ፡ ልደት ፡ ተዋሕዶ ፡ ወይም ፡ የጸጋ ፡ ልጅ ፡ የተባለው ፡ ወገን ፡ መኾናቸውን ፡ በመረመርናቸው ፡ ምንጮች ፡ መሠረት ፡ ተረድተናል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፬/ በቅብዐቱ ፡ ባህል ፡ ምክንያት ፤ የማይስማሙትን ፡ ወገኖች ፡ በእውነት ፡ እንዳላወቋቸው ፡ ግልጥ ፡ ነው ፡ ይህን ፡ ጉዳይ ፡ ቢያውቁትም ፡ ባያውቁትም ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ ነገር ፡ ስለኾነ ፡ ይህንን ፡ ወደ፡ ጐን ፡ ትተን ፡ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ የምንሰጠው ፡ መልስ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ማንኛውም ፡ ወገን ፡ ቢሆን ፡ የካቶሊክን ፡ ትምርት ፡ የኹለት ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ ተቀባይ ፡ አለመኖሩን ፡ ብቻ ፡ ነው ። ም ፡ ፩ ፡ ክፍል ፡ ፮ ፡ ቍ ፡ ፩ ፡ ተመልከት ።

ደ ፉ ሲ ።

፭/ የደብረ ፡ ሊባኖስ፡ ባህል ፡ ከካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ ጋራ ፡ ፈጽሞ ፡ የተስማማ ፡ መኾኑ ፡ የባህል ፡ መግለጫቸውን ፡ በቀጥታ ፡ በመመርመር ፡ እንዲሁም ፡ ተከራካሪዎቻቸው ፡ ካቶሊክ ፡ ናቸው፡ ብለው ፡ በሚያሟቸው ፡ መሠረት ፡ ይታወቃል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፭/ የደብረ ፡ ሊባኖስና ፡ የካቶሊክ ፡ ትምህርት ፡ የተስማማ ፡ አንድ ፡ ከኾነ ፡ ባዔ ፡ ሱስንዮስ ፡ ጊዜ ፡ የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስን ፡ መነኮሳት ፡ ለምን ፡ አስደበደብዋቸው ፡ ባዔ ፡ ፋሲልስ ፡ ጊዜ ፡ የደብረ ፡ ሊባኖሱ፡ አበ ፡ ምኔት ፡ ዕጨጌ ፡ በትረ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ተከራክረው ፡ ረተው ፡ ከሀገር ፡ አስወጥተው ፡ ለምን ፡ ሰደድዋቸው ፡ ይህ ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ተከራካሪዎቻቸው ፡ ካቶሊካውያን ፡ ናቸው ፡ እያሉ ፡ ያምዋቸዋል ፡ ለሚሉትም ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ሲከራከሩ ፡ አንዱ ፡ ወገን ፡ ኹለተኛውን ፡ ወገን ፡ አንተ ፡ ካቶሊክ ፡ ብሎ ፡ ቢሰድበው ፡ ያም ፡ መልሶ ፡ ካቶሊክ ፡ አንተ ፡ ነህ ፡ እንጂ ፡ እኔ ፡ አይደለሁም ፡ እያሉ ፡ መነቃቀፊያ ፡ አድርገው ፡ ሲነጋገሩበት ፡ ይታያሉ ፡ እንጂ ፡ የማንኛቸውንም ፡ ወገን ፡ ቢኾን ፡ የያዘ ፡ ባህል ፡ ለካቶሊክ ፡ ባህል ፡ በእርግጥ ፡ ተስማሚ ፡ ኾኖ ፡ ተገኝቶ ፡ በዚህ ፡ ስም ፡ የሚጠራ ፡ የለም ።

ፍርድ ፡ መባልስ ፡ የሚገባው ፡ ከኹለታችንም ፡ ወገን ፡ ፍርዱ ፡ ያልተስማማው ፡ ቢኖር ፡ ይግባኝ ፡ ይጠይቃል ፡ እንጂ ፡ እርስዎ ፡ የጻፉትን ፡ እኔ ፡ የመለስኩትን፡ በሚዛናዊ ፡ አስተያየት ፡ ተመልክቶ ፡ የሚጽፍ ፡ ሌላ ፡ ፫ኛ ፡ ሰው ፡ ቢኖር ፡ ያ ፡ ነው ። ከላይ ፡ እንደገለጽኩት ፡ እርስዎ ፡ ከሣሽ ፡ እርስዎ ፡ መላሽ ፡ እርስዎ ፡ ዳኛ ፡ ኾነው ፡ የሰጡት ፡ ፍርድ ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ ነውና ፡ <u>ፍርድ ፡ የሚለውን ፡ እርኦስት ፡ ሊሠርዙት ፡ ይገባል ።</u>

ጠቅላይ ፡ መደምደሚያ ።

ደ ራ ሲ ።

ጠቅላይ ፡ መደምደሚያ ፡ በሚል ፡ አርእስት ፡ ተንሥተው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለ ፡ ክርስቶስ ፡ አዋሐድ ፡ የሚያምኑትና ፡ የሚያስተምሩት ፡ ምን ፡ እንደኾነ ፡ በበለጠ ፡ አኳኋን ፡ ለመረዳት ፡ ለመጽሐፉ ፡ ጠቅላይ ፡ መደምደሚያ ፡ ማድረግ ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ። አሁን ፡ የምንፈልገው ፡ ዋና ፡ ዋናዎቹን ፡ ጉዳዮች ፡ ባጭሩ ፡ በመጠቅለል ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ የኾኑትን ፡ ማስረጃዎች ፡ አስማምቶና ፡ አንድ ፡ ላይ ፡ አደራጅቶ ፡ ማቅረብ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

፩/ በዚህ ፡ አንቀጽ ፡ የጻፉት ፡ ያኑኑ ፡ ያለፈውን ፡ መልስ ፡ የተሰጠበትን ፡ ቃል ፡ ብቻ ፡ ነው ። ለኹሉም ፡ ተገቢ ፡ መልስ ፡ የተሰጠበት ፡ ስለኾነ ፡ አንድ ፡ አንድ ፡ መልስ ፡ የሚያስፈልጋቸው ፡ ነገሮች ፡ ካልተገኙ ፡ በቀር ፡ ያለፈውን ፡ መልስ ፡ ከማስታወስ ፡ በቀር ፡ ኹለተኛ ፡ ሌላ ፡ መልስ፡ መስጠት ፡ አስፈላጊ ፡ ኾኖ ፡ አላገኘሁትም ።

ደ ራ ሲ ።

፪/ ይህን ፡ ምርመራቸውን ፡ ሲያነቡት ፡ ፈጥኖ ፡ የሚረዳው ፡ ነገር ፡ የኢትዮጵያና ፡ የሮም ፡ ቤት ፡ ክርስቲያኖች ፡ አለመስማማት ፡ በእስላሞችና ፡ በእስክንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ምክንያት ፡ የደረሰው ፡ የረዥም ፡ ጊዜ ፡ መለየት ፡ ያስከተለው ፡ መዘዝ ፡ እንጂ ፡ በሃይማኖት ፡ ትምርት ፡ በኩል ፡ ከመራራቅ ፡ የተነሣ ፡ አለመኾኑ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፪/ ይህ ፡ ነገር ፡ ለርስዎ ፡ ስለመሰለዎ ፡ ለሌላውም ፡ የሚመስለውና ፡ የሚረዳው ፡ መስሎዎ ፡ እንዲህ ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ ሮማና ፡ ኢትዮጵያ ፡ የተለያዩ ፡ በሃይማኖት ፡ አይደለም ፡ እስላሞችና ፡ የእስክንድርያ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ባመጡት ፡ መዘዝ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ የሚያምን ፡ የለም ። የተለያዩበትን ፡ ምክንያት ፡ በም ፡ ፩ ፡ በቍ ፡ ፱ ፡ ጽፌአለሁ ፡ ያንን ፡ ይመልከቱ ።

ደ ራ ሲ ።

፫/ እንደ ፡ እውነቱም ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከግብጽ ፡ ጋራ ፡ አብራ ፡ ከኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ የመሸፈቷን ። ዓላማ ፡ አምርታ ፡ አልተነሣችም ፡ የጉባኤውንም ፡ ትምርት ፡ አልተቃወመችም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፫/ ትምህርቱን ፡ ካልተቃወመች ፡ ባ፪ ፡ ሱስንዮስ ፡ ጊዜ ፡ በብዙ ፡ ሺህ፡ የሚቆጠሩ ፡ ልጆቿን ፡ ለምን ፡ አሳረደች ፡ ባ፪ ፡ ፋሲል ፡ ጊዜ ፡ ተከራክራ ፡ ረትታ ፡ የካቶሊክን ፡ ሰባኪዎች ፡ ጠራርጋ ፡ ለምን ፡ አስወጣች ፡ ተስማምታ ፡ አትኖርም ፡ ኖሯልን ፡ ይህ ፡ ፍሬ ፡ ቢስ ፡ ምኞት ፡ ነው ፡ ጠቅላላው ፡ መልሱ ፡ በም ፡ ፮ ፡ በገጽ ፡ ፪፸፱ ፡ በቍ፡፬ ፡ ተጽፏል ፡ ያን ፡ ይመልከቱ ።

ደ ራ ሲ ።

፬/ ከመረመሯቸው ፡ ምንጮች ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የአውጣኪን ፡ ባህል ፡ የሚከተሉ ፡ እውነተኞች ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ አለመኾናቸውን ፡ እንረዳለን ፡ ፩ ፡ ባሕርይ ፡ ሲሉም ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ ህልው ፡ መኾኑን ፡ ለማስረዳት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በእሱ ፡ ኹለት ፡ ያልተደባለቁ ፡ ባሕርያት ፡ መገኘታቸውን ፡ ለመካድ ፡ አይደለም ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉትም ፡ ኹለት ፡ አካላት ፡ የሚለውን ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ለመቃወም ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፬/ የአውጣኪን ፡ ባህል ፡ የማንቀበል ፡ መኾናችንን ፡ ስላወቁልን ፡ እናመሰግንዎታለን ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉ ፡ በክርስቶስ ፡ ኹለት ፡ ያልተደባለቁ ፡ ባሕርያት ፡ መገኘታቸውን ፡ ለመካድ ፡ አይደለም ፡ ስለሚሉት ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የምንልበትን ፡ ምክንያት ፡ የቱሳሔን ፡ የውላጤን ፡ ነገር ፡ በጸፍንበት ፡ አንቀጽ ፡ በሰፊው ፡ የዘረዘርነው ፡ ስለኾነ ፡ አኹን ፡ ደግሞ ፡ መጻፍ ፡ አላስፈለገም ።

አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ማለታቸው ፡ ኹለት ፡ አካል ፡ የሚለውን ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ብቻ ፡ ለመቃወም ፡ ነው ፡ ያሉትም ፡ ፍጹም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ በእርግጥ ፡ የምንቃወም ፡ በአንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚለውንም ፡ ባህል ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የንስጥሮስን ፡ ባህል ፡ ብቻ ፡ አይደለም ።

ደ ራ ሲ ።

፳/ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባይ ፡ ተብላ ፡ የመጠራትዋ ፡ በቂ ፡ ምክንያት ፡ በኬልቄዶኑ ፡ ጉባኤ ፡ ተሻሽሎ ፡ የተወሰነውን ፡ አነጋገር ፡ ትታ ፡ ከኬልቄዶኑ ፡ ጉባኤ ፡ በፊት ፡ በቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ይነገርበት ፡ የነበረውን ፡ አነጋገር ፡ በመያዝዋ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳/ ይህ ፡ አነጋገር ፡ ምንም ፡ ሐሰት ፡ ያልተቀላቀለበት ፡ እውነተኛ ፡ ቃል ፡ ነው ፡ ወደፊትም ፡ ቢኾን ፡ እስከ ፡ ቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ድረስ ፡ ጸንቶ ፡ የኖረውን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚለውን ፡ ባህል ፡ ልንለውጠው ፡ አንፈቅድም ። ምክንያቱም ፡ የመንፈሳዊ ፡ አስተዳደር ፡ ምግባር ፡ እንደ ፡ ጊዜው ፡ አኳኋን ፡ አይቶ ፡ ቢሻሻል ፡ ይቻላል ፡ እንጂ ፡ በጌታችን ፡ በኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ቃል ፡ ተመሥርቶ ፡ በሐዋርያት ፡ ስብከት ፡ ጸንቶ ፡ በሊቃውንት ፡ ጉባኤ ፡ ተስፋፍቶ ፡ የቆየውን ፡ ሃይማኖት ፡ ላሻሽል ፡ ማለት ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ወካልእሰ ፡ መሠረተ ፡ አልቦ ፡ ዘይክል ፡ ሣርሮ ፡ ዘእንበለ ፡ ዘተሣረረ ፡ ወመሠረቱሂ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ውእቱ ፡ ፩ ፡ ቆሮ ፡ ፫ ፡ ፲፩ ።

አነክረክሙ ፡ እፎ ፡ ከመዝ ፡ ፍጡነ ፡ ትፈልሱ ፡ እምሃይማኖተ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘጸውዐክሙ ፡ በጸጋሁ ፡ ውስተ ፡ ካልእ ፡ ትምህርት ፡ ዘኢኮነ ፡ ሀልወ ፡ ዘእንበለ ፡ ዘየሀውኩክሙ ፡ ወይፈቅዱ ፡ ይዕልዉ ፡ ትምህርቶ ፡ ለክርስቶስ ፡ አንትሙሰ ፡ ዐሠረ ፡ ዚአነ ፡ ትልዉ ፡ አንትሙሰ ፡ መልአክ ፡ እምሰማይ ፡ ለእመ ፡ መሀረክሙ ፡ ካልአ ፡ እምዘ ፡ መሀርናክሙ ፡ ውጉዘ ፡ ለይኩን ፡ ብሎ ፡ ያወጀልንን ፡ ዐዋጅ ፡ ማፍረስ ፡ ስለሆነ ፡ ነው ። ገላ ፡ ፩ ፡ ፮ ።

ይህ ፡ የሚመኙት ፡ አንድነትም ፡ የካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ ያመጣችውን ፡ ማሻሻል ፡ ትታ ፡ አባቶቻችን ፡ እነቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ በሔዱበት ፡ ጥንታዊ ፡ መንገድ ፡ ካልገቡ ፡ በቀር ፡ የሚገኝ ፡ አይመስለኝም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፩/ በግብር ፡ ግን ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሕዶ ፡ የሚያምኑት ፡ ትምርት ፡ የቀና ፡ መኾኑ ፡ በፍጹም ፡ የማያጠራጥር ፡ ነው ፡ ይህም ፡ የሚታወቀው ፡ ባህላቸውንና ፡ ለካቶሊክ ፡ ትምህርት ፡ የሚቃወሙትን ፡ ምክንያት ፡ በመመርመር ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፩/ ይህ ፡ የሚመኙት ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አንድነት ፡ እኛም ፡ የምንመኘው ፡ ታላቅ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ነው ። እኛ ፡ ካባቶቻችን ፡ ያገኘነውን ፡ ጥንታዊ ፡ ባህል ፡ ትተን ፡ ወደዚያ ፡ እንዳንመጣ ፡ ይህ ፡ የተሻሻለው ፡ የካቶሊካውያን ፡ ባህል ፡ ከመጻሕፍት ፡ ግብ ፡ የወጣ ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ በመኾኑ ፡ ልንቀበለው ፡ አልቻልንም ።

እርስዎ ፡ ግን ፡ ይህ ፡ እኛ ፡ የያዝነው ፡ ባህል ፡ በመሠረቱ ፡ ከጉባኤ ፡ ኬልቄዶን ፡ በፊት ፡ የነበሩ ፡ አባቶች ፡ እነቅዱስ ፡ ቄርሎስ ፡ ይዘውት ፡ የነበረው ፡ ባህል ፡ ምንም ፡ ያልተሻሻለ ፡ መሆኑን ፡ የካቶሊክ ፡ ባህል ፡ ግን ፡ አሁን ፡ የቀና ፡ መኾኑ ፡ በፍጹም ፡ የማያጠራጥር ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ከተረዱት ፡ ወደዚሁ ፡ ተመልሰው ፡ ካባቶቻችን ፡ የተገኘ ፡ የቀና ፡ መኾኑ ፡ ያለጥርጥር ፡ በታወቀለት ፡ ባህል ፡ አንድ ፡ ብንኾን ፡ ምን ፡ የሚያስቸግርዎ ፡ ነገር ፡ አለ ፡ በእውነቱ ፡ እንዲህ ፡ እየታወቀዎ ፡ እልክ ፡ ይዞዎ ፡ እንቢ ፡ ቢሉ ፡ ያዋቂ ፡ አጥፊ ፡ ተብለው ፡ እንደሚፈረድብዎ ፡ ግልጥ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፪/ የሥርዓተ ፡ አምልኮንና ፡ የሃይማኖት ፡ ትምርት ፡ መጻሕፍቶቻቸውን ፡ እንዲሁም ፡ ሌሎች ፡ ጽሑፎቻቸውን ፡ ብንመለከት ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በክርስቶስ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ልዩ ፡ የኾኑ ፡ ከተዋሕዶም ፡ በኋላ ፡ ሳይቀላቀሉ ፡ የሚቀሩ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ የማይታመም ፡ መለኮትና ፡ የሚታመም ፡ ትስብእት ፡ መገኘታቸውን ፡ እንደሚያምኑ ፡ እናገኛለን ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፪/ የሥርዓተ ፡ አምልኮና ፡ የሃይማኖት ፡ ትምርት ፡ ያሏቸውን ፡ መጻሕፍቶች ፡ ገልጠዋቸው ፡ ቢኾን ፡ መልስ ፡ ለመስጠት ፡ በተመቸ ፡ ነበረ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ስላልገለጿቸው ፡ አስቸጋሪ ፡ ኾኗል ፡ ከተዋሕዶ ፡ በኋላ ፡ ሳይቀላቀሉ ፡ የሚቀሩ ፡ ፪ ፡ ባሕርያት ፡ ስለሚሉት ፡ መልሱን ፡ በም ፡ ፩ ፡ በቍ ፡ ፵ና ፡ ፵፩ ፡ ይመልከቱ ።

ደ ራ ሲ ።

፰/ ባሕርይ ፡ የሚለው ፡ ቃል ፡ በኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ ዘንድ ፡ የካቶሊክ ፡ መምህራን ፡ ከሚሰጡት ፡ ትርጉም ፡ ልዩ ፡ የኾነ ፡ አሳብ ፡ ያሰማል ፡ ደሞ ፡ አካል ፡ ወይም ፡ ኋኝ ፡ ከሚለው ፡ ጋራ ፡ ያወራርሱታል ፡ ስለዚህ ፡ በክርስቶስ ፡ ፪ ፡ ባሕርያት ፡ አሉ ፡ ሲባል ፡ ለኢትዮጵያውያን ፡ ፪ ፡ አካላት ፡ አሉ ፡ እንደሚለው ፡ እንደ ፡ ንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ኾኖ ፡ ይሰማቸዋል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፰/ ስለባሕርይና ፡ ስለአካል ፡ በም ፡ ፬ ፡ በቍ ፡ ፭፭ ፡ በሰፊው ፡ ስለተጻፈ ፡ ያነን ፡ ይመልከቱ።

ደ ራ ሲ ።

፱/ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ ፩ ፡ ባሕርይ ፡ የሚለው ፡ የኢትዮጵያኖቹ ፡ አነጋገር ፡ ጠንቅቀን ፡ ብናስተውልበት ፡ ፪ ፡ ባሕርያት ፡ ለሚለው ፡ ለካቶሊክ ፡ አነጋገር ፤ ተቃራኒ ፡ አይደለም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፱/ ፩ ባሕርይ ፡ የሚለው ፡ አነጋገር ፡ ለካቶሊኮች ፡ ባህል ፡ ተቃራኒ ፡ ካልኾነ ፡ እንደ ፡ ቀደሙ ፡ አባቶቻችን ፡ ክርስቶስ ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ አይሉምና ፡ አንስማማምን ፡ ምን ፡ ያጣላናል ።

ደ ራ ሲ ።

፲/ በጣም ፡ የታወቀውን ፡ የቅብዐትን ፡ ክርክር ፡ ስንመረምር ፡ ብለው ፡ ኢትዮጵያውያንን ፡ በሚለያይ ፡ ስሜት ፡ ለመጻፍ ፡ ሞክር ፡ አድርገዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲/ ይህ ፡ አነጋገር ፡ እርስዎን ፡ የሚያገባዎ ፡ አይደለም ፡ ብዬ ፡ እንደገለጽኩልዎ ፡ አሁንም ፡ እንደዚያው ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፩/ ኢትዮጵያውያን ፡ እውነተኛውን ፡ ያንድ ፡ ባሕርይን ፡ ባህል ፡ ያምናሉ ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ፡ ምክንያቱም ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የተለየችበት ፡ ጊዜ ፡ ወይም ፡ ምክንያት ፡ የሚገልጥ ፡ ደንበኛ ፡ ጽሑፍ ፡ በታሪክ ፡ ውስጥ ፡ የማይገኝ ፡ በመኾኑ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፩/ የዚህም ፡ መልሱ ፡ ባለፈው ፡ በም ፡ ፫ ፡ በገጽ ፡ ፭፮ና ፡ ፭፭ ፡ በቍ ፡ ፩ና ፡ ፪ ፡ ስለተጻፈ ፡ ያንኑ ፡ መመልከት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፪/ ፪ኛውም ፡ ምክንያት ፡ ያንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባህል ፡ በኢትዮጵያ ፡ ውስጥ ፡ ሊስፋፋ ፡ አለመቻሉ ፡ ነው ። ሊስፋፋ ፡ አለመቻሉም ፡ ከግብጽ ፡ ተሾመው ፡ የሚመጡትን ፡ ጳጳሳት ፡ ስለሚቈጣጠሩዋቸው ፡ ገና ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ሲገቡ ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ባህል ፡ ጋራ ፡ የሚስማማ ፡ ተአምኖተ ፡ ሃይማኖት ሊደግሙ ፡ ይገደዱ ፡ ነበረ ፡ በኢያሱ ፡ ቀዳማዊ ፡ ዘመነ ፡ መንግሥትም ፡ አባ ፡ ሲኖዳ ፡ የሚባለውን ፡ ግብጻዊ ፡ ጳጳስ ፡ የደብረ ፡ ሊባኖስ ፡ ወገን ፡ ያምኑት ፡ የነበረውን ፡ ባህል ፡ አልቀበልም ፡ በማለቱ ፡ እንዳባረሩት ፡ በታሪክ ፡ ይነገራል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፪/ ይህም ፡ ሐሰት ፡ ነው ፡ ከዚህ ፡ ቀደም ፡ መላልሼ ፡ እንዳስረዳሁት ፡ ኢትዮጵያ ፡ አሁን ፡ ይዛው ፡ የምትገኘውን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የሚለውን ፡ ባህል ፡ ይዞ ፡ ተገኝቶ ፡ የተነቀፈና ፡ የተባረረ ፡ የለም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፫/ እኒህ ፡ ከግብጻውያን ፡ ጳጳሳት ፡ ለመጠንቀቂያና ፡ ለመጠባበቂያ ፡ ተብለው ፡ የተደረጉ ፡ ሥራዎች ፡ ከየት ፡ ዘመን ፡ እንደ፫መሩ ፡ በእርግጥ ፡ ልናውቀው ፡ አልተሰጠንም ፡ ነገር ፡ ግን ፡ የካቶ

ሊክ ፡ ጳጳስ ፡ መምጣት ፡ አቋርጦ ፡ ቆይቶ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዩ ፡ የእስክንድርያው ፡ ጳጳስ ፡ ከገባበት ጊዜ ፡ ወዲህ ፡ የተለመደ ፡ ይኾናል ፡ ተብሎ ፡ ቢታሰብ ፡ ከእውነት ፡ የራቀ ፡ አይመስልም ፡ ብለዋል ፡

መ ላ ሽ ።

፲፫/ ኢትዮጵያ ፡ በእስክንድርያ ፡ መንበረ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ስትመራ ፡ መቆየቷን፡ይኸውም፡ የተጀመረ ፡ በ፲፱፻፶፩ ፡ ዓ/ም ፡ ግድም ፡ በፍሬምናጦስ ፡ መኾኑን ፡ እርስዎ ፡ ራስዎ ፡ በዚሁ፡ መጽሐፍ ፡ በገጽ ፡ ፵፫ ፡ አረጋግጠው ፡ ጽፈዋል ፡ የሮም ፡ ካቶሊክ ፡ ጳጳሳት ፡ ግን ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ፤ መግባት ፡ በሕግ ፡ መብት ፡ ያላቸው ፡ ለመኾኑ ፡ ስንኳን፡ ሌላ ፡ ሰው ፡ ርስዎ ፡ ራስዎም ፡ ቢኾኑ ፡ የተናገሩበት፡ አንቀጽ ፡ የለም ።

በ፱፻ ፡ ሱስንዮስም ፡ ጊዜ ፡ መጥቶ ፡ የነበረው ፡ አልፎንሱ ፡ የተባለው ፡ አመጣጡ ፡ ከሕግ፡ ውጭ ስለኾነ ፡ በሕግ ፡ ተባሮ ፡ የሔደ ፡ መኾኑ ፡ ግልጽ ፡ ነው ፡ እንዲህ ፡ በጉልህ ፡ በግልጥ ፡ የሚታወቀውን፡ ነገር ፡ ሲደረግ ፡ የኖረ ፡ አስመስሎ ፡ የካቶሊክ ፡ ጳጳስ ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ መምጣት ፡ አቋርጦ ፡ ቆይቶ ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዩ ፡ የእስክንድርያ ፡ ጳጳስ ፡ ከገባባት ፡ ጊዜ ፡ ወዲህ ፡ የተለመደ ፡ ይኾናል ፡ ብሎ ፡ መናገር ፡ አያሳፍርምን ፡ እኔስ ፡ እንኳን፡ መናገሩ ፡ ማሰቡም ፡ ያሳፍረኛል ፡ በጠቅላላው ፡ ይህ ፡ አነጋ ገር ፡ እንኳንስ ፡ ራሱ ፡ እውነተኛ ፡ ኾኖ ፡ ተቀባይ ፡ ሊያገኝ ፡ ሌላውንም ፡ የእውነት ፡ መሠረት ፡ ሳይ ኖረው ፡ በይኾናልና ፡ በይመስላል ፡ ብቻ ፡ የመሠረተውን ፡ ንግግር ፡ ኹሉ ፡ የሚንድ ፡ ሐሰት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፲፬/ ይህ ፡ ባህል ፡ የሚያስተምረውና ፡ የሚሰብከው ፡ ካላገኘ ፡ እንደምን ፡ ሊስፋፋ ፡ ይችላል፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የግብጽን ፡ ትምህርት ፡ ከተቃወሙት ፡ የጀቱ ፡ ትምርት ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ሊባል፡ እንደምን ፡ ይቻላል ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፬/ ግብጽና ፡ ኢትዮጵያ ፡ የተለያዩበት ፡ የሃይማኖት ፡ ምክንያት ፡ ሳይኖር ፡ እንዲህ ፡ እያሉ ፡ ማውራት ፡ ልክስክስ ፡ ሰው ፡ የሚያወራው ፡ የሰብቅ ፡ መንገድ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ እውነተኛ ፡ ንግግር፡ አይደለም ፡ እውነትማ ፡ ከኾነ ፡ ከእኛ ፡ እንደበት ፡ ይገኝ ፡ አልነበረምን።

ደ ራ ሲ ።

፲፭/ ኢትዮጵያውያን፡ለካቶሊክ ፡ ክርስቶስ፡ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ ትምርት ፡ የሚቃወሙት ፡ እንደ፡ንስጥሮስ ፡ ባህል ፡ ስለሚመስላቸው ፡ ነው ፡ የኢትዮጵያና ፡ የካቶሊክ ፡ ትምርት ፡ በመሠረቱ ፡ አንድ ፡ ሲኾን ፡ ለያይቷቸው ፡ ያለው ፡ ያነጋገር ፡ ልዩነት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ በሃይማኖት ፡ ትምርት ፡ አለመስማማት ፡ አይደለም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፭/ ይህ ፡ ኹሉ ፡ የነገር ፡ አካባቢ ፡ ኢትዮጵያን ፡ ከእስክንድርያ ፡ ለይቶ ፡ ከሮማ ፡ ቤተ፡ ክር ስቲያን ፡ ሥር ፡ ለመጣል ፡ ነው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ሃይማኖቷን ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ጠንቅቃ ፡ የተረዳችው ፡ ስለኾነ ፡ በይመስላልና ፡ በይኾናል ፡ የምትለወጥ ፡ አይደለችምና ፡ በከንቱ ፡ አይድከሙ ።

ደ ራ ሲ ።

፲፮/ በጠቅላላው ፡ በኢትዮጵያ፡ ስለ፡ክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ የሚታመነው ፡ ትምህርት፡በእስክ ንድርያ ፡ ከሚያስተምሩት፡ ባህል ፡ ጋራ ፡ ማናቸውም ፡ ተመሳሳይነት ፡ የለውም ፡ ብሎ ፡ መካድ ፡ አይቻልም ፡ ምክንያቱም ፡ የእስክንድርያ ፡ ሊቃውንት ፡ ክርስቶስን ፡ ይበልጥ ፡ በትስብእቱ፡በኩል ፡ መመልከት ፡ ከመውደዳቸውም ፡ የተነሣ ፡ በእርሱ ፡ ሁለት ፡ አካል ፡ አሉ ፡ ወደማለት ፡ ፡ ለደረሱት፡ ለአንጾኪያ ፡ ሊቃውንት ፡ ተቃራኒ ፡ ለመኾን ፡ ክርስቶስን ፡ በመለኮቱና ፡ ባንድነቱ ፡ በኩል ፡ ብቻ ፡ መመልከት ፡ ይመርጡ ፡ ስለነበር ፡ ትስብእቱን ፡ ቸል ፡ በማለትና ፡ በማጥፋት ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ እስከ ማለት ፡ ድረስ ፡ ደርሰው ፡ ነበርና ፡ እንዲህ ፡ ካለ ፡ ባህላቸው ፡ ምናምን ፡ ትንሽ ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ሳይዘልቅ ፡ አልቀረም ፡ ይኾናል ፡ ስለሚያሰኝ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፮/ ሐሰት ፡ ነገር ፡ ምንም ፡ ቢኾን ፡ ቀዋሚ ፡ ኾኖ ፡ ሊቀር ፡ የማይችል ፡ ስለኾነ ፡ እነሆ ፡ በላ ይኛው ፡ መሥመር ፡ በ፲፩ኛው ፡ ቍጥር ፡ የተናገሩትን ፡ ርስዎ ፡ ራስዎ ፡ አፍርሰው ፡ የእስክንድርያና፡

የኢትዮጵያ ፡ የሃይማኖት ፡ ትምርት ፡ አንድ ፡ መኾኑን ፡ መስከሩ ፡ ትስብእቱን ፡ ቸል ፡ በማለትና ፡ በማጥፋት ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ወደማለት ፡ ደርሰዋል ፡ ስለሚሉት ፡ ትስብእቱን ፡ ቸል ፡ የማንልና ፡ የማናጠፋ ፡ መኾናችንና ፡ አንድ፡ባሕርይ ፡ የምንልበትን ፡ ባለፈው ፡ ጽሑፋችን ፡ በሰፊው ፡ ዘርዝረን ያስረዳን ፡ ስለኾነ ፡ ከዚህ ፡ መድገም ፡ አያስፈልግም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፯/ ኢትዮጵያውያኖቹ ፡ የእስክንድርያ ፡ መምህራን ፡ እንደሚያደርጉት ፡ ዘለዓለማዊውን ፡ ቃል ፡ በመለኮቱ ፡ በኩል ፡ መመልከትን ፡ በመምረጥ ፡ ከባሕርየ ፡ ትስብእት ፡ ጋራ ፡ ከመዋሐዱ፡በፊ ትም ፡ ኾነ ፡ ወይም ፡ በኋላ ፡ አንድ ፡ ኋኝ ፡ ወይም ፡ አንድ ፡ ሕልው ፡ መኾኑን ፡ ወደ ፡ ማሳየት ፡ ያዘን ብላሉ ፡ ነገር ፡ ግን ፡ በምሥጢረ ፡ ሥጋዌ ፡ ከመዋሐዱም ፡ በኋላ ፡ ለባሕርየ፡ ትስብእት፡ እንደታ ማሚነት ፡ ያለ ፡ የሰውነትን ፡ ሥራዎች ፡ ወይም ፡ ግብሮች ፡ ስለሚሰጡት ፡ በክርስቶስ ፡ ባሕርየ ፡ ትስ ብእት ፡ ጠፋ ፡ እንደሚሉ ፡ የሚያስረዳ ፡ ምስክር ፡ ምንም ፡ አይገኝም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፯/ እርግጥ ፡ ነው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ክርስቶስ ፡ በመለኮቱ ፡ ቅድመ ፡ ዓለም ፡ የነበረ ፡ አምላክ ፡ መኾ ኑን ፡ ድኅረ ፡ ዓለም ፡ ከእመቤታችን ፡ በነሣው ፡ ሥጋ ፡ የሰውነትን ፡ ሥራ ፡ ኹሉ ፡ እንደ ፡ ሠራ ፡ ከተ ዋሕዶም ፡ በኋላ ፡ ተፈልጠ ፡ እንደሌለበት ፡ እናምናለን ።

፲፰/ ከዚህም ፡ በላይ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ ቃልና ፡ ትስብእት ፡ ከተዋሐዱ ፡ በኋላ ፡ ኹለቱ፡ባሕ ርያት ፡ ሳይለወጡና ፡ ሳይቀላቀሉ ፡ አንዱም ፡ ባንድ ፡ ውስጥ ፡ ሳይጠፉ ፡ በየራሳቸው ፡ ይኖራሉ ፡ ይላሉ ፡ ስለዚህ ፡ በክርስቶስ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ የተዋሐዱ ፡ ቢኾኑ ፡ ምንም ፡ ሳይደባለቁ ፡ የቆሙ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ መኖራቸውን ፡ እንደሚያምኑ ፡ የማያጠራጥር ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፰/ የዚህ ፡ መልስ ፡ የውላጤ ፡ የቱሳሔ ፡ ነገር ፡ በተጻፈበት ፡ አንቀጽ ፡ ተብራርቶ ፡ የተጻፈ ስለኾነ ፡ ከዚህ ፡ መድገም ፡ አላስፈለገም ።

ደ ራ ሲ ።

፲፱/ እስካሁን ፡ ድረስ ፡ ካልነው ፡ በክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡ አዋሐድ ፡ ትምርት፡ በኢትዮ ዮጵያና፡በሮምያ ፡ መካከል ፡ የሚገኘው ፡ የመለያያ ፡ መጋረጃ ፡ ምን ፡ ያህል ፡ የረቀቀ ፡ መኾኑ፡ ይረዳል ይህን ፡ መጋረጃ ፡ ቀዶ ፡ ለማስወገድ ፡ ኢትዮጵያንና ፡ ሮማንም ፡ ለማስታረቅ ፡ ባለፈው ፡ ዶጋግመን፡ የገለጥነውን ፡ አሳብ ፡ እንደ ፡ ገና ፡ ብናስታውሰው ፡ ጠቃሚ ፡ ነው ፡ ካሉ፡ በኋላ፡ ይህን፡ሲተረጕሙ ባሕርይና ፡ አካል ፡ የሚሉትን ፡ የተራቀቁ ፡ ቃላት ፡ በወገናቸው ፡ ትተው ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም፡ አምላክና ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ክርስቶስ፡የመለኮትና ፡ የትስብእት ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ ብለው፡ የትምህርቱን ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ቢያቀርቡላቸው ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ የካቶሊክን ፡ የክርስቶስ፡ ባሕርያት አዋሐድ ፡ ትምርት ፡ ያላንዳች ፡ መቃወም ፡ ይቀበሉት ፡ ነበረ ፡ ማለታችን ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፲፱/ እርስዎ ፡ በሐሳብዎ ፡ እኛ ፡ ኢትዮጵያውያን ፡ በአባባና ፡ በሻንጉሊት ፡ እንደሚታለሉ ፡ ሕፃናት ፡ ናቸው ፡ ብለው ፡ መገመትዎን ፡ ባነጋገርዎ ፡ ተረድተናል ፡ እኛ ፡ ግን ፡ እርስዎ ፡ እንደሚገ ምቱን ፡ አይደለንምና፡ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ቢሏቸው ፡ ያላንዳች፡ መቃወም ፡ ይቀበሉታል ፡ ለሚሉት ፡ ሐሳብ ፡ መልሱን ፡ የኬልቄዶንን ፡ ውሳኔ ፡ በጠቀሱበት ፡ በ፫ኛው ምዕራፍ ፡ በ፪ኛው፡ክፍል ፡ በ፭ኛው ፡ ቍጥር ፡ በንኡስ ፡ ቍ ፡ ፪ ፡ ጽፈንለዋልና ፡ ያንን ፡ ይመልከቱ ።

ኢትዮጵያውያን፡ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ነው ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ካሏቸው ፡ የአካልንና ፡ የባሕርይን ፡ ምሥጢር ፡ ሊደርሱበት ፡ አይችሉም ፡ ብለው ፡ ማሰብዎ ፡ እርስዎ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ሊቃ ውንት ፡ መጠን ፡ ለማወቅ ፡ ያልቻሉ ፡ መኾንዎን ፡ ከማስገመቱ ፡ በቀር ፡ የነገሩ ፡ ውጤት ፡ እንዳሰ ቡት ፡ ኾኖ ፡ አይገኝም ።

ደ ራ ሲ ።

፳/ ይኸ ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ልጆች ፡ ጋራ ፡ ለመቀራረብና ፡ ለመግባባት ፡ ይልቅ ፡ ያጠረ ፡ መንገድ፡ እንደመኾኑ ፡ መጠን ፡ በሥራ ፡ እንዲውል ፡ ዐደራ ፡ እንላለን ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳/ ኢትዮጵያውያን ፡ ክርስቶስ ፡ ባንድ ፡ አካል ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ነው ፡ ማለትና ፡ ለክርስቶስ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ ማለት ፡ አንድ ፡ ዐይነት ፡ ንግግር ፡ መኾኑን ፡ እያውቁትም ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ ቢሏቸው ፡ ይታለላሉ ፡ ብሎ ፡ ከመገመት ፡ የበለጠ ፡ የሚያናድድ ፡ ነገር ፡ ስለሌለ፡ አደራዎን ፡ በከንቱ ፡ ጥለውታል ፡ ይህ ፡ አነጋገር ፡ የተናጋሪውንም ፡ አስተያየት ፡ ግምት ፡ በጣም፡ ዝቅ ፡ የሚያደርግ ፡ መኾኑን ፡ በተጨማሪ ፡ ሳላሳስብ ፡ አላልፍም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፩/ በፕሮፓጋንዳ ፡ ፊደ ፡ ቤተ ፡ መዛግብት ፡ አንድ ፡ ትልቅ ፡ ቁም ፡ ነገር ፡ ያለውና ፡ አሳ ብችንንም፡የሚደግፍ ፡ ጽሑፍ ፡ ይገኛል ፡ እርሱም ፡ ቀጥሎ ፡ ያለው ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ነገሩን ፡ ሲዘረ ዝሩ ፡ ለኢትዮጵያውያን ፡ ስለ ፡ ባሕርያት ፡ ምንም ፡ ሳያነሡ ፡ ክርስቶስ ፡ ፍጹም ፡ አምላክ ፡ ፍጹም ፡ ሰው ፡ ነው ፡ ወይም ፡ ክርስቶስ ፡ የሰው ፡ ባሕርይ ፡ አለው ፡ ብሎ ፡ ማስተማር ፡ ይቻላልን ፡ ለሚል ፡ ሐተታ ፡ ማኅበሩ ፡ አዎን ፡ ሲል ፡ መልስ ፡ ሰጥቷል ።

እንዲሁም ፡ የመለኮት ፡ ባሕርይ ፡ አለው ፡ ብሎ ፡ ስለዚህ ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ አሉት ፡ ማለትን ሳያስከትሉስ ፡ ለሚል ፡ ሐተታም ፡ ኹለት ፡ ባሕርያት ፡ ተቀላቀሉ ፡ ወይም ፡ ተደባለቁ ፡ አይበሉ እንጂ ፡ አዎን ፡ ሃይማኖት ፡ ሳይበላሽ ፡ እንዲሁ ፡ ማስተማር ፡ ይቻላል ፡ ብሎ ፡ መልስ ፡ ሰጥቷል ብለዋል ።

፳፩/ ይህ ፡ የጠቀሱት ፡ ቃል ፡ በላይኛው ፡ መሥመር ፡ እኛ፡ስለተቃወምነው ፡ ስሕተታዊ ፡ አስተያየት ፡ ነቁ ፡ ምንጭ ፡ እኔ ፡ አይደለሁም ፡ ይህ ፡ ጉባኤ ፡ ነው ፡ ብሎ ፡ ዋቢ ፡ ለማሳለፍ ፡ ይረዳ እንደኾነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ይህን ፡ አስተያየት ፡ እውነተኛ ፡ ሕጋዊ ፡ አስተያየት ፡ ሊያደርገው ፡ አይች ልም ፡ ምክንያቱም ፡ ያስተያየቱ ፡ ውጤት ፡ በ፳ኛው ፡ ቊ ፡ እንደገለጽነው ፡ ስለኾነ ፡ ነው ።

እንግዲህ ፡ የጉባኤውን ፡ አስተያየት ፡ ወደ ፡ መመርመር ፡ እንመለስ ፡ እውነተኛ ፡ መምህር ፡ ተማሪዎቹ ፡ እርሱ ፡ ከደረሰበት ፡ እውቀት ፡ እስኪደርሱለት ፡ ድረስ ፡ ምንም ፡ የተደበቀ ፡ ነገር ፡ ሳይ ኖር ፡ በተቻለው ፡ መጠን ፡ ግልጥ ፡ አድርጎ ፡ ያስተምራል ። እንዲህ ፡ አድርጎ ፡ ያስተማረ ፡ መምህር ፡ ፀሩን ፡ ከመልካም ፡ ምድር ፡ ላይ ፡ የጣለ ፡ ገበሬ ፡ እርሱ ፡ ነው ፡ በዚህ ፡ ዓይነት ፡ ትምህርት ፡ ተምር ፡ ያመነ ፡ ደቀ ፡ መዝሙርም ፡ መናፍቃንን ፡ ተከራክሮ ፡ ይረታል ፡ በሃይማኖቱ ፡ ምክንያት ፡ መከራ ፡ ቢመጣበት ፡ ይመክታል ። ማቴ ፡ ፲፫ ፡ ፳ ፡ ፱ ።

ከዚህ ፡ በወጣ ፡ አኳኋን፡ የትምህርቱን ፡ ስሕተትነት ፡ ራሱ ፡ ተረድቶት ፡ ምሥጢሩ ፡ እንዳይዋ ለጽበት ፡ እውነት ፡ በማስመሰል ፡ ተንኰል ፡ ሸፋፍኖ ፡ አስተምሮ ፡ ያሳመነ ፡ መምህር ፡ መርዙን ፡ በማር ፡ ለውሶ ፡ እንደሚያውጥ ፡ ጠላት፡ ይቆጠራል።እንጂ ፡ እውነተኛ ፡ መምህር ፡ ሊባል ፡ አይቻልም ጌታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ በማቴዎስ ፡ ወንጌል ፡ በምዕራፍ ፡ ፳፫፡ ቊ፡፳፭፡ቊ፡፳፱፡ያለውን፡ኃይለ፡ ቃል ፡ ያወጀባቸው ፡ ወይም ፡ ያዳኘባቸው ፡ መምህራን ፡ እነዚህ ፡ ናቸው ።

በዚህ ፡ ዐይነት ፡ ትምርት ፡ ያመነ ፡ ደቀ ፡ መዝሙርም ፡ ሃይማኖቱን ፡ በሚገባ ፡ ስላልተረዳው ፡ መከራ ፡ ቢመጣበት ፡ ፈጥኖ ፡ ይክዳል ፡ ተከራካሪ ፡ ቢነግበት ፡ ፈጥኖ ፡ ይረታል ፡ እንጂ ፡ መከራ ፡ ቢመጣበት ፡ ሊታገሥ ፡ ክርክር ፡ ቢቀርብለት ፡ ሊመልስ ፡ አይችልም ። ማቴ ፡ ፲፫ ፡ ፳ ።

እንግዲህ ፡ የጠቀሱት ፡ ጉባኤ ፡ የትምርቱን ፡ አሰጣጥ ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ የሚመራው ፡ ከኾነ ፡ ያታላዮች ፡ ጉባኤ ፡ ሊባል ፡ ይገባዋል ፡ እንጂ ፡ የእውነተኞች ፡ መምህራን ፡ ጉባኤ ፡ ሊባል ፡ አይገ ባውም ።

ደ ራ ሲ ።

፳፪/ ስለዚህ ፡ ኢትዮጵያውያንና ፡ ካቶሊክ ፡ በዚሁ ፡ በረዥም ፡ ዘመናት ፡ ለመለያየታቸው ፡ ዋና ፡ ምክንያት ፡ በኾነው ፡ ጉዳይ ፡ ላይ ፡ መስማማትን ፡ ለማግኘት ፡ በጣም ፡ አስቸጋሪ ፡ ወይም ፡ የማይቻል ፡ አይመስለንም ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፪/ ይህ ፡ መስማማት ፡ ያለችግር ፡ ሊገኝ ፡ ይቻል ፡ የነበረው ፡ የኢትዮጵያውያን ፡ ዕውቀት እርስዎ ፡ ከሰጡት ፡ አስተያየት ፡ ግምት ፡ ውስጥ ፡ ወይም ፡ በታች ፡ ኹኖ ፡ ቢገኝ ፡ ነበረ ። አሁን ፡ ግን ከላይ ፡ እንደገለጽኩልዎ ፡ የኢትዮጵያውያን ፡ ዕውቀት ፡ እርስዎ ፡ ከሰጡት ፡ አስተያየት ፡ በጣም ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ኾኖ ፡ ስለሚገኝ ፡ ምኞትዎ ፡ ከንቱ ፡ ምኞት ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፫/ ይህ ፡ አለመስማማታቸው ፡ ካነጋገር ፡ ልዩነት ፡ ብቻ ፡ የተነሣ ፡ ስለኾነ ፡ እርሱን ፡ ለማጥፋት ፡ ካቶሊኮችም ፡ ኢትዮጵያውያኖችም ፡ አብረው ፡ በማጥናት ፡ ምሥጢረ ፡ አካላዊ ፡ ተዋሕዶን ፡ ለመግለጥ ፡ የሚበቁና ፡ ትክክለኛ ፡ የኾኑ ፡ ቃሎችን ፡ የሚወስኑበት ፡ አንድ ፡ ማኅበር ፡ ቢቋቋም ፡ የክርስቲያኖች ፡ መቀራረብ ፡ ተብሎ ፡ ቢጠራ ፡ የተሻለ ፡ ነገር ፡ ኾኖ ፡ ይታየናል ።

ነገር ፡ ግን ፡ ወደሚፈለገው ፡ ግብ ፡ ለመድረስ ፡ የእርስ ፡ በርስ ፡ ፍጹም ፡ መግባባት ፡ እንዲኖር ፡ አስፈላጊ ፡ ነው ፡ እንዲሁም ፡ የተለመደው ፡ የእርስ ፡ በርስ ፡ መተማማትና ፡ ባልኾነው ፡ መነቃቀፍ ፡ ቀርቶ ፡ እንደ ፡ ሥርዓት ፡ አምልኮና ፡ እንዳገሩ ፡ ልማዶች ፡ እንደ ፡ አባቶችም ፡ ወጎች፡ያሉ፡ ከሃይማኖት ፡ ትምርት ፡ ጋራ ፡ በጥብቅ ፡ የተያያዙ፡ ካልኾኑ ፡ ጥቃቅን ፡ ነገሮችን ፡ በወገናቸው ፡ ትቶ ፡ በመሠረታዊው ፡ በሃይማኖት ፡ ትምህርት ፡ መስማማት ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፫/ ምናልባት ፡ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ዘይፈቅድ ፡ አምኒከመ ፡ ይኩን ፡ ሊቀ ፡ ይኩንክመ ፡ ላእክ ፡ ያለውን ፡ በመዘንጋት ፡ ከኹሉ ፡ በላይ ፡ መኾንን ፡ አጥብቃ ፡ ስለምትፈልገው ፡ በሮማ ፡ መንበር ፡ የተቀመጠውን ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ዳግማዊ ፡ ክርስቶስ ፡ እስከ ፡ ማለት ፡ ደርሳለች ።

ከሊቃነ ፡ ጳጳሳቱም ፡ እግዚአብሔር ፡ የሰማይንና ፡ የምድርን ፡ መንግሥት ፡ ሰጠን ፡ እያሉ ፡ ተውሀበ ፡ ሊተ ፡ ኵሉ ፡ ሥልጣን ፡ በሰማይ ፡ ወምድር ፡ ያለውን ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ የመሰለ ፡ አነጋገር ፡ ለመናገር ፡ የደፈሩ ፡ አሉና ፡ የሮሙ ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ከሌሎች ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ጋራ ፡ ተባብሮ ፡ መሥራቱ ፡ ቀር ፡ ያሰኛት ፡ እንደኾነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በዚህ ፡ ሐሳብ ፡ ፈጽማ ፡ የምትስማማበት ፡ መኾኑን ፡ ስገልጽልዎ ፡ በውነቱ ፡ ደስ ፡ ይለኛል ።

ደ ራ ሲ ።

፳፬/ ከመ ፡ ኵሎሙ ፡ ይኩኑ ፡ ፩ደ ፡ በከመ፡እንተ ብየ ፡ ወአነሂ ፡ ብከ ፡ ሲል ፡ ክርስቶስ ፡ የተመኘው ፡ አንድነት ፡ ተገኝቶ ፡ ፩ ፡ መርዔት ፡ ለ፩ ፡ ኖላዊ ።

ባንድ ፡ እረኛ ፡ የሚጠበቅ ፡ አንድ ፡ መንጋ ፡ ለመኾን ፡ ተስፋ ፡ ልናደርግ ፡ የምንችለው ፡ እንዲህ ፡ ቢደረግ ፡ ብቻ ፡ ነው ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

፳፬/ አንድ ፡ ኖላዊ ፡ የተባለ ፡ ቸር ፡ ጠባቂ ፡ እኔ ፡ ነኝ ፡ አብ ፡ እኔን ፡ እንደሚያውቀኝ ፡ እኔም ፡ አብን ፡ እንደማውቀው፡በጐች ፡ እኔን ፡ ያውቁኛል ፤ እኔም ፡ በጐቼን ፡ አውቃቸዋለሁ ፤ ስውነቴን ፡ ለበጐቼ፡ ቤዛ ፡ አድርጌ ፡ ለሕማም ፡ ለሞት ፡ እሰጣለሁ ፡ ያለ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ብቻ ፡ ነው ።

፩/ መርዔት ፡ የተባሉም ፡ ከዚህ ፡ ቦታ ፡ ያልኾኑ ፡ ሌሎች ፡ በጎች ፡ አሉኝ ፡ እነዚያንም ፡ አመጣቸው ፡ ዘንድ፡አለኝ ፡ የተባሉ ፡ ባራቱ ፡ ማዓዝን ፡ ያሉ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ናቸው ። ባራቱ ፡ ማዓዝን ፡ ያሉ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ኹሉ ፡ ባንድ ፡ አነጋገር ፡ የተለያዩ ፡ ቢመስሉም ፡ ኹሉም ፡ በየበኩላቸው ፡ አንድ ፡ ክርስቶስን ፡ አምነው ፡ በስሙ ፡ ተጠርተው ፡ የሚኖሩ ፡ ስለኾነ ፡ ወይከውና ፡ ፩ደ ፡ መርዔተ፡ ለ፩ ፡ ኖላዊ ፡ ያለው ፡ ቃል ፡ ተፈጻሚ ፡ ኾኖ ፡ ይታያል ። ዮሐ ፡ ፲ ፡ ፲፩-፲፮ ። እርስዎ ፡፡ ግን ፡ ተስፋ ፡ የሚያደርጉ ፡ ኖላዊ ፡ ኄር ፡ መባልን ፡ ከኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ አውጥተው ፡ ለሮም ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ሰጥተው ፡ ባራቱ ፡ ማዓዝን ፡ ያሉ ፡ ክርስስቲያኖች ፡ ኹሉ ፡ ከሮሙ፡ ርእሰ፡ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ እግር ፡ ሥር ፡ እንዲንበረከኩ ፡ መኾኑን ፡ ገልጸዋል ። ምናልባት ፡ የገለጹት ፡ ሐሳብ፡ ተቀባይ፡ አግኝቶ ስብሰባው ፡ ቢጀመር ፡ የሚሰ ጠው ፡ ውጤት ፡ ገሚሱ ፡ ፩ ፡ አካል ፡ ፩ ፡ ባሕርይ ፡ ሲል ፡ ገሚሱ ፡ ፪ ፡ አካል ፡ ፪ ፡ ባሕርይ ፡ ገሚሱም ፡ ፩ ፡ አካል ፡ ፪ ፡ ባሕርይ ፡ የሚለውንና ፡ ሌላውንም ፡ የተለያየ ፡ አነጋገር ፡ ደምሶ ፡ ለክርስቲያን ፡ ኹሉ ፡ ለሃይማኖቱ ፡ መግለጫ ፡ አንድ ፡ አነጋገር ፡ ይፈጥርለት ፡ እንደኾነ ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ኹሉም ፡ ተስማምቶ ፡ የሮሙን ፡ ርእሰ ፡ ሊቃነ ፡ ጳጳሳት ፡ ያመልካል ፡ ብለው ፡ የሚጠባበቁት ፡ ተስፋ ፡ ምንም ፡ ዋጋ ፡ የሌለው ፡ ተስፋ ፡ ነው ።

ደ ራ ሲ ።

፳፭/ እግዜአብሔር ፡ ይህ ፡ ተስፋ ፡ በቅርብ ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ተፈጽሞ ፡ ክርስ ቲያኖች ፡ ኹሉ ተባብረውና ፡ አንድ ፡ ኾነው ፡ ለማየት ፡ ያብቃን ፡ ብለዋል ።

መ ላ ሽ ።

ከላይ ፡ እንደ ፡ ገለጽኩልዎ ፡ ተስፋዎን ፡ እንዲያሻሽሉት ፡ አሳስብዎታለሁ ፡ እንጂ ፡ ክርስቲያኖች ፡ ኹሉ ፡ ተባብረውና ፡ አንድ ፡ ኾነው ፡ ለማየት ፡ ያብቃን ፡ ብሎ ፡ በመመኘት ፡ ኹላችንም ፡ ተባባሪዎች ፡ ነን ።

አ ሜ ን ያ ብ ቃ ን ።

የክርስቲያኖች ፣ መቀራረብ ፣ ተብሎ ፣ ለሚቋቋመው ፣ ማኅበር ፣

ማጠቃለያ ፣ አሳብ ።

ከመ ፣ ብ ፣ አ ፣

ማንም ፣ ሰው ፣ ቢኾን ፣ አንድ ፣ ነገር ፣ ሲናገር ፣ ወይም ፣ አንድ ፣ መጽሐፍ ፣ ሲጽፍ ፣ መነሻውና መድረሻው ፣ ሳይቃወስ ፣ የነገሩ ፣ አመራር ፣ ሳይልከሰከስ ፣ በሰማዕያኑ ፣ ዘንድ ፣ ባለመስልቸት ፣ ተደ ማጭነትን ፣ አግኝቶ ፣ መልካም ፣ ውጤትን ፣ እንዲያስገኝለት ፣ መጠንቀቅ ፣ አለበት ።
ሐሳቡ ፣ አልጠቃለልለት ፣ ብሎ ፣ አንዱን ፣ ነገር ፣ አንዱ ፣ እየኰተተው ፣ ከግቡ ፣ የወጣ ፣ እንደ ኾን ፣ ግን ፣ ተመልካቹን ፣ አሰልችቶ ፣ ዋጋ ፣ ቢስ ፣ ኾኖ ፣ ይቀራል ።

በዚሁ ፣ መሠረት ፣ ዶክተር ፣ አባ ፣ አየለም ፣ ይህን ፣ መጽሐፍ ፣ ሲጽፉ ፣ የተነሡበት ፣ ዋናው ፣ ዓላማ ፣ ስለ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ አንድነት ፣ መኾኑን ፣ ሲገልጹ ፣ መጻሕፍት ፣ አንድ ፣ አምላክ ፣ አንድ ፣ ሃይማኖት ፣ አንድ ፣ ጥምቀት ፣ ብቻ ፣ መኖራቸውን ፣ ሲያስተምሩን ፣ ክርስቲያኖች ፣ እርስ በርሳቸው ፣ ኅብረት ፣ አለማግኘታቸው ፣ ያሳዝናል ።

የክርስቶስ ፣ ተከታዮች ፣ ለኾኑ ፣ ክርስቲያኖች ፣ ኹሉ ፣ መለዮ ፣ እንዲኾን ፣ የፈለገውና ፣ ያማጠ ነው ፣ አንድነት ፣ ይህም ፣ በመሳሰሉ ፣ በማይረቡ ፣ ነገሮች ፣ ተባታትና ፣ ማየት ፣ በጣም ፣ የሚያሳዝን ፣ ነው ። የዚህ ፣ መጽሐፍ ፣ ዋና ፣ ዓላማው ፣ ይህን ፣ ኹላችን ፣ የምንመኘውን ፣ አንድነት ፣ ማስገኘት ፣ ነው ።

ዛሬ ፣ የወንጌልን ፣ መንፈሳዊ ፣ ሀብት ፣ ለመጠበቅና ፣ ወደሚያመለክተው ፣ ከፍተኛ ፣ ዓላማ ፣ ለመድ ረስ ፣ ክርስቲያኖች ፣ እንዲያብሩና ፣ ኃይላቸውን ፣ ኹሉ ፣ አንድ ፣ እንዲያደርጉ ፣ በጣም ፣ አስፈላጊ ፣ ነው ፣ ሲሉ ፣ በመቅድሙ ፣ ገልጸው ፣ ነበረ ።

በመጽሐፋቸው ፣ መጨረሻ ፣ በ፪፻፫ ፣ ገጽ ፣ ላይ ፣ ካቶሊኮችም ፣ ኢትዮጵያውያኖቹም ፣ አብ ረው ፣ በማጥናት ፣ ምሥጢረ ፣ አካላዊ ፣ ተዋሕዶን ፣ ለመግለጥ ፣ የሚበቁና ፣ ትክክለኛ ፣ የኾኑ ፣ ቃሎች የሚወሰኑበት ፣ አንድ ፣ ማኅበር ፣ ቢቋቋም ፣ የክርስቲያኖች ፣ መቀራረብ ፣ ማኅበር ፣ ተብሎ ፣ ቢጠራ ፣ የተሻለ ፣ ነገር ፣ ኾኖ ፣ ይታየናል ፣ ብለው ፣ ነበረ ።

ይህም ፣ ሐሳብ ፣ የዶክተር ፣ አባ ፣ አየለ ፣ ሐሳብ ፣ ብቻ ፣ ኾኖ ፣ እንዳይቀር ፣ ጥቀ ፣ ልዑል ፣ የሚል ፣ ቅጽል ፣ የተሰጣቸው ፣ ካርዲናል ፣ ኤውጀንዮስ ፣ ቲስራንም ፣ ይኸ ፣ ክቡር ፣ አባ ፣ አየለ ፣ ተክለ ፣ ሃይማኖት ፣ የደረሱት ፣ መጽሐፍ ፣ ከረዥም ፣ ዘመናት ፣ ዠምሮ ፣ ኢትዮጵያንና ፣ ሮማን ፣ ለያይቶ ፣ የሚገኘውን ፣ ዋና ፣ ክርክር ፣ ለማቆም ፣ በጣም ፣ እንደሚረዳ ፣ ስለማያጠራጥር ፣ እንዲህ ፣ ያለ ፣ አሳብ ፣ ማበራታታትና ፣ ርዳታ ፣ ሊያገኝ ፣ በእውነት ፣ የሚገባው ፣ ነው ፣ ብለው ፣ ለነገሩ ፣ ድጋፊ ፣ መኾናቸውን ፣ ገልጸዋል ።
ይህ ፣ ሐሳብ ፣ በዚህ ፣ አያያዝ ፣ የሚዘልቅ ፣ ቢኾን ፣ ኖሮ ፣ ማንንም ፣ ክርስቲያን ፣ የኾነን ፣ ሰው ኹሉ ፣ እጅግ ፣ በጣም ፣ ደስ ፣ የሚያሰኝ ፣ ተናፋቂ ፣ ሐሳብ ፣ ነበረ ።

በእውነቱ ፣ ይህ ፣ መልካም ፣ ሐሳብ ፣ ከግቡ ፣ እንዲደርስ ፣ ከልብ ፣ አስበውበት ፣ ቢኾን ፣ ኖሮ ፣ የኢትዮጵያንም ፣ መብትና ፣ ክብር ፣ እንደሮማ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ክብር ፣ ጠብቀው ፣ የኢትዮጵያና የሮማ ፣ አብያተ ፣ ክርስቲያናት ፣ የሚለያዩባቸውን ፣ ባህሎች ፣ አንድ ፣ ባንድ ፣ እየለዩ ፣ የሮማ ፣ ቤተ ክርስቲያን ፣ እንዲህ ፣ ያለውን ፣ ባህል ፣ በመጽሐፍ ፣ ቅዱስ ፣ በእንዲህ ፣ ያለ ፣ ምዕራፍ ፣ በእንዲህ ፣ ያለ ቍጥር ፣ አግኝታ ፣ ይዛዋለች ፣ የኢትዮጵያ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ይህን ፣ የማትቀበልበት ፣ ምክንያት ፣ ምንድነው ፣ በሚል ፣ አስተያየት ፣ ወይም ፣ የኢትዮጵያ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ እንዲህ ፣ እንዲህ ፣ የሚ ለውን ፣ ባህል ፣ ከምን ፣ አገኘችውና ፣ ያዘችው ፣ በሚል ፣ አኳኋን ፣ ጥያቄዋን ፣ እንድታቀርብ ።

የኢትዮጵያ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያንም ፣ እንደዚሁ ፣ የራሷ ፣ ባህል ፣ የተመሠረተበትን ፣ ከቅዱሳት ፣ መጻ ሕፍት ፣ እየጠቀሰች ፣ በማስረዳት ። የሮማ ፣ ቤተ ፣ ክርስቲያን ፣ ባህሏን ፣ የመሠረተችበትን ፣ ከቅዱሳት መጻሕፍት ፣ ጠቅሳ ፣ እንድታስረዳት ፣ በመጠየቅ ፣ ግራ ፣ ቀኙም ፣ ሐሳባቸውን ፣ ከዚያም ፣ ከዚያም ፣ ተወጣ ጥቶ ፣ ለተቋቋመው ፣ የክርስቲያኖች ፣ መቀራረብ ፣ ማኅበር ፣ ተብሎ ፣ እንዲጠራ ፣ ለተመኙለት ፣ ጉባኤ እንዲቀርብና ፣ ጉባኤው ፣ በመንፈሳዊ ፣ ዳኝነት ፣ ወይም ፣ በሰላማዊ ፣ ሸምግልና ፣ የሚወስንበትን ፣ መንገድ ፣ በጠረጉ ፣ ነበረ ።

ነገር ፣ ግን ፣ ይህ ፣ ሐሳብ ፣ ካንገት ፣ በላይ ፣ እንጂ ፣ ልባዊ ፣ ስላልኾነ ፣ ይህን ፣ ፍቅር ፣ አንድነት ፣ የሚገኝበትን ፣ ሰላማዊ ፣ መንገድ ፣ ወደ ፣ ጐን ፣ ትተው ፣ ለዶክተር ፣ አባ ፣ አየለ ፣ ረዳትና ፣ አበረታች የኾኑት ፣ ካርዲናል ፣ ኤውጀንዮስ ፣ ቲስራን ፣ ኢትዮጵያን ፣ ከእመቤትዋ ፣ ኰበሳ ፣ ጠፍታ ፣ በንብታ

መታረቅ ፡ እምሯት ፡ አማላጅ ፡ እንደምትልክ ፡ ገረድ ፡ ቆጥረዋት ፡ ኢትዮጵያ ፡ በበኩልዋ ፡ ከሮማ ፡ ጋራ ፡ ለመታረቅ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ በልብ ፡ ተመኝታለች ፡ ብለዋል ።

የሮማንም ፡ ቤት ፡ ክርስቲያን ፡ ጠፍታ ፡ ለተገኘች ፡ ገረዷ ፡ ይቅርታ ፡ እንደምታደርግና ፡ በበጎ ፡ አስተያየት ፡ እንደምትመለከት ፡ ርኅርኅት ፡ እመቤት ፡ አድርገዋት ፡ የካቶሊክ ፡ ቤት ፡ ክርስቲያን ፡ ኢትዮጵያን ፡ ኹል ፡ ጊዜ ፡ በመልካም ፡ ዐይንና ፡ በልዩ ፡ ፍቅር ፡ እንደ ፡ ተመለከተቻት ፡ ናት ፡ እያሉ ፡ ተናግረዋል ።

ዶክተር ፡ አባ ፡ አየለም ፡ ይህንኑ ፡ ሐሳብ ፡ በመደገፍ ፡ ኢትዮጵያና ፡ ግብጽን ፡ ለሰላማዊ ፡ ንጉሥ ፡ አልገዛም ፡ ብሎ ፡ እንደ ፡ ሸፈተ ፡ ወንበዴ ፡ ቆጥረዋቸው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከሮማ ፡ የተለየችው ፡ ሳታውቀውና ፡ ሳትፈልገው ፡ ነው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከግብጽ ፡ ጋራ ፡ ኾና ፡ ዓላማዋን ፡ አምርታ ፡ ያመፀች በት ፡ የሸፈተችበት ፡ ጊዜ ፡ የለም ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ በኋላ ፡ የእስክንድርያን ፡ ጳጳ ሳት ፡ መቀበሏ ፡ የቅዱስ ፡ ፍሬ ፡ ምናጦስ ፡ የተገቡ ፡ ወራሾች ፡ የትምርቱና ፡ የስብከቱ ፡ ቀጣዮች ፡ መስ ለዋቸው ፡ በልበ ፡ ገርነት ፡ ነው ፡ እንጂ ፡ ከግብጽ ፡ ጋራ ፡ አብረው ፡ ለማመጥ ፡ አይደለም ።

ኢትዮጵያ ፡ ለጥፋትዋ ፡ ምክንያት ፡ የሚኾናት ፡ አለማወቋ ፡ አላት ፡ ግብጽ ፡ ግን ፡ አውቃ ፡ ያደረገችው ፡ ስለኾነ ፡ ለጥፋትዋ ፡ ምንም ፡ ምክንያት ፡ አይገኝላትም ፡ እያሉ ፡ ጽፈዋል ።

የኢትዮጵያ ፡ ነገሥታትም ፡ እነ ፡ ዓፄ ፡ ካሌብና ፡ ሌሎችም ፡ ኢትዮጵያ ፡ ውያን ፡ ካቶሊካውያን ፡ ነበሩ ፡ ምሥጢሩን ፡ ባያውቁት ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ ነን ፡ ይላሉ ፡ እንጂ ፡ ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ ባዮች ፡ ናቸው ፡ ይኸውም ፡ በቅኔያቸው ፡ ይታወቃል ፡ ብለው ፡ የብዙ ፡ ሊቃውንት ፡ ቅኔ ፡ ንባቡንም ፡ ምሥ ጢሩንም ፡ እያበላሹ ፡ ጽፈዋል ።

ከዚህም ፡ ሌላ ፡ በቤተ ፡ መንግሥቱና ፡ በቤተ ፡ ክህነቱ ፡ አስተዳደር ፡ ገብተው ፡ ቤተ ፡ መንግ ሥትንና ፡ ቤተ ፡ ክህነትን ፡ ለማለያየት ፡ ሊቃውንቱን ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ ለማበጣበጥ ፡ ሞክረዋል ።

ይህ ፡ ሕገ ፡ ወጥ ፡ አመራር ፡ መልስ ፡ ስጪውንም ፡ በዚሁ ፡ መንገድ ፡ እንዲራመድ ፡ አስገድ ደው ፡ ስለዚሁ ፡ በያንቀጹ ፡ ሲያንዳንዱ ፡ ኃይለ ፡ ቃል ፡ ተገቢውን ፡ መልስ ፡ አዘጋጅቶ ፡ አቅርቧል ፡ ተመልካች ፡ ባስተዋይ ፡ ልቡናው ፡ አመዛዝኖ ፡ እውነት ፡ ከማንላቸው ፡ ወገን ፡ እንዳለች ፡ ይመስክር ።

እንግዲህ ፡ ይህች ፡ እግዚአብሔር ፡ ደስ ፡ የሚሰኝባት ፡ እኛ ፡ የምንጠቀምባት ፡ ዶክተር ፡ አባ አየለ ፡ በምላሳቸው ፡ ቀምሰው ፡ ወደጉሮሯቸው ፡ ሳትወርድ ፡ እክ ፡ እንትፍ ፡ ብለው ፡ የተፏት ፡ የክር ስቲያንነታችን ፡ ምልክት ፡ የኾነች ፡ አንድነት ፡ በዚህ ፡ ባረባ ፡ ነገር ፡ ወድቃና ፡ ተዘንግታ ፡ እንዳት ቀር ፡ እርሷ ፡ የምትገኝበትን ፡ መንገድ ፡ እንፈልግ ።

አስቀድሞ ፡ የሮማ ፡ ካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንንና ፡ የኢትዮጵያ ፡ ኦርቶዶክስ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን የሚለያዩባቸውን ፡ ባህሎች ፡ ለይቶ ፡ ማወቅ ፡ ያስፈልጋል ፡ እኚኸውንም ፡ ምንም ፡ አባ ፡ እየለ ፡ በመጽሐፋቸው ፡ በቂ ፡ መረጃ ፡ እየሰጡ ፡ አብራርተው ፡ ባይገልጧቸው ፡ በመጠኑ ፡ ለምልክት ፡ ያህል ፡ የገለጹልን ፡ የሚከተሉት ፡ ናቸው ።

፩ኛ/ የሮማ ፡ ካቶሊክ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከአብም ፡ ከወልድም ፡ እንደ ፡ ሠረጸ ፡ የመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ መሥረጽም ፡ ከወልድ ፡ መወለድ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ በሥላሴ ፡ መቅደም ፡ መቀዳደም ፡ መብለጥ ፡ መበላለጥ ፡ እንዳለ ፡ የምታስተምር ፡ መኾኗን ፡ በገጽ ፡ ፻፴፮ ፡ ገል ጸው ፡ ጽፈዋል ፡ መረጃ ፡ ግን ፡ አልሰጡም ።

የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ግን ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ከአብ ፡ ብቻ ፡ መሥረጹን ፡ ከወልድ ፡ አለመሥረጹን ፡ በሥላሴም ፡ መቅደም ፡ መቀዳደም ፡ መብለጥ ፡ መበላለጥ ፡ የሌለባቸው ፡ ዕሩያን ፡ መኾናቸውን ፡ ከቅዱስ ፡ ወንጌል ፡ ጠቅሰን ፡ ሊቃውንት ፡ ከመሰሏቸው ፡ ምሳሌዎች ፡ አምጥተን ፡ በበቂ መረጃ ፡ አስረድተናል ፡ መድ ፡ አሚ ፡ ገጽ ፡ ፻፻፹፬—፻፻፹፮ ቍ ፡ ፩ ተመልከት ።

እንዲሁም ፡ በገጽ ፡ ፻፸፱ ፡ በሠ ፡ ፊደል-፻፹፪ ፡ ተመልከት ።

፪ኛ/ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ክርስቶስን ፡ ፩ ፡ አካል ፡ በ፪ኤ ፡ ባሕርያት ፡ የምትል ፡ መኾ ኗን ፡ የኬልዶን ፡ ውሳኔ ፡ ብለው ፡ በጻፉት ፡ በ፻፺፪ ፡ ገጽ ፡ ጽፈዋል ። ኹለት ፡ ባሕርይ ፡ የሚሉበትን ግን ፡ ከመጽሐፍ ፡ ቅዱስ ፡ የጠቀሱት ፡ መረጃ ፡ የለም ።

የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ግን ፡ ክርቶስን ፡ አንድ ፡ አካል ፡ አንድ ፡ ባሕርይ ፡ የምትልበትን ፡ ምክንያትና ፡ የኬልቄዶንም ፡ ጉባኤ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ግብ ፡ ሳይወጣ ፡ የወሰናቸውን ፡ ውሳኔ ዎች ፡ በማስማማት ፡ ልብ ፡ ወለድ ፡ የወሰናቸውንም ፡ ለይቶ ፡ በማስረዳት ፡ የቱሳሔና ፡ የውላጤ ፡ የቡዓዴ ፡ ምሥጢር ፡ ሳይቀር ፡ በሰፊው ፡ ዘርዝረን ፡ አስረድተናል ፡ ገጽ ፡ ፻፺፪—፻፺፯ ፡ ቍ ፡ ፩ ።

፫ኛ/ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ በአካለ ፡ ቃል ፡ የሚገኘውን ፡ ባሕርየ ፡ ሰብእ ፡ እንደ ፡ ኾነ ሰብአዊ ፡ አካል ፡ እንዳይደለ ፡ ባሕርይም ፡ እንዳልተዋሐደ ፡ የምታስተምር ፡ መኾኗን ፡ በገጽ ፡ ፹፮ ።

ባሕርይ ፡ ያለአካልነቱ ፡ ሊገኝ ፡ መቻሉን፡ ኢትዮጵያውያን ፡ አያምኑም ፡ በአካለ ፡ ቃል ፡ የሚ ገኘውን ም ፡ ሰብአዊ ፡ ባሕርይ ፡ አካል ፡ ብለው ፡ ይሰይሙታል ፡ ብለው ፡ ጽፈዋል ፡ ለዚህም ፡ የጠቀ ሱት ፡ መረጃ ፡ የለም ።

የኢትዮጵያ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ግን ፡ አካል ፡ ያለባሕርይ ፡ ብቻውን ፡ ሊገኝ ፡ አይችልም ፡ ባሕርይም ፡ ያለአካል ፡ ብቻውን ፡ ሊገኝ ፡ አይችልም ፡ ይህ ፡ ግዙፍ ፡ አካለ ፡ ሰብእም ፡ አካል ፡ እን ዲባል፡ ግመድ፡ተገቢ፡ነገር፡መኾኑን፡ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት ፡ ጠቅሰን ፡ ምሳሌ ፡ መስለን ፡ አስረድተ ናል ፡ ገጽ ፡ ፻፺፫ ፡ ፻፷፪ ፡ ፩፻፹፭—፩፻፹፯ ፡ ተመልከት ።

፬ኛ/ ካቶሊካውያን ፡ እንድ ፡ ክርስቶስን ፡ ከፍለው ፡ መለኮት ፡ አልሞተም ፡ ትስብእት ፡ ሞተ ብለው ፡ የሚናገሩበት ፡ ምክንያት ፡ መለኮት ፡ ሞተ ፡ ያልን ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ሥላሴ ፡ በባሕርይ ፡ አንድ ናቸውና ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስም ፡ ሞቱ ፡ ያሰኝብናል፡በማለት ፡ ፈርተው ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ በገጽ ፡ ፻፲፱ ፡ አመልክተዋል ። ገጽ ፡ ፩፻፴፯ ።

የኢትዮጵያውያን ፡ አነጋገር ፡ እንደ ፡ ካቶሊክ ፡ አነጋገር ፡ ምንታዌን ፡ በሚያሳይ፡ አኳኋን ፡ መለኮት ፡ አልሞተም ፡ ትስብእት ፡ ሞተ ፡ የሚል ፡ ሳይኾን ፡ መለኮት ፡ በሥጋ ፡ ሞተ ፡ ማለት ፡ እንደ ኾነ፡ ይኸውም ፡ ቃል ፡ በተለየ ፡ አካሉ ፡ ሰው ፡ ቢኾን ፡ ሥጋ ፡ ቢለብስ ፡ አብ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ሰው ፡ ኾኖ ፡ የማያሰኝ ፡ መኾኑን ፡ የከዊንን ፡ ምሥጢር ፡ በጻፍንበት ፡ አንቀጽ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕ ፍት ፡ ጠቅሰን ፡ በንፋስና ፡ በፀሐይ ፡ በእሳትና ፡ በቀላይ ፡ መስለን ፡ አስረድተናል ። ገጽ ፡ ፩፻፴፯—፩፻፵፩

፭ኛ/ የሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ስለሥጋ ፡ ወደሙ ፡ አቀባበል ፡ በካህናትና ፡ በምእመናን ፡ መካከል ፡ ልዩነት ፡ መኖሩን ፡ ሰላም ፡ አልብነ ፡ ምስለ ፡ ሰብአ ፡ ሮሜ ፡ የሚለውን ፡ መወድስ ፡ በጻፉ በት ፡ አንቀጽ ፡ በገጽ ፡ ፻፲፩ና ፡ ፻፺፯ ፡ ገልጸውልናል ፡ ነገር ፡ ግን ፡ ይህን ፡ ማድረግ ፡ የሚገባ ፡ መኾኑን ፡ የሚያስረዳ ፡ ከቅዱሳት ፡ መጻሕፍት፡ የጠቀሱት ፡ መረጃ ፡ የለም ።

ኢትዮጵያ ፡ ግን ፡ ስለ ፡ ሥጋ ፡ ወደሙ ፡ አቀባበል ፡ የምትፈጽመው ፡ ሥነ ፡ ሥርዓት ፡ ልብ ወለድ ፡ አለመኾኑን ፡ ከቅዱስ ፡ ወንጌል ፡ እየጠቀስን ፡ አስረድተናል ፡ ገጽ ፡ ፫፻፴፩—፴፮፡ ተመልከት፡

እኒህ ፡ ከምሉ ፡ በክፍሉ ፡ ከብዙ ፡ በጥቂቱ ፡ ከዶክተር፡አባ፡አየለ፡መጽሐፍ፡የተገለጹ፡ ናቸው ።

ደግሞ ፡ በዚህ ፡ መጽሐፍ ፡ ያልተጠቀሰ ፡ በኢትዮጵያ ፡ መጻሕፍት ፡ ተጽፎ ፡ የተገኘ ፡ ሌላም ፡ የምንለያይበት ፡ ባህል ፡ አለ ። ምናልባት ፡ ይህ፡ምኞት ፡ ከቁም ፡ ነገር ፡ ደርሶ ፡ የመቀራረብ ፡ በር ፡ ቢከፈት ፡ ይህም ፡ አብሮ ፡ መታየት ፡ የሚገባው ፡ ስለኾነ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥዬ ፡ እገልጠዋለሁ ።

ይኸውም ፡ ስለነፍስ ፡ ተፈጥሮ ፡ ነው ፡ ካቶሊካውያን ፡ የነፍስ ፡ ተፈጥሮዋ ፡ እንደ ፡ መላእክት ፡ ተፈጥሮ ፡ አንድ ፡ ዐይነት ፡ ነው ፡ የሚካኤል ፡ ከገብርኤል ፡ የገብኤል ፡ ከሚካኤል ፡ ልዩ ፡ እንዳይ ደለ ፡ የነፍሳትም ፡ እንደዚሁ ፡ አንድ ፡ ነው ፡ ነገር ፡ ግን ፡ መላእክት ፡ ሲፈጠሩ ፡ አንዱ ፡ ካንዱ ፡ እን ዳይከፈል ፡ ማለት ፡ ሚካኤል ፡ ከገብኤል ፡ ገብርኤል ፡ ከሩፋኤል ፡ እንደማይገኙ ፡ እንደማይከፈሉ ፡ ነፍሳትም ፡ እንደዚሁ ፡ ከአባት ፡ ከእናት ፡ አይከፈሉም ፡ እያንዳንዳቸው ፡ ይገኛሉ ፤ ካባት ፡ ዘር ፡ ከናት ፡ ደም ፡ ተከፍሎ ፡ ረግቶ ፡ ተሥዕሎተ ፡ መልክእ ፡ ከተፈጸመለት ፡ በ፵ ፡ በ፹ ፡ ቀን ፡ ከአዳም ፡ ያልተከፈለች ፡ ሌላ ፡ ነፍስ ፡ አምጥቶ ፡ ያሳድርበታል ፡ እንጂ ፡ ነፍስ ፡ ከአባት ፡ ከእናት ፡ አትከፈልም፡ ይላሉ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ይህንንም ፡ ባህል ፡ አባ ፡ ጽጌ ፡ ማርያም ፡ እንዳርጌ ፡ የተባሉት ፡ ካቶሊካዊ ፡ መነኩሴ ፡ ባለሥዕል፡ ትምህርተ ፡ ክርስቲያን ፡ በተባለው ፡ መጽሐፋቸው ፡ በ፳፩ኛው ፡ ገጽ ፡ እግዚአብሔር ፡ መዠመሪያይ ቱን ፡ ሴት ፡ ለመፍጠር ፡ በፈቀደ ፡ ጊዜ ፡ በመዠመሪያው ፡ ሰው ፡ ላይ ፡ ምሥጢራዊ ፡ ዕንቅልፍ ፡ ላከበት ። ተኝቶ ፡ ሳለ ፡ መዠመሪያይቱን ፡ ሴት ፡ የፈጠረበትን ፡ አንድ ፡ ጎድን ፡ ወስዶ ፡ ከዚህ፡ ገላ፡ ጋራ ፡ ነፍስን ፡ አዋሐዳት ፡ ብለው ፡ እጅግ ፡ ባልጎላ ፡ አነጋገር ፡ መልክት ፡ አርገው ፡ አልፈውታል ።

ስለኾነም ፡ አተኩሮ፡ ሲመለከቱት፡ከአዳም ፡ ጐን፡ አንድ ፡ አጥንት ፡ ወስዶ ፡ ከዚህ ፡ ገላ ፡ ጋራ፡ ነፍስን ፡ አዋሐዳት ፡ ማለት ፡ ነፍስ ፡ እንደ ፡ ሥጋ ፡ ከአዳም ፡ ሳትከፈል ፡ ከአፍአ ፡ መጥታ ፡ ተዋሐ ደች ፡ ማለት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ በግልጥ ፡ ይታወቃል ።

ይህንም ፡ ለማለት ፡ የሚረዳቸው ፡ ምስክር ፡ ሲጠቅሱ ፡ አዳም ፡ ሔዋንን ፡ ምሉእ ፡ ሴት ፡ ኾና ባያት ፡ ጊዜ ፡ ዛቲ ፡ ዓፅም ፡ እምዐፅምየ ፡ ወሥጋ ፡ እምሥጋየ ፡ አለ ፡ እንጂ ፡ ወነፍስ ፡ እምነፍስየ ፡ አላለም ፡ ማለትን ፡ ይጠቅሳሉ ፡ ማለትን ፡ እንሰማለን ።

የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ ለዚህ ፡ መልስ ፡ ሲሰጡ ፡ በአዳም ፡ አቅዋም ፡ ያሉ ፡ ሥጋና ፡ አጥንት ብቻ ፡ አይደሉም ። ደም ፡ ጅማት ፡ ወይም ፡ አሥራው ፡ ጠጉርም ፡ አሉ ፡ እንግዲህ ፡ አዳም ፡ ደም ፡ እምደምየ ፡ ወጸጉር ፡ እምጸጉርየ ፡ ወአሥራው ፡ እምአሥራወየ ፡ አላለምና ፡ ሔዋን ፡ ከአዳም ፡ ደምን ጅማትን ፡ ጠጉርን ፡ አልነሣችም ፡ እንላለን ? አንልም ።

እንግዲያስ ፡ ሔዋን ፡ ከእርሱ፡የነሣቻቸውን ፡ በሰውነት ፡ ውስጥ ፡ ያሉትን ፡ ነገሮች ፡ ኹሉ ፡ አጠቃሎ ፡ ሥጋ ፡ ዓፅም ፡ በማለት ፡ ከተናገራቸው ፡ ነፍስንም ፡ እንደዚሁ ፡ ሥጋ ፡ ዓፅም ፡ ባለው ፡ አነጋገር ፡ ውስጥ ፡ አጠቃሎ ፡ ተናገራት ፡ ይላሉ ።

በነፍስና ፡ በሥጋ ፡ ተዋሕዶ ፡ የቆመ ፡ ሰውም ፡ ሥጋ ፡ ወይም ፡ ነፍስ ፡ ተብሎ ፡ እንደሚጠራ መጻሕፍት ፡ በብዙ ፡ አንቀጽ ፡ ይመሰክራሉ ። እነሆ ፡ ዳዊት ፡ ስማዕ ፡ ጸሎተ ፡ ኵሉ ፡ ዘሥጋ ፡ ዘመጽአ ፡ ኀቤከ ።

አንተ ፡ ጸሎትን ፡ ሰሚ ፡ ነህና ፡ ወዳንተ ፡ የቀረበ ፡ የሥጋውያንን ፡ ጸሎት ፡ ኹሉ ፡ ስማ ፡ ወዳንተ ይመጣል ፡ ይላል ፡ መዝ ፡ ፷፭ ፡ ፪ ።

በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ነፍስ ፡ የተለየች ው ፡ ሥጋ ፡ ብቻ ፡ ወዳንተ ፡ ይቀርባል ፡ እለ ፡ እንላለን ? ።

አፌ፡የእግዚአብሔርን ፡ ምስጋና ፡ ይናገራል ፡ ሥጋዊም ፡ ኹሉ ፡ ለዘለዓለም ፡ የተቀደሰውን ፡ ስሙን ፡ ይባርክ ፡ ይላል ። መዝ ፡ ፻፵፭ ፡ ፳፩ ።

እንግዲህ ፡ ሥጋ ፡ ኹሉ ፡ የተባለ ፡ ነፍስ ፡ የተለየችው ፡ ሥጋ ፡ ማለቱ ፡ ነውን ? አይደለም፡ነፍስን፡ በሥጋ ፡ ህልው ፡ አድርጎ ፡ መናገሩ ፡ ነው ።

ደግሞ ፡ ያዕቆብ፡ሯ፩ ፡ ነፍስ፡ኾኖ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ፡ወረደ ፡ ይላል ፡ ዘፍ ፡ ፵፩ ፡ ፬ ፡ ፲ ። ግብ ፡ ሐዋ፡ ፯ ፡ ፲፬ ። እንግዲህ ፡ ሥጋቸው ፡ በከነዓን ፡ ቀርቶ ፡ ነፍሳት ፡ ብቻ ፡ ወረዱ ፡ ማለቱ፡ነውን ፡ አይደለም ።

ኢትቅትል ፡ ነፍሰ ፡ ይላል ፡ ዘፀአ ፡ ፳ ፡ ፲፪ ። ማቴ ፡ ፭—፳፩ ።

ነፍስ ፡ በባሕርይዋ ፡ የማትሞት ፡ መኾኗ ፡ ሲታወቅ ፡ ነፍስ ፡ ሞተች ፡ እንላለን ፡ የምትሞት ፡ የምትፈርስ ፡ የትምበሰብስማ ፡ ሥጋ ፡ አይደለችምን ።

እነሆ ፡ በነፍስና ፡ በሥጋ ፡ ተዋሕዶ ፡ ቆሞ ፡ የሚገኝ ፡ ሰው ፡ በጠቅላላው ፡ ሥጋ፡ ወይም ፡ ነፍስ ፡ ተብሎ ፡ እንዲጠራ ፡ ከመጻሕፍት ፡ ጠቅሰን ፡ አስረድተናል ።

ስለዚህ ፡ አዳም ፡ ሔዋንን ፡ ዛቲ ፡ ዓፅም ፡ እምዓፅምየ ፡ ወሥጋ ፡ እምሥጋየ ፡ ቢልም ፡ ወነፍስ ፡ እምነፍስየ ፡ ካላለ ፡ ነፍስን ፡ ከአዳም ፡ ነሣች ፡ ለማለት ፡ አይቻልም ፡ የሚሉት ፡ በቂ ፡ ምክንያት ፡ አይደለም ።

በዚህም ፡ አኳኋን ፡ ከሥጋው ፡ ሥጋ ፡ ከነፍሱ ፡ ነፍስ ፡ ነሥታ፡ ምሉዕሴት ፡ ኾና ፡ የተፈጠረች ፡ ሔዋንን ፡ ዛቲ ፡ ዓፅም ፡ እምዓፅምየ ፡ ወሥጋ ፡ እምሥጋየ ፡ ለትኩነኒ ፡ ብእሲትየ ፡ ብሎ ፡ ሚስት ፡ አደረጋት ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ብዝኁ ፡ ወተባዝኁ ፡ ወምልእዋ ፡ ለምድር ፡ ብሎ ፡ ባዘዛቸው ፡ መሠረት ፡ አዳም ፡ ሔዋንን ፡ በግብር ፡ ባወቃት ፡ ጊዜ ፡ ከአዳም ፡ ዘርዕ ፡ ከሔዋን ፡ ደም ፡ ሲከፈል ፡ ነፍስም ፡ አብራ ፡ ተከፈለች ፡ ደምና ፡ ዘርዕ ፡ ተቀላቅለው ፡ ተዋሕደው ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ ሥጋ ፡ አጥንት ፡ ጅማት፡ ጠጉር ፡ ጥፍር ፡ ወደ ፡ መኾን ፡ ሲራመዱ ፡ ነፍስም ፡ በበኩሏ ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ ሥጋዊ ፡ አካል ፡ ወይም ፡ ገላ ፡ ወደ ፡ መኾን ፡ መራመድ ፡ የጀመረውን ፡ ፅንስ ፡ በማንቀሳቀስ ፡ የሕይወትነት ፡ ሥራዋን ፡ ትሠራለች።

ይህ ፡ ከእናት ፡ አባት ፡ ተከፍሎ ፡ የዕለት ፡ ፅንስ ፡ የኾነው ፡ ዘርዕና ፡ ደም ፡ በዚያኑ ፡ ጊዜ ፡ነፍስ ፡ አብራው ፡ የተከፈለች ፡ ባትኾንስ ፡ በገበታ ፡ ላይ ፡ እንደተቀበሉት ፡ ደም ፡ ለጊዜው ፡ ቢረጋም ወደ ፡ መድረቅ ፡ ይራመድ ፡ ነበረ ፡ እንጂ ፡ ሕያው ፡ ወደ ፡ መኾን ፡ ሊራመድ ፡ ባልቻለም ፡ ነበረ ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ይህ ፡ ዕንስ ፡ በነፍስ ፡ ሕይወትነት ፡ እየተረዳ ፡ ቀስ ፡ በቀስ ፡ አካል ፡ ዘየአክልን ፡ ግን ዘብ ፡ አድርጎ ፡ መዋዕለ ፡ ፅንሱን ፡ ሲፈጽም ፡ ተወለደ ፡ ቃየል ፡ ተባለ ፡ ዘፍ ፡ ፬ ፡ ፩ ።

ፍጥረት ፡ ኹሉ ፡ የሚፈጠር ፡ በዚህ ፡ አኳኋን ፡ ነው ።

ይህንንም ፡ የሚያስረዳ ፡ ነገር ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡ ዘይቤ ፡ ይሥርቅ ፡ ብርሃን ፡ ውስተ ፡ ጽልመት ፡ ውእቱ ፡ አብርሀ ፡ ውስተ ፡ ልብነ ፡ ብርሃነ ፡ አእምሮ ፡ ስብሐቲሁ ፡ በገጹ፡ ለኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ።

በጨለማ ፡ ውስጥ ፡ ብርሃን ፡ ይውጣ ፡ ያለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ጌትነቱን ፡ የምናውቅበትን ፡ እውቀት ፡ በልቡናችን ፡ ሥሎብናል ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ሲተረጕም ፡ በሚቀጥለው ፡ መሥመር ፡ ወብነ ፡ ዝንቱ ፡ መዝገብ ፡ ውስተ ፡ ንዋየ ፡ ልሕኩት ።

ይህ ፡ መዝገብ ፡ በሸክላ ፡ ዕቃ ፡ ውስጥ ፡ አለን ፡ ማለት ፡ ጌትነቱን ፡ የምናውቅባት ፡ ነፍስ ፡ ከመሬት ፡ በተፈጠረ ፡ በሥጋችን ፡ አለችን ፡ ብሎ ፡ ተርጕሞታል ። ፪ ፡ ቆሮ ፡ ፬ ፡ ፮ ፡ ፯ ።

ልሕኩት ፡ የተባለ ፡ ከ፬ቱ ፡ ባሕርያት ፡ የተፈጠረ ፡ ሥጋ ፡ መዝገብ ፡ የተባለችም ፡ ነፍስ ፡ እንደ ኾነች ፡ መዝገብነቷም ፡ ለማሰብ ፡ ለመናገር ፡ ለመተንፈስ ፡ በጠቅላላው ፡ ለዕውቀትና ፡ ለሕይወት ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ አስተውል ።

ይህንንም ፡ ፫፻ ፡ በቅዳሴ ፡ ወእምአሐቲ ፡ መዝገብ ፡ ዘበእስትንፋስ ፡ አፉሁ ፡ ይሠርጽ ፡ ወያሕመለምላ ፡ ነፍሳት ፡ እለ ፡ ይትወለዳ ፡ ውስተ ፡ ዓለም ፡ በዚህ ፡ ዓለም ፡ የሚወለዱ ፡ ነፍሳት ፡ ባፉ ፡ ትንፋሽ ፡ ከተገኘች ፡ ካንዲት ፡ መዝገብ ፡ ይበቅላሉ ፡ ያድጋሉ ፡ ብለው ፡ ወስደውታል ።

ነፍሳት ፡ ኹሉ ፡ ከርሷ ፡ የተገኙ ፡ ባፉ ፡ ትንፋሽ ፡ የተገኘች ፡ አንዲት ፡ መዝገብ ፡ የተባለች ፡ እግዚአብሔር ፡ ሰውን ፡ ከምድር ፡ ዐፈር ፡ ፈጥሮ ፡ ባፍንጫው ፡ የሕይወት ፡ እስትንፋስን ፡ እፍ ፡ አለበት ፡ የተባለችቱ ፡ ሰውም ፡ ሕያው ፡ ነፍስ ፡ ያለው ፡ ኾኑ ፡ ያስኘችው ፡ ነፍስ ፡ እንደኾነች ፡ እንዘንጋ ፡ ዘፍ ፡ ፪ ፡ ፯ ።

እንደ ፡ ካቶሊካውያን ፡ ባህል ፡ ነፍስ ፡ ከእናት ፡ ካባት ፡ አትከፈልም ፡ በየቀኑ ፡ ለያንዳንዱ ሰው ፡ ትፈጠርለታለች ፡ ያሉን ፡ እንደኾነ ፡ አስቸጋሪ ፡ አስቸጋሪ ፡ የኾኑ ፡ ነገሮች ፡ ይገጥሙናል ።

፩ኛ/ መጽሐፍ ፡ ከእሑድ ፡ እስከ ፡ ዐርብ ፡ ፍጥረቱን ፡ ሲፈጥር ፡ ሰንብቶ ፡ ዐርብ ፡ በነግህ ፡ አዳምን ፡ ፈጥሮ ፡ ሥራውን ፡ ጨርሶ ፡ ዐረፈ ፡ ይላል ፡ ዘፍ ፡ ፪ ፡ ፪ ።

እንዲህ ፡ ማለቱ ፡ እስከ ፡ ምጽአት ፡ ድረስ ፡ የሚፈጠረው ፡ ፍጥረት ፡ ኹሉ ፡ ያው ፡ ከእሑድ ፡ እስከ ፡ ዐርብ ፡ የተፈጠረው ፡ ፍጥረት ፡ እርስ ፡ በርሱ ፡ እየተባዛና ፡ እየተራባ ፡ የሚገኝ ፡ ነው ፡ እንግዳ ፍጥረት ፡ አይፈጥርም ፡ ማለቱ ፡ ነው ። ይህን ፡ አልፈን ፡ ከአዳም ፡ ያልኾነች ፡ በየጊዜው ፡ ልዩ ፡ ነፍስ ይፈጥራል ፡ የምንል ፡ ከኾን ፡ ፈጽሞ ፡ አዕረፈ ፡ ያለው ፡ ቃል ፡ ታብለ ፡ ማለቱ ፡ ነው ።

፪ኛ/ ነፍሳትን ፡ እየፈጠረ ፡ በያንዳንዱ ፡ ሰው ፡ እንደ ፡ አዳም ፡ በንፍሐት ፡ ያሳድርበታል ፡ እንዳይባል ፡ ይህን ፡ የሚያስረዳ ፡ መጽሐፍ ፡ አይገኝም ፡ ይህ ፡ የሚደረግ ፡ ቢኾን ፡ ኖሮ ፡ ከአዳም ፡ ተከፍሎ ፡ መፈጠር ፡ የተጀመረ ፡ በሔዋን ፡ ስለኾነ ፡ ስለአዳም ፡ ባፍንጫው ፡ የሕይወት ፡ እስትንፋስ እፍ ፡ አለበት ፡ እንዳለ ፡ ስለ ፡ ሔዋንም ፡ የሕይወት ፡ እስትንፋስ ፡ እፍ ፡ አለባት ፡ ባለ ፡ ነበረ ፡ እንጂ ከአዳም ፡ የወሰዳትን ፡ አጥንት ፡ ሴት ፡ አድርጎ ፡ ሠራት ፡ ወደ ፡ አዳምም ፡ አመጣት ፡ ብሎ ፡ ባልቀረም ነበረ ፡ ዘፍ ፡ ፪ ፡ ፳፪ ።

፫ኛ/ በየቀኑ ፡ የሚፈጠሩ ፡ ነፍሳት ፡ እንደ ፡ አዳም ፡ በንፍሐት ፡ ሳይኾን ፡ በአርምሞ ፡ ይፈጠራሉ ፡ እንዳይባልም ፡ የአዳም ፡ ነፍስ ፡ በንፍሐት ፡ ተፈጥራ ፡ የሌሎች ፡ ነፍስ ፡ በአርምሞ ፡ ስትፈጠር ፡ አንዷ ፡ በንፍሐት ፡ የተፈጠረች ፡ ሌሎች ፡ ደግሞ ፡ በአርምሞ ፡ የተፈጠሩ ፡ ኹለት ፡ ዐይነት ፡ ፍጥረቶች ፡ መኾናቸው ፡ ነው ። እንዲህም ፡ ከኾነ ፡ መላእክት ፡ በተፈጥሮአቸው ፡ አንድ ፡ እንደ ፡ ኾኑ ፡ ነፍሳትም ፡ በተፈጥሮአቸው ፡ አንድ ፡ ናቸው ፡ ተብሎ ፡ በአርእስቱ ፡ የተወሳው ፡ አነጋገር ፡ ሐሰት ፡ ኾነ ፡ ማለት ፡ ነው ።

በዚያውም ፡ ላይ ፡ በአርምሞ ፡ ከተፈጠረው ፡ በነፋሕ ፡ የተፈጠረው ፡ መብለጥ ፡ አለበትና ፡ ነፍሳት ፡ በተፈጥሮ ፡ መበላለጥ ፡ አለባቼው ፡ ማለት ፡ በግድ ፡ ይመጣል ።

ምናልባት ፡ እግዚአብሔር ፡ ፍጥረትን ፡ በዕለተ ፡ ዐርብ ፡ ፈጽሞ ፡ ዐርፏል ፡ በየቀኑ ፡ እንግዳ ፡ ፍጥረት ፡ አይፈጥርም ፡ ለተባለው ፡ አስተያየት ፡ አቡየሂ ፡ እስከ ፡ ይእዜ ፡ ይገብር ፡ ወአነሂ ፡ ከማሁ ፡ እገብር ፡ ዮሐ ፡ ፭ ፡ ፲፯ ።

አባት ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ ፡ ያደርጋል ፡ እኔም ፡ እንደርሱ ፡ አደርጋለሁ ፡ ያለውን ፡ ንባብ ፡ ለዚህ አስተያየት ፡ ተገቢ ፡ መስሎ ፡ የሚታያቸው ፡ ሰዎች ፡ ይኖሩ ፡ ይኾናል ።

አይሁድ ፡ ጌታን ፡ በሰንበት ፡ ድውይ ፡ ፈወስክ ፡ ተአምራት ፡ አደረግህ ፡ ብለው ፡ ተቃወሙት ፡ እንጂ ፡ እንግዳ ፡ ፍጥረት ፡ ፈጠርክ ፡ ብለው ፡ አልተቃወሙትም ፡ እርሱም ፡ አባቴ ፡ እስከ ፡ ዛሬ ፡ ድረስ፡ ተአምራት ፡ ያደርጋል ፡ እኔም ፡ እንደርሱ ፡ ተአምራት ፡ አደርጋለሁ ፡ ሲል ፡ መለሰላቸው ፡ እንጂ ፡ አባቴ ፡ ሌላ ፡ እንግዳ ፡ ፍጥረት ፡ ይፈጥራል ፡ እኔም ፡ እንደርሱ ፡ እንግዳ ፡ ፍጥረት ፡ እፈጥራለሁ ፡ ሲል ፡ የተናገረው ፡ አይደለም ።

ይኸውም ፡ ዝቅ ፡ ብሎ ፡ በሚገኘው ፡ መሥመር ፡ አብ ፡ ልጁን ፡ ይወደዋልና ፡ የሚያደርገውን ፡ ኹሉ ፡ ያሳየዋል ፡ እናንተ ፡ ታደንቁ ፡ ዘንድ ፡ ከዚህም ፡ የሚበልጥ ፡ ሥራ ፡ ያሳየዋል ። አብ ፡ ሙታንን ፡ እንዲያስነሣ ፡ እንዲሁ ፡ ወልድም ፡ የወደደውን ፡ ያድናል ፡ ብሎ ፡ የተአምራት ፡ መኾኑን ፡ በማያጠራጥር ፡ አኳኋን ፡ ገልጦታል ፡ ዮሐ ፡ ፭ ፡ ፳ ፡ ፳፩ ። ስለዚህ ፡ ይህ ፡ ጥቅስ ፡ ለዚህ ፡ ሐሳብ ፡ የማይጠቅም ፡ መኾኑን ፡ እናስረዳለን ።

፬ኛ ፡ እግዚአብሔር ፡ ነፍሳትን ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ፈጥሮ ፡ መዝገበ ፡ ነፍሳት ፡ አለ ፡ ከዚያ ፡ አስቀምጧቸዋል ፡ ከአባት ፡ ዘር ፡ ከእናት ፡ ደም ፡ ተከፍሎ ፡ የዕለት ፡ ፅንስ ፡ ኾኖ ፡ ተሥዕሎተ ፡ መልክእ ፡ ሲፈጸምለት ፡ አንድ ፡ አንዷን ፡ ነፍስ ፡ እያመጣ ፡ ያሳድርበታል ፡ ይላሉ ፡ የሚል ፡ ታሪክ ፡ እንሰማለን ፡ ምንም ፡ ይህን ፡ ነገር ፡ በእርግጥ ፡ ይላሉ ፡ ብሎ ፡ ያስረዳኝ ፡ ባይኖር ፡ ምናልባት ፡ እውነት ፡ እንደ ኾነ ፡ በእኛ ፡ ዘንድ ፡ እውነት ፡ ብለን ፡ ልንቀበለው ፡ አንችልም ፡ ምክንያቱም ፡ መጽሐፍ ፡ ለነፋሳት፡ መዝገብ ፡ እንዳላቸው ፡ ዘያወፅእሙ ፡ ለነፋሳት ፡ እመዛግብቲሆሙ ፡ ብሎ ፡ መዝ ፡ ፻፴፭ ፡ ፯ ።

ለበረድም ፡ መዝገብ ፡ እንዳለው ፡ በጸሕከኑ ፡ ኀበ ፡ መዝገበ ፡ በረድ ፡ ብሎ ፡ ነግሮናል ፡ ኢዮ ፡ ፴፰ ፡ ፳፪ ። ነፍስ ፡ ግን ፡ ራሷ ፡ ለዕውቀት ፡ መዝገብ ፡ እንደ ፡ ኾነች ፡ ከላይ ፡ የጠቀስነው ፡ ቅዱስ ፡ ጳውሎስ ፡ ወብነ ፡ ዝንቱ ፡ መዝገብ ፡ ብሎ፡ ፪ቆ፡፬ም ፡ በቅዳሴያቸው ፡ ወእምአሐቲ ፡ መዝገብ ፡ ዘበእስ ትንፋስ ፡ አፉሁ ፡ ብለው ፡ ይነግሩናል ፡ እንጂ ፡ ለርሷ ፡ አንድ ፡ ጊዜ ፡ ተፈጥራ ፡ ተከማችታ ፡ የምት ገኝበት ፡ መዝገብ ፡ እንዳለ ፡ አይነግሩንም ፡ የርሷስ ፡ መዝገቧ ፡ ንዋየ ፡ ሕሊኑት ፡ የተባለው ፡ የአዳም ሥጋ ፡ ነው ። ደግሞ ፡ ከዚህ ፡ ሌላ ፡ በባሕርይዋ ፡ ዐዋቂ ፡ የኾነች ፡ ነፍስ ፡ ዕውቀትን ፡ ከምታተር ፍለት ፡ ከሥጋ ፡ ጋራ ፡ ከመዋሐዷ፡ በፊት ፡ ፍጹምት ፡ ኾና ፡ ተፈጥራ ፡ ከሥጋ ፡ ጋራ ፡ እስክትዋሐድ ፡ ድረስ ፡ ብቻዋን ፡ ብዙ ፡ ዘመን ፡ የምትኖር ፡ ከኾነ ፡ ከሥጋ ፡ ጋራ ፡ ከተዋሐደች ፡ በኋላ ፡ ባለ ፡ ዘመኗ ከመዋሐዷ ፡ በፊት ፡ የነበረ ፡ አነዋወሯና ፡ ሥራዋ ፡ ለምን ፡ ትዝ ፡ አይላትም ፡ የሚል ፡ አሳብ ፡ ይመ ጣብናል ፡ ይህንንም ፡ አሳብ ፡ የምናሳርፍበት ፡ ምንም ፡ ምክንያት ፡ አናገኝለትም ፡ ስለዚህ ፡ በማናቸ ውም ፡ አስተያየት ፡ ልንቀበለው ፡ የምንችለው ፡ አይደለም ።

፪ኛ/ ካቶሊካውያን ፡ ካባት ፡ ዘር ፡ ከናት ፡ ደም ፡ ሲከፈል ፡ ነፍስም ፡ የምትከፈል ፡ ከኾነ ወንዶች ፡ በሕልመ ፡ ሌሊት ፡ ዘር ፡ ይከፍላሉ ፡ ሴቶችም ፡ በየወሩ ፡ ደም ፡ ያያሉና ፡ ያ ፡ ኹሉ ፡ ነፍስ ፡ አለው ፡ ማለት ፡ ነዋ ፡ ብለው ፡ ይቃወማሉ ፡ የሚል ፡ ጽሑፍ ፡ አይቻለሁ ።

የኢትዮጵያ ፡ ሊቃውንት ፡ ለዚህ ፡ መልስ ፡ ሲሰጡ ፡ እንዲህ ፡ ይላሉ ፡ እነሆ ፡ እሳት ፡ በዕንጨት ፡ ውስጥ ፡ መኖሩ ፡ የታወቀ ፡ ነገር ፡ ነው ፡ አንድ ፡ ዕንጨት ፡ ብቻውን ፡ ሳለ ፡ በውስጡ ፡ ያለውን ፡ እሳት ፡ አውጥቶ ፡ ሊያሳይ ፡ አይችልም ።

በዕንጨቱ ፡ ውስጥ፡ ያለው ፡ እሳትም ፡ ከዕንጨቱ ፡ ተከፍሎ ፡ ሊወጣና ፡ ሊታይ ፡ ሥራ ፡ ሊሠራ አይችልም ፡ እንደዚኹውም ፡ ሴቶች ፡ በብቻቸው ፡ የሚያስገኙት ፡ ደም ፡ ወንዶችም ፡ በብቻቸው ፡ የሚ ያስገኙት ፡ ዘርዕ ፡ ሥጋ ፡ እጉንት ፡ ሊኾን ፡ እንደማይችል ፡ ነፍስም ፡ ሊኾን ፡ አይችልም ።

፪ቱን ፡ ዕንጨቶች ፡ አገናኝቶ ፡ ቢሰብቋቸው ፡ ግን ፡ ተረዳድተው ፡ በውስጣቸው ፡ ያለውን ፡ በተፈጥሮው ፡ የማይመስላቸውን ፡ እሳትን ፡ ሊያስገኙ ፡ እንደሚችሉ ፡ ወንድና ፡ ሴትም ፡ ተራክቦ ፡ ባደረጉ ፡ ጊዜ ፡ ከወንድ ፡ የሚገኝ ፡ ዘርዕና ፡ ከሴቱ ፡ የሚገኝ ፡ ደም ፡ በጠባብ ፡ ማኅፀን ፡ ተገናኝተው ፡ የማትመስላቸው ፡ የማትሞት ፡ ረቂቅ ፡ ነፍስን ፡ ያስገኛሉ ።

የነፍስ ፡ ተከፍሎዋም ፡ እንደ ፡ ፋና ፡ ብርሃን ፡ ተከፍሎ ፡ ነው ፡ ካንድ ፡ ፋና ፡ ብዙ ፡ መብራት ፡ ቢያቀጣጥሉለት ፡ ሕጸጽ፡ አያገኘውም ፡ ከቀድሞ ፡ መጠኑ ፡ አይቀነስለትም ።

ከሴትና ፡ ከወንድም ፡ ነፍስ ፡ በተከፈለች ፡ ጊዜ ፡ በነፍሳቸው ፡ ሕጸጽ፡ የለበትም ። ከፋናው ፡ ለሚ ቀጣጠሉ ፡ መብራቶችም ፡ ከፋናው ፡ የሚወስዱት ፡ ብርሃን ፡ ፍጹም ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ በከፊል ፡ በመጠን እንዳይደለ ፡ ከእናት ፡ ካባት ፡ የተከፈለችዋም ፡ ነፍስ ፡ ፍጽምት ፡ ናት ፡ እንጂ ፡ ሕጽጽት፡ጐደሎ ፡ አይደለችም ፡ ብለው ፡ በቂ ፡ ምሳሌ ፡ ሰጥተው ፡ ያስረዳሉ ።

ደግሞ ፡ ከዚህም ፡ ሌላ ፡ ይህች፡ነፍስ ፡ ከእናት ፡ ካባት ፡ አትከፈልም ፡ የሚለው ፡ አሳብ ፡ ቃል ፡ ከእመቤታችን ፡ ሥጋን ፡ እንጂ ፡ ነፍስን ፡ አልነሣም ፡ ከማለት ፡ የሚያደርስ ፡ ጥርጊያ፡ ጐዳና ፡ ነው ።

በጠቅላላው ፡ ሥጋ ፡ እንጂ ፡ ነፍስ ፡ አልነሣም ፡ እንዳይባል ፡ ርሱው ፡ ራሱ ፡ ተከዘት ፡ ነፍስየ እስከ ፡ ለሞት ፡ ማቴ ፡ ፳፮ ፡ ፴፰ ። ማር ፡ ፲፬ ፡ ፴፬ ።

እስመ ፡ አነ ፡ እሜጡ ፡ ነፍስየ ፡ ዮሐ ፡ ፲ ፡ ፲፯ ፡ ፲፯ ።

አባ ፡ አመሐፅን ፡ ነፍስየ ፡ ውስተ ፡ እዴከ ፡ ሉቃ ፡ ፳፫ ፡ ፵፮ ። እያለ ፡ መላልሶ ፡ ነግሮናል ።

በመጽሐፈ ፡ ኪዳንም ፡ ሥጋሁ ፡ ለአዳም ፡ ምስለ ፡ ነፍሱ ፡ ብሎ ፡ ሥጋንም ፡ ነፍስንም ፡ እንደ ነሣ ፡ ነግሮናል ። በሌላም ፡ አንቀጽ ፡ ለብሶ ፡ ለዘአበሰ ፡ የሚል ፡ ንባብ ፡ እናገኛለን ።

እንግዲህ ፡ የበደለች ፡ ዕውቀት ፡ ያላት ፡ ነፍስ ፡ አይደለችምን ፡ ሥጋማ ፡ ብቻውን ፡ ምን ፡ ዕው ቀት ፡ አለውና ፡ ይበድላል ፡ ቃል ፡ የተዋሐዳት ፡ ነፍስ ፡ ከበደለችቱ ፡ ከአዳም ፡ ነፍስ ፡ የተከፈለች ፡ ካልኾነች ፡ ወገናቿ ፡ ላልኾኑ ፡ ለማይመስሏት ፡ ነፍሳት ፡ ወደ ፡ ሲኦል ፡ ወርዳ ፡ ግዕዛንን ፡ እንደምን ፡ ሰበከችላቸው ፡ ፩ ፡ ጴጥ ፡ ፫ ፡ ፲፱ ።

ቃል ፡ ከእመቤታችን ፡ ሥጋንም ፡ ነፍስንም ፡ ነስቶ ፡ በሥጋም ፡ በነፍስም ፡ ክሶ ፡ አዳነን ፡ ብለን የማናምን ፡ ከኾነ ፡ እምነታችን ፡ ኹሉ ፡ ከንቱ ፡ ኾነ ፡ ማለት ፡ ነው ።

ምናልባት ፡ ይህ ፡ ስለነፍስ ፡ ተፈጥሮ ፡ የጻፍኩት ፡ በሮማ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ትምርት ፡ ኾኖ ፡ የማይነገር ፡ እንደ ፡ ኾነ ፡ ይቅርታ ፡ እለምናለሁ ፤ ትምርት ፡ ኾኖ ፡ ይነገር ፡ እንደኾነ ፡ ግን ፡ ይህም ፡ አብሮ ፡ ታስቦበት ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አንድነት ፡ በዚህ ፡ እኳኋን ፡ የሚፈጸም ፡ ቢኾን ፡ የኢትዮጵያ ቤተ ፡ ክርስቲያንም ፡ የማትጠላ ፡ መኾኗን ፡ እገልጻለሁ ።

ይህ ፡ ኹላችን ፡ የምንጠቀምበት ፡ የቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ አንድነት ፡ በዘመናችን ፡ ተፈጽሞ ፡ ለማየት ፡ ያብቃን ።

አ ሜ ን ።

ማ ው ጫ

መቅድም	፲፯
መግቢያ	፳፪
ማቅረቢያ	፳፫
የደራሲው ፡ ዕጭር ፡ የሕይወት ፡ ታሪክ	፳፯
መልስ ፡ የሚሰጥበት ፡ መቅድም	፳፰
ደራሲው ፡ የጠቀሷቸው ፡ መጻሕፍት ፡	፴፩
በኢትዮጵያ ፡ የሚታመነው ፡ ባህል ፡	፴፯
እውነተኛው ፡ ምክንያት	፵፭
ኢትዮጵያ በእስክንድርያ ፡ ስለመመራቷ	፵፱
ስለግብጻዊው ፡ ጳጳስ ፡ ሥራና ፡ ሥልጣን	፵፱
ነገሥታቱ ፡ በሃይማኖት ፡ ስላላቸው ፡ ሥልጣን	፶፭
ስለ ፡ ዕጨጌው ፡ ሥልጣን	፶፰
ኢትዮጵያ ፡ ከሮማ ፡ የተለየችው ፡ መቼ ፡ ነው	፷፪
ልዩ ፡ ልዩ ፡ አስተያየቶች ፡	፷፫
በይኾናል ፡ የሚገለጹ ፡ አሳቦች	፷፱
ስለ ፡ ፱ ፡ ቅዱሳን ፡ አመጣጥ ፡	፸፭
የኬልቄዶንን ፡ ጉባኤ ፡ የመቃወም ፡ ምልክት	፹፪
ስለኬልቄዶን ፡ ጉባኤ ፡ አስተያየት ፡	፺፯
በጉባኤ ፡ ስለተደረገው ፡ ታሪክ ፡ ስሕተት	፻
አካላዊ ፡ ተዋሕዶን ፡ ሲተረጕሙ ፡ የሚያገቧቸው ፡ ቃላት	፻፲፭
የቃሎች ፡ ምርመራ ፡	፻፲፰
የኬልቄዶኑን ፡ ውሳኔ ፡ ይቀበላሉ ፡ ስለሚሉት ፡	፻፳፭
የኢትዮጵያውያንና ፡ የውጭ ፡ አገር ፡ ሰባኪዎች ፡ ክርክር	፻፴፯
የካቶሊክ ፡ ሰባኪዎች	፻፴፱
የመጀመሪያ ፡ ክርክሮች ፡	፻፵፪
በ፲፮ኛ ፡ በ፲፯ኛ ፡ ፻ ፡ የተደረጉ ፡ ክርክሮች ፡	፻፵፰
አሳቦችና ፡ ምስክሮች	፻፶፯
በአምልኮና ፡ በሃይማኖት ፡ የሚገኝ ፡ ትምርት	፻፷
ስለክርስቶስ ፡ ቅብዐት ፡ ክርክር	፻፷፱
ስለክርስቶስ ፡ ባሕርያት ፡	፻፷፱
የተገለጡ ፡ አስተያየቶች	፻፸፭
የርስ ፡ በርስ ፡ ክርክሮች	፻፸፯
ስለቅኔዎች	፻፸፱
የመጨረሻ ፡ ፍርድ	፻፹፲፭
ጠቅላይ ፡ መደምደሚያ	፻፹፲፯
ማጠቃለያ ፡ አሳብ	፻፹፳፱

ማ ረ ሚ ያ

ገጽ	መስመር	ግድፈት	እርም
፲፯	፲፯	እትባበር	እተባበር
፶፭	፳፱	ዲዮስቅሮስን	ዲዮስቆሮስ
፹፪	፴፪	በግልም	በግልጥ
፺፯	፭	ባሀርይ ትስብእትን	ባሕርየ ትስብእት
፩፻፲፭	፮	ያለው ባሕርይ	የሰው ባሕርይ
፩፻፲፮	፯	የሥላሴ ባሀርይ ያለ	የሥላሴ ባሀርዩ ነው ያለ
፩፻፴፰	፲፯	ኮነ	ኾነ
፩፻፶፰	፴	ፍጻሜነ	ፍጻሜሃ
፩፻፹	፲፰	ትስብእትነት	ትስብእት
፩፻፺፭	፴፯	ይትረጕሙታል	ይተረጐሙታል
፩፻፺፩	፶፰	ርዕስ	ርእሳ
፩፻፺፫	፲፩	መመለድ	መወለድ
፪፻፲፯	፳፱	፱፸፱	፲፱፻፸፱

1. አለ፡ ምሥጢረ፡ ሥላሴ 78. 183–185
2. አለ፡ ቀዋሚት፡ ምሥጢር " 171
3. ዮሐ/ዲዮስቆሮስ፡ ቀናዒዎ " 91